

Urząd Miasta w Mysłowicach

**Raport o stanie miasta
Mysłowice za 2023 r.**

maj 2024 r.

Opracowanie projektu Raportu: Fundacja AXIS – Forum Inicjatyw
Katowice, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	3
1. Wprowadzenie.....	7
1.1 Podstawa realizacji Raportu.....	7
1.2 Cel i zakres Raportu.....	8
1.3 Metoda opracowania Raportu.....	9
1.4 Podstawowe zadania gminy i Prezydenta Miasta.....	10
2. Informacja o stanie miasta Myslowice.....	12
2.1 Myslowice na tle GZM.....	12
2.2 Struktura użytkowania gruntów.....	13
2.3 Demografia.....	14
2.3.1 Kapitał ludzki.....	14
2.3.2 Kapitał społeczny.....	19
2.4 Gospodarka.....	20
2.4.1 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w bazie REGON.....	20
2.4.2 Pracujący i dojazdy do pracy.....	21
2.4.3 Bezrobocie.....	23
3. Analiza majątku miasta i stanu lokalnych finansów publicznych.....	24
3.1 Majątek miasta Myslowice.....	24
3.2 Dochody i wydatki miasta Myslowice oraz ich struktura.....	25
3.2.1 Podstawowe wielkości budżetowe.....	25
3.2.2 Dochody.....	26
3.2.3 Wydatki.....	30
3.2.4 Przychody i rozchody budżetowe.....	34
3.3 Zobowiązania i należności oraz dług.....	34
3.4 Analiza wskaźnikowa.....	37
4. Dokumenty lokalne.....	39
4.1 Wykaz dokumentów lokalnych (strategie, polityki, programy, plany).....	39
4.2 Strategia Rozwoju Myslowice 2030+.....	42
4.3 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2030.....	44
4.4 Gminne akty planowania przestrzennego.....	46
5. Aktywność Urzędu Miasta i jednostek miejskich.....	48
5.1 Pomoc społeczna.....	48
5.1.1 Aktywność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	49
5.1.2 Działania MOPS adresowane do osób ze szczególnymi potrzebami.....	56
5.2 Ochrona zdrowia.....	58
5.3 Kultura i sport.....	62
5.3.1 Aktywność w zakresie kultury.....	62
5.3.2 Aktywność jednostek kultury adresowane do osób ze szczególnymi potrzebami.....	70
5.3.3 Aktywność w zakresie sportu i kultury fizycznej.....	71
5.4 Oświata i wychowanie.....	74
5.5 Ochrona środowiska.....	80
5.5.1 Zadania w zakresie poprawy jakości powietrza.....	82
5.5.2 Pozostałe działania w zakresie ochrony elementów środowiska.....	85

5.5.3 Obecna i planowana eksploatacja górnicza.....	89
5.6 Rolnictwo.....	95
5.7 Polityka przestrzenna i rewitalizacja.....	97
5.7.1 Wymiar przestrzenny i inwestycyjny.....	97
5.7.2 Kształtowanie przestrzeni publicznej.....	98
5.7.3 Działania rewitalizacyjne.....	99
5.7.4 Ochrona zabytków.....	101
5.8 Komunikacja i transport.....	102
5.9 Gospodarka komunalna.....	105
5.10 Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym miasta.....	108
5.11 Gminne jednostki organizacyjne i spółki z udziałem gminy.....	110
5.12 Rozwój jakościowy usług Urzędu Miasta i bieżące wyzwania zewnętrzne.....	111
5.12.1 Rozwój usług informatycznych dla mieszkańców.....	112
5.12.2 Funkcjonowanie Urban Lab'u.....	113
5.12.3 Promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów.....	113
5.12.4 Opieka nad zwierzętami bezdomnymi.....	114
5.12.5 Pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	115
5.12.6 Systemy zarządzania i kontrola jakości obsługi w Urzędzie Miasta.....	116
5.12.7 Wsparcie dla uchodźców z Ukrainy w związku z wojną od lutego 2022 r.....	116
5.13 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	118
5.13.1 System bezpieczeństwa: Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego.....	120
5.13.2 Informowanie o ryzyku wystąpienia przekroczeń w zakresie niskiej emisji.....	122
5.14 Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi.....	122
5.14.1 Współpraca finansowa i niefinansowa.....	123
5.14.2 Inicjatywy lokalne.....	125
5.14.3 Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego.....	125
6. Aktywność Prezydenta Miasta, Rady Miasta i ich organów doradczych.....	126
6.1 Prezydent Miasta i Rada Miasta.....	126
6.2 Organy wspomagające samorząd terytorialny.....	130
7. Aktywność obywatelska: Rady Dzielnic i mieszkańcy.....	134
7.1 Rady Dzielnic.....	134
7.2 Mysłowicki Budżet Obywatelski.....	136
8. Podsumowanie.....	140
8. Bibliografia.....	150

SPIS TABEL

Tab. 1 Zestawienie podstawowych danych o mieście Myslowice na tle jednostek wyższego rzędu, 2023 r.....	12
Tab. 2 Liczba ludności oraz jej zmiany w Myslowicach w latach 2018 – 2023.....	14
Tab. 3 Prognoza liczby ludności Myslowic na 2025 r. i 2030 r. według danych GUS i Urzędu Miasta Myslowice.....	16
Tab. 4 Struktura wieku mieszkańców Myslowic w latach 2019 – 2023.....	16
Tab. 5 Struktura wieku mieszkańców Myslowic na tle GZM, województwa śląskiego i Polski w 2023 r.....	17
Tab. 6 Poziom zjawisk ruchu naturalnego w Myslowicach w latach 2020 - 2023.....	17
Tab. 7 Przyrost naturalny w Myslowicach w latach 2020 - 2023.....	17
Tab. 8 Skala i saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zewnętrznym w Myslowicach w latach 2020 - 2023.....	18
Tab. 9 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Myslowicach w latach 2020 - 2023.....	18
Tab. 10 Przyrost naturalny i saldo migracji na 1000 mieszkańców w Myslowicach, GZM, województwie śląskim i Polsce w latach 2020 - 2023.....	19
Tab. 11 Liczba organizacji i stowarzyszeń na 10 tys. mieszkańców w Myslowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022.....	19
Tab. 12 Frekwencja w różnego typu wyborach w mieście Myslowice, woj. śląskim i Polsce.....	20
Tab. 13 Podmioty gospodarki narodowej i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Myslowicach w latach 2017 - 2023.....	20
Tab. 14 Aktywność gospodarcza w Myslowicach na tle otoczenia w latach 2020 - 2022.....	21
Tab. 15 Aktywność zawodowa mieszkańców Myslowic w 2021 r. według danych NSP.....	21
Tab. 16 Kierunki dojazdów i wyjazdów do pracy z Myslowic w 2021.....	22
Tab. 17 Liczba bezrobotnych i wskaźniki dot. bezrobocia w gminie Myslowice w latach 2020 - 2023.....	23
Tab. 18 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok w Myslowicach w latach 2021 - 2023.....	23
Tab. 19 Podstawowe wielkości budżetowe za lata 2021 – 2023 w Myslowicach.....	25
Tab. 20 Wykonanie dochodów i wydatków (bieżących i majątkowych) i nadwyżka operacyjna w latach 2021 - 2023 w Myslowicach.....	25
Tab. 21 Dochody ogółem i dochody własne na 1 mieszkańca w Myslowicach, w miastach na prawach powiatu w województwie śląskim i Polsce w latach 2020 - 2022.....	27
Tab. 22 Udziały dochodów z poszczególnych tytułów w grupie dochodów własnych w 2022 r.....	28
Tab. 23 Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem miast na prawach powiatu w 2019-2023.....	31
Tab. 24 Struktura zobowiązań gminy Myslowice w latach 2020 - 2023.....	35
Tab. 25 Zadłużenie i obsługa długu w latach 2020 - 2023 w Myslowicach.....	35
Tab. 26 Należności miasta Myslowice w latach 2020 - 2023.....	35
Tab. 27 Wskaźniki opisujące sytuację finansową Myslowic w latach 2020 - 2023.....	37
Tab. 28 Wartość wskaźnika G dla gminy i P dla powiatu Myslowice w latach 2018 - 2024.....	38
Tab. 29 Nakłady poniesione przez MOPS w Myslowicach w ramach działalności statutowej w 2023 r.....	50
Tab. 30 Wybrane zadania realizowane przez MOPS w 2023 r. i 2022 r.....	51
Tab. 31 Wybrane informacje nt. jednostek organizacyjnych MOPS i ich aktywności w 2023 r.....	54
Tab. 32 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – pomoc społeczna.....	55
Tab. 33 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – ochrona zdrowia.....	61
Tab. 34 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - kultura.....	62
Tab. 35 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – sport.....	73
Tab. 36 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - edukacja.....	77
Tab. 37 Inwestycje związane z placówkami oświatowymi (w ramach kompetencji innych wydziałów i jednostek niż związane z oświatą).....	79
Tab. 38 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - środowisko.....	82
Tab. 39 Wykaz zadań z zakresu poprawy efektywności energetycznej.....	84
Tab. 40 Zestawienie procentowego udziału źródeł ciepła do ogrzania i podgrzania ciepłej wody użytkowej, wg danych z CEEB (07.2021 – 12.2023).....	84
Tab. 41 Odsetek mieszkańców korzystających z danego typu infrastruktury w Myslowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 – 2022 wg danych GUS.....	85

Tab. 42 Wykaz złóż kopalin i ich zasobów wraz z informacją o złożu.....	89
Tab. 43 Wykaz przedsiębiorstw górniczych na terenie Myslowic.....	90
Tab. 44 Wykaz koncesji dla zakładów górniczych z terminem obowiązywania – stan na 2023 r.....	90
Tab. 45 Indywidualne gospodarstwa rolne* wg grup obszarowych i ekonomicznej klasy wielkości w 2020r.....	95
Tab. 46 Pokrycie powierzchni aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w Myslowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022.....	97
Tab. 47 Przeciętna dynamika liczby oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców w Myslowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022.....	98
Tab. 48 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – inwestycje związane z przestrzenią publiczną.....	98
Tab. 49 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – transport.....	103
Tab. 50 Zadania z zakresu transportu w 2023 r., ujęte w Wieloletniej Perspektywie Finansowej.....	104
Tab. 51 Wartość nieruchomości gminnych w 2023 r. z podziałem na grupy wg Klasyfikacji Środków Trwałych.....	106
Tab. 52 Liczba budynków i lokali mieszkalnych własności lub współwłasności gminy w 2023 r. i 2022 r.....	108
Tab. 53 Wykaz spółek prawa handlowego z udziałem Gminy Miasto Myslowice: stan na 2023 r. i 2022 r.....	111
Tab. 54 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – jakość usług publicznych.....	112
Tab. 55 Wykaz świadczeń rodzinnych wynikających z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy, udzielanych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - za 2023 r.....	117
Tab. 56 Zgłoszenia przyjęte przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w 2023 r.....	121
Tab. 57 Dotacje celowe przyznane i ich wykorzystanie w 2022 r.....	123
Tab. 58 Zestawienie wysokości wydatkowania środków przez poszczególne Rady Dzielnic w 2023 r.....	134
Tab. 59 Projekty wybrane z Budżetu Obywatelskiego (8 edycja) w 2023 r. do realizacji w 2024 r.....	137
Tab. 60 Stan zaawansowania realizacji projektów z VII edycji Budżetu Obywatelskiego w 2022 r. w 2023 r.....	138
Tab. 61 Stan zaawansowania pojedynczych projektów z edycji 5. i 6. Budżetu Obywatelskiego w 2023 r.....	139

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Schemat struktury corocznego Raportu o stanie gminy.....	8
Rys. 2 Schemat metody sporządzenia Raportu.....	9
Rys. 5 Myslowice na tle GZM pod względem liczby ludności, w 2023 r.....	13
Rys. 3 Kierunki użytkowania ziemi w Myslowicach.....	13
Rys. 4 Struktura wykorzystania terenów zabudowanych i zurbanizowanych w Myslowicach.....	14
Rys. 6 Zmiana liczby ludności w Myslowicach w latach 2019 i 2024 – w siatce o powierzchni „oczka” 25 ha.....	15
Rys. 7 Rozmieszczenie ludności w Myslowicach wg danych PESEL (styczeń 2024 r.) – w siatce o powierzchni „oczka” 25 ha.....	15
Rys. 8 Struktura zatrudnienia według sektorów w Myslowicach w 2022 r.....	22
Rys. 9 Struktura dochodów miasta Myslowice w 2023 r.....	26
Rys. 10 Udział dochodów własnych w miastach na prawach powiatu w latach 2018 - 2022.....	28
Rys. 11 Struktura dochodów według działów klasyfikacji budżetowej w Myslowicach w 2023 r.....	29
Rys. 12 Struktura wydatków według działów klasyfikacji budżetowej w Myslowicach w 2023 r.....	32
Rys. 13 Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem w latach 2018 – 2022.....	33
Rys. 14 Wydatki na obsługę długu publicznego na 1000 zł dochodów budżetowych ogółem.....	33
Rys. 15 Poziom przychodów i rozchodów w Myslowicach w latach 2017 – 2023.....	34
Rys. 16 Wskaźnik spłaty zobowiązań w Myslowicach w latach 2023 – 2041.....	36
Rys. 17 Przykładowy obraz z Myslowickiego GEOPORTALU dot. planowania przestrzennego: rysunek studium (dla całego Miasta) i fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	47
Rys. 18 Rozmieszczenie terenów pogórnich i przemysłowych w Myslowicach wg OPI TPP 2.0.....	94

Przy opracowaniu tekstowym i graficznym brano pod uwagę zasady dostępności cyfrowej WCAG (Web Content Accessibility Guidelines), które częściowo wdrożono (na tyle na ile pozwalał rodzaj dokumentu i cel jego sporządzenia).

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa realizacji Raportu

Opracowanie „Raportu o stanie miasta Myslowice za 2023 r.” (zwanego dalej Raportem) stanowi realizację art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 40) w brzmieniu: „wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy”. Obowiązek ten został nałożony na samorządy rozpoczynające swą kadencję w 2018 r. Jest to zatem raport nr 6.

Raport ma wymiar informacyjny i edukacyjny, stanowiąc syntetyczny obraz funkcjonowania gminy w danym roku. Zawiera przekrojowe zestawienie aktywności lokalnych władz samorządowych i poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy, z elementami analizy i oceny oraz podsumowanie, a także wykaz podstawowych dokumentów lokalnych, istotnych dla funkcjonowania gminy.

Jest to zatem wyselekcjonowany wyciąg informacji ze statystyki publicznej i ogólnodostępnych materiałów z Urzędu Miasta i gminnych jednostek organizacyjnych, a nie zbiór sprawozdań. Szczegółowe informacje i dokładne zestawienia dokonań zawarte są w corocznych dokumentach sprawozdawczych jednostek i w sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta za dany rok.

Raport bazuje na aktualnych danych dostępnych w chwili prac nad nim, co nie oznacza, że są to dane dokładnie dla roku, którego Raport dotyczy.

Pod względem proceduralnym Raport (zgodnie z art. 28 aa ust 4 – 10 cyt. ustawy):

- jest rozpatrywany - przez radę gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta;
- jest omawiany jako przedmiot debaty (z udziałem mieszkańców, którzy mogą zabrać głos poparty zebraniem stosownej liczby podpisów); po debacie odbywa się głosowanie nad udzieleniem wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta wotum zaufania (uchwałę o udzieleniu wotum zaufania rada gminy¹ podejmuje bezwzględną większością głosów swojego ustawowego składu).

Niniejszy Raport sporządzany jest na bazie poprzedniego, co umożliwia porównywanie informacji i danych. Dlatego też niektóre fragmenty pozostają niezmienione w przypadku obowiązujących przepisów prawa i treści, które mają charakter uniwersalny.

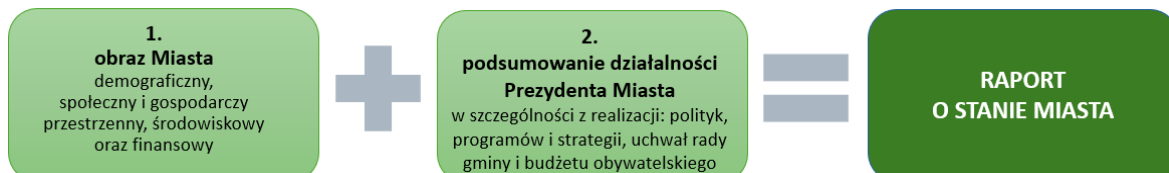
Raport za 2023 r. sporządzany jest w 2024 r. czyli w roku wyborczym. To zarazem ostatni raport w pierwszej pięcioletniej kadencji Prezydenta Miasta, pana Dariusza Wójtowicza.

¹ Sformułowanie „rada gminy” jest zapisem ogólnym - wprost z ustawy (nieodnoszącym się do danej gminy/miasta)

1.2 Cel i zakres Raportu

Cel Raportu jest dwuelementowy: stanowi syntetyczny obraz stanu miasta, w tym obraz finansów publicznych (1) i podsumowanie działalności prezydenta (2) - za rok poprzedni. Jest to informacja publiczna, uwzględniana m.in. w procesie głosowania nad udzieleniem wotum zaufania prezydentowi miasta (Rys. 1).

Rys. 1 Schemat struktury corocznego Raportu o stanie gminy

Źródło: opracowanie własne

Zakres Raportu obejmuje następujące elementy:

- elementy obligatoryjne, zgodnie z art. 28aa ust.2 ustawy o samorządzie gminnym, odnoszące się do takich elementów jak:
 - 1) polityki, programy i strategię (tzw. lokalne dokumenty strategiczne i programowe);
 - 2) uchwały rady gminy (akty woli organu stanowiącego i kontrolnego gminy);
 - 3) Mysłowicki Budżet Obywatelski (MBO);
- elementy fakultatywne, określone w **Uchwale Nr VIII/126/19 Rady Miasta Mysłowice** z 25 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie miasta, odnoszące się do następujących zagadnień:
 - 1) demografia,
 - 2) oświata i wychowanie,
 - 3) kultura i sport,
 - 4) ochrona zdrowia,
 - 5) pomoc społeczna,
 - 6) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,
 - 7) inwestycje,
 - 8) gospodarka przestrzenna i komunalna,
 - 9) gospodarowanie zasobem mieszkaniowym miasta oraz zasoby terenów gminnych pod budownictwo mieszkaniowe,
 - 10) komunikacja i transport,
 - 11) ochrona środowiska,
 - 12) obecna i planowana eksploatacja górnicza,
 - 13) rolnictwo,
 - 14) funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych i spółek z udziałem gminy;

- elementy dodatkowe - wg autorskiej propozycji (jako informacje uzupełniające):
 - 1) zarządzenia Prezydenta Miasta, jako normatywne jednoosobowego organu wykonawczego;
 - 2) informacja o gminnych aktach planowania przestrzennego.

Zakres Raportu, wynikający z ustawy o samorządzie gminnym, ma charakter przedmiotowy - odnosi się do typów dokumentów.

Zakres Raportu, wynikający z Uchwały Rady Miasta, ma charakter tematyczny/dziedzinowy - odnosi się do różnych obszarów funkcjonowania miasta.

1.3 Metoda opracowania Raportu

Proces opracowania Raportu i jego zakres obejmują takie działania jak (Rys. 2):

- analiza materiałów wejściowych (1) wg autorsko przyjętych kryteriów (2) jak:
 - inwestycje (zadania „twarde”) i inicjatywy (zadania nieinwestycyjnie – „miękkie”) – jako instrumenty wdrażania lokalnych dokumentów strategicznych i programowych, a także jako wymierny wyraz realizacji uchwał rady miasta i zarządzeń prezydenta miasta;
 - rok sporządzenia lokalnych dokumentów i horyzonty czasowe ich obowiązywania, obejmujące rok sporządzenia Raportu (z podziałem na dokumenty uchwalone w roku objętym Raportem i wieloletnie, obowiązujące w roku objętym Raportem);
 - dane, wskaźniki, mierniki: służące do monitorowania zmian nt. stanu gminy, zwłaszcza z GUS, w tym z Banku Danych Lokalnych - wg najaktualniejszych danych, co może oznaczać dane z lat poprzednich(wg. metodologii GUS);
 - dane z: wykonania budżetu gminy, Wieloletniej Prognozy Finansowej, wskaźników zawartych w informacji o stanie mienia i bilansie skonsolidowanym;
 - kompetencje gminy wg ustawy o samorządzie gminnym i wymagania wynikające z innych przepisów prawa (zwłaszcza ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju);
- sformułowanie wniosków (3) wraz z podsumowaniem w zakresie zarządzania i realizacji zadań własnych gminy za rok objęty Raportem.

Rys. 2 Schemat metody sporządzenia Raportu

Źródło: opracowanie własne (zastosowano ogólne pojęcia ustawowe: „wójt” i „rada gminy”)

Podstawowymi źródłami danych do opracowania Raportu są:

- dane i informacje ze strony internetowej: Urzędu Miasta (głównie zakładki: organizacje pozarządowe, komunikaty ds. bezpieczeństwa, budżet obywatelski) i BIP Urzędu Miasta Mysłowice (w tym: plany i programy, zamówienia publiczne, baza instytucji);
- dane i informacje udostępnione przez poszczególne wydziały/jednostki UM Mysłowice;
- ogólnodostępne dane statystyczne (w tym z zasobów GUS).

Syntetyczna informacja o stanie miasta za 2023 r. obejmuje odniesienia do porównywalnych danych z poprzedniego roku lub trzech poprzednich lat – w zależności od potrzeb. Taki statystyczny obraz miasta ukazuje główne zachodzące w nim trendy.

1.4 Podstawowe zadania gminy i Prezydenta Miasta

Zadaniem gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej - ustawowo określone jako zadania własne gminy oraz zadania wójta/burmistrza/prezydenta miasta.

Poza tym gmina może realizować inne zadania publiczne o charakterze lokalnym, niezastrzeżone dla innych podmiotów, co pozwala na formułowanie własnych celów samorządu i lokalnej społeczności². Wynika to z faktu, że gmina posiada osobowość prawną, wykonując zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym określa katalog 22 zadań własnych.

Dla potrzeb Raportu zadania te zagregowano do 13 obszarów tematycznych:

- 1) edukacja publiczna;
- 2) gospodarka nieruchomościami (mienie komunalne, gminne budownictwo mieszkaniowe, gminne obiekty i urządzenia użyteczności publicznej, itp.);
- 3) kultura i zabytki (biblioteki gminne, instytucje kultury, ochrona zabytków, itp.);
- 4) ład przestrzenny (mała architektura, rozwój przestrzeni publicznej, itp.);
- 5) ochrona przyrody (zieleń gminna, zadrzewienia, parki i zieleńce, itp.);
- 6) ochrona zdrowia (profilaktyka zdrowotna, rozwiązywanie problemów alkoholowych);
- 7) pomoc społeczna (wspieranie rodziny, ośrodki i zakłady opiekuńcze, itp.);

² Działania gminy, wyrażone poprzez decyzje organu stanowiącego jak i wykonawczego, można podzielić na kilka grup, wewnątrznie ze sobą powiązanych: działania związane z bieżącym zarządzaniem majątkiem gminy i zasobami ludzkimi, decyzje związane z realizacją zadań własnych gminy i nastawione na świadczenie obowiązkowych usług komunalnych na rzecz lokalnej społeczności, decyzje i działania związane z osiągnięciem celów strategicznych, kreujących przyszłość wspólnoty lokalnej (głównie zadania inwestycyjne i wpływające na podnoszenie jakości życia mieszkańców).

- 8) sport i turystyka (kultura fizyczna, rekreacja, itp.);
- 9) środowisko i infrastruktura (gospodarka wodna, ochrona powietrza, wodociągi, kanalizacja, odpady komunalne, zaopatrzenie w energię, gaz, itp.);
- 10) transport zbiorowy, drogi (drogi, ulice, place, mosty, organizacja ruchu drogowego, itp.);
- 11) porządek i bezpieczeństwo (ochrona przeciwpożarowa, przeciwpowodziowa, opieka nad bezdomnymi zwierzętami, itp.);
- 12) współpraca i promocja gminy (aktywność obywatelska, organizacje pozarządowe, idea samorządności, współpraca ze społecznościami innych państw, itp.);
- 13) inne (targowiska, hale targowe, telekomunikacja, cmentarze, utrzymanie obiektów gminnych i obiektów administracji, itp.).

Zakres zadań przypisanych do stanowiska wójta/burmistrza/prezydenta miasta, jako organu władzy wykonawczej, określony jest w art. 30 ust. 1 i 2 i art. 31 ustawy o samorządzie gminnym i obejmuje m.in.:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
- wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa;
- opracowywanie programów rozwoju;
- gospodarowanie mieniem komunalnym;
- wykonywanie budżetu;
- zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych;
- kierowanie bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz.

2. Informacja o stanie miasta Mysłowice

Mysłowice, jako miasto na prawach powiatu, **łączą w sobie poziom gminy i powiatu**, co ma szczególne znaczenie przy analizie sytuacji budżetowej.

Jest to też gmina członkowska związku metropolitalnego pn. **Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (GZM)**, obejmującego 41 gmin województwa śląskiego (w tym: 13 miast na prawach powiatu, 13 gmin miejskich, 13 gmin wiejskich i 2 gminy miejsko-wiejskie).

W celu lepszego zobrazowania stanu Miasta w wymiarze demograficznym, społecznym i gospodarczym przyjęto, jako punkt odniesienia, dane porównawcze dla Polski, województwa śląskiego i Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM).

2.1 Mysłowice na tle GZM

Pozycję Mysłowic na tle pozostałych gmin GZM przedstawiają poniższe dane (Tab. 1), wskazujące, że Miasto plasuje się na:

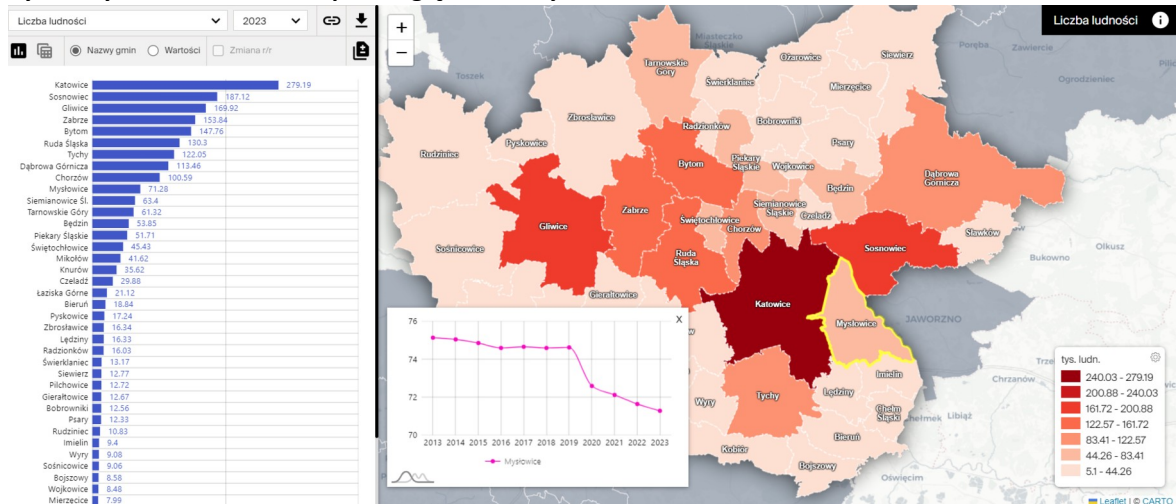
- 16 miejscu pod względem powierzchni: **66 km²** (największa gmina: Dąbrowa Górnicza: 189 km², najmniejsze: Świętochłowice, Radzionków i Wojkowice: 13 km²); GZM to 2554 km²;
- 15 miejscu pod względem gęstości zaludnienia: **1 086 osób/km²** (największa w Świętochłowicach: 3 495 osób/km², najmniejsza w Rudzińcu: 68 osób/km²); w GZM to: 833 osób/ km² - dane z 2023 r.;
- 10 miejscu pod względem liczby mieszkańców: **71,3 tys.** (największa gmina: Katowice: 279,2 tys., najmniejsza: Kobiór: 5,1 tys.); GZM to ok. 2,13 mln – dane z 2023 r.;

Tab. 1 Zestawienie podstawowych danych o mieście Mysłowice na tle jednostek wyższego rzędu, 2023 r.

Cecha	Mysłowice	GZM	woj. śląskie	Polska
Powierzchnia [km ²]	65,62	2 554	12 333	312 679
Liczba ludności [tys.]	71,28	2 128	4 320	37 637
Gęstość zaludnienia [os./km ²]	1086	833	350	120

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba ludności Mysłowic na tle pozostałych 40 gmin GZM (stan na 31 grudnia 2023 r.) jest przedstawiona na poniższym rysunku (Rys. 5), wraz z zestawieniem liczby ludności we wszystkich gminach GZM (od największej do najmniejszej); dodatkowo na wykresie pokazana jest krzywa pokazująca zmiany w liczbie ludności w latach 2013 – 2023 (wskazuje trend spadkowy).

Rys. 5 Mysłówce na tle GZM pod względem liczby ludności, w 2023 r.

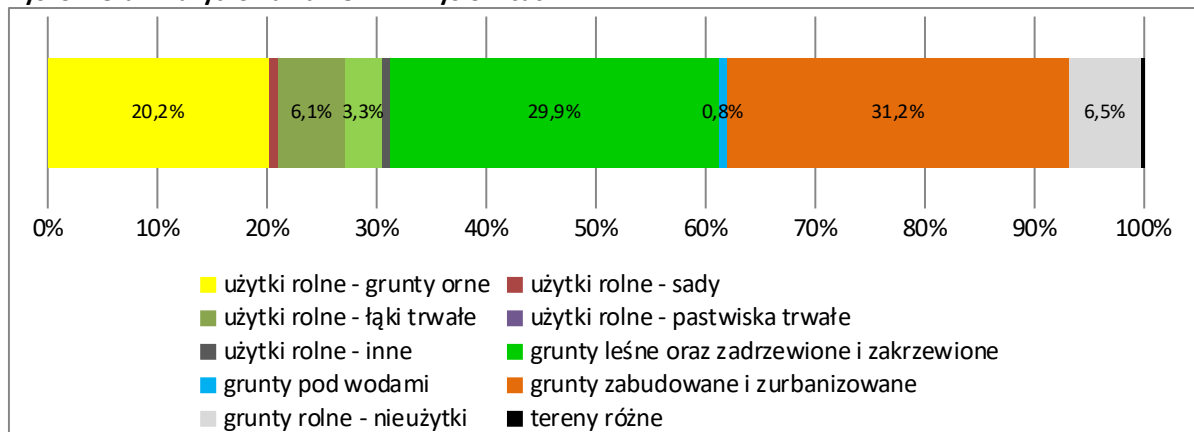
Źródło: portal internetowy InfoGZM [<http://infogzm.metropoliagzm.pl/Demografia.html>]

2.2 Struktura użytkowania gruntów

W strukturze użytkowania gruntów w Mysłówcach udział użytków rolnych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz lasów, jest bardzo wyrównany: na każdą z kategorii przypada po ok. 30%, w tym:

- 1) największy udział mają użytki rolne, które stanowią 31,3% powierzchni Miasta. Wśród nich dominują grunty orne, wynosząc 20,2%, zaś łąki i pastwiska mają łącznie 9,5% udziału, a sady zajmują powierzchnię 0,9%;
- 2) drugą kategorią użytkowania są grunty zabudowane i zurbanizowane, które obejmują aż 31,2%. Jest to bardzo wysoki odsetek, co świadczy o znacznym poziomie zainwestowania miasta. Dla porównania średnia dla Polski w obrębie tego typu użytków wynosi zaledwie 5,3%, zaś dla miast to 29%;
- 3) trzecią główną kategorią użytkowania są lasy, które zajmują 29,9% powierzchni. Pozostałe obszary to nieużytki: 6,5% i tereny pod wodami: 0,8%.

Kierunki użytkowania ziemi w Mysłówcach przedstawione są graficznie, jako dany rodzaj użytkowania, oznaczony kolorem i opisany w procentach (Rys. 3).

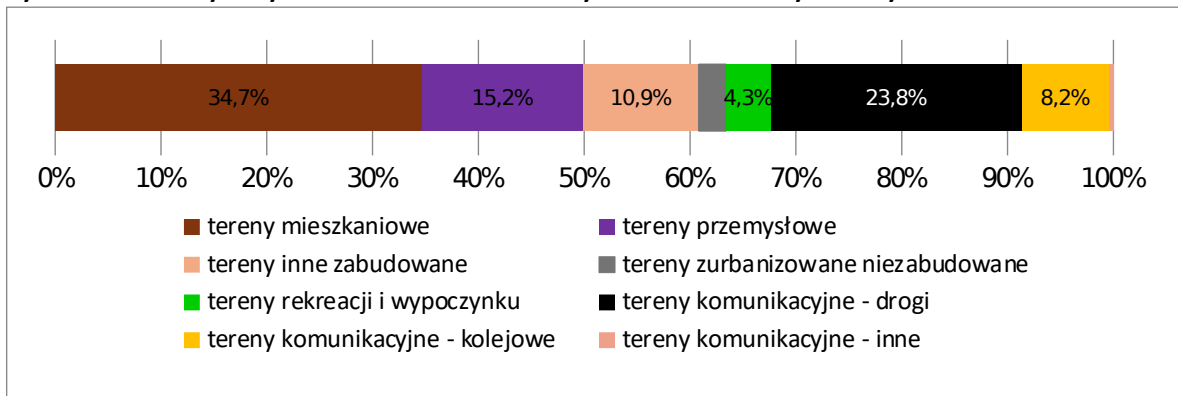
Rys. 3 Kierunki użytkowania ziemi w Mysłówcach

Źródło: www.stat.gov.pl (stan z 2014 r. – brak aktualniejszych danych)

Tereny zabudowane i zainwestowane obejmują blisko ⅓ powierzchni miasta. Ich strukturę przedstawia poniższy wykres. W ramach powierzchni zurbanizowanej i zabudowanej dominują tereny mieszkaniowe (34,7%), na drugim miejscu są tereny dróg (23,8%), a nieco mniej to tereny przemysłowe (15,2%), następnie tereny kolejowe (8,2%), a uzupełnienie stanowią tereny rekreacji i wypoczynku (4,3%).

Strukturę wykorzystania terenów zabudowanych i zurbanizowanych w Mysłowicach przedstawiono graficznie, jako dany rodzaj zagospodarowania, oznaczony w kolorach i opisany w procentach (Rys. 4).

Rys. 4 Struktura wykorzystania terenów zabudowanych i zurbanizowanych w Mysłowicach

Źródło: www.stat.gov.pl (stan z 2014 r. – brak aktualniejszych danych)

2.3 Demografia

2.3.1 Kapitał ludzki

Gmina Mysłowice liczyła **w 2023 r. 71 280 mieszkańców**. Dla porównania, wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2021 (NSP2021) było to 72 553 mieszkańców.

Liczba mieszkańców Miasta regularnie spada. W latach 2018 – 2023 zmniejszyła się o ponad 3,3 tys. osób (Tab. 2).

Maksymalny ubytek odnotowano pomiędzy 2019 i 2020 r., kiedy wyniósł ponad 2 tys. osób (2,7%). Była to nadumieralność spowodowana pandemią COVID- 9. Wyjątek z kolei stanowi 2019 r. kiedy liczba mieszkańców wzrosła o 32 osoby.

Tab. 2 Liczba ludności oraz jej zmiany w Mysłowicach w latach 2018 – 2023

Ludność	Lata					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem [osób]	74 586	74 618	72 587	72 124	71 643	71 280
zmiana liczby ludności w stosunku do roku poprzedniego	-61	32	-2031	-463	-481	-363

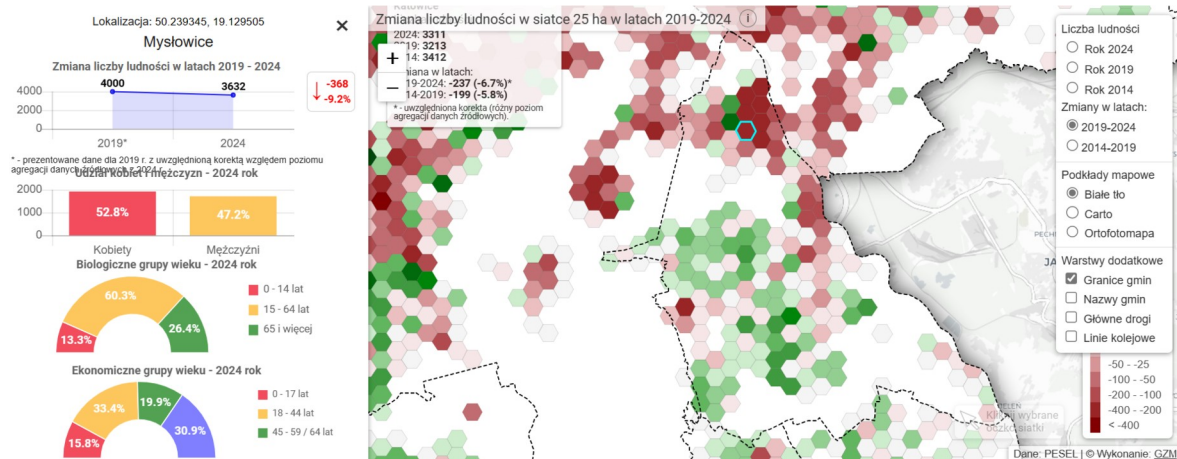
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Wyraźnie zaznacza się depopulacja w części północnej Miasta (poza pojedynczymi obszarami), natomiast w dzielnicach południowych następuje wzrost liczby ludności. Wpływ na to mają prawdopodobnie inwestycje deweloperskie.

Stan ludności w Mysłowicach ilustrują także dane PESEL (zameldowania). Dane te przedstawione są na poniższym rysunku, jako różnica wartości ze stycznia 2019 r. i stycznia 2024 r. (w podziale na siatkę o „oczka” o powierzchni 25 ha). Dane te pokazują ubytek lub przyrost – w skali kolorystycznej: odcienie koloru zielonego to przyrost, odcienie koloru bordowego to ubytek (Rys. 6).

Jest to fragment interaktywnej mapy z portalu InfoGZM³, gdzie dodatkowo („klikając” w dane „oczko” siatki) zobaczyć można bardziej szczegółowe dane demograficzne jak: zmiany w liczbie ludności w latach, grupy wiekowe, udział kobiet i mężczyzn w Mieście.

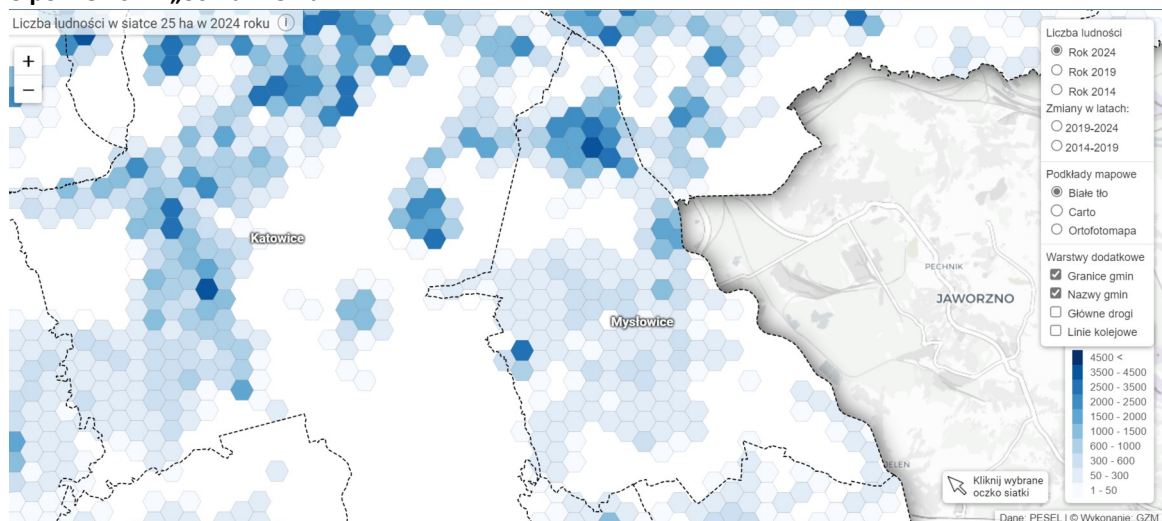
Rys. 6 Zmiana liczby ludności w Mysłowicach w latach 2019 i 2024 – w siatce o powierzchni „oczka” 25 ha

źródło: <https://infogzm.metropoliagzm.pl/mapy/rozmieszczenie-ludnosci-pesel/>

Mimo ubytków ludności w północnej części Miasta, wciąż ma tam miejsce koncentracja mieszkańców. Ilustruje to liczba ludności Mysłowic wg PESEL (zameldowania) ze stycznia 2024 r., przedstawiona na poniższym rysunku, także w siatce o „oczka” o powierzchni 25 ha (od najmniejszej do największej, tj. od odcienia najjaśniejszego do najciemniejszego) (Rys. 7). Dane z 2024 r. te przytoczono poglądowo, jako najnowsze, mimo, że Raport dotyczy 2023 r.

Rys. 7 Rozmieszczenie ludności w Mysłowicach wg danych PESEL (styczeń 2024 r.) – w siatce o powierzchni „oczka” 25 ha

źródło: <https://infogzm.metropoliagzm.pl/mapy/rozmieszczenie-ludnosci-pesel/>

³ metropoliagzm.pl - zakładka: mapy, pozycja: rozmieszczenie ludności (PESEL)

Wg danych GUS prognozowana liczba ludności w 2025 r. wynosić będzie ok. 70,6 tys. mieszkańców, czyli 1% mniej niż w 2023 r. (Tab. 3). Jeszcze silniejszy trend spadkowy przewiduje prognoza, opracowana na zamówienie miasta, która przewiduje, że w 2030 r. Mysłowice będą liczyć niespełna 67,9 tys. mieszkańców ².

W stosunku do danych z 2023 r. oznacza to ubytek na poziomie -4,8%. Proces wyludniania jest charakterystyczny dla większości miast w Polsce. W GZM (w grupie miast na prawach powiatu) ubytek ludności w Mysłowicach należy do najmniejszych.

Tab. 3 Prognoza liczby ludności Mysłowic na 2025 r. i 2030 r. według danych GUS i Urzędu Miasta Mysłowice

Ludność	2025		2030	
	GUS	UM ⁴	GUS	UM ²
Ogółem [osób]	70 574	70 608	68 585	67 891
ubytek w stosunku do 2023 r. w [%]	-1,0	-0,9	-3,8	-4,8
ubytek ludność w stosunku do 2023 r. [osoby]	-706	-672	-3695	-3389

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w latach 2019 - 2023 systematycznie wzrastał. Mieszkańcy w tym wieku w 2023 r. to 23% populacji Miasta. Równocześnie kurczy się grupa mieszkańców w wieku produkcyjnym, których udział jest już mniejszy niż 59%. Dodatkowo od 2022 r. maleje także udział osób w wieku przedprodukcyjnym.

Wyróżnikiem struktury wieku mieszkańców Mysłowic jest większy udział ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym, co nie jest zjawiskiem pożądanym ze względów demograficznych i zastępowalności pokoleń (Tab. 4).

Tab. 4 Struktura wieku mieszkańców Mysłowic w latach 2019 – 2023

Miara	Ludność w wieku przedprodukcyjnym				
	2019	2020	2021	2022	2023
[osoby]	13 508	13 310	13 329	13 274	13 064
[%]	18,1	18,4	18,5	18,5	18,3
Miara	Ludność w wieku produkcyjnym				
	2019	2020	2021	2022	2023
[osoby]	45 316	43 672	42 998	42 251	41 806
[%]	60,7	60,0	59,6	59,0	58,7
Miara	Ludność w wieku poprodukcyjnym				
	2019	2020	2021	2022	2023
[osoby]	15 794	15 605	15 797	16 118	16 410
[%]	21,2	21,6	21,9	22,5	23,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2023 r. wskaźnik obciążenia demograficznego (czyli liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) wynosił 70,5 wobec 69,6 rok wcześniej, a wskaźnik starości (czyli odsetek osób w wieku 65 lat i więcej) - 19,3%. Dane te potwierdzają rosnące obciążenie ekonomiczne grupy osób w wieku produkcyjnym osobami w okresie nieprodukcyjnym. Wzrasta też poziom starzenia się społeczeństwa Mysłowic. Zjawiska te mają konsekwencje dla lokalnego rynku pracy (malejące zasoby siły roboczej). Kształtują też strukturę potrzeb mieszkańców, która zależy od wieku ludności.

⁴ Sporządzenie prognozy demograficznej dla miasta Mysłowice do roku 2040 wg wyznaczonych jednostek przestrzenno-funkcjonalnych (projekt nr K -15 019 PP-U "Inkom" S.C., 2015

Sytuacja demograficzna - wyrażona strukturą wieku mieszkańców wg ekonomicznych grup wieku - wygląda w Mysłowicach korzystnie na tle GZM, województwa śląskiego i Polski (Tab. 5). Miast cechuje się najniższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym i najwyższym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym, co może pozytywnie przekładać się na zasoby podażowej strony rynku pracy.

Najwyższy jest też odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym. Mysłowice posiadają nieco młodsze społeczeństwo, chociaż widoczny jest postępujący proces starzenia się ludności.

Tab. 5 Struktura wieku mieszkańców Mysłowic na tle GZM, województwa śląskiego i Polski w 2023 r.

Jednostka	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
	[%]		
Polska	18,2	58,4	23,3
województwo śląskie	17,3	57,9	24,9
GZM*	16,7	58,1	25,2
Mysłowice	18,3	58,7	23,0

* - dane dla GZM z 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Ruch naturalny

W Mysłowicach regularnie spada liczba urodzeń, która w 2023 r. wyniosła 494 przypadków. Liczba zgonów najwyższa była w 2021 r., z kolei w 2023 r. uległa zmniejszeniu do poziomu nieznacznie przekraczającego 800 takich zdarzeń i była najniższa od 4 lat. W 2021 r. odnotowano najwyższą liczbę zawartych małżeństw, po czym poziom tego zjawiska malał i w 2023 r. wyniósł niespełna 280 nowo zawartych małżeństw. Zjawisko wzrostu liczby zawieranych małżeństw w 2021 r. może być efektem blokady jaka miała miejsce w 2020 r. a była efektem pandemii (Tab. 6). Liczba rozwodów wykazuje zmienny kierunek, przy czym regularnie utrzymuje się powyżej 100 w skali roku.

Tab. 6 Poziom zjawisk ruchu naturalnego w Mysłowicach w latach 2020 - 2023

Zjawisko	2020	2021	2022	2023
Urodzenia żywe	681	636	563	494
Zgony	946	1007	906	807
Małżeństwa	266	318	299	278
Rozwody	139	105	116	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

W 2023 r. odnotowano ubytek naturalny. Liczba urodzeń żywych była o 313 przypadków mniejsza niż liczba zgonów, a wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł (-4,38‰) (Tab. 7). W całym czteroletnim okresie notowany był ubytek naturalny, przy czym jego maksymalna skala wystąpiła w 2021 r., co w znacznie mierze mogło być efektem pandemii COVID-19.

Tab. 7 Przyrost naturalny w Mysłowicach w latach 2020 - 2023

Przyrost naturalny ogółem				Przyrost naturalny na 1000 ludności			
2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
-265	-371	-341	-313	-3,65	-5,12	-4,70	-4,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Migracje

Drugą składową wpływającą na zmianę liczby ludności są migracje. W 2023 r. Miasto w skutek migracji zmniejszyło swoją populację o 69 osób (Tab. 8). Znacznie większa jest skala migracji wewnętrznych, co jest zgodne z jednym z praw migracji, mówiącym że głównie migrujemy na mniejsze odległości. Zjawisko migracji silnie wpływa na strukturę wieku ludności, gdyż w migracjach głównie uczestniczą osoby w wieku produkcyjnym. Łącznie zjawiska ruchu naturalnego i migracyjnego wpływają na zmianę społeczeństwa Mysłowic.

Biorąc pod uwagę same zameldowanie w mieście, co rok pojawia się ok. 1% nowych mieszkańców, dla których Mysłowice są nowym miejscem zamieszkania.

Tab. 8 Skala i saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zewnętrznym w Mysłowicach w latach 2020 - 2023

Zjawisko	2020	2021	2022	2023
zameldowania w ruchu wewnętrznym	855	798	621	681
wymeldowania w ruchu wewnętrznym	717	841	743	751
saldo migracji wewnętrznych	138	-43	-122	-70
wymeldowania za granicę	26	38	29	19
zameldowania z zagranicy	24	22	43	20
saldo migracji zagranicznych	2	-16	-14	1
zameldowania ogółem	881	820	650	701
wymeldowania ogółem	741	879	786	770
saldo migracji ogółem	140	-59	-136	-69

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

W okresie czterech ostatnich lat (2020 – 2023) dodatnie saldo migracji odnotowano tylko raz w 2020 r. (Tab. 9). W 2023 r. saldo migracji było ujemne i wyniosło -0,97‰. Ujemny bilans migracyjny odnotowano w ramach migracji wewnętrznych, natomiast saldo migracji zagranicznych było dodatnie. W stosunku do 2022 r. skala ujemnego salda migracji zmniejszyła się.

Można też stwierdzić, że w Mysłowicach wyraźnie dominują migracje wewnętrzne, które w zdecydowanej większości kształtują ogólne saldo migracji.

Tab. 9 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Mysłowicach w latach 2020 - 2023

saldo migracji wewnętrznych				saldo migracji zagranicznych				saldo migracji ogółem na 1000 ludności			
2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
138	-43	-122	-70	2	-16	-14	1	1,90	-0,81	-1,90	-0,97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2020-2023 wskaźnik przyrostu naturalnego w Mysłowicach wypada gorzej niż średnio w Polsce. Pomimo że w 2023 r. była to wartość (-4,38‰), to wynik ten był znacznie korzystniejszy niż sytuacja w GZM i województwie śląskim, gdzie ubytek przekroczył poziom ponad odpowiednio -6,25‰ i -5,56‰.

W zakresie migracji dodatni bilans odnotowano w Mysłowicach w 2020 r., co odróżniało Mysłowice od województwa śląskiego i GZM, gdzie przeważał ubytek migracyjny. W tym czasie wynik ten był również lepszy niż wartość dla Polski. Niestety saldo migracji w 2022 i 2023 r. było już mniej korzystne niż dla GZM, województwa śląskiego i Polski (Tab. 10).

Tab. 10 Przyrost naturalny i saldo migracji na 1000 mieszkańców w Mysłowicach, GZM, województwie śląskim i Polsce w latach 2020 - 2023

Jednostka	przyrost naturalny na 1000 ludności				saldo migracji na 1000 osób			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Polska	-3,20	-4,95	-3,80	-3,62	0,12	0,09	0,10	0,18
woj. śląskie	-4,95	-7,15	-5,80	-5,56	-0,80	-1,02	-1,00	-0,63
GZM	-5,50	-7,72	-6,52	-6,25	-1,10	-1,44	-1,48	-0,89
Mysłowice	-3,65	-5,12	-4,76	-4,38	1,93	-0,81	-1,90	-0,97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

2.3.2 Kapitał społeczny

Kapitał społeczny to wartość oparta na zaufaniu, współpracy i więzi społecznej: ułatwia wspólne działania i prowadzi do obniżenia kosztów transakcyjnych i stymuluje inicjatywy oddolne, których realizacja ma większe szanse powodzenia. Kapitał ten jest swoistym dobrem publicznym. Przyrost kapitału społecznego wpływa korzystnie na sprawność organizacyjną społeczeństwa.

Wskaźnikami identyfikującymi poziom kapitału społecznego są:

- liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (tzw. NGO) na 10 tys. mieszkańców;
- frekwencja w wyborach różnego typu.

Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (tzw. NGO) w Mysłowicach w 2022 r. wyniosła 26 podmiotów na 10 tys. mieszkańców i regularnie wzrasta. Pomimo to jest stosunkowo mała w porównaniu z GZM i województwem śląskim, które z kolei wyraźnie odstają od średniej dla Polski. Oznacza to wciąż stosunkowo słabą ilościowo pozycję tzw. trzeciego sektora, który stanowi ważny element struktury państwa i społeczeństwa. Podmioty z tej grupy nie są zorientowane na zysk, a ich zadaniem jest realizacja ważnych celów społecznych zdefiniowanych w statucie.

NGO pełnią funkcję komplementarną względem działań administracji, realizując m.in. część zadań publicznych. Należy jednak pamiętać, że faktyczna siła tych podmiotów ujawnia się w rzeczywistości nie poprzez ich liczbę, ale prężność działania, czego wyrazem jest aktywność lokalna w kwestiach ważnych społecznie (Tab. 11).

Tab. 11 Liczba organizacji i stowarzyszeń na 10 tys. mieszkańców w Mysłowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022

Jednostka	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców		
	2020	2021	2022
Polska	40	41	43
Woj. Śląskie	30	31	33
GZM	29	31	32
Mysłowice	23	25	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Wyrazem kapitału społecznego jest też zainteresowanie mieszkańców udziałem w wyborach. Dla zobiektywizowania przedstawiono wyniki 4 różnych typów wyborów: samorządowych, prezydenckich, do sejmu i senatu RP i parlamentu europejskiego.

We wszystkich z nich frekwencja mieszkańców gminy Myslowice kształtuje się na poziomie wyższym niż średnia w województwie śląskim i Polsce (z wyjątkiem wyborów Prezydenta RP z 2020 r.). Zjawisko to należy ocenić pozytywnie, gdyż wskazuje na większą świadomość obywatelską społeczeństwa (Tab. 12).

Tab. 12 Frekwencja w różnego typu wyborach w mieście Myslowice, woj. śląskim i Polsce

Jednostka	Wybory do samorządu terytorialnego [2024]	Wybory do Parlamentu Europejskiego [2019]	Wybory Prezydenta RP [2020]	Wybory do Parlamentu RP [2023]
Polska	51,99	45,68	68,18	74,38
Woj. śląskie	48,71	45,86	66,91	74,53
Myslowice	53,74	46,64	67,26	75,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej; www.pkw.gov.pl

2.4 Gospodarka

2.4 1 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w bazie REGON

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. w Mysłowicach funkcjonowało ponad 8,3 tys. (8 359) podmiotów ujętych w systemie REGON (Tab. 13).

Łącznie najwięcej podmiotów zarejestrowanych było przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, tj. 6 127. Liczba spółek handlowych, mających swoją siedzibę w gminie wynosiła 1000 podmioty i była reprezentowana w większości przez spółki z o.o.

W porównaniu do 2022 r. odnotowano wzrost o 2,5% łącznej liczby podmiotów gospodarki narodowej. Najwyraźniejszy przyrost dotyczył spółek z o.o., których liczba wzrosła o 7,6%. Niższy przyrost odnotowano w grupie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą który wyniósł 2,2%.

Równocześnie nie uległa zmianie liczba spółdzielni oraz spółek akcyjnych, natomiast zmniejszyła się liczba spółek cywilnych.

Tab. 13 Podmioty gospodarki narodowej i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Mysłowicach w latach 2017 - 2023

Rok	Ogółem	Spółdzielnie ogółem	Spółki handlowe ogółem	w tym		Spółki cywilne	osoby fizyczne prowadzące działalność gosp.
				akcyjne	z o.o.		
2017	7209	18	884	37	712	614	5120
2018	7232	11	777	31	610	606	5287
2019	7525	11	823	31	657	609	5517
2020	7703	11	859	32	685	606	5654
2021	7941	11	897	32	723	609	5831
2022	8158	11	947	35	775	608	5996
2023	8359	11	1000	35	834	600	6127

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl - Uwaga: liczba wskazanych podmiotów nie obejmuje osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne

Stopień przedsiębiorczości w gminie wyraża liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 10 tys. mieszkańców.

W 2022 r. w Mysłowicach liczba ta wynosiła 1 139 i była niższa niż analogiczna wartość dla GZM, województwa śląskiego i Polski. Sytuacja ta ma miejsce pomimo, że wielkość tego wskaźnika regularnie wzrasta. Podobnie ma się relacja liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.

Mysłowice natomiast wyróżniają się w strukturze podmiotów z najwyższym udziałem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Wynika z tego, że w Mysłowicach mniejsza jest liczba podmiotów gospodarczych, przy czym szczególne braki dotyczą podmiotów większych, reprezentujących bardziej złożone formy organizacyjno-prawne.

W konsekwencji cechą lokalnego systemu gospodarczego jest wysoki udział małych podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne (Tab. 14).

Tab. 14 Aktywność gospodarcza w Mysłowicach na tle otoczenia w latach 2020 - 2022

Jednostka	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności			osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców			udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ogółem [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Polska	1 224	1 276	1 323	873	909	942	71,3	71,2	71,1
Woj. śląskie	1 120	1 165	1 201	807	839	863	72,0	71,9	71,7
GZM	1 183	1 228	1 269	806	837	862	68,1	68,0	67,8
Mysłowice	1 061	1 101	1 139	779	808	837	73,4	73,5	73,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

2.4.2 Pracujący i dojazdy do pracy

Łączna liczba pracujących mieszkańców Mysłowic według danych NSP z 2021 r. wynosi 31 904 osób. Zdecydowana większość bo 28 269 osób to pracownicy najemni, którzy stanowią 88,6% wszystkich pracujących. Pracujący na własny rachunek to grupa ponad 3,4 tys. osób, z czego prawie 2/3 nie zatrudnia pracowników (Tab. 15). Wśród osób w wieku produkcyjnym aktywnych zawodowo było 58%.

Biorąc pod uwagę fakt, że z Mysłowic od pracy wyjeżdża o blisko 5,1 tys. osób więcej niż tutaj przyjeżdża, można ocenić, że realna liczba miejsc pracy w mieście oscyluje na poziomie 23,4 tys. Grupę tą z pewnością powiększają także osoby pracujące na własny rachunek, przy czym nie można stwierdzić jaki odsetek z nich prowadzi swoje firmy w Mysłowicach. Maksymalnie, przy założeniu że wszyscy prowadzący działalność pracują w Mysłowicach wielkość tutejszego rynku pracy domyka się liczbą 26,8 tys. miejsc pracy.

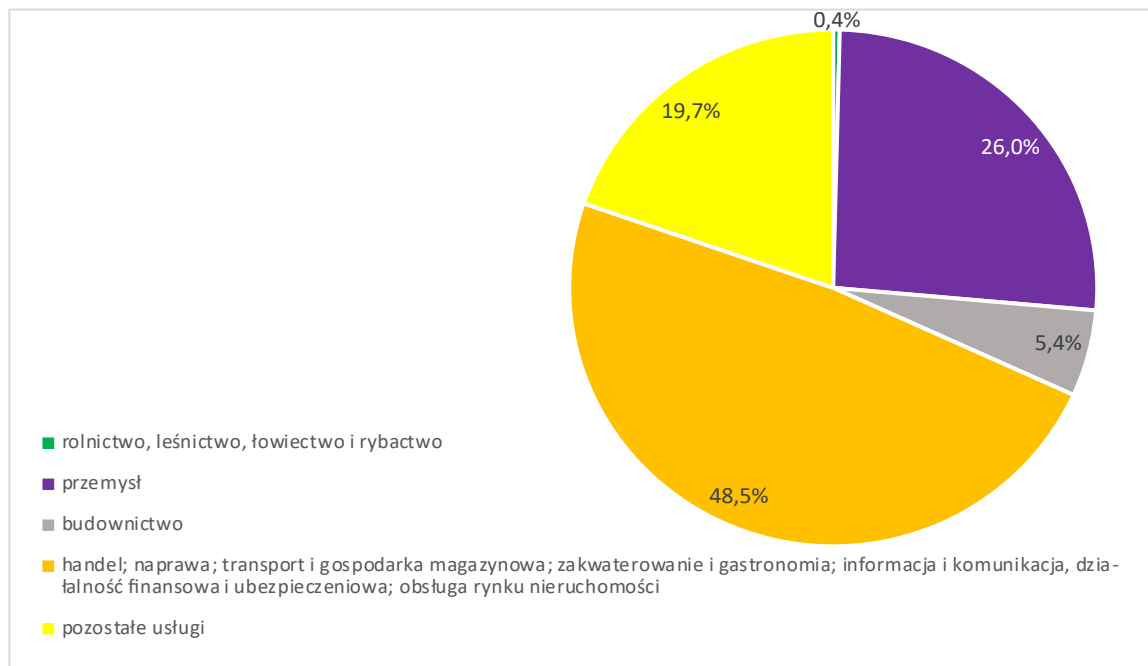
Tab. 15 Aktywność zawodowa mieszkańców Mysłowic w 2021 r. według danych NSP

Pracujący	pracownicy najemni	pracujący na własny rachunek			pracujący w innym charakterze	współczynnik aktywności zawodowej	wskaźnik zatrudnienia
		razem	zatrudniający pracowników (pracodawcy)	niezatrudniający pracowników			
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[%]	[%]
31 904	28 269	3 414	1 223	2 191	219	58,0	55,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS NSP 2021– www.stat.gov.pl

Według danych GUS w Mysłowicach w 2022 r. struktura zatrudnienia wyraźnie wskazuje na usługowy charakter miasta. W tym sektorze pracuje ponad 68% zatrudnionych. Na miejscu drugim jest przemysł z udziałem 26%. Budownictwo obejmuje ponad 5% miejsc pracy, zaś rolnictwo jest marginalna i obejmuje mniej niż 0,5% zatrudnionych.

Strukturę zatrudnienia według sektorów w Mysłowicach w 2022 r. przedstawia poniższy wykres kołowy (Rys. 8), gdzie kolor pomarańczowy (48,5%) i żółty (19,7%) to odsetek pracujących w różnego typu usługach, a fioletowy (26%) i szary (5,4%) to zatrudnieni odpowiednio w przemyśle i budownictwie.

Rys. 8 Struktura zatrudnienia według sektorów w Mysłowicach w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Dane nie obejmują podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących do 9 osób

Rynek pracy w Mysłowicach jest ściśle powiązany z okolicznymi miastami. Według najnowszych dostępnych danych z NSP z 2021 r. wynika, iż łącznie do Mysłowic w 2021 r. dojeżdżało ponad 9,1 tys. osób (9 126).

Podstawowymi kierunkami dojazdów z Mysłowic były odpowiednio: Katowice niecałe 1,9 tys. osób (1 892) 20,7% i Sosnowiec ponad 1,6 tys. osób (1 653), tj. 18,1%. Znacznie mniej osób dojeżdżało z Jaworzna, chociaż była to grupa blisko 1,1 tys. osób (Tab. 16).

Tab. 16 Kierunki dojazdów i wyjazdów do pracy z Mysłowic w 2021

Kierunki wyjazdów do pracy z Mysłowic				Kierunki przyjazdów do pracy w Mysłowicach		
Lp.	miasto	liczba	procent	miasto	liczba	procent
		Wyjeżdżających			przyjeżdżających	
1	Katowice	7055	49,6%	Katowice	1892	20,7%
2	Sosnowiec	1867	13,1%	Sosnowiec	1653	18,1%
3	Tychy	837	5,9%	Jaworzno	1084	11,9%
4	Jaworzno	479	3,4%	Tychy	437	4,8%
5	Warszawa	342	2,4%	Dąbrowa Górnicza	369	4,0%
6	Dąbrowa Górnicza	329	2,3%	Imielin	360	3,9%
7	Lędziny	325	2,3%	Lędziny	262	2,9%
8	Chorzów	309	2,2%	Chorzów	225	2,5%
9	Gliwice	234	1,6%	Będzin	183	2,0%
10	Imielin	213	1,5%	Siemianowice Śląskie	166	1,8%
	Ogółem	14210	100,00%	Ogółem	9126	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, NSP 2021

Z kolei z Mysłowic do pracy wyjeżdżało łącznie ponad 14,2 tys. osób (14 210). Zdecydowanie dominującym kierunkiem wyjazdów są Katowice, do których dojeżdża ponad 7 tys. osób (7 055), tj. blisko 50%, na drugim miejscu jest Sosnowiec, z dużym niższym udziałem 1867 osób tj. 13,1%.

Łączny bilans przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy jest ujemny i wynosi (-5 084 osób). Daje to wartość ilorazu przyjeżdżających do wyjeżdżających do pracy na poziomie 0,64, co oznacza, że w Mysłowicach na 100 osób wyjeżdżających do pracy przypadają 64 osoby przyjeżdżające tu do pracy. W stosunku do 2016 r. wskaźnik ten uległ pogorszeniu, gdyż wówczas wynosił 0,81. Miasto posiada szczególnie silny związek z rynkiem pracy Katowic, z którym odnotowuje najwyższą nadwyżkę dojeżdżających do pracy, która wynosi prawie 5,2 tys. osób.

2.4.3 Bezrobocie

Liczba bezrobotnych w 2023 r. wyniosła 1043 osoby i była najniższa od 2020 r. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym) wyniósł 3,0%, zaś stopa bezrobocia (stosunek liczby bezrobotnych do aktywnych zawodowo pracujących + bezrobotnych) wyniosła 4,2% (Tab. 17).

Z kolei obciążenie bezrobociem (które wyraża liczba bezrobotnych przypadająca na 100 osób pracujących) na koniec 2023 r. wyniosło 4 wobec wartości 7 na koniec 2022 r. W ostatnich czterech latach najwyższy poziom bezrobocia odnotowano w pandemicznym 2020 r. Od tego roku stopa bezrobocia w Mysłowicach regularnie spada i obniżyła się w 2023 r. o 2,5 p.p. względem 2020 r.

Tab. 17 Liczba bezrobotnych i wskaźniki dot. bezrobocia w gminie Myslowice w latach 2020 - 2023

Jednostki	Bezrobotni zarejestrowani ogółem [osoba]				Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym ogółem [%]			Stopa bezrobocia [%]			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2023
Polska	1 046 432	895 203	812 301	788 229	4,6	4,0	3,7	6,2	5,8	5,2	5,1
Woj. śląskie	91 032	76 324	64 903	622 445	3,5	3,0	2,6	4,9	4,3	3,7	3,6
Myslowice	1 734	1 514	1 263	1 043	4,0	3,5	3,0	6,7	6,0	5,0	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych dostępnych za 2023 r. wynika, że liczba bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy ponad 1 rok (zdefiniowanych wg nomenklatury GUS jako długotrwale bezrobotni) wynosiła 372 osób, co stanowiło 35,7% wszystkich bezrobotnych. W porównaniu do 2021 r. były to parametry niższe, odpowiednio o: 355 osób i 12,3 p.p. (Tab. 18).

Tab. 18 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok w Mysłowicach w latach 2021 - 2023

Ogółem [osoba]			Ogółem wśród bezrobotnych [%]		
2021	2022	2023	2021	2022	2023
727	499	372	48,0	39,5	35,7

Źródło: opracowanie własne: na podstawie danych GUS

3. Analiza majątku miasta i stanu lokalnych finansów publicznych

Realizacja zadań jednostki samorządu terytorialnego (JST) następuje poprzez jej zasób majątkowy, w tym infrastrukturalny i środki finansowe. Zadania te wykonywane są przez poszczególne jednostki organizacyjne, posiadające określone kompetencje. W konsekwencji, na ocenę sytuacji majątkowej gminy składa się analiza kilku elementów:

- 1) analiza majątku miasta z jego strukturą oraz tendencjami;
- 2) analiza budżetu miasta, obejmującą poziom i strukturę dochodów, wydatków, a także przychodów i rozchodów;
- 3) stan należności i zobowiązań, w tym wynikający z tego poziom zadłużenia i koszty jego obsługi wraz z prognozą przyszłej sytuacji finansowej.

Elementy te tworzą całość, która ukazuje pełny obraz sytuacji miasta. O ile budżet i jego realizacja zgodnie z zasadą roczności ukazuje bieżący stan finansów miasta, tak bilans JST prezentuje stan majątku miasta i jego zmiany.

Raport nie ma na celu powtórzenia informacji z dokumentów sprawozdawczych, lecz stanowi ich syntezę z uwzględnieniem oceny sytuacji.

Obiektywność przedstawionych faktów zapewnia porównanie poszczególnych wartości w latach 2019 - 2023 i odniesienie ich do wartości osiągniętych w innych porównywalnych jednostkach, w tym przypadku do miast na prawach powiatu.

3.1 Majątek miasta Mysłowice

Według informacji o stanie mienia gminy Mysłowice (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.) majątek Mysłowic wynosił **748 952 792,31 mln zł**, co oznacza wzrost o 7,4% w skali roku (w 2022 r. było to ponad 697,3 mln zł).

Większość, bo ponad 692 mln zł (692 123 865,10 mln zł), tj. 92,4% stanowią aktywa trwałe, pozostałe prawie 57 mln zł (56 828 927,21 mln zł) obejmują aktywa obrotowe. Większość aktywów trwałych to: obiekty inżynierii lądowej i wodnej (334,4 mln zł), budynki, lokale (104,7 mln zł) i grunty (75,5 mln zł).

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. posiadało majątek w wysokości 313,8 mln zł, a w skali roku zmniejszył się on o 1,09 % (w 2022 r. było to 317,3 mln zł).

Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej dysponował majątkiem w wysokości 80,0 mln zł, a w skali roku nieznacznie się zwiększył (w 2022 r. było to 79,0 mln zł).

3.2 Dochody i wydatki miasta Myslowice oraz ich struktura

3.2.1 Podstawowe wielkości budżetowe

Podstawowe wielkości budżetowe Miasta w 2023 r. to:

- **dochody: 477,0 mln zł;**
- **wydatki: 494,4 mln zł.**

Daje to deficyt w wysokości 17,3 mln zł, co wskazuje, że dochody były niższe od wydatków o 3,5%. W stosunku do 2022 r. dochody wzrosły o 0,5%, a wydatki spadły o 7,23% (Tab. 19).

Tab. 19 Podstawowe wielkości budżetowe za lata 2021 – 2023 w Mysłowicach

	2021 [zł]	2022 [zł]	2023 [zł]	Dynamika	
				2022/2021	2023/2022
Dochody	568 415 662,72	474 414 371,04	477 009 781,86	0,834	1,005
Wydatki	562 338 359,87	533 169 508,19	494 346 276,81	0,948	0,927
Wynik	6 077 302,85	-58 755 137,15	-17 336 494,95		-

Źródło: Sprawozdania budżetowe

Porównanie wykonania dochodów i wydatków bieżących wskazuje na poziom nadwyżki operacyjnej. W przypadku przewagi dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi mówimy o nadwyżce operacyjnej⁵.

W 2023 r. odnotowano nadwyżkę operacyjną na poziomie prawie 15,5 mln zł (3,4%). Nadwyżkę operacyjną ostatnio uzyskano w 2021 r. i wyniosła ona 39,3 mln zł (Tab. 20).

Wynik budżetu operacyjnego wskazuje czy JST jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Im wyższa jest wartość nadwyżki operacyjnej, tym większa jest możliwość realizacji przez JST nowych przedsięwzięć majątkowych, zarówno bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje, jak i pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne⁶.

Tab. 20 Wykonanie dochodów i wydatków (bieżących i majątkowych) i nadwyżka operacyjna w latach 2021 - 2023 w Mysłowicach

	2021 [zł]	2022 [zł]	2023 [zł]
dochody razem	568 415 662,72	474 414 371,04	477 009 781,86
dochody bieżące	540 750 023,52	460 636 378,13	463 865 263,84
dochody majątkowe	27 665 639,20	13 777 992,91	13 144 518,02
wydatki razem	562 338 359,87	533 169 508,19	494 346 276,81
wydatki bieżące	501 444 198,05	476 306 603,97	448 396 926,91
wydatki majątkowe	60 894 161,82	56 862 904,22	45 949 349,90
nadwyżka operacyjna	39 305 825,47	-15 670 225,84	15 468 336,93
nadwyżka operacyjna jako % wydatków bieżących	7,8%	-3,3%	3,4%

Źródło: Sprawozdania budżetowe

Myslowice w 2022 r. zajmowały 10 pozycję w GZM pod względem dochodów, a ich udział stanowił 2,9% dochodów gmin GZM.

⁵ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/BASLeksykon.xsp?id=2D5E0A6C5F69F133C1257A610042B090&litera=N>

⁶ Dylewski M. 2017: *Nadwyżka operacyjna a decyzje finansowe jednostek samorządu terytorialnego* [w:] *Annales Universitat Marie Curie-Skłodowska*, vol. LI 6, sectio H, Lublin, <http://oekonomia.annales.umcs.pl>

3.2.2 Dochody

Istnieją różne sposoby klasyfikacji dochodów miasta. Ich struktura wskazuje na podstawy finansowe bytu JST. Zasadniczy podział obejmuje:

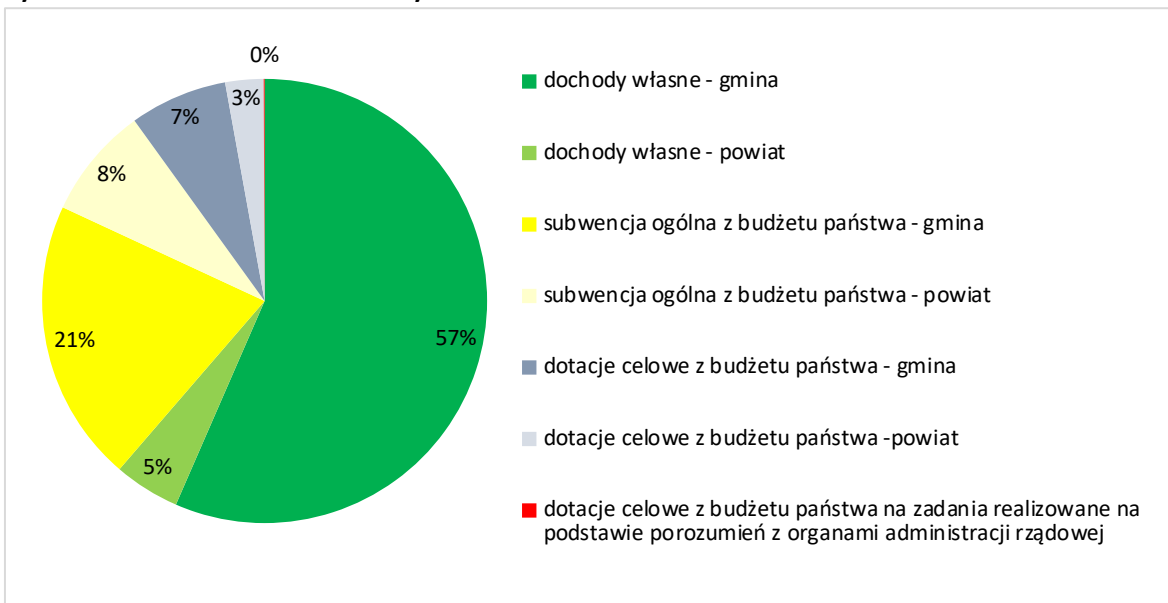
- dochody własne;
- subwencje;
- dotacje.

O samodzielności finansowej JST decydują dochody własne, w skład których wchodzi m.in. podatki lokalne, udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa (PIT, CIT) a także dochody z majątku.

W strukturze dochodów w 2023 r. dominowały dochody własne, które stanowiły łącznie 61,3% strony dochodowej miasta. Odpowiednio składały się na to: udział 56,5% (269,6 mln zł) dochodów części gminnej i 4,8% (22,8 mln zł) części dochodów własnych powiatu. Odpowiednio subwencja stanowiła 28,8%, a dotacje generowały łącznie ponad 10,0% dochodów miasta.

Strukturę dochodów gminy przedstawia poniższy wykres kołowy, gdzie kolorystycznie pokazano udział procentowy poszczególnych elementów składowych, tj. dochody własne subwencje i dotacje (Rys. 9).

Rys. 9 Struktura dochodów miasta Mysłowice w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania budżetowego

Ważnym źródłem dochodów są podatki, które dominują w grupie dochodów własnych.

Łącznie wpływy z tytułu dochodów od osób prawnych i fizycznych oraz jednostek nieposiadających osobowości prawnej wyniosły nieco ponad 186,9 mln zł, przy planowanym poziomie 192,0 mln zł (wykonanie na poziomie 97,4%).

Wyraźnie dominują dwa podatki: udział w podatku PIT: 105,5 mln zł (56,8% dochodów z tego tytułu) i podatek od nieruchomości: 53,5 mln zł (28,8%), które łącznie stanowiły ponad 85,6% dochodów z podatków i opłat. Oznacza to, że podstawa dochodów miasta uzależniona jest od poziomu dochodów jej mieszkańców, a także struktury powierzchni objętych podatkiem od nieruchomości.

Grupę tych danin w znacznie niższym stopniu zasila udział w podatku CIT: 9,2 mln zł (4,9%) i udział w podatku od czynności cywilno-prawnych (PCC): 5,4 mln zł (2,9%). Warto podkreślić, że odsetki z tytułu nieterminowych wpłat podatków i opłat to kwota ponad 335 tys. zł.

Poziom wykonania wpływów w przypadku udziału w podatkach dochodowych (PIT i CIT) wyniósł dokładnie 100%. Wykonanie podatku od nieruchomości było na poziomie ok. 94,7%, a PCC jeszcze niższe: 76,1% planu. Największe wpływy względem zakładanego planu dotyczyły opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (ponad 168%) oraz podatku leśnego i podatku od spadków i darowizn – w obu przypadkach powyżej 150% planu.

Poziom dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca według danych GUS wyniósł w 2022 r. 6 602,95 zł. Wskaźnik ten jest niższy niż w województwie śląskim i GZM o ponad 1200 zł/mieszkańca i aż o prawie 2 300 zł w odniesieniu do miast na prawach powiatu w Polsce. Podobnie dochody własne na 1 mieszkańca w Mysłowicach są niższe niż w Polsce, województwie śląskim i GZM (Tab. 21).

Tab. 21 Dochody ogółem i dochody własne na 1 mieszkańca w Mysłowicach, w miastach na prawach powiatu w województwie śląskim i Polsce w latach 2020 - 2022

Jednostka	ogółem			dochody własne					
	2020	2021	2022	2020	2021	2022			
	zł/mieszkańca								
Polska	7 978,98	8 898,71	8 884,52	4 460,20	5 043,91	5 356,74			
Woj. śląskie	7 339,65	8 008,24	7 890,93	3 919,37	4 279,25	4 447,48			
GZM	7 362,04	8 032,48	7 837,39	4 021,61	4 366,41	4 459,61			
Mysłowice	6 738,09	7 845,41	6 602,95	3 821,49	3 660,09	3 705,91			
	w tym dochody własne z tytułu:								
Jednostka	udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych			udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych			dochody podatkowe ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	zł/mieszkańca								
Polska	1 921,87	2 185,52	2 189,08	207,22	249,75	285,40	906,13	1 053,24	1 096,58
Woj. śląskie	1 594,96	1 793,28	1 783,49	121,33	183,25	176,48	909,04	1 022,46	1 117,32
GZM	1 603,70	1 801,00	1 791,92	136,00	204,86	191,98	917,36	1 016,32	1 097,76
Mysłowice	1 623,26	1 822,94	1 821,90	76,92	108,74	104,51	743,89	796,09	827,45

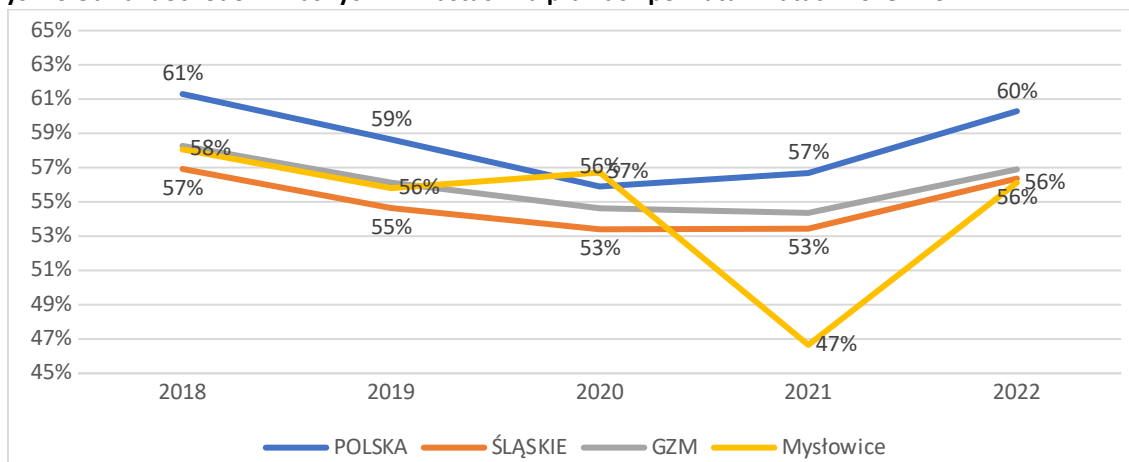
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

W stosunku do miast na prawach powiatu województwa śląskiego i GZM udziały w podatku PIT na osobę były wyższe, natomiast niższe okazały się udziały w CIT. Wskazuje to na relatywnie wyższe dochody ludności i odpowiednio niższe wielkości podatków dochodowych płaconych przez osoby prawne. W strukturze dochodów Miasta, dochody własne wg danych GUS w 2022 r. stanowiły ponad 56% i odnotowały względem roku poprzedniego duży wzrost wynoszący prawie 10 p.p.

Udział dochodów własnych w miastach na prawach powiatu przedstawia poniższy wykres liniowy z lat 2018 – 2022, rozróżniony kolorami, odpowiednio dla Polski, woj. śląskiego i Mysłowic (Rys. 10). Według danych Urzędu Miasta w 2023 r. skala tych dochodów była wyższa i wyniosła ponad 61%. Równocześnie w 2023 r. zmniejszyła się wartość dochodów własnych na 1 mieszkańca, która wyniosła 4,4 tys. zł.

Udział dochodów własnych w Mysłowicach tylko w 2020 r. był wyższy niż w Polsce, woj. śląskim i GZM. W pozostałych latach był niższy od wartości uzyskanych w porównywanych jednostkach. Generalnie tendencja udziału dochodów własnych w latach 2018-2021 była spadkowa, po czym nastąpił wzrost udziału tego typu dochodów, który najbardziej wyraźny był w 2022 r. w Mysłowicach.

Rys. 10 Udział dochodów własnych w miastach na prawach powiatu w latach 2018 - 2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Struktura dochodów własnych świadczy o specyfice bazy dochodowej miasta. Udziały procentowe wskazują, że Mysłowice w większym stopniu bazują na wpływach z PIT, niż miasta na prawach powiatu w Polsce i województwie śląskim. Udział podatku od nieruchomości jest wyższy w stosunku do Polski, ale niższy względem woj. śląskiego i GZM. Poziom wpływów z tego podatku determinowany jest powierzchnią miasta oraz poziomem jego zainwestowania i użytkowania terenu.

Mysłowice wykazują znacznie niższe udziały w dochodach z majątku, w tym szczególnie z tytułu najmu i dzierżawy, wpływach z usług i udziału w podatku CIT. Na porównywalnym poziomie do jednostek odniesienia są wpływy innych dochodów podatkowych i wpływy z PCC (Tab. 22).

Tab. 22 Udziały dochodów z poszczególnych tytułów w grupie dochodów własnych w 2022 r.

Źródło dochodu	Polska	Śląskie	GZM	Mysłowice
udziały w PIT	40,9%	40,1%	40,2%	49,2%
podatek od nieruchomości	16,0%	21,3%	21,1%	19,3%
dochody podatkowe - ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw	20,5%	25,1%	24,6%	22,3%
dochody z majątku	7,5%	8,3%	9,2%	2,9%
dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	3,6%	4,0%	4,3%	1,1%
podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC)	3,3%	2,7%	2,4%	2,2%
wpływy z usług	6,7%	4,0%	3,6%	3,8%
udziały w CIT	5,3%	4,0%	4,3%	2,8%
podatek od środków transportowych	0,6%	0,6%	0,6%	0,3%

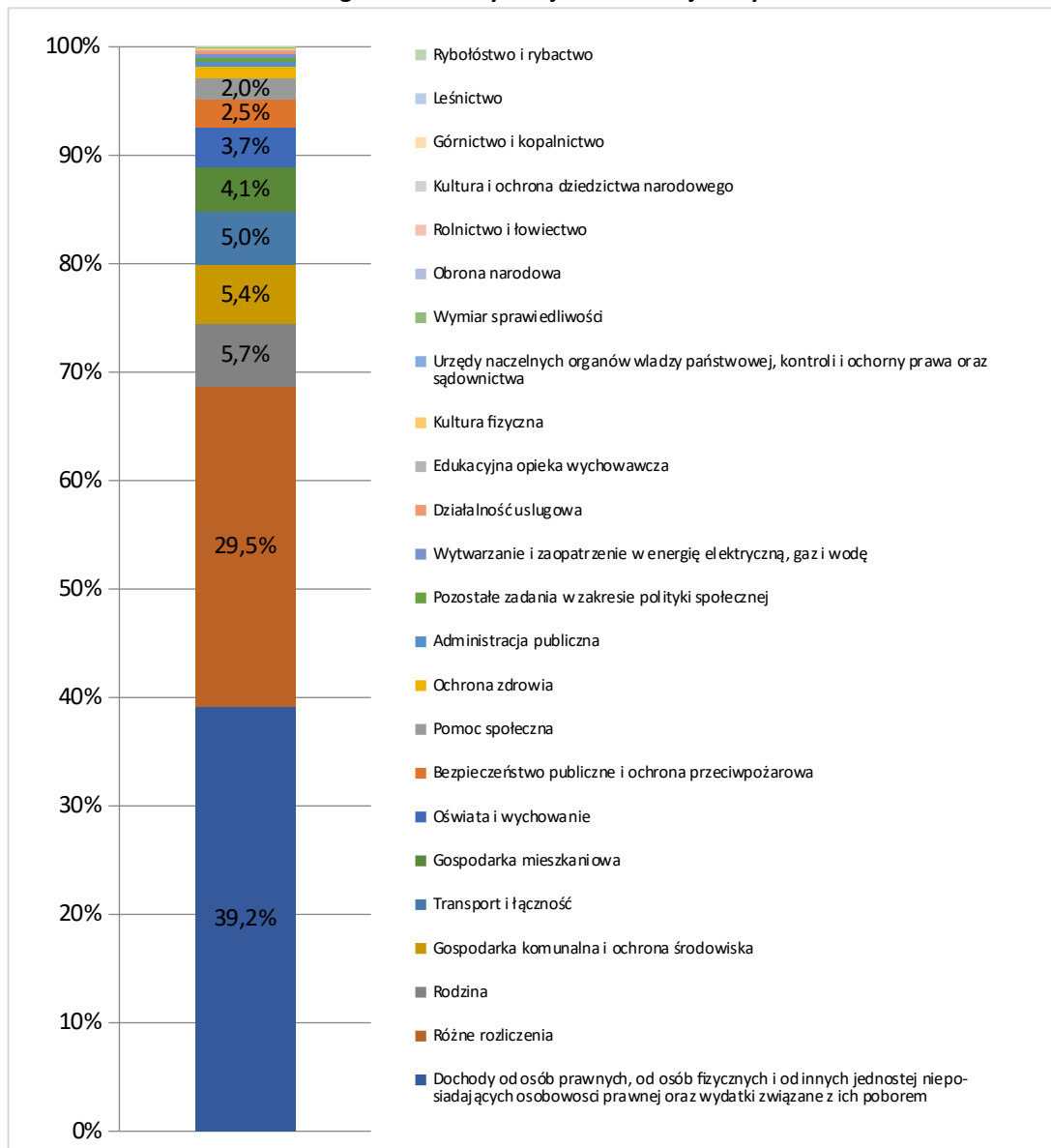
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Dochody można też grupować wg działów klasyfikacji budżetowej. W strukturze dochodów wyraźnie zaznaczają się głównie dochody podatkowe - to aż 39,2% wszystkich wpływów. Z kolei w kategorii „rozliczenia różne”, które stanowią 29,5% strony dochodowej miasta, trzon to subwencje. Miasto otrzymało subwencję ogólną z budżetu państwa na poziomie 100,2 mln zł, z czego część oświatowa to 96,0 mln zł a 4,2 mln zł subwencja równoważąca.

Znacznie niższe udziały generuje dział „rodzina”, w którym mieszczą się m.in dotacje na świadczenia programu 500+, co stanowi 5,7% dochodów Miasta, a w dalszej kolejności są się dochody z tytułu: gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (5,4%), transportu i łączności (5,0%), gospodarki mieszkaniowej (4,1%), oświaty i wychowania (3,7%).

Łącznie wskazane działy obejmują prawie 93% dochodów miasta. Jest to przedstawione graficznie, gdzie każdy dział wyróżniony jest kolorem i wartością w procentach (Rys. 11).

Rys. 11 Struktura dochodów według działów klasyfikacji budżetowej w Mysłowicach w 2023 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania rocznego Rb-27 S

Drugą kategorią dochodów są tzw. dochody majątkowe. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku, dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkownika wieczystego w prawo własności.

W 2023 r. dochody majątkowe wyniosły łącznie 13,1 mln zł, z czego zasadniczy udział miały środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie przebudowy ul. Długiej w kwocie 3,9 mln zł i wpłaty z tytułu sprzedaży nieruchomości lub prawa użytkownika wieczystego nieruchomości w wysokości 4,2 mln zł.

Miasto otrzymało również dotacje na program ograniczenia niskiej emisji etap II w kwocie 2,7 mln złotych. Łącznie w dochodach majątkowych prawie 2,7 mln zł stanowiły środki pochodzące z funduszy UE, natomiast w dochodach ogółem ten rodzaj środków obejmował kwotę prawie 4,5 mln zł.

3.2.3 Wydatki

Wydatki - podobnie jak dochody - można podzielić na:

- wydatki bieżące;
- wydatki majątkowe.

Wydatki bieżące obejmują: wynagrodzenia, zakupy towarów i usług, koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem i realizacją zadań statutowych, a także koszty zadań zleconych.

Z kolei wydatki majątkowe obejmują:

- wydatki na zakup, objęcie akcji i wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;
- wydatki na realizację inwestycji.

W 2023 r. w Mysłowicach dominowały wydatki na płace i pochodne, obejmujące składki ZUS płacone przez pracodawcę oraz wpłaty na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Stanowiły one kwotę prawie 226,9 mln zł, co dawało 50,6% wydatków bieżących i 45,9% wydatków ogółem.

Drugą kategorią wydatków były pozostałe bieżące, obejmujące kwotę 155,3 mln zł, co stanowiło 34,6% wydatków bieżących i 31,4% wydatków ogółem. Do grupy tej wchodziły m.in. wydatki na realizację zadań statutowych i świadczenia na rzecz osób fizycznych.

W grupie wydatków bieżących mieściły się też kwoty na obsługę długu publicznego w wysokości 12,2 mln zł.

Wydatki majątkowe w 2023 r. wyniosły ponad 45,9 mln zł, w tym wydatki inwestycyjne to 40,5 mln zł. Pula wydatków inwestycyjnych obejmowała głównie działy związane z:

- drogami: 13,3 mln zł (w tym: przebudowa ulicy Długiej – I etap na kwotę 7,0 mln zł, przebudowa ulicy Laryskiej – I etap na kwotę 3,5 mln zł);
- lokalnym transportem zbiorowym - modernizacja linii tramwajowej nr 14 na kwotę 2,7 mln zł;

- gospodarką mieszkaniową: 11,4 mln zł;
- oświatą i wychowaniem: 8,2 mln zł (w tym: szkoły podstawowe 5,5 mln zł, licea ogólnokształcące 2,3 mln zł);
- domy i ośrodki kultury, termomodernizacja budynku MOK przy ul. Olbrychta Strumieńskiego - 2,1 mln zł;
- gospodarką komunalną i ochroną środowiska: 1,3 mln zł.

W ramach wydatków majątkowych dokonano też:

- nabycia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., na kwotę 5,4 mln zł;
- podniesienia kapitału zakładowego w Zakładzie Oczyszczania Miasta sp. z o.o. w Mysłowicach na kwotę blisko 0,5 mln zł.

Mysłowice mają niższy - w stosunku do porównywanych jednostek - udział wydatków inwestycyjnych, który w 2022 r. nie przekroczył progu 10%. Analogicznie wartości dla miast na prawach powiatu wynosiły w GZM i województwie śląskim dochodziły prawie do 15%.

Według sprawozdania budżetowego wydatki inwestycyjne Mysłowic były jeszcze niższe w 2023 r. i stanowiły 8,2% ogółu wydatków (Tab. 23).

Tab. 23 Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem miast na prawach powiatu w 2019-2023

Jednostka	2019 [%]	2020 [%]	2021 [%]	2022 [%]	2023 [%]
Polska	15,1	13,6	12,8	12,8	Brak danych
woj. Śląskie	15,4	13,8	13,1	14,7	Brak danych
GZM	14,4	13,3	13,2	14,8	Brak danych
Mysłowice	8,4	8,8	9,1	9,6	8,2

Źródło: opracowanie własne wg danych GUS (www.stat.gov.pl, dane za 2023 r.) informacja z wykonania budżetu

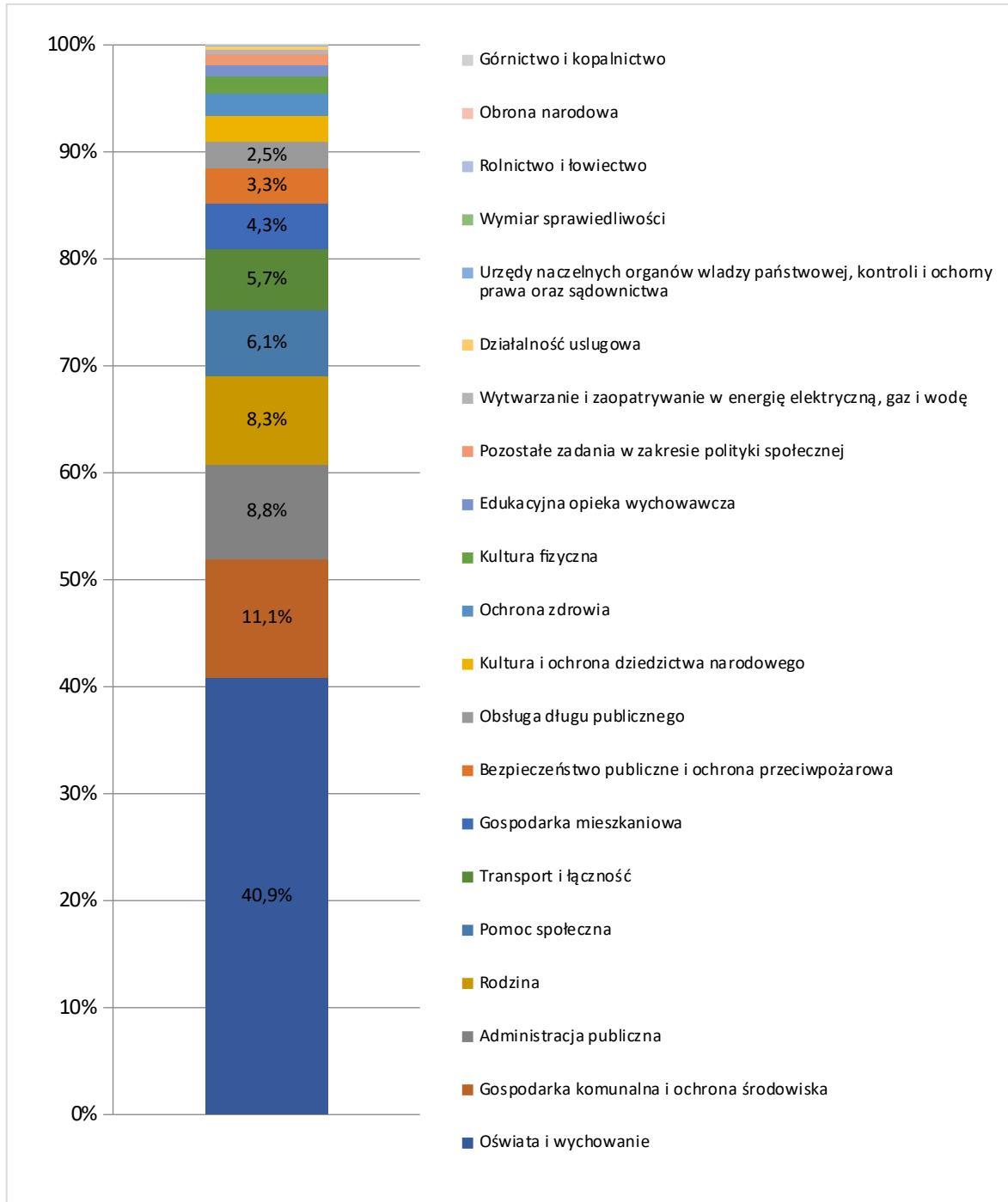
Realizację wydatków można także rozpatrywać w kategorii struktury rodzajowej. Działem który obejmuje największą grupę wydatków jest „oświata i wychowanie”. Skupia on blisko 41% wszystkich wydatków (202 mln zł). Dział ten obejmuje kilka rozdziałów, z czego do najważniejszych należą: „szkoły podstawowe”, obejmujące wydatki rzędu 74,7 mln zł, „licea ogólnokształcące”: 14,1 mln zł, „przedszkola”: 35,0 mln zł, „technika”: 6,7 mln zł.

Druga grupa wydatków to „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, której udział przekracza 11% i obejmuje kwotę 54,8 mln zł (Rys. 12).

Kolejne dwie grupy mają bardzo zbliżony poziom wydatków, odpowiednio w dziale „administracja publiczna” wydano 43,6 mln zł (8,8%), zaś transfery społeczne w dziale „rodzina” to kwota 41,0 mln zł (8,3%):

- w dziale „administracja publiczna” najwięcej wydatków związanych było z urzędami gmin i miast na prawach powiatu (35,9 mln zł);
- w dziale „rodzina” największą grupą wydatków były świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne, których wartość wyniosła 25,2 mln zł.

Kolejne miejsca w grupie rodzajowej wydatków zajmuje odpowiednio „pomoc społeczna” i „transport i łączność”. Udział kolejnych kategorii wydatków jest niższy niż 5%.

Rys. 12 Struktura wydatków według działów klasyfikacji budżetowej w Myslowicach w 2023 r.

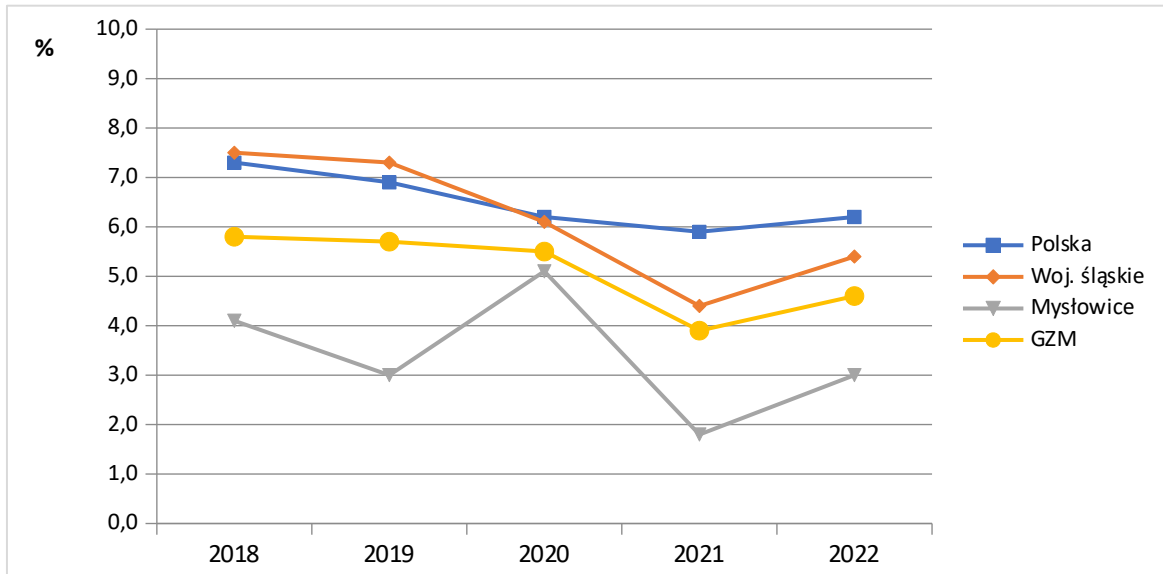
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych sprawozdania rocznego Rb-28 S

Z punktu widzenia gospodarki miejskiej szczególnie istotne są pewne grupy wydatków, m.in. takie jak drogi publiczne. Myslowice posiadały relatywnie niski udział takich wydatków w strukturze, który wyniósł w 2022 r. zaledwie 3,0% ogółu wydatków.

Analogiczna wartość dla GZM wyniosła 4,6%, a w woj. śląskim wydatki na drogi stanowiły 5,4%, natomiast w skali Polski były wyższe i wyniosły 6,2%. W 2021 r. spadek udziału wydatków na drogi publiczne odnotowano we wszystkich porównywanych jednostkach.

Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach Miasta ogółem w latach 2018 – 2022 przedstawiony jest graficznie jako wykres liniowy, rozróżniony kolorami, odpowiednio dla Miasta, województwa śląskiego i Polski (Rys. 13).

Rys. 13 Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem w latach 2018 – 2022

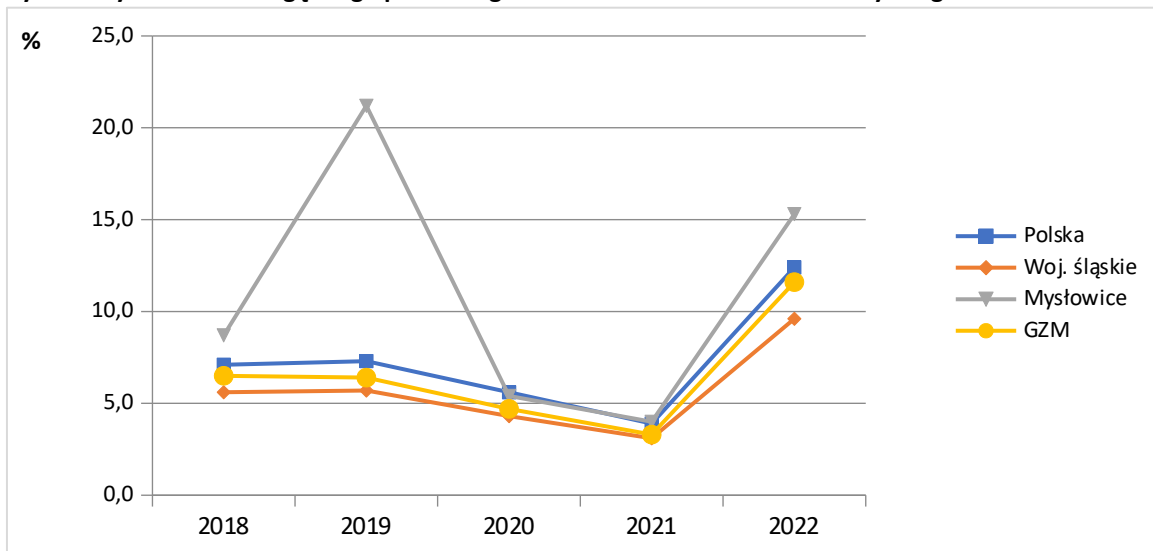

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl,

Newralgiczne są też wydatki na obsługę długu publicznego, które w 2022 r. w Mysłowicach przekroczyły poziom 15%. Wyższą wartość bo ponad 21% osiągnęły tylko w 2019 r. Należy stwierdzić, że w 2022 r. wydatki na obsługę długu publicznego wzrosły we wszystkich porównywanych jednostkach. W latach 2020-2021 wydatki tego rodzaju w Mysłowicach spadły i były na poziomie porównywalnym z innymi jednostkami.

Wydatki na obsługę długu publicznego na 1000 zł dochodów budżetowych Miasta ogółem w latach 2018 – 2022 przedstawione są graficznie jak wykres liniowy, rozróżniony kolorami, odpowiednio dla Miasta, województwa śląskiego i Polski (Rys. 14).

Rys. 14 Wydatki na obsługę długu publicznego na 1000 zł dochodów budżetowych ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

3.2.4 Przychody i rozchody budżetowe

Przychody budżetów JST mogą obejmować środki pochodzące ze sprzedaży papierów wartościowych, z prywatyzacji majątku JST, ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych, z otrzymanych pożyczek i kredytów oraz innych operacji finansowych. Przychody mogą stanowić źródło finansowania deficytu budżetowego.

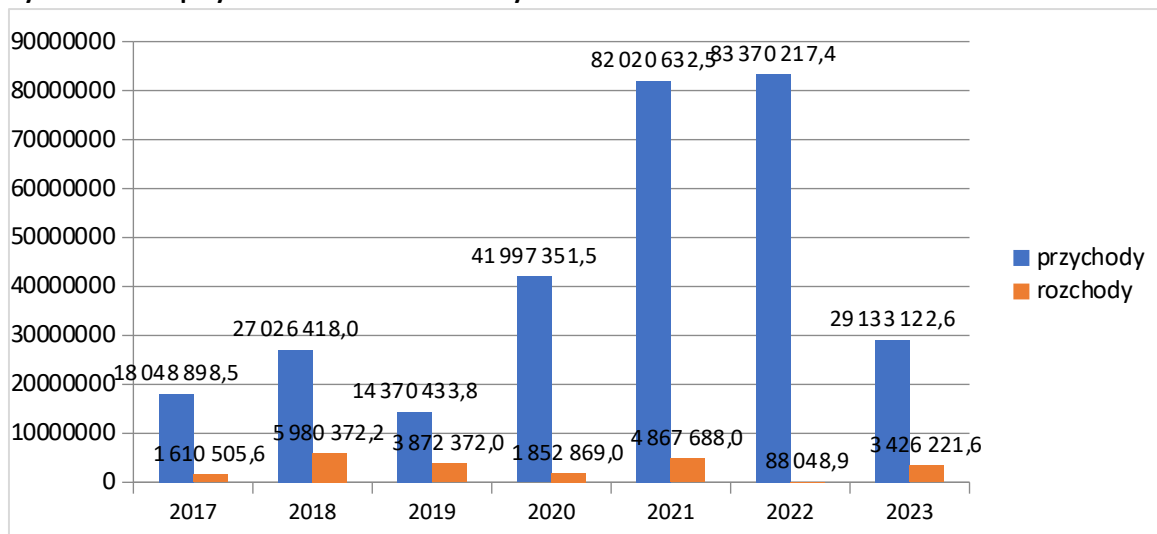
W 2023 r. przychody Mysłowic wyniosły prawie 29,1 mln zł, a ich skala była znacznie niższa od wartości odnotowanych w 2021 r. i 2022 r. Poziom przychodów i rozchodów w Mysłowicach w latach 2017 – 2023 przedstawiony jest graficznie jako wykres słupkowy, rozróżniony kolorami, odpowiednio dla: przychodów i rozchodów (Rys. 15).

Główną składową przychodów były niewykorzystane środki pieniężne (15,6 mln zł), wolne środki (8,6 mln zł) i emisja obligacji na kwotę 5,0 mln zł.

Z kolei rozchodami publicznymi są odpowiednio spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów, wykup papierów wartościowych, udzielone pożyczki i kredyty a także inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością.

W 2023 r. skala rozchodów wyniosła ponad 3,4 mln zł, podczas gdy rok wcześniej była na poziomie 90 tys. zł. W 2023 r. spłacono pożyczki na kwotę 1,4 mln zł i wykupiono papiery wartościowe za 2,0 mln zł.

Rys. 15 Poziom przychodów i rozchodów w Mysłowicach w latach 2017 – 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

3.3 Zobowiązania i należności oraz dług

Zobowiązania gminy obejmują kwoty wynikające z wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów i pożyczek, a także niezrealizowanych płatności z tytułu dostaw towarów i usług. Dług gminy stanowi sumę wszystkich zobowiązań.

Zadłużenie Mysłowic ogółem w 2023 r. wyniosło ponad 148,5 mln zł i nieznacznie wzrosło w stosunku do roku poprzedniego (Tab. 24). Papiery wartościowe stanowiły ponad 85% tej kwoty, pozostała część przypada na pożyczki. Wszystkie zobowiązania występowały względem wierzycieli krajowych.

Tab. 24 Struktura zobowiązań gminy Myslowice w latach 2020 - 2023

	2020 [zł]	2021 [zł]	2022 [zł]	2023 [zł]
zadłużenie ogółem	128 567 688,00	146 907 300,00	146 959 221,16	148 532 999,26
papiery wartościowe	0,00	123 700 000,00	123 700 000,00	126 700 000,00
kredyty i pożyczki	128 567 688,00	23 207 300,00	23 259 221,16	21 832.999,26
w tym zobowiązania wymagalne	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Sprawozdania Rb-Z

Stan zadłużenia miasta w 2023 r. kształtował się na poziomie 31,1% jego dochodów. Koszty obsługi długu obejmujące odsetki i prowizje stanowiły 2,6% dochodów. W 2023 r. odnotowano zarówno najwyższy nominalny poziom zadłużenia, jak i względny w relacji do skali zrealizowanych dochodów (Tab. 25).

Tab. 25 Zadłużenie i obsługa długu w latach 2020 - 2023 w Mysłowicach

	2020 [zł]	2021 [zł]	2022 [zł]	2023 [zł]
Dochody	489 380 651,90	568 415 662,72	474 414 371,04	477 009 781,86
Dług	128 567 688,00	146 907 300,00	146 959 221,16	148 532 999,26
zadłużenie / dochody	26,3%	25,8%	31,0%	31,1%
obsługa długu	2 557 717,39	2.261.888,35	8.134.523,44	12 219 776,44
obsługa długu / dochody	0,5%	0,4%	1,7%	2,6%

Źródło: Sprawozdania budżetowe

Należności są to przewidywane przychody środków pieniężnych. To zatem środki które z różnych tytułów należą się miastu. Kwota należności w 2023 r. wyniosła 126,7 mln zł, a jej poziom był niższy niż skala zobowiązań prawie o 21,9 mln zł (Tab. 26).

Blisko 77,8% tej kwoty stanowiły należności wymagalne, czyli takie, których termin płatności minął. W stosunku do 2023 r. poziom należności zmniejszył się (redukcja o 7,4 mln zł), co wynika ze zmniejszenia puli depozytów.

Tab. 26 Należności miasta Myslowice w latach 2020 - 2023

	2020 [zł]	2021 [zł]	2022 [zł]	2023 [zł]
Należności ogółem	154 330 805,15	185 916 145,11	134 027 649,12	126 677 372,64
Pożyczki	3 108 627,60	2 823 508,85	2 300 693,44	2 288 887,90
Gotówka i depozyty	57 615 364,37	82 046 244,76	23 385 727,39	11 559 235,04
Należności wymagalne	83 681 235,84	91 303 509,21	95 520 311,45	98 517 709,66
Pozostałe należności	9 925 577,34	9 742 882,29	12 820 916,84	14 311 540,04

Źródło: Sprawozdania Rb-N

Według sprawozdania z wykonania budżetu miasta Myslowice za 2023 r. największa kwota należności przypadła na Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej (MZGK) i Urząd Miasta. MZGK wykazywał należności z tytułu zaległych czynszów i opłat za media w wysokości 70,4 mln zł, z czego 39,3 mln zł stanowiły należności wymagalne. Urząd Miasta posiadał należności w wysokości ponad 60,1 mln zł, z czego 32,6 mln zł wymagalnych. Są to rodzajowo różne tytuły, m.in. z faktu: dzierżaw, użytkowania wieczystego, kar i grzywien.

Ponadto należności podatkowe to kwota 25,9 mln zł, z czego 16,6 mln zł to zaległości wymagalne. Dodatkowo Urząd Miasta jako organ posiadał należność w wysokości 1,7 mln zł z tytułu udzielonej pożyczki SP ZOZ Szpitalowi nr 2 w Mysłowicach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiadał należności w kwocie 33,2 mln zł, z czego wymagalne to 28,8 mln zł. Składały się na nie m.in. wypłacone świadczenia funduszu alimentacyjnego na kwotę 14,4 mln zł i zaliczka alimentacyjna 2,0 mln zł. Należności z obu wskazanych tytułów są w 100% wymagalne.

Odpłatność za pobyt w placówkach opiekuńczo wychowawczych, nienależnie pobrane świadczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych to kwota 11,0 mln zł, zaś odpłatność za pobyt w rodzinie zastępczej, nienależnie pobrane świadczenia z rodzin zastępczych, rodziny zastępcze – Program 500+ to środki w wysokości 5,2 mln zł.

Struktura należności wg podmiotu zobowiązanego wskazywała, że głównym dłużnikiem miasta są gospodarstwa domowe. Ta grupa podmiotów koncentrowała 63,0% należności, z czego aż 94% było wymagalnych. Należność ze strony przedsiębiorstw niefinansowych stanowiły 26,1% i opiewały na kwotę 33,1 mln zł. Kolejne były banki, których należności wynikały z tytułu depozytów na żądanie. Ich udział stanowił 9,1% należności, o równowartości 11,6 mln zł.

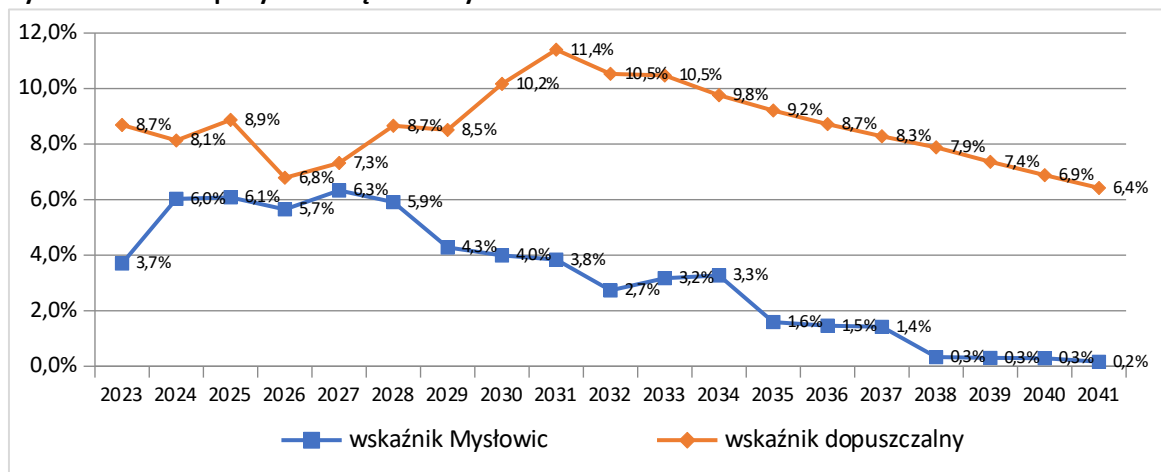
Poziom zadłużenia ocenia się wg wskaźnika długu wynikającego z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zadłużenie dopuszczalne to taka różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, która powinna zabezpieczać obsługę istniejącego długu. Zgodnie z informacją przedstawioną przez Miasto w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) wskaźnik ten pozostaje zawsze poniżej dopuszczalnego poziomu.

Wskaźnik spłaty zobowiązań w Mysłowicach w latach 2023 – 2041 jest przedstawiony graficznie jako wykres liniowy, rozróżniony kolorami, odpowiednio w odniesieniu do wskaźnika dla Mysłowic i wskaźnika dopuszczalnego (Rys. 16). Tym samym gmina spełnia wskaźnik długu, a zatem może bezpiecznie prowadzić gospodarkę finansową.

Najwyższa wartość tej relacji ma być odnotowana w 2027 r., kiedy suma spłaty zobowiązań i kosztów obsługi zadłużenia do dochodów bieżących wyniesie 6,3%. W kolejnych latach ma spadać, a w 2041 r. zakładany poziom wyniesie 0,2%.

W założeniach WPF gmina wykazuje nowe zobowiązania z tytułu pożyczek, kredytów, emisji papierów wartościowych, w kwocie: 0,8 mln zł w 2024 r. i 21,1 mln zł w 2025 r. Sumaryczne zadłużenie powinno zostać spłacone do 2041 r.

Rys. 16 Wskaźnik spłaty zobowiązań w Mysłowicach w latach 2023 – 2041

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr LXI/985/22 Rady Miasta Myslowice z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Myslowice

3.4 Analiza wskaźnikowa

Informacji o sytuacji finansowej gminy dostarczają wskaźniki, które są wielkościami względnymi. Uzyskuje się je poprzez zestawienie odpowiednich wielkości. Szczególnie istotne są wskaźniki dochodów podatkowych dla gmin i powiatów, które determinują m.in. wysokość należnych danej jednostce subwencji (Tab. 27).

Tab. 27 Wskaźniki opisujące sytuację finansową Mysłowic w latach 2020 - 2023

Wskaźnik	Sposób obliczenia	2020	2021	2022	2023
udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	dochody bieżące / dochodów ogółem	87,5%	95,1%	97,1%	97,2%
relacja nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem	nadwyżka operacyjna / dochody ogółem	2,0%	6,9%	-3,3%	3,4%
wskaźnik dochodowej samodzielności finansowej	wydatki inwestycyjne / dochody ogółem	8,4%	9,0%	10,7%	8,5%

Źródło: Sprawozdania finansowe na podstawie sprawozdań budżetowych

Mysłowice charakteryzują się wysokim udziałem dochodów bieżących w dochodach ogółem, który waha się w przedziale 87,5% - 97,2%. W 2023 r. odnotowano najwyższy udział dochodów bieżących do poziomu 97,2%, co wskazuje na zmniejszenie dochodów majątkowych nie tylko w wymiarze procentowym ale też nominalnym.

Z kolei udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem pokazuje elastyczność obsługi długu przez gminę. Wskaźnik ten osiągnął wartość maksymalną w 2021 r. i wyniósł 6,9%, by w 2022 r. odnotować wartość ujemną. W 2023 r. ponownie wystąpiła nadwyżka operacyjna na poziomie 3,4%.

Wskaźnik dochodowej samodzielności finansowej wskazuje jaka część dochodów jest przeznaczana na inwestycje. Poziom wydatków inwestycyjnych w 2023 r. obniżył się do poziomu 8,5% wobec wartości 10,7% w roku poprzednim. W latach 2020-2022 relacja ta regularnie wzrastała.

Inną miarą zdefiniowaną w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jest wskaźnik dochodów podatkowych. Stanowi on miernik samodzielności finansowej gminy. Wskaźnik ten na jednego mieszkańca w gminie - **wskaźnik G** - oblicza się w oparciu o:

- podatki należne gminie (podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, podatek od środków transportowych, PCC, podatek od osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej, wpływy z opłaty skarbowej, wpływy z opłaty eksploatacyjnej);
- udział w podatkach wspólnych - podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT);
- udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), dzieląc uzyskaną sumę przez liczbę mieszkańców gminy.

Analogiczny **wskaźnik P** dla powiatu oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych powiatu, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy, przez liczbę mieszkańców powiatu. Przez dochody podatkowe rozumie się w tym przypadku udziały w PIT i CIT.

Odpowiednio wskaźnik G i P podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy/powiatu przyjmuje się do obliczania subwencji wyrównawczej.

W 2023 r. wskaźnik G wyniósł w Mysłowicach 2 090,60 zł, podczas gdy średnia w Polsce to kwota 2 246,66 zł. Analogiczna wartość dla powiatu wskazywała w 2023 r. 321,29 zł przy średniej w kraju 312,20 zł.⁷ (Tab. 28).

Do 2023 r. tendencja zarówno w zakresie wskaźnika G jak i P dla Mysłowic była spadkowa.

Wskaźnik G dla Mysłowic osiągnął minimum w 2023 r. i stanowił zaledwie 93,1% średniej krajowej, nieco lepiej wypadł poziom wskaźnika P przewyższając średnią krajową o 2,9%.

Aktualne wartości dla 2024 r. poprawiły się w obu przypadkach, wskaźnik G wyniósł 98,0% a wskaźnik P wzrósł do 108,1% średniej krajowej.

Tab. 28 Wartość wskaźnika G dla gminy i P dla powiatu Myslowice w latach 2018 - 2024

Lata	Gmina			Powiat		
	Myslowice		Polska	Myslowice		Polska
	[zł]	% wskaźnika dla Polski	[zł]	[zł]	% wskaźnika dla Polski	[zł]
2018	1 821,31	109,1%	1 668,68	288,87	124,2%	232,60
2019	1 917,56	107,1%	1 790,33	307,71	121,2%	253,91
2020	2 007,08	102,6%	1 956,15	339,45	117,9%	287,95
2021	2 250,24	107,2%	2 098,22	362,90	114,3%	317,61
2022	2 077,86	97,2%	2 122,33	336,55	107,8%	312,32
2023	2 090,60	93,1%	2 246,66	321,29	102,9%	312,20
2024	2 733,04	98,0%	2 788,93	470,93	108,1%	435,63

Źródło: <https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2024-r>

⁷ <https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-dla-poszczegolnych-gmin-powiatow-i-wojewodztw>

4. Dokumenty lokalne

Istotnym elementem w procesie zarządzania gminą są dokumenty lokalne (strategie, polityki, programy, plany). Wiele z nich sporządzanych jest obligatoryjnie. Stanowią one podstawę do określenia kierunków rozwoju gminy, a także występowania o środki finansowe lub ich wydatkowania.

4.1 Wykaz dokumentów lokalnych (strategie, polityki, programy, plany)

W 2023 r. w Mysłowicach obowiązywały następujące dokumenty lokalne (wykaz wg wagi dokumentu i czasu powstania), tj.:

1. Strategie:

- 1) „Strategia Rozwoju Myslowice 2030+” (Uchwała nr LXXIII/1204/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 26 października 2023 r.);
- 2) „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Mysłowicach na lata 2021- 2030” (Uchwała Nr XXX/521/21 Rady Miasta Myslowice z dnia 25 lutego 2021 r.).

2. Plany i programy, uchwalone lub zaktualizowane w 2023 r. - wieloletnie lub jednoroczne (ułożone od najpóźniejszej daty uchwalenia):

- 1) „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026” (Uchwała nr LXXVIII/1270/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 21 grudnia 2023); w 2023 r. obowiązywał „Program” na lata 2021 – 2023 (Uchwała nr XXXII/476/20 Rady Miasta Myslowice z dnia 22 grudnia 2020 r.);
- 2) „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Myslowice na lata 2024-2026” (Uchwała nr LXXVIII/1271/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 21 grudnia 2023); w 2023 r. obowiązywał „Program” na lata 2021 – 2023 (Uchwała nr XXXII/477/20 Rady Miasta Myslowice z dnia 22 grudnia 2020 r.);
- 3) „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Myslowice na lata 2024-2027” (Uchwała nr LXXVIII/1273/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 21 grudnia 2023 r.); w 2023 r. obowiązywał „Program” na lata 2021 - 2023 (Uchwała nr XXX/521/21 Rady Miasta Myslowice z dnia 25 lutego 2021 r.);
- 4) „Plan operacyjny funkcjonowania Miasta Myslowice w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny” [aktualizacja] (Zarządzenie nr 683/23 Prezydenta Miasta Myslowice z dnia 7 grudnia 2023 r.);
- 5) „Roczny program współpracy Gminy Myslowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024” (Uchwała nr LXXVII/1251/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 30

listopada 2023) i analogiczny „Program” na rok 2023 (Uchwała nr LX/968/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 24 listopada 2022 r.);

- 6) „Mysłowicki program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, mieszkańców Mysłowic na rok szkolny 2023/2024” (Zarządzenie Prezydenta Miasta Mysłowice nr 657/23 z dnia 22 listopada 2023 r.) i analogiczny „Program” na rok szkolny 2022/2023 - na podstawie Uchwały nr X/129/15 Rady Miasta Mysłowice z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zasad i trybu przyznawania stypendiów w ramach Mysłowickiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, mieszkańców Mysłowic;
- 7) „Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2023 – 2025” (Zarządzenie Nr 592/23 Prezydenta Miasta z 10 października 2023 r.);
- 8) „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Mysłowice” (Uchwała nr LXVII/1084/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 27 kwietnia 2023 r.);
- 9) „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Mysłowice w 2023 roku” (Uchwała nr LXVI/1063/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 marca 2023 r. oraz Uchwała LXX/1181/23 Rady Miasta z dnia 31 sierpnia 2023 r.);
- 10) „Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023” (Uchwała nr LXIV/1043/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 23 lutego 2023 r.);
- 11) Plan zarządzania kryzysowego dla miasta Mysłowice” [aktualizacja].

3. Programy i plany uchwalone przed 2023 r. z wieloletnią perspektywą czasową:

- 1) „Wieloletni Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Mysłowicach na lata 2022 – 2025” (uchwała nr LIX/939/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 27 października 2022 r.);
- 2) „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Mysłowice na lata 2022 - 2025 z perspektywą do 2029 r.” (Uchwała nr LVI/871/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 czerwca 2022 r.);
- 3) „Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) w mieście Mysłowice na lata 2022 – 2023” (Uchwała nr LV/856/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 26 maja 2022 r.);
- 4) „Aktualizacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Mysłowice w oparciu o dane Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków” (Uchwała nr LIV/834/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 28 kwietnia 2022 r.);

- 5) „Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w mieście Myslowice na lata 2022 - 2025” (Uchwała nr LII/789/22 Rady Miasta Myslowice z 24 lutego 2022 r.);
- 6) „Gminny program Opieki nad zabytkami Miasta Myslowice na lata 2022 – 2025” (Uchwała nr L/762/21 Rady Miasta Myslowice z dnia 21 grudnia 2021 r.);
- 7) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Myslowice” (Uchwała nr L/761/21 Rady Miasta Myslowice z dnia 21 grudnia 2021r.);
- 8) „Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w mieście Myslowice na lata 2021 - 2030” (Uchwała nr XXXII/474/20 Rady Miasta Myslowice z dnia 22 grudnia 2020 r.);
- 9) „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2030” (Uchwała nr XXXII/475/20 Rady Miasta Myslowice z dnia 22 grudnia 2020 r.);
- 10) „Wieloletni Program Senior + na lata 2021 – 2025” (Uchwała Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r.);
- 11) „Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Myslowice” (Uchwała nr XXIX/426/20 Rady Miasta Myslowice z dnia 29 października 2020 r.);
- 12) „Gminna Ewidencja Zabytków dla Miasta Myslowice” (Zarządzenie nr 491/20 Prezydenta Miasta z 5 października 2020 r.);
- 13) „Ramowy Plan Działań Krótkoterminowych dla miasta Myslowice w przypadku wystąpienia nadmiernej emisji szkodliwych substancji w powietrzu” (Zarządzenie nr 27/20 Prezydenta Miasta z 16 stycznia 2020 r.);
- 14) „Plan adaptacji Miasta Myslowice do zmian klimatu do roku 2030” (Uchwała nr XV/225/19 Rady Miasta Myslowice z 28 listopada 2019 r.);
- 15) „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Myslowice” [aktualizacja] (Uchwała Nr XI/161/19 Rady Miasta Myslowice z 29 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XIII/195/15 Rady Miasta Myslowice z 24 września 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Myslowice);
- 16) „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Miasta Myslowice na lata 2017-2025” (Uchwała nr XLV/723/17 Rady Miasta Myslowice z 21 grudnia 2017 r.);
- 17) „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Myslowice” (Uchwała Nr XV/215/15 Rady Miasta Myslowice z 26 listopada 2015 r.).

Do dokumentów strategicznych sporządzane są programy i plany (odnoszące się do bardziej zawężonej tematyki).

Wdrażanie przyjętych w nich ustaleń służy osiągnięciu celów strategicznych i jest realizowane przez poszczególne Wydziały Urzędu Miasta oraz miejskie jednostki organizacyjne.

4.2 Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+

Strategia rozwoju gminy to podstawowy dokument określający jej kierunki rozwoju w dłuższej perspektywie czasowej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wraz z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej⁸. Ma być też spójna ze strategią rozwoju województwa i strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę (art.10e ust. 2 i 3 ustawy o samorządzie gminnym).

Dotychczas obowiązująca „Strategia zrównoważonego rozwoju 2020+”, została zastąpiona w 2023 r. przez nowo przyjęty dokument pn.: „Strategia rozwoju Mysłowice 2030+”. Perspektywa czasowa jej obowiązywania, jak i data jej przyjęcia (październik 2023 r.) sprawiają, że wdrażanie nowej strategii (niemal od samego początku) obejmie całą, nowo rozpoczynającą się w maju 2024 r, kadencję władz samorządowych.

Dokument wskazuje na 8 wyzwań rozwojowych (wypracowanych w ramach prac diagnostycznych), takich jak:

- budowanie spójności społecznej i zwiększanie aktywności mieszkańców;
- rozwój nowoczesnej i konkurencyjnej oferty edukacji i wychowania;
- rozwój atrakcyjnej oferty mieszkaniowej;
- wielowymiarowa ochrona środowiska, poprawiająca jakość życia;
- integracja i uporządkowanie struktury przestrzenno-funkcjonalnej - ukierunkowane na zwiększenie wewnętrznej spójności miasta oraz poprawę dostępności komunikacyjnej w wymiarze ponadlokalnym;
- kompleksowa rewitalizacja Mysłowic – ukierunkowana na zachowanie dziedzictwa kulturowego, ożywienie Centrum oraz tworzenie lokalnych centrów aktywności;
- rozwój Mysłowic jako miasta nowych szans dla biznesu;
- rozwój systemów i sposobu zarządzania miastem w oparciu o ideę SMART (miasta inteligentnego, energooszczędnego, konkurencyjnego, zarządzanego przez mieszkańców).

Wyzwania te były brane pod uwagę w formułowaniu misji, wizji i ustaleń strategicznych, obok innych uwzględnianych czynników, takich jak: uwarunkowania przestrzenno-środowiskowe, uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju miasta, a także opinie i potrzeby wyrażane przez mieszkańców i liderów lokalnych. Sporym, fundamentalnym wyzwaniem dla miasta pozostaje także sytuacja demograficzna (stały, stopniowy, trudno odwracalny spadek liczby mieszkańców). Dotyczy to zresztą całego województwa.

⁸ Komponent przestrzenny został wprowadzony do dokumentu strategicznego jako obligatoryjny na mocy znowelizowanych przepisów prawa w listopadzie 2020 r. zmierzających do integrowania planowania strategicznego z przestrzennym.

Misja i wizja Mysłowic, przyjęta w „Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+”:

- **misja Mysłowic** (tj. niezmiennie cele działania samorządu): Miasto blisko mieszkańca, wykorzystujące swoje potencjały rozwojowe, w tym potencjał kapitału społecznego i lokalizacyjnego – kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju.
- **wizja Mysłowic** (tj. wyobrażenie przyszłości): Miasto aktywne społecznie, otwarte na biznes, które dokonało zasadniczego zwrotu w kierunku ekologii.

Dla zrealizowania ww. wizji Miasta przyjęto następujące ustalenia strategiczne, tj.: cele strategiczne i przypisane im priorytety:

1) cel strategiczny 1: Mysłowice dla mieszkańców i dla biznesu (+ 7 priorytetów):

- a) priorytet 1.1.: Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej;
- b) priorytet 1.2.: Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki;
- c) priorytet 1.3.: Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne, usługowe;
- d) priorytet 1.4.: Miasto dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta;
- e) priorytet 1.5.: Miasto zintegrowane społecznie;
- f) priorytet 1.6.: Miasto otwarte na biznes;
- g) priorytet 1.7.: Miasto dobrze skomunikowane.

2) cel strategiczny 2: Mysłowice dla środowiska (+ 2 priorytety):

- a) priorytet 2.1.: Miasto przystosowane do zmian klimatu – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta;
- b) priorytet 2.2.: Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z dokumentem, Mysłowice zamierzają „podtrzymać korzystną dynamikę rozwoju w wielu sferach i jednocześnie wejść na właściwą ścieżkę rozwoju, uwzględniając posiadane przez Mysłowice potencjały” (jakim jest zwłaszcza korzystna lokalizacja). Dla zdynamizowania procesów rozwoju gospodarczego i społecznego „należy przezwyciężyć szereg barier przestrzennych, do których zaliczyć należy m.in. degradację przestrzeni miasta oraz infrastruktury technicznej, odziedziczone po transformacji węglowej”. Miasto będzie wzmocniać dostęp do oferty mieszkaniowej, tworzyć strefy wypoczynku i rekreacji. Będzie dostosowywać się do założeń polityki klimatycznej i poprawy jakości środowiska. Wprowadzony też został system monitoringu „Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+” (zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta 669/23 z 29 listopada 2023 r.).

4.3 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2030

Dokument pn. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mysłowicach na lata 2021 – 2030” stanowi fundament realizacji polityki społecznej Miasta oraz wskazuje kierunki działań i działania umożliwiające włączenie społeczne grup najbardziej zagrożonych marginalizacją.

Perspektywa czasowa jej obowiązywania obejmuje całą nowo rozpoczynającą się kadencję władz samorządowych.

Uwzględnia założenia zawarte w dokumentach na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, obowiązujących w 2021 r. (dlatego są tam jeszcze odniesienia do „Strategii Zrównoważonego Rozwoju dla Miasta Mysłowice 2020+”)⁹.

Przyjęto 8 celów strategicznych (określonych na podstawie diagnozy problemów społecznych na terenie Mysłowic), tj.:

- wspieranie rodzin i rodzicielstwa oraz podjęcie działań mających ograniczyć negatywny wpływ zmian demograficznych w mieście;
- tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji i zabezpieczeniu potrzeb osób starszych;
- tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób bezrobotnych oraz zagrożonych utratą zatrudnienia;
- wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;
- tworzenie warunków sprzyjających ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinie;
- wzmacnianie równych szans osób z niepełnosprawnościami oraz ochrona zdrowia psychicznego;
- ograniczenie zjawiska bezdomności;
- tworzenie warunków rozwoju organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

Z uwagi na wielość i różnorodność wyzwań w zakresie polityki społecznej i szeroki zakres zadań, w realizację „Strategii” zaangażowane są różne podmioty:

- 1) Urząd Miasta oraz właściwe jednostki miejskie i placówki oświatowe:
 - a) Wydziały (zwłaszcza: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Infrastruktury Miejskiej, Kancelaria Prezydenta, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych);
 - b) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS);

⁹ Dokumenty krajowe, regionalne i lokalne: „Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030”, „Program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim”, „Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim”, „Program „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”, „Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim”, „Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego”.

- c) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR);
 - d) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
 - e) jednostki ds. kultury: Mysłowicki Ośrodek Kultury (MOK), Miejska Biblioteka Publiczna (MBP);
- 2) Inne podmioty publiczne i jednostki organizacyjne systemu pomocy społecznej:
- a) Placówki opiekuńczo-wychowawcze („Promyk słońca”, „Pomocna dłoń”);
 - b) Dom im. św. Ojca Pio;
 - c) Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Dom Ewy”;
 - d) Dom Pomocy Społecznej;
 - e) Powiatowy Urząd Pracy;
 - f) PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy;
 - g) Komenda Miejska Policji,
 - h) Straż Miejska;
 - i) Służba więzienna,
 - j) Areszt Śledczy;
- 3) Organizacje pozarządowe i inne podmioty poprzez współpracę z jednostkami miejskimi lub samodzielnie realizację zadań w efekcie otwartych konkursów, w tym:
- a) Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej;
 - b) Polski Związek Niewidomych;
 - c) MENS SANA: Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień;
 - d) CARITAS Archidiecezji Katowickiej;
 - e) Stowarzyszenie Amazonek „TĘCZA”;
 - f) Rzymsko-Katolicka Parafia pw. M. B. Częstochowskiej i Rzymskokatolicka Parafia Święty Krzyż;
 - g) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Mysłowice;
 - h) Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Seniorom „RADOŚĆ”).

4.4 Gminne akty planowania przestrzennego

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.) wprowadziła nowe pojęcia i instrumenty prowadzenia polityki przestrzennej. Na poziomie lokalnym polityka przestrzenna realizowana jest poprzez gminne akty planowania przestrzennego (zgodnie z art. 2 pkt. 22 cyt. ustawy), tj.:

- 1) plan ogólny (nowy dokument, wprowadzony przepisami prawa w 2023 r., sporządzany dla całej gminy, tak jak dotąd było to studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy);
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- 3) zintegrowany plan inwestycyjny;
- 4) uchwała w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.

Informacje na temat aktywności miasta dotyczących gminnych aktów planowania przestrzennego w 2023 r. są następujące:

- 1) przeprowadzono (raz na kadencję) Ocenę aktualności dokumentów planistycznych oraz analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Mysłowice za lata 2016-2022 (Uchwała nr LXIII/1009/23 Rady Miasta Mysłowice), z której wynika że:
 - a) studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Mysłowice¹⁰, przyjęte w 2021 r. (Uchwała Nr L/761/21 Rady Miasta Mysłowice) pozostaje aktualne;
 - b) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego¹¹ (mpzp) opracowane w latach 1999-2003 (zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.) są nieaktualne i wymagają zmiany, gdyż nie odpowiadają wymogom obowiązujących przepisów prawa, w tym zakresu aktualnie obowiązującej cyt. ustawy i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego);
 - c) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane w latach 2004- 2010 (zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w brzmieniu sprzed 21 października 2010 r. wymagają aktualizacji w części (w zakresie określonym w „Ocenie (...))”);
 - d) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane w latach 2011- 2015 (zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) są aktualne, lecz wymagają uzupełnienia

¹⁰ Dokument sporządzany dla całej gminy, jako podstawowe narzędzie kreowania polityki przestrzennej i wyznaczania lokalnych zasad zagospodarowania terenu gminy.

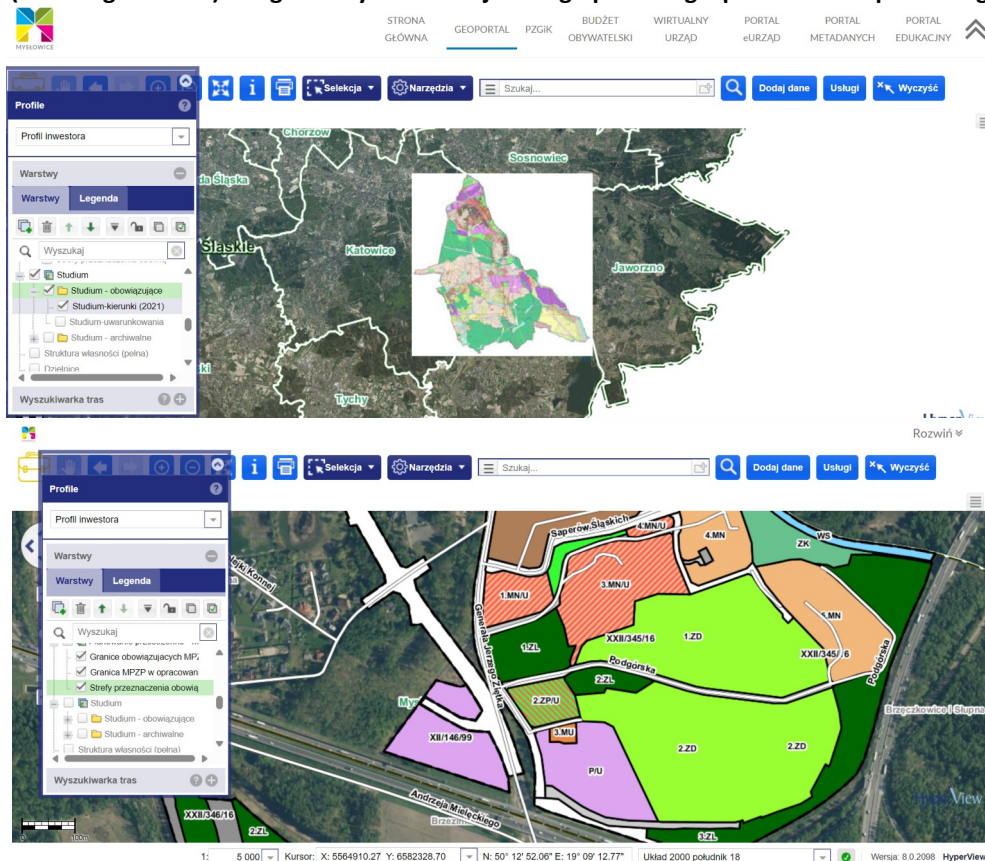
¹¹ Dokument sporządzany zwykle dla fragmentu gminy, będący aktem prawa miejscowego.

- w zakresie ujawnienia udokumentowanych złóż kopalin i/lub obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- e) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego opracowane w latach 2016- 2022 (zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) są aktualne i nie wymagają zmiany;
 - 2) opracowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Laryskiej, Leśnej i Elizy Orzeszkowej (realizacja Uchwały inicjującej przystąpienie do sporządzenia planu nr LVII/903/22 Rady Miasta Myslowice z 25 sierpnia 2022 r.); wyłożono go do publicznego wglądu i przeprowadzono konsultacje;
 - 3) kontynuowano prace przygotowawcze i analityczne niezbędne do opracowania uchwały krajobrazowej (zakończono inwentaryzację i analizę przestrzeni publicznych Miasta).

Urząd Miasta prowadzi stronę edukacyjno-informacyjną nt. planowania przestrzennego w Mysłowicach (www.planowanie.myslowice.pl), gdzie „w jednym miejscu” zestawione są informacje i komunikaty o prowadzonych procedurach i na bieżąco aktualizowane (to rozwiązanie przydatne i wygodne dla mieszkańców). Jest tam również odwołanie do **Mysłowickiego GEOPORTALU** (<https://zsip.myslowice.pl/geoportale/geoportal/>).

Na Mysłowickim GEOPORTALU m.in. znajdują informacje o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i o aktualnie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i (Rys. 17).

Rys. 17 Przykładowy obraz z Mysłowickiego GEOPORTALU dot. planowania przestrzennego: rysunek studium (dla całego Miasta) i fragment rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Źródło: Geoportal – Myslowice (myslowice.pl)

5. Aktywność Urzędu Miasta i jednostek miejskich

Zadania realizowane przez wydziały Urzędu Miasta i jednostki miejskie to zarówno działania inwestycyjne (typu budowa, remont budynków i infrastruktury), jak i nieinwestycyjnie (typu projekty, programy, inicjatywy) o różnej fazie zaawansowania i długości trwania (np.: złożony wniosek, zadanie jednoroczne lub jednorazowe, tj. wykonane w danym roku, zadanie wieloletnie, tj. w trakcie realizacji lub zakończone w danym roku).

Nierzadko poszczególne działania podejmowane przez wydziały Urzędu Miasta i jednostki miejskie mają charakter wielowymiarowy i interdyscyplinarny - tzn. są przypisane do wiodącego obszaru tematycznego (i tym samym danego Wydziału lub jednostki), a w praktyce mają szersze znaczenie (edukacyjne, kulturalne, pomocowe).

5.1 Pomoc społeczna

Podstawowym dokumentem w zakresie pomocy społecznej jest „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Mysłowicach na lata 2021 - 2030”, przyjęta w lutym 2021 r. Jest ona wdrażana bezpośrednio poprzez konkretne zadania, i pośrednio poprzez opracowywanie programów dziedzinowych (uszczegółwiających ustalenia strategiczne).

W 2023 r. obowiązywały następujące dokumenty w ww. zakresie:

- 1) „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Mysłowice na lata 2021 – 2023” (2020 r.);
- 2) „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023” (2020 r.);
- 3) „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mysłowice na rok 2023” (2022 r.);
- 4) „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2030” (2020 r.);
- 5) „Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w mieście Mysłowice na lata 2021 - 2030” (2020 r.);
- 6) „Program osłonowy ‘Korpus Wsparcia Seniorów’ na rok 2023” (2023 r.);
- 7) „Program wieloletni ‘Senior+’ na lata 2021 – 2025” (2020 r.);

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023 zawiera w załącznikach sprawozdania zarówno z działań służących realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mysłowicach na lata 2021 – 2030”, jak i poszczególnych ww. Programów (podając wykonawców i wartości wskaźników).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Mysłowicach jest podstawową jednostką organizacyjną gminy, działającą w oparciu o ustawę o pomocy społecznej na rzecz osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie same pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem MOPS jest udzielanie pomocy społecznej dla zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych tych osób i rodzin, umożliwiania im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka i (w miarę możliwości) doprowadzenia do życiowego usamodzielnienia się i integracji społecznej¹².

Działania MOPS uzupełniane są przez aktywności innych jednostek miejskich w zakresie kultury i przez Miejską Bibliotekę Publiczną, natomiast w strukturach Urzędu Miasta jest to wsparcie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych.

5.1.1 Aktywność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

MOPS posiada 5 jednostek organizacyjnych:

- 1) Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- 2) Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 3) Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn;
- 4) Mieszkania chronione dla osób opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- 5) Dzienny Dom „Senior+”.

Podstawowym powodem ubiegania się o wsparcie ze strony MOPS jest ubóstwo, natomiast problemami będącymi przyczyną tej sytuacji bytowej lub jej skutkiem są przede wszystkim: długotrwała lub ciężka choroba (388 rodzin), niepełnosprawność (309 rodzin), bezrobocie (255 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (126 rodzin), bezdomność (83 rodziny), alkoholizm i narkomania (60 rodzin), wielodzietność (53 rodziny), trudności w przystosowaniu po opuszczeniu Zakładu Karnego (19 rodzin), przemoc (13 rodzin)¹³. Zasadniczo powody te w 2023 r. nie zmieniły się w stosunku do roku poprzedniego.

W ciągu minionego roku udzielano następującej pomocy, tj.:

- 1) różne formy wsparcia dla 808 rodzin (bez pracy socjalnej) - w ramach realizacji zadań z ustawy o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) pomoc w postaci pracy socjalnej dla 217 rodzin;
- 3) świadczenia dla 2,5 tys. rodzin w ramach realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, ustawy „Za życiem”, zasiłku dla opiekuna osoby niepełnosprawnej oraz pomocy osobom uprawnionym do świadczeń alimentacyjnych;
- 4) 920 rozstrzygnięć dotyczących przyznania dofinansowania ze środków PFRON (z tego 280 negatywnych decyzji administracyjnych) - Dział Osób Niepełnosprawnych.

¹² Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za 2023 r., s. 5.

¹³ jak wyżej, s. 42.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej w 2023 r. pochodziły z: budżetu miasta i dotacji rządowych, a także funduszy celowych. Nakłady poniesione przez MOPS w ramach działalności statutowej to niemal 52 mln zł (51 978 862,36 zł)¹⁴ (Tab. 29), w tym:

- wkład własny: ok. 22,5 mln zł (22 510 202,78 zł);
- dotacje: ok. 29,5 mln zł (29 468 659,58 zł).

Nakłady na zadania z pomocy społecznej ponoszone przez Miasto systematycznie wzrastają: w 2023 r. wyniosły ponad 22 mln zł, natomiast w 2022 r. niecałe 18 mln zł.

W 2023 r. MOPS zatrudniał 160 pracowników (pozostawało 15,5 wakatów), w tym: 33 pracowników socjalnych.

Tab. 29 Nakłady poniesione przez MOPS w Mysłowicach w ramach działalności statutowej w 2023 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Nakłady łączne (środki własne i dotacja) [zł]	Dotacja [zł]
1.	Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK) i pobyt kobiet wraz z dziećmi w związku z przemocą	1 510 221,96	-
2.	Prowadzenie Dziennego Domu Senior+ wraz z pobytem i wyżywieniem	578 766,91	81 539,00
3.	Prowadzenie Noclegowni wraz z wydatkami związanymi z pobytem bezdomnych mężczyzn	789 158,10	
4.	Pobyt w mieszkaniach chronionych	21 239,08	
5.	Pobyt w mieszkaniach dla osób w kryzysie	3 686,49	
6.	Schronisko	49 940,00	
7.	Pobyt w Domu Pomocy Społecznej	4 896 339,88	
8.	Organizacja: doraźnego miejsca zakwaterowania dla ludności uchodźczej, wyżywienia dla osób zakwaterowanych na terenie gminy i opieki socjalnej z Funduszu Pomocy	6 000,00	6 000,00
9.	Program „Posiłek w szkole i w domu”	618 917,09	370 850,25
10.	Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w ramach pomocy obywatelom Ukrainy z Funduszu Pomocy	4 237,00	4 237,00
11.	Zasiłki celowe i pomoc w naturze	96 541,92	
12.	Sprawienie pogrzebu	5 761,95	
13.	Zasiłki okresowe	308 908,53	308 908,53
14.	Świadczenia rodzinne	21 598 855,23	21 598 855,23
15.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego płatne z Funduszu Pomocy	323 711,24	323 711,24
16.	Zasiłki stałe	1 104 975,19	1 104 975,19
17.	Zasiłki stałe z Funduszu Pomocy	1 800,00	1 800,00
18.	Stypendia i zasiłki szkolne	140 688,68	111 302,94
19.	Stypendia i zasiłki szkolne z Funduszu Pomocy	13 077,39	13 077,39
20.	Jednorazowe świadczenie pieniężne: 300 zł z Funduszu Pomocy	66 707,09	66 707,09
21.	Świadczenie wychowawcze 500+	19 500,00	19 500,00
22.	Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	543 583,86	543 583,86
23.	Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne z Funduszu Pomocy	8 639,20	8 639,20
24.	Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne dla osób pobierających świadczenia	1 946 540,63	1 946 540,63
25.	Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne dla osób pobierających świadczenia z Funduszu Pomocy	27 093,17	27 093,17
26.	Przyznawanie i opłacanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	954 681,88	123 275,00
27.	Ewaluacja Programu – Centrum dla rodzin	299 072,28	
28.	Realizacja rodzinnej pieczy zastępczej	5 577 887,28	119 700,00
29.	Wspieranie rodziny (asystenci rodzin)	400 259,48	23 387,84
30.	Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej	6 439,92	

¹⁴ Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za 2023 r., s. 8.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Nakłady łączne (środki własne i dotacja) [zł]	Dotacja [zł]
31.	Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 Moduł I	172,20	137,76
32.	Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 Moduł II	39 487,23	31 589,78
33.	Świadczenia dla opiekuna prawnego	15 800,00	15 800,00
34.	Interwencje	9 041,98	
35.	Praca ze sprawcami przemocy w rodzinie	17 100,00	17 100,00
36.	Zwalczanie narkomanii – punkt konsultacyjny + programy	44 220,32	
37.	Zespół Interdyscyplinarny	5 800,00	
38.	Orzekanie o stopniu niepełnosprawności	564 065,85	564 065,85
39.	Orzekanie o stopniu niepełnosprawności z Funduszu Pomocy	8 176,78	8 176,78
40.	Dodatek dla gospodarstw domowych	10 200,00	10 200,00
41.	Pomoc dla cudzoziemców – pobyt dzieci w rodzinie zastępczej	5 273,80	5 273,80
42.	Refundacja podatku VAT z tytułu ogrzewania domu/mieszkania paliwem gazowym	31 356,09	31 356,09
43.	Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	4 171 646,84	4 171 646,84
44.	Program Aktywny Samorząd	393 639,34	393 639,34
45.	Zajęcia klubowe Warsztatów Terapii Zajęciowej	18 540,00	18 540,00
46.	Obsługa ww. zadań i praca socjalna z osobą wymagającą pomocy, udzielanie porad prawnych, psychologicznych, pomoc terapeuty, wydawanie zaświadczeń, współpraca z jednostkami organizacyjnymi UM M-ce i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań, organizacja i obsługa	8 892 757,34	1 569 096,62
RAZEM:		51 978 862,36	29 468 659,58

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za 2023 r., s. 7

Zadania realizowane przez MOPS z zakresu pomocy społecznej

Zadania realizowane przez MOPS z zakresu pomocy społecznej obejmują:

- 1) zadania własne gminy i zadania zlecone gminie;
- 2) zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez powiat: zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatowi.

Wybrane dane z realizacji zadań w 2023 r. na tle roku poprzedniego przedstawia poniższa tabela (Tab. 30).

Tab. 30 Wybrane zadania realizowane przez MOPS w 2023 r. i 2022 r.

Lp.	Zadanie	Jednostka: 2023 r.	Jednostka: 2022 r.
Zadania własne gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej			
1.	Zasiłki celowe i posiłki:	715 459,01 zł	713 789,29 zł
2.	– w tym: Program wieloletni „Posiłek w szkole i domu”: dotacja z budżetu Państwa	618 917,09 zł	604 105,48 zł
3.	Sprawienie pogrzebu	5 761,95 zł	8 189,73 zł
4.	Zasiłki okresowe: dotacja z budżetu Państwa	308 908,53 zł	376 875,24 zł
5.	Zasiłki stałe: dotacja z budżetu Państwa	1 104 975,19 zł	1 227 911,50 zł
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne: dotacja z budżetu Państwa	88 974,86 zł	99 601,91 zł
7.	Usługi opiekuńcze	831 406,88 zł	675 862,01 zł
8.	Odpłatność za pobyt mieszkańców miasta Mysłowice w Domach Pomocy Społecznej	4 896 339,88 zł	3 802 061,45 zł
Zadania zlecone gminie z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej			
9.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze schorzeniami psychicznymi	123 275,00 zł	84 680,40 zł
10.	Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	15 800,00 zł	10 570,03 zł
Zadania z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej			
11.	Wspieranie rodziny - Praca socjalna	103 rodziny	7 rodzin-

Lp.	Zadanie	Jednostka: 2023 r.	Jednostka: 2022 r.
12.	Wspieranie rodziny - Pomoc prawna	7 rodzin	4 rodziny-
13.	Wspieranie rodziny: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne	23 rodziny	65 rodzin
14.	Wspieranie rodziny - grupy wsparcia	24 osoby	53 osoby
15.	Wspieranie rodziny - Asystent rodziny	6 asystentów wspierających 80 rodzin	6 asystentów wspierających 73 rodziny
16.	Łączny koszt dofinansowaniao prowadzenia placówek wsparcia dziennego	237 000,00 zł	232 802,00 zł
17.	Rodzina piecza zastępcza	<ul style="list-style-type: none"> • 219 dzieci w 113 rodzinach i 3 rodzinnych domach dziecka; • 6 rodzin zastępczych zawodowych; • 3 rodzinne domy dziecka; • wykonanie: 4 021 967,36 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 214 dzieci w 114 rodzinach i 3 rodzinnych domach dziecka; • 7 rodzin zastępczych zawodowych; • 2 rodzinne domy dziecka; • wykonanie: 2 980 210,44 zł
18.	Usamodzielniani wychowankowie	<ul style="list-style-type: none"> • 38 osób; • Kwota wykonania: 429 184,02 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 32 osoby; • Kwota wykonania: 154 022,17 zł
19.	Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (4 placówki w Mieście i 1 poza)	15 dzieci	22 dzieci
20.	Porozumienia pomiędzy powiatami w sprawie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • dzieci z innych powiatów: <ul style="list-style-type: none"> – 25 w rodzinnej pieczy zastępczej. (354 690,43 zł) – 6 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. 411 291,41 zł) • dzieci przebywające poza powiatem: <ul style="list-style-type: none"> – 26 w rodzinnej pieczy zastępczej. (314 316,83 zł); – 8 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. (627 685,42 zł) 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieci z innych powiatów: <ul style="list-style-type: none"> – 29 w rodzinnej pieczy zastępczej. (370 969,71 zł) – 7 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. (464 027,14 zł) • dzieci przebywające poza powiatem: <ul style="list-style-type: none"> – 25 w rodzinnej pieczy zastępczej. (327 963,24 zł) – 9 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. (469 042,93 zł);
21.	Dział Poradnictwa Specjalistycznego – kontynuacja zadań w ramach zakończzonego projektu: Centrum dla Rodzin 2 (zakładającego wzrost jakości, dostępności usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej)	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie dla 165 osób; 	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie dla 237 osób;
Zadania zlecone powiatowi ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych			
22.	Działalność Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności - dotacja z budżetu państwa	564 065,85 zł	499 401,62 zł
23.	Środki z PFRON na realizację zadań w 2023 r. (turnusy rehab.; organizacja sportu, kultury, turystyki i rekreacji, zaopatrzenie w sprzęt rehab., przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacja barier, usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika, działalność warsztatu terapii zajęciowej)	2 035 177,15 zł	1 737 686,90 zł
24.	Dotacja na zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznej	26 023,10 zł	20 579,45 zł
Zadania wynikające z ustaw o świadczeniach rodzinnych oraz o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci			
25.	Świadczenia rodzinne (świadczenia rodzinne i dodatki, zasiłek i świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka)	19 278 711,00 zł	18 111 054,00 zł
26.	Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • 33 świadczenia osobom uprawn. • 24 składki na ubezpiecz. emeryt. i rent. dla osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna, • 24 składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych 	<ul style="list-style-type: none"> • 57 świadczeń osobom uprawn. • 32 składki na ubezpiecz. emeryt. i rent. dla osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna, • 36 składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych

Lp.	Zadanie	Jednostka: 2023 r.	Jednostka: 2022 r.
		do zasiłku dla opiekuna	nych do zasiłku dla opiekuna
27.	Liczba świadczeń wychowawczych (500 plus)	39 świadczeń	64 149 świadczeń
28.	Świadczenie „Za życiem”	<ul style="list-style-type: none"> • 8 świadczeń • Kwota: 36 000,00 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 7 świadczeń • Kwota: 28 000,00 zł
29.	Świadczenia alimentacyjne (fundusz alimentacyjny)	<ul style="list-style-type: none"> • 5 376 świadczeń • 267 rodzin • Wydatki: 2 360 157,60 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 844 świadczeń • 316 rodzin • Wydatki: 2 397 483,00 zł
30.	Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • 1 127 postępowań wobec dłużników • dochód gminy z tytułu spłaty zadłużenia przez dłużników alimentacyjnych: 397 957,19 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 139 postępowań wobec dłużników • dochód gminy z tytułu spłaty zadłużenia przez dłużników alimentacyjnych: 3 335 857,43 zł
Zadania wynikające z ustawy o oświacie			
31.	Stypendia szkolne	<ul style="list-style-type: none"> • 215 dzieci • 132 628,68 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 284 dzieci • 151 745,49 zł
32.	Zasiłek szkolny jednorazowy (620 zł)	<ul style="list-style-type: none"> • 13 uczniów - kwota: 8 060 zł 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 uczniów - kwota 6 200,00 zł

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023, s. 6 - 8

Ponadto, w 2023 r. MOPS realizował następujące programy z zakresu pomocy społecznej¹⁵:

- 1) Program „Senior+ 2021-2025” (kontynuacja): cel to zwiększenie uczestnictwa seniorów w życiu społecznym, poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym i zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”;
- 2) Program „Korpus wsparcia seniorów” - moduł II (kontynuacja): cel to zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, w tym: (w ramach Modułu II) poprawa bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”; przekazano 130 „opasek bezpieczeństwa” mieszkańcom mającym problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia (mieszkającym samodzielnie lub z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia);
- 3) Program „W rytmie profilaktyki, czyli można inaczej bez dopalaczy” – III edycja (kontynuacja): cel to podniesienie świadomości młodzieży na temat skutków zażywania środków psychoaktywnych; adresaci to rodziny z dziećmi w wieku 12-17 lat, objęte wsparciem MOPS w osobie asystenta rodziny i do rodzin zastępczych (wpisany w Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025);
- 4) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” (kontynuacja): cel to wprowadzenie usługi asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu czynności dnia codziennego i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- 5) Program: „Asystent rodziny na 2023 r.”: MOPS pozyskał środki z budżetu państwa na dofinansowanie do kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodzin aktywnie działających na rzecz rodzin;
- 6) „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – FEAD.

¹⁵Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023, s. 41.

Jednostki organizacyjne MOPS i inne jednostki systemu pomocy społecznej

Wybrane informacje na temat jednostek organizacyjnych MOPS i pozostałych jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej w Mysłowicach, realizujących zadania własne powiatu w 2023 r. przedstawia poniższa tabela (Tab. 31).

Tab. 31 Wybrane informacje nt. jednostek organizacyjnych MOPS i ich aktywności w 2023 r.

Lp.	Jednostka organizacyjna	Aktywność
Jednostka organizacyjna MOPS		
1.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej (wraz z Miejskim Punktem Konsultacyjnym - MPK)	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób i ich rodzin, którym udzielono wsparcia: 244 osoby; Liczba kobiet i dzieci, które skorzystały z prowadzonego hostelu i mieszkania dla osób w kryzysie: 13 kobiet i 10 dzieci; Liczba wizyt środowiskowych: 419; Liczba porad psychospołecznych następstw przemocy domowej: 1 124; Spotkanie w Areszcie Śledczym i siedzibie MOPS i realizacja Programu Psychologiczno-Terapeutycznego (działania wobec osób stosujących przemoc domową); Działania MPK dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i dla ich rodzin; Działanie dyżurów psychologicznych: 4 psychologów (porady telefoniczne); Działanie Zespołu ds. Procedury „Niebieskie Karty”; Zorganizowanie XV konferencji w ramach <i>Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i> (pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta).
2.	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych legitymacji o niepełnosprawności: 648; Liczba wydanych kart parkingowych: 452; Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 r. ż.: 1 306; Liczba wydanych orzeczeń dla osób do 16 r. ż.: 190; Wydatki ogółem: 564 065,85 zł (środki z budżetu Wojewody Śląskiego).
3.	Mieszkania chronione dla osób opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu: 5 (przy ul. Wyspiańskiego 13/4 i przy ul. Brzezińskiej 48/22); Koszt utrzymania mieszkań chronionych: 21 239,08 zł (2022 r.: 10 155,86 zł); Mieszkania dla młodzieży, która nie może liczyć na pomoc i wsparcie ze strony rodzin biologicznych, a zgłasza chęć kontynuowania nauki (zapewniają: warunki lokalowe i miejsce do nauki i wypoczynku, do kontynuowania nauki plus wsparcie pracowników MOPS). W mieszkaniu można przebywać do momentu pełnego usamodzielnienia się tj. otrzymanie własnego mieszkania, ukończenie nauki, posiadanie stałego dochodu oraz nabycie umiejętności niezbędnych do życia w społeczeństwie.
4.	Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych wsparciem (wraz ze wsparciem w postaci żywności z programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014 – 2020” współfinansowanego z EFS): <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które skorzystały z usług Noclegowni: 92 osoby; – liczba osób, które skorzystały z Schroniska dla osób bezdomnych: 1 osoba; – liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej: 10 osób; Prowadzenie pracy socjalnej: pomoc w wyjściu z bezdomności dla 182 osób; Realizacja dodatkowych aktywności pracowników Noclegowni, w tym współpraca z Aresztem Śledczym (udział w programie „Jasna Przyszłość”), pomoc w sprawach urzędowych i włączanie mieszkańców w prace remontowe w placówce, i inne; Koszt utrzymania placówki: 789 158,10 zł; Stan zatrudnienia: 8 osób;
5.	Dzienny Dom „Senior+” (placówka realizuje Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025)	<ul style="list-style-type: none"> Liczba pensjonariuszy: 28 (20 miejsc dziennego pobytu); Środki dotacji z budżetu państwa w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021 – 2025 (edycja 2023): 81 539 zł; Środki z budżetu gminy: 426 696,78 zł, z tego wkład własny: 85 600 zł;
Pozostałe jednostki organizacyjne systemu pomocy społecznej w Mysłowicach, realizujące zadania własne powiatu wg ustawy o pomocy społecznej		
6.	Dom Pomocy Społecznej (obejmuje opieką osoby przewlekle psychicznie chore dla obojga płci)	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc: 50; Koszt utrzymania placówki: 4 779 000,08 zł; Miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkańca: 7 134,94 zł; Realizacja prac remontowych, naprawczych i doposażenia (budynki A i B); Środki finansowe na zadania własne powiatu z dotacji Wojewody: 911 398,71 zł; Środki na zadania samorządowe: 3 746 263,65 zł; Liczba pracowników: 43, liczba etatów: 41,12;
7.	Dom im. św. Ojca Pio w Mysłowicach:	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc: 14 - liczba wychowanków w placówce: 18 osób; Koszty utrzymania placówki: 2 759 386,41 zł;

Lp.	Jednostka organizacyjna	Aktywność
	zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie pozbawionym opieki rodziców	<ul style="list-style-type: none"> Koszty utrzymania 1 dziecka (bez wydatku inwestycyjnego): miesięcznie: 13 073,95 zł, rocznie: 156 887,39 zł; Środki finansowe placówki na zadania samorządowe: 2 764 583,76 zł; Liczba pracowników 33, liczba etatów: 29,75;
8.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Ewy”: zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie pozbawionym opieki rodziców	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc: 14 - liczba wychowanków w placówce: 18 osób; Koszty utrzymania placówki: 764 061,95 zł; Miesięczne koszty utrzymania dziecka (bez wydatku inwestycyjnego): 7 903,06 zł, rocznie: 94 836,78; Środki finansowe placówki na zadania samorządowe: 764 077,13 zł; Liczba pracowników: 7, liczba etatów: 7;
9.	Środowiskowy Dom Samopomocy: placówka prowadzona przez CARITAS Archidiecezji Katowickiej na zlecenie Urzędu Miasta	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc pobytu dziennego: 45 – uczestniczyło 47 osób (to osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych i niepełnosprawnych intelektualnie); Średnia wojewódzka kwota dotacji na 1 uczestnika: 1 752,50 zł; Kwota miesięcznej dotacji na 1 uczestnika z niepełnosprawnością sprzężoną lub ze spektrum autyzmu: 525,75 zł; Liczba pracowników: 16, liczba etatów: 13,12;
10.	Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) przy Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Seniorom „Radość”	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników: 28 osób (osoby niepełnosprawne, które ukończyły 18 r. ż. i posiadają wskazanie do terapii zajęciowej - wg. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i zostały zakwalifikowane do uczestnictwa w WTZ przez Radę Programową); Środki przekazane na WTZ: 917 654,00 zł, w tym: środki PFRON: 825 888,00 zł (90%), środki Miasta: 91 766,00 zł (10%); Liczba pracowników: 9;

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023, s. 70-79

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie pomocy społecznej w 2023 r. realizowano 16 projektów, w tym: 11 zakończono (wszystkie nieinwestycyjnie), 5 było w trakcie realizacji. 4 kolejne projekty były w trakcie oceny (Tab. 32).

Większość projektów realizowana była przez MOPS, ale także zaangażowany był Wydział Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego, a także Powiatowy Urząd Pracy.

Tab. 32 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – pomoc społeczna

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
	WNIOSEK NIEINWESTYCYJNY					
1.	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024	2 999,881,20	2 999,881,20	w trakcie realizacji	Fundusz Solidarnościowy	MOPS
2.	Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	407 362,50	407 362,50	w trakcie realizacji	PFRON	MOPS
3.	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie	85 766,63	85 766,63	w trakcie realizacji	PFRON	MOPS
4.	Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta	67 511,85	67 511,85	w trakcie realizacji	PFRON	MOPS
5.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023	1 541 560,68	1 541 560,68	Zakończony	Fundusz Solidarnościowy	MOPS
6.	Posiłek w szkole i w domu	370 850,20	618 917,00	Zakończony	Budżet Państwa	MOPS
7.	Program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r.	119 700,00	826 977,84	Zakończony	Fundusz Pracy	MOPS
8.	Program wieloletni „Senior +” na lata 2021 – 2025, Moduł II: zapewnienie funkcjonowania placówki, edycja 2023	81 539,00	167 139,00	Zakończony	Budżet Państwa	MOPS
9.	Program Operacyjny Pomocy Żywnościowej 2014-2020 – Podprogram 2021 Plus	41 000,00	41 000,00	Zakończony	Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym	MOPS
10.	Program Korpus Wsparcia Seniorów na 2023	34 000,00	41 000,00	Zakończony	Budżet Państwa	MOPS

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
11.	Program asystent rodziny na rok 2023	25 759,77	33 101,00	Zakończony	Fundusz Pracy	MOPS
12.	Wsparcie i rozwój systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publ. zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem	49 500,00	50 000,00	Zakończony	Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej Fundusz Sprawiedliwości	Wydz. Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego
13.	Wsparcie i rozwój systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publ. zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem	49 498,02	49 998,00	Zakończony	Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej Fundusz Sprawiedliwości	Wydz. Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego
14.	Wsparcie i rozwój systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publ. zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem	49 351,00	49 852,00	Zakończony	Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej Fundusz Sprawiedliwości	Wydz. Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego
15.	Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	2 800,00	3 500,00	Zakończony	Krajowy Fundusz Szkoleń	Dom Pomocy Społecznej
16.	Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w M-cach (I)	2 379 411,45	2 379 411,45	w trakcie realizacji	Fundusz Solidarnościowy	Powiatowy Urząd Pracy
17.	<i>Krok naprzód</i>	3 525 998,99	3 711 577,89	w trakcie oceny	Budżet Państwa	MOPS
18.	<i>Centrum Integracji Społecznej</i>	3 341 327,73	3 517 187,09	w trakcie oceny	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	Lider: Stowarzyszenie MOST
19.	<i>Klub Inicjatyw Lokalnych – Transformacja</i>	828 500,00	828 500,00	w trakcie oceny	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji)	Lider: Stowarzyszenie MOST
20.	<i>Posiłek w szkole i w domu</i>	480 000,00	800 000,00	w trakcie oceny	Budżet Państwa; środki własne	MOPS

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Myslowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

5.1.2 Działania MOPS adresowane do osób ze szczególnymi potrzebami

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (tj. osób posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, o niepełnosprawności lub równoważne dofinansowywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). W 2023 r. wysokość wydanych środków (wykonanie) to ponad 2 mln zł (2 035 177,15 zł), tj. o więcej o 282 510,00 zł niż w 2022 r.¹⁶ – w analizowanym roku wzrost wyniósł ponad 16% w stosunku do poprzedniego.

Środki zostały przeznaczone na następujące zadania:

- 1) turnusy rehabilitacyjne;
- 2) organizację sportu, kultury, turystyki i rekreacji;
- 3) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;

¹⁶ Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023, s. 29-32.

- 4) likwidację barier;
- 5) usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika;
- 6) działalność warsztatu terapii zajęciowej;
- 7) zlecenie realizacji zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym w części dotyczącej rehabilitacji społecznej;
- 8) rehabilitację zawodową – realizowaną przez PUP.

W 2023 r. MOPS realizował następujące programy celowe finansowane ze środków PFRON:

- 1) Program „Aktywny samorząd” (na rzecz wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych): w maju 2023 r. podpisano Aneks nr 12 do Umowy nr AS3/000050/12/D zawartej w dniu 24 kwietnia 2018 r. pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Warszawie, a Miastem Mysłowice; przewidywane formy wsparcia dotyczą wyeliminowania lub zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji;
- 2) Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! - mieszkanie dla absolwenta”: realizacja w latach 2022 – 2026 (umowa z 2022 r.); wartość dotacji: 67 511,85 zł; cel Programu: wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta (dofinansowanie dotyczy dopłaty do wynajmu mieszkania lub domu przez okres 3 lat dla osoby niepełnosprawnej będącej absolwentem szkoły podstawowej, ponadpodstawowej, szkoły wyższej, ukończonej 3 lata przed złożeniem wniosku); obecnie nie wpłynął żaden wniosek;
- 3) Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! – dostępne mieszkanie”: realizacja w latach 2022 – 2026 (umowa z 2022 r.); wartość dotacji: 85 766,63 zł; cel Programu: wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych - podstawy samodzielnej realizacji zawodowej i społecznej (dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania bez barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem); zawarto 1 umowę o dofinansowanie (jest na etapie realizacji i weryfikacji dokumentów rozliczeniowych);
- 4) Program „Zajęcia klubowe w WTZ”: realizacja 1 lutego 2023 – 31 stycznia 2024 r.; wartość zadania: 19 003,50 zł; liczba uczestników: 3 osoby; cel programu: wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez warsztaty terapii zajęciowej jako formy rehabilitacji; Program wspomaga uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy i osoby niepełnosprawne przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w WTZ; program rozliczony.

5.2 Ochrona zdrowia

W strukturze Urzędu Miasta za działania z zakresu zdrowia odpowiada Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, natomiast podmiotami wykonującymi działalność leczniczą są:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) Szpital nr 2 im. dr. Tadeusza Boczonina w Mysłowicach (dla którego Rada Miasta Mysłowice jest podmiotem tworzącym i sprawującym nadzór);
- Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (PZOZ) Ośrodek Rehabilitacyjno–Opiekuńczy w Mysłowicach (będący jednostką organizacyjną Gminy Miasta Mysłowice o statusie jednostki budżetowej).

W 2023 r. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych¹⁷ realizował takie zadania jak:

- 1) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania skutkom nadużywania alkoholu i rozwiązywanie problemów alkoholowych (co wpisuje się w Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mysłowice na rok 2023, uzupełniając działania MOPS):
 - a) pomoc w organizacji miejsc wsparcia i działań samopomocowych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i wspomaganie działalności związanej z integracją osób uzależnionych i ich rodzin (wykonanie: 115 858,00 zł);
 - b) organizacja obozów terapeutycznych dla mieszkańców Mysłowic uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (wspomaganie procesu rehabilitacji); dotacje celowe z budżetu udzielone w trybie ustawy o zdrowiu publicznym (wykonanie: 51 000,00 zł);
 - c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (wobec osób, które nadużywają alkoholu, powodując rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokojenia potrzeb rodziny, albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny); rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia leczenia dobrowolnego (wykonanie: 84 697,17 zł);
 - d) kierowanie osób, które nie zgłosiły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (wykonanie: 16 340,00 zł kierowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 8 683,70 zł kierowane przez Sąd Rejonowy w Mysłowicach);
 - e) kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (wykonanie: 8 600,00 zł);
 - f) zawarcie porozumienia z Gminą Sosnowiec w sprawie udzielenia przez Izbę Wyrzeźwien w Sosnowcu świadczeń na rzecz osób nietrzeźwych doprowadzonych z terenu Gminy Mysłowice (wykonanie: 180 000,00 zł);

¹⁷ Na podstawie materiału Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, UM Mysłowice.

- 2) przeprowadzenie Diagnozy Zagrożeń Społecznych w Mysłowickich placówkach oświatowych (wykonanie: 5 400,00 zł);
- 3) zlecenie organizacjom pozarządowych, i innym podmiotom, zadań w ramach otwartego konkursu ofert:
 - a) zadanie pn. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego dzieciom z terenu Mysłowic - realizatorzy:
 - ✓ Parafia rzymsko-katolicka Świętego Krzyża (dotacja wykorzystana: 103 048,00 zł, liczba osób objętych wsparciem: 16 dzieci);
 - ✓ Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski Mysłowice (dotacja wykorzystana: 133 952,00 zł, liczba osób objętych wsparciem: 30 dzieci);
 - b) zadanie pn. Wakacje dla najuboższych dzieci i młodzieży ze środowisk dotkniętych problemem uzależnień - realizator: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddz. Miejski Mysłowice (dotacja wykorzystana: 40 000,0 zł, liczba osób objętych wsparciem: 25 dzieci);
 - c) zadanie pn. Zintegrowany system wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych – wspieranie osób po przebytej mastektomii - realizator: Stowarzyszenie Amazonek „TĘCZA” (dotacja wykorzystana: 60 000,00 zł, liczba osób objętych wsparciem: 60);
 - d) zadanie pn. Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych – Klub Seniora w dzielnicach południowych, realizator: Parafia rzymsko-katolicka M. B. Częstochowskiej (dotacja wykorzystana: 30 000,00 zł, liczba osób objętych wsparciem: 25);
 - e) dotacja podmiotowa na zadanie pn. Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mysłowicach w roku 2023, realizator: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Seniorom „RADOŚĆ” (wykorzystanie: 91 490,70 zł,– liczba osób objętych wsparciem: 28);
 - f) środki z PFRON na realizację programu pn. Zajęcia Klubowe w WTZ (od 01 lutego 2023 r. do 31 stycznia 2024 r.), realizator: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym i Seniorom „RADOŚĆ” (wykorzystanie: 20 295,00 zł, wsparciem objęto 3 osoby);
- 4) realizacja programów profilaktycznych:
 - a) kontynuacja programu profilaktyki zdrowotnej: Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) w Mieście Mysłowice na lata 2022-2023 – (wykonanie: 54 682,48 zł);
 - b) zapewnienie dodatkowych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki hospicyjnej i paliatywnej wraz z pomocą psychologiczną i edukacją zdrowotną z zakresu profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców Mysłowic (wykonanie: 100 000,00 zł);
 - c) kontynuacja programu profilaktyki zdrowotnej pn. Chcemy być rodzicami, dot. leczenia niepłodności metodą zapłodnienie pozaustrojowego In Vitro dla

- mieszkańców Mysłowic w latach 2021-2024 (wykonanie: 37 689,21 zł);
- d) udział w ogólnopolskim programie profilaktyki czerniaka - edycja 2022-2023; bezpłatny program dotyczący zasad profilaktyki czerniaka, realizowany w VII i VIII klasach szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych;
- 5) organizacja opieki dla dzieci, młodzieży i seniorów:
- a) udzielenie dotacji celowej z budżetu miasta na dofinansowanie kosztów opieki dla każdego dziecka będącego mieszkańcem Miasta objętego opieką w żłobku lub klubie dziecięcym (wykonanie: żłobki niepubliczne - 598 500,00 zł, kluby dziecięce – 149 258,20 zł);
- b) dofinansowanie Dziennego Domu Senior Wigor (wykonanie: 250 000,00 zł);
- c) zlecenie zadania: Prowadzenie dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego dla 28 dzieci w okresie styczeń – grudzień 2023 r. (wykonanie: 2 087 748,11 zł);
- 6) realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023” (finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego) - adresowanego do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usług opieki wytchnieniowej; realizatorzy:
- a) w zakresie pobytu dziennego: PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Mysłowicach; wsparcie dla 37 osób z niepełnosprawnościami (środki wykorzystane: 234 324,80 zł);
- b) w zakresie pobytu całodobowego: ośrodki wpisane do rejestru Wojewody Śląskiego, wskazane przez beneficjentów zadania; wsparcie dla 10 osób z niepełnosprawnościami (środki wykorzystane: 79 520,00 zł);
- 7) realizacja rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”, oferującego system zniżek dla rodzin wielodzietnych (w 2023 r. Kartę przyznano 520 rodzinom);
- 8) realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dla Miasta Mysłowice - podział środków PFRON (wykonanie: 2 038 956,00 zł);
- 9) realizacja zadań związanych ze zgonami:
- a) zawarcie umowy na świadczenie usług przez koronera: stwierdzenie zgonu, ustalenie przyczyny w drodze oględzin, wystawienie dokumentu o zgonie osobom zmarłym w miejscach publicznych i niepublicznych w Mieście (wykonanie: 172 692,00 zł);
- b) wydawanie decyzji w sprawie przewozu zwłok i szczątków ludzkich z za granicy (w 2023 r. wydano 11 decyzji);

- 10) ustalenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie miasta - dokonywanie podziału środków PFRON na 2023 r. przeznaczonych na realizację zadań w Mysłowicach (Uchwała nr LXIV/1044/23 Rady Miasta Mysłowice);
- 11) dokonywanie podziału środków PFRON na 2023 r. przeznaczonych na realizację zadań w Mysłowicach (Uchwała nr LXIV/1044/23 Rady Miasta Mysłowice);
- 12) sprawy formalno-organizacyjne i finansowe, związane z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) Szpitalem nr 2 im. dr Tadeusza Boczonია w Mysłowicach w tym m.in.:
 - a) zmiana statutu SP ZOZ Szpitala nr 2 (Uchwała nr LXIX/1156/23 Rady Miasta Mysłowice);
 - b) powołanie Rady Społecznej SP ZOZ Szpitala nr 2 na okres 2024 – 2027 (Uchwała nr LXXVIII/1274/23 Rady Miasta Mysłowice);
 - c) zatwierdzenie sprawozdania finansowego SP ZOZ Szpitala nr 2 za rok 2022 (Uchwała nr LXIX/1158/23 Rady Miasta Mysłowice);
 - d) zwiększenie wysokości straty SP ZOZ Szpitala nr 2 za 2021 r. do pokrycia przez podmiot tworzący do kwoty 646.939,81 zł (Uchwała nr LXV/1050/23 Rady Miasta Mysłowice);
 - e) zwiększenie wysokości straty SP ZOZ Szpitala nr 2 za 2021 r. do pokrycia przez podmiot tworzący do kwoty 1.646.939,81 zł (Uchwała nr LXXI/1198/23 Rady Miasta Mysłowice);
 - f) zwiększenie wysokości straty SP ZOZ Szpitala nr 2 za 2020 r. do pokrycia przez podmiot tworzący do kwoty 4 948 475,14 zł (Uchwała nr LXV/1049/23 Rady Miasta Mysłowice).

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie zdrowia w 2023 r. zrealizowano 2 projekty inwestycyjne (Tab. 33).

Tab. 33 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – ochrona zdrowia

L.p	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział / jednostka wiodąca
	WNIOSEK INWESTYCYJNY					
1.	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych SP ZOZ Szpital Nr 2 im. Dr T. Boczonია w Mysłowicach	399 258,00	399 258,00	zakończony	Narodowy Fundusz Zdrowia	SP ZOZ Szpital Nr 2 im. Dr T. Boczonია
2.	Zakup oczyszczaczy powietrza (dla SP ZOZ im. Dr T. Boczonिया)	5 000,00	5 000,00	zakończony	PZU Życie S.A.	SP ZOZ Szpital Nr 2 im. Dr T. Boczonिया

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

5.3 Kultura i sport

W strukturze Urzędu Miasta dotychczas wydziałem właściwym ds. kultury i sportu był Wydział Kultury, Sportu i Turystyki, a w wyniku zmian organizacyjnych (wprowadzonych pod koniec 2023 r. ¹⁸) to obecnie Kancelaria Prezydenta Miasta, w tym Zespół Kultury, Sportu i Turystyki.

5.3.1 Aktywność w zakresie kultury

Poza właściwymi strukturami Urzędu Miasta jednostkami miejskimi ds. kultury są:

- Mysłowicki Ośrodek Kultury (MOK) wraz z 6 filiami: Grunwaldzka, Brzezinka, Brzęczkowice, Wesoła, Morgi i Dzieckowice;
- Miejska Biblioteka Publiczna (MBP), w tym: Biblioteka Główna z Wypożyczalnią i Czytelnią i 9 filii bibliotecznych;
- Muzeum Miasta Mysłowice (MMM).

W Mysłowicach znajduje się także Centralne Muzeum Pożarnictwa (CMP), które jednak nie jest jednostką samorządu lokalnego. Nadzór właścicielski sprawuje nad nim bezpośrednio Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, a ogólny nadzór merytoryczny – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zadania z zakresu kultury były zróżnicowane i adresowane do różnych grup mieszkańców. Nierzadko miały też wymiar edukacyjny, profilaktyczny, rekreacyjny, a niektóre odnosiły się do kwestii patriotycznych i historycznych, jako wyraz budowania wspólnoty samorządowej. Ponadto MOK, MBP, MMM udzielały wsparcia pozafinansowego organizacjom pozarządowym.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie kultury w 2023 r. realizowano 2 projekty: 1 zakończono (nieinwestycyjny), a 1 był w trakcie realizacji (inwestycyjny) (Tab. 34).

Tab. 34 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - kultura

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
	WNIOSEK INWESTYCYJNY					
1.	Rewitalizacja Miejsca Pamięci zlokalizowanego w M-cach nad brzegiem Przemszy w ramach programu „Czuwamy! Pamiętamy!”	9 800,00	12 054,00	w trakcie realizacji	Fundacja Orlen – grant	Wydział Infrastruktury Miejskiej
	WNIOSEK NIEINWESTYCYJNY					
2.	Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych	53 847,00	154 436,03	zakończony	Biblioteka Narodowa	Miejska Biblioteka Publiczna

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34

¹⁸ pod koniec 2023 r. (na skutek zmiany regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Mysłowice) Wydział Kultury, Sportu i Turystyki został połączony z Kancelarią Prezydenta Miasta Mysłowice jako Zespół Kultury, Sportu i Turystyki.

Ważniejsze zadania zrealizowane w 2023 r. przez dotychczasowy Wydział Kultury, Sportu i Turystyki we współpracy z innymi jednostkami miejskimi ds. kultury i sportu (także wykazane w Raporcie w ramach aktywności tych jednostek) to:

- premiera filmu "Stacja" dotyczącego Przewiązki - stacji emigracyjnej (film do emisji w szkołach, jak i jest ogólnodostępny na kanałach streamingowych);
- -uroczyste odsłonięcie obiektu rzeźbiarsko- architektonicznego dedykowane ofiarom Tymczasowego Więzienia Rosengarten i Obozu Komunistycznego Pracy w Mysłowicach;
- przygotowanie porozumienia z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej, dotyczącego udziału w ogólnopolskim projekcie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w piłce siatkowej w Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Mysłowicach;
- organizacja wydarzenia sportowego (wspólnie z Akademią Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach) pn.: „Mysłowickie Integracyjne Święto Sportu w 2023 r.”, którego celem było ukierunkowanie się na osoby z niepełnosprawnościami oraz zintegrowanie różnych środowisk oraz grup wiekowych poprzez sport;
- Gala Sportu: nagrody przyznawane za wybitne osiągnięcia sportowe.

Mysłowicki Ośrodek Kultury

Mysłowicki Ośrodek Kultury (MOK) jest jednostką miejską prowadzącą szeroko pojętą działalność kulturalną, edukacyjną i artystyczną, adresowaną do mieszkańców z każdej grupy wiekowej (od dzieci po seniorów).

Posiada 6 filii: Grunwaldzka, Brzezinka, Brzęczkowice, Wesoła, Morgi i Dzieńkowice.

MOK realizuje zarówno działania własne, jak i we współpracy z innymi jednostkami miejskimi i placówkami oświatowymi (jak: Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Miasta Mysłowice, szkoły i przedszkola, Rady Dzielnic oraz w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego).

Wiodące obszary aktywności MOK to:

- 1) organizowanie wydarzeń własnych i miejskich oraz wspieranie inicjatyw oddolnych;
- 2) organizowanie wystaw i wernisaży;
- 3) prowadzenie zajęć stałych oraz warsztatów edukacyjnych i artystycznych;
- 4) realizacja nowych cykli warsztatowych (dopełnienie potrzeb szkół i przedszkoli w ramach edukacji poprzez sztukę);
- 5) realizacja projektów ze środków pozabudżetowych;
- 6) realizacja - od 3 lat - tematycznych cykli wydarzeń (co buduje ich marki i stałą widownię), przypisanych do danej filii MOK (co aktywizuje kulturotwórczo dzielnice);
- 7) realizacja projektów zewnętrznych (np. program Narodowego Centrum Kultury „Zaproś nas do siebie”, pozwalający - poprzez wizyty studialne - na zdobycie przez pracowników nowych kompetencji i inspiracji);

- 8) pełnienie roli operatora w organizacji Uniwersytetu III-go Wieku (organizacja regularnych warsztatów i czwartkowych wykładów dla 200 słuchaczy);
- 9) kontynuacja udziału w programie wolontarnym: Europejski Korpus Solidarności (obecność wolontariuszy z różnych krajów, pracownicy poznają różne kultury, poszerzają ofertę zajęć dla wszystkich grup wiekowych, rozwijają umiejętności językowe);
- 10) prowadzenie i wspieranie akcji charytatywnych oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Działania promocyjno-marketingowe realizowane przez MOK w 2023 r. były zróżnicowane w zależności od potrzeb - m.in. obejmowały:

- 1) prowadzenie strony internetowej (www.m-ok.pl): rocznie ponad 4,2 mln odsłon, obecność w innych portalach, moderowanie Facebooka i Instagrama;
- 2) przygotowywanie informatora (comiesięcznej ulotki) i newsletterów, plakatów, itp.;
- 3) przygotowywanie informacji dla: prasy, radia (Radio eM), telewizji (Katowice, Eska, TVP3, ITV Mysłowice), dla parafii, dla wydziału UM;
- 4) przygotowywane: spotów reklamowych, banerów, bilbordów miejskich, zaproszeń do patronatu medialnego;
- 5) prowadzenie innych akcji promujących ofertę MOK (np.: kulturalny SMS, akcja: Spędź z nami weekend i Go Kino – spoty filmowe, działania animatorów, dystrybucja ulotek przy zakupie biletu).

W 2023 r. MOK zorganizował 480 wydarzeń o zróżnicowanej formie, w tym m.in.¹⁹:

- 1) imprezy i wydarzenia własne – cykliczne:
 - a) o charakterze muzycznym:
 - ✓ edukacyjny cykl muzyczny dla rodzin z dziećmi pn. „Mała filharmonia w podróży” interaktywne autorskie audycje muzyczne nt. historii muzyki klasycznej, filmowej i rozrywkowej (8 koncertów, ok. 1 000 uczestników);
 - ✓ cykl koncertów: „Czwartki jazzowe”, we współpracy ze Śląskim Jazz Clubem (4 koncerty, ok 600 uczestników);
 - ✓ spotkania z repertuarem piosenkowo-kabaretowym: „Sobotnia parada hitów w Parku Zamkowym”, tzw. śląskie szlagiery; (4 koncerty, ok. 2000 uczestników);
 - b) o charakterze teatralnym:
 - ✓ cykl comiesięcznych spotkań z teatrem: „Teatralna niedziela”, w kultowym Kinoteatrze Znicz (3 spektakle, ok. 187 uczestników);
 - ✓ cykl komediowych spektakli improwizowanych: „Wieczór impro” (6 spektakli, ok. 1000 uczestników);

¹⁹ Na podstawie materiału z Miejskiego Ośrodka Kultury.

- ✓ spektakle teatralne dla dzieci w Parku Zamkowym, służące integracji międzypokoleniowej (2 spektakle, ok. 600 uczestników);
- c) o charakterze filmowym:
 - ✓ cykl bezpłatnych projekcji filmów rodzinnych i animowanych: „Kino rodzinne” (12 seansów, ok 60 uczestników na każdym seansie);
 - ✓ cykl pokazów filmowych: „Kino jak dawniej” dla do seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami - natężenie dźwięku i światła podczas seansów dostosowane do widowni (7 seansów, ok.: 50 uczestników na każdym seansie);
- 2) organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży:
 - a) Wakacje z MOK: cykl warsztatów we wszystkich filiach MOK (ok. 480 uczestników);
 - b) Feriada: cykl zajęć warsztatowych organizowanych we wszystkich filiach MOK (ok. 120 uczestników);
- 3) organizacja imprez i wydarzeń własnych – jednorazowych:
 - a) spotkania świąteczne i wydarzenia okolicznościowe (np. Dni Mysłowic, Spotkanie Mikołajowe, Dzień Dziecka, Dzień Organizacji Pozarządowych, Dzień Kobiet, Międzynarodowy Dzień Teatru, KolędujeMY, Orszak 3 Króli);
 - b) wydarzenia konkursowe (np. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski /mały/ dla dzieci i /duży/ dla młodzieży i dorosłych, kolejna edycja: „Mysłowice mają talent”);
 - c) wydarzenia muzyczne i festiwale (np.: pierwszy raz „JABŁONKI FOOD & MUSIC FESTIVAL”, „Alterfest 2023”, „Jubileusz 30-lecia Zespołu Myslovitz”, „Nutkosfera – CeZik Dzieciom”, „MILF – myśłowicki impro live festiwal”);
 - d) wydarzenia typu: spotkania autorskie i z profesjonalistami, wystawy i wernisaże (np. cykl: „Miasto tworzą Ludzie”, promujący osobowości Mysłowic, „Spontaniczny Klub Muzyczny – SKM”, „Fotomaraton/Mysłowice przez mój obiektyw”);
 - e) wydarzenia interdyscyplinarne, tematyczne, patriotyczne („Świąteczna Megamoc Tauronu”, „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Śląsk to wielka rzecz”: upamiętnienie Powstania Śląskiego w Mysłowicach, w tym: Piknik Rodzinny, pokaz sprzętu wojskowego, widowisko multimedialno-muzyczne);
 - f) organizacja wydarzeń profilaktycznych (np. dla kobiet: „Kobiecość Bez Retuszu”);
- 4) realizacja projektów we współpracy z innymi jednostkami miejskimi:
 - a) warsztaty świąteczne i Mikołajki: koncert profilaktyczny Józefa Skrzeka w ramach Nocy Muzeów (ok. 100 uczestników), warsztaty rodzinne z okazji Dnia Dziecka (ok. 120 uczestników) - ze środków finansowych z „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Alkoholizmowi”);
 - b) „Mysłowice Alternatywnie „Starówka”: koncerty i projekcje filmowe na Rynku – z Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego (600 uczestników);

- c) wydarzenia i festyny - we współpracy z Radami Dzielnic (Stare Miasto, Wesoła, Larysz-Hajdowizna, Brzezinka, Bończyk-Tuwima, Morgi i Larysz, Dzieckowice);
 - d) projekt szkoleniowy Narodowego Centrum Kultury: „Zaproś nas do siebie” (skierowany do zespołów, domów, centrów i ośrodków kultury) w celu podnoszenia kompetencji poprzez wymianę doświadczeń i poznawanie dobrych praktyk oraz budowanie relacji pomiędzy uczestnikami;
- 5) działania wolontariuszy w ramach programu „Europejski Korpus Solidarności” w sezonie 2023/2024 (od 10.2023 r. do 02.2024 r.): odbywały się spotkania z kulturą z udziałem dwóch zagranicznych specjalistów: z Turcji i z Tunezji;
 - 6) realizacja przedsięwzięcia związanego z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, polegającego na przeprowadzeniu bezpłatnych zajęć dydaktycznych dla zakwalifikowanych słuchaczy w zakresie: nauki języków, treningu pamięci, zdrowego stylu życia, psychologiczno-terapeutycznym, muzycznym, ruchowym, plastycznym (ok. 200 uczestników).

Miejska Biblioteka Publiczna

Aktywność Miejskiej Biblioteki Publicznej jest wielokierunkowa i adresowana do różnych grup odbiorców, zarówno pod względem wiekowym, jak i potrzeb (tj. seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, zwłaszcza niedowidzące).

Wybrane informacje statystyczno-organizacyjne dotyczące Biblioteki w 2023 r.²⁰:

- 1) stan materiałów bibliotecznych (na 31.12.2023 r.) to prawie 90,5 tys. jednostek inwentarzowych (90 492), w tym: 184 467 książek, 4 293 audiobooki, 1 732 pozostałe zbiory specjalne (typu: książki na kasetach magnetofonowych, druki muzyczne, płyty winylowe). Zdecydowana większość zbiorów to książki drukowane (92,5%), reszta audiobooki (7,5%);
- 2) pozyskanie nowych 9 219 czytelników, w tym: 2 700 uczniów i 235 studentów; wielkość wypożyczeń wyniosła niemal 242 tys. (241 660) i niemal 2 600 udostępnień na miejscu;
- 3) zapewnienie czytelnikom korzystania z elektronicznej wersji książek: ebooków, audiobooków i synchrobooków - dzięki dostępowi do serwisu Legimi i IBUK Libra (w ramach Konsorcjum z Biblioteką Śląską); zainteresowanie korzystaniem z książek elektronicznych znacząco wzrosło w stosunku do roku poprzedniego (dysponowano 40 kodami dostępu miesięcznie, co było niewystarczające w stosunku do zainteresowania);
- 4) pozyskanie środków finansowych (wys. 57 347 zł), w tym:
 - a) dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych (1 dofinansowanie na 9 złożonych wniosków): 53 847 zł;
 - b) środki finansowe od Rady Dzielnic Bończyk-Tuwima (2 500 zł) i Rady Dzielnic Wesoła (1 000 zł) - na zakup nowości wydawniczych.

²⁰ Sprawozdanie merytoryczne z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mysłowicach w 2023 roku.

- 5) realizacja cyklicznego doształcania się bibliotekarzy (w zakresie pracy z czytelnikiem ze specjalnymi potrzebami) poprzez udział w certyfikowanym szkoleniu organizowanym przez Fundację Transgresja i w warsztatach w ramach Kongresu „Metropolia Kultury”;
- 6) prowadzenie polityki gromadzenia i wzbogacania księgozbioru przez:
 - a) uzupełnianie luk w zbiorach wynikających z udostępniania użytkownikom, dary od czytelników i instytucji (w 2023 r. było to 28% wszystkich nabytków w Bibliotece);
 - b) śledzenie ofert wydawniczych i zakup nowych 5 686 woluminów (ze środków budżetowych i Dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego), z czego dla dorosłych: 66,51%, dla dzieci: 23,34%, literatura popularnonaukowa dla dzieci i dorosłych: 10,15%; podział środków finansowych pomiędzy poszczególne placówki zależny od liczby wypożyczeń w roku poprzednim;

Wybrane wydarzenia lub typy zajęć realizowane w 2023 r. przez Bibliotekę:

- 1) przeprowadzenie 1 369 wydarzeń (różnych form pracy z czytelnikiem) z udziałem łącznie 11 710 osób, w tym: 90 lekcji bibliotecznych (1 224 uczestników), 336 zajęć literackich (5 150 uczestników), 618 zajęć edukacyjnych (5 046 uczestników), 40 zajęć biblioterapii (290 uczestników), 285 wystawy i wystawki książek;
- 2) organizacja wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla seniorów, w tym:
 - a) cykliczne spotkania Klubu Zacztyanego Seniora;
 - b) warsztaty plastyczne i zajęcia relaksacyjne dla podopiecznych z Dziennego Domu Pobytu Senior-Wigor;
 - c) spotkania tematyczne i poetyckie oraz inscenizacja w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 16;
- 3) organizacja wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla dorosłych, w tym:
 - a) cykliczne spotkania pasjonatów literatury w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki;
 - b) prelekcje, warsztaty, spotkania autorskie z postaciami ze świata kultury, literatury;
 - c) obchody Roku Wisławy Szymborskiej (m.in.: Walentynki z Szymborską, warsztaty pisania wierszy, wieczór z poezją, montaż poetycko-muzyczny);
 - d) otwarcie Czytelni pod Chmurką, wraz z zajęciami ekologicznymi dla przedszkolaków;
 - e) cykliczne zajęcia jogi prowadzone przez certyfikowaną trenerkę;
 - f) obchody okolicznościowych świąt (np. Dnia Kobiet, Dnia Babci i Dziadka, konkurs poszukiwania książki w mieście z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich);
 - g) akcje biblioteczne – stacjonarne (np.: promocje książek, wystawy, zbiórka darów rzeczowych dla bezdomnych psów i kotów, akcja profilaktyczna dla kobiet).
- 4) organizacja wydarzeń dla dzieci i młodzieży:
 - a) warsztaty podsumowujące dla maturzystów;
 - b) cykliczne spotkania czytelniczo-plastyczne dla dzieci w oparciu o książki podróżnicze i szkolne lektury obowiązkowe;
 - c) zajęcia dla przedszkolaków: czytelnicze, muzyczno-ruchowe, plastyczne, zabawy z książką połączone z teatrykiem kamishibai, a także zajęcia w przedszkolu;

- d) zajęcia czytelnicze, edukacyjne, muzyczno-ruchowe, plastyczne i akcje biblioteczne – stacjonarne, warsztaty dla dzieci szkolnych (m.in.: konkurs recytatorski dla uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2, spotkanie z kolekcjonerem broni historycznej, kreatywne zajęcia podstaw programowania robotów w ramach zajęć informatycznych dla dzieci klas 1-3 oraz dla dzieci i rodziców z klockami LEGO w ramach cyklu „Rusz głową! i Gry i zabawy logiczne”);
 - e) obchody Roku Mikołaja Kopernika (zajęcia i warsztaty edukacyjne, tworzenie własnej książki o wymyślonej planecie marzeń);
 - f) udział w imprezach plenerowych organizowanych przez Urząd Miasta i inne instytucje (np.: akcja w Parku Promenada promująca czytanie, Śniadanie na Polanie: i strefa bookcrossingowa i animacje dla dzieci, Dzień Dziecka na Słupnej, piknik wojskowy przy MMM, piknik charytatywny, Integracyjne Święto Sportu);
- 5) organizacja Ferii w Bibliotece: cykliczne zajęcia o różnym charakterze i dla różnych grup wiekowych, w tym: spotkanie z teatrykiem obrazkowym kamishibai, zajęcia literackie, plastyczne, edukacyjne, zabawy integracyjne, głośne czytanie i loteria książkowa, wspólne czytanie książek wraz z wykonywaniem prac plastycznych do przeczytanych fragmentów, zabawa karnawałowa dla dzieci;
- 6) organizacja Wakacji w Bibliotece: cykliczne zajęcia o różnym charakterze i dla różnych grup wiekowych, w tym: zajęcia literackie, plastyczne i muzyczno-ruchowe, sportowe na powietrzu propagujące aktywność sportową, zajęcia czytelnicze, edukacyjne, kulinarne, głośne czytanie w „Czytelni pod Chmurką” i animacje ruchowo-plastyczne;
- 7) udział w realizacji programu profilaktycznego w ramach „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mysłowicach” (warsztaty prowadzone przez terapeutę ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach; spotkanie ze współautorką książki „Alkoholik. Instrukcja obsługi”, spektakl dla dzieci w wykonaniu aktorów Teatru Profilaktycznego Kurtyna z Krakowa).

Muzeum Miasta Mysłowice

Aktywność Muzeum Miasta Mysłowice jest zróżnicowana i adresowana do różnych grup odbiorców, z dużym naciskiem na dzieci i młodzież²¹. Łącznie we wszystkich wydarzeniach uczestniczyło ponad 6 400 osób, a samo Muzeum odwiedziło w dni bezpłatne (niedziele): ok 3 580 osób, a w dni płatne ok. 380 osób.

Wybranie obszary aktywności Muzeum w 2023 r.:

- 1) organizacja wydarzeń:
 - a) 10 Muzealnych Czwartków - wydarzeń artystyczno-kulturalnych, typu: wystawy, debaty, prelekcje raz na miesiąc, poza lipcem i sierpniem (łącznie udział: 204 osób);
 - b) 11 wystaw czasowych (w tym 9 w ramach Muzealnych Czwartków i wystawa prac plastycznych nagrodzonych w konkursie pt. „Śladami Powstań Śląskich”, zorganizowanym przez Prezydenta Miasta dla upamiętnienia Powstań Śląskich);

²¹ Na podstawie materiału z Muzeum Miasta Mysłowice.

- c) 3 wydarzenia plenerowe (odstąpienie: tablicy pamiątkowej w Parku Promenada, obiektu rzeźbiarsko-architektonicznego ofiar Tymczasowego Więzienia i Obozu Pracy Rosengarten w Mysłowicach oraz Mysłowickie Integracyjne Święto Sportu);
 - d) 2 konkursy (VII edycja konkursu sztuki osób niepełnosprawnych oraz konkurs „Zostań Prezydentem Mysłowic - Wirtualny przewodnik – wypromuj swoje miasto”, dla uczniów VIII klas szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych);
 - e) Noc Muzeów (12 maja), organizowana we współpracy z Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, łączny udział: 370 osób;
- 2) opracowanie zróżnicowanych programów zajęć na ferie i wakacje oraz realizacja akcji Ferie i Lato w Muzeum (z bezpłatnym wstępem dla dzieci i młodzieży szkolnej), w tym:
- a) Ferie w muzeum (dwa terminy w styczniu), dla grup 10 - 25 osób; przygotowano 3 typy zajęć warsztatowych, a skorzystano z 2.; łączny udział: 140 osób;
 - b) Lato w muzeum: realizowane przez dwa miesiące (lipiec i sierpień, w godz. 10.00 - 14.00) dla grup 10 - 25 osób; przygotowano 7 typów zajęć (konkursowych, warsztatowych, ruchowych) - skorzystano z 5 (24 zajęcia), łącznie: ponad 380 osób;
- 3) prowadzenie działalności edukacyjnej i naukowej:
- a) opracowanie 3. nowych tematów lekcji muzealnych w ramach działalności edukacyjnej (nt. witraży, tradycji świątecznych i historii miasta);
 - b) realizacja 37 lekcji muzealnych i zwiedzających (3 - 4 lekcje na miesiąc), w ramach przygotowanych 5 typów lekcji i 8 typów zajęć:
 - ✓ uczestnicy lekcji to podopieczni ze Środowiskowego Domu Samopomocy, dzieci ze Szkół Podstawowych nr: 5, 6, 9, 10, 11, 13, z Zespołu Szkół Specjalnych i Szkoły Podstawowej nr 14 w Tychach, ze Szkoły Podstawowej dla dziewcząt Płomień w Katowicach, uczestnicy projektu: „Aktywna i wartościowa młodzież w integracji międzypokoleniowej na Piosku”, podopieczni świetlicy środowiskowej U św. Faustyny, seniorzy z Uniwersytetu Trzeciego Wieku);
 - ✓ zwiedzający i odwiedzający Muzeum: członkowie Stowarzyszenia Architektów Katolickich, grupa nauczycieli z Nadrenii Północnej - Westfalii (zwiedzanie ekspozycji muzeum i pokaz film dot. obozów pracy na Górnym Śląsku po II wojnie światowej); młodzież z I LO wraz z młodzieżą z Francji (zwiedzanie muzeum);
 - c) realizacja prac badawczych (np. weryfikacja listy ofiar Obozu Pracy w Mysłowicach);
 - d) opracowanie dla Urzędu Miasta wykazu i opisu atrakcji turystycznych w mieście;
- 4) pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na obiekt rzeźbiarsko-architektoniczny dedykowany ofiarom Tymczasowego Więzienia i Obozu Pracy w Mysłowicach: 100 % dofinansowania (wys. 237 600 zł) ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (program Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku pn. Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej 2023); wniosek Miasta był jednym z 3. najwyżej ocenionych spośród 27 laureatów na 106 zgłoszeń; realizacja odbywała się

we współpracy z Wydziałem Kultury, Sportu i Turystyki oraz Wydziałem Funduszy Pomocowych;

- 5) prowadzenie działalności informacyjnej i promującej MMM: kontakty pracowników z mediami, w tym: wypowiedzi do podcastu Polskiego Radia Katowice „Tajemnice Kamienic”, informacja promująca Muzeum w Programie 1 Polskiego Radia, wypowiedzi nt. historii Trójkąta Trzech Cesarstw; udział w filmie dokumentalnym „Stacja” (historia Stacji Emigracyjnej w Mysłowicach w latach 1894-1914), realizacja filmowego podsumowania działalności placówki za 2022 r.;
- 6) sukcesywne poszerzenie zbiorów (przyjęto 22 muzealia, 55 publikacji, w tym 53 dary) i ich udostępnianie różnym podmiotom, w tym Urzędowi Miasta.

5.3.2 Aktywność jednostek kultury adresowane do osób ze szczególnymi potrzebami

Jednostki miejskie ds. kultury podejmowały - jak co roku – aktywności adresowane do osób ze szczególnymi potrzebami (np. pokazy filmowe dostosowane do osób o większej wrażliwości bodźcowej, organizowanie przez MOK). Działania pomocowe corocznie realizowane są też przez MOPS.

Szczególny potencjał w tym zakresie posiada Miejska Biblioteka Publiczna. Stałym obszarem jej działalności jest wspieranie czytelników ze specjalnymi potrzebami lub zagrożonych wykluczeniem. W tym celu funkcjonuje nie tylko dział książki mówionej w Filii nr 7 (a sam obiekt nie ma barier architektonicznych), ale też: Biblioteka Główna, Filia nr 11 (Centrum), Filia nr 5 (Brzęczkowice), Filia nr 1 (Brzezinka). Ważniejsze aktywności adresowane do czytelników ze szczególnymi potrzebami w 2023 r.:

- 1) zarejestrowanie 14 czytelników, którym wypożyczono 745 woluminów; w porównaniu z rokiem ubiegłym zarejestrowano nieznaczny wzrost wypożyczeń nagrań na kasetach i książek cyfrowych w formacie cf, ale duży spadek wypożyczeń audiobooków.
- 2) zakup 56 książek drukowanych dużą czcionką przeznaczonych dla osób niedowidzących (z serii DUŻE LITERY); łącznie dział posiadał niemal 6 tys. pozycji (typu kasety magnetofonowe, audiobooki, formaty CF i DAISY (dary Fundacji Klucz i Fundacji Edukacji Nowoczesnej, książki z dużą czcionką w tym „Popularna encyklopedia tyflogiczna”);
- 3) organizacja wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami (zwłaszcza dla dzieci szkolnych i podopiecznych instytucji pomocowych), w tym:
 - a) wystawy promujące prace osób z niepełnosprawnością;
 - b) zajęcia edukacyjne, warsztaty edukacyjno-plastyczne, lekcje biblioteczne dla klas integracyjnych, zajęcia czytelnicze (68 wydarzeń dla 338 uczestników);
 - c) zajęcia biblioterapii dla zorganizowanych grup (40 zajęć, dla 290 uczestników);
 - d) zajęcia relaksacyjne, spotkanie integracyjne z lekturą szkolną (dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 13 i uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej);

- e) stała współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osób o specjalnych potrzebach²².

5.3.3 Aktywność w zakresie sportu i kultury fizycznej

Poza właściwymi strukturami Urzędu Miasta zadania z zakresu sportu i kultury fizycznej realizowane są przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR), a także inne podmioty, takie jak: kluby, związki sportowe i stowarzyszenia krzewienia kultury fizycznej.

MOSiR zarządza 9. obiektami: Hala Widowiskowo-Sportowa, Park Słupna, Kompleks Sportowy Promenada, Kompleks Sportowy Wesoła, Kompleks Sportowy Górnik 09, Kąpielisko Hubertus, sale sportowe: ul. Piastów Śląskich, ul. Jasińskiego, ul. Powstańców.

Aktywności podejmowane przez MOSiR lub organizowane w jego obiektach w 2023 r.²³:

- 1) organizacja wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, typu:
 - a) memoriały (XXI Memoriał Stanisława Padlewskiego w piłce siatkowej, XXXI Memoriał Jerzego Chromika w ramach Triady Trójkąta Trzech Cesarzy, Memoriał Pawła Jasińskiego w zapasach);
 - b) rozgrywki (Młodzieżowe rozgrywki w: piłce ręcznej, piłce siatkowej, piłce nożnej, Rozgrywki Amatorskiej Ligi Siatkówki, Rozgrywki II ligi kobiet w piłce siatkowej, Rozgrywki II ligi mężczyzn w piłce ręcznej);
 - c) wydarzenia ogólnopolskie (Ogólnopolskie Mistrzostwa Śląska w Kulturystyce i Fitness, Olimpiada Młodzieży w piłce ręcznej, Olimpiada Młodzieży w piłce siatkowej plażowej);
 - d) mistrzostwa (Mistrzostwa Śląska Juniorów w siatkówce plażowej, Mistrzostwa Mysłowic w siatkówce plażowej, IV Mistrzostwa Mysłowic w badmintonie, XII Mistrzostwa Mysłowic w judo pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta);
 - e) gale (Gala Silesian MMA 11, Walcz i pomagaj – Gala MMA);
 - f) turnieje (Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarka – turniej eliminacyjny, Halowy Turniej Piłki Nożnej Halowej dla Dzieci – Święto Futbolu z Unią Kosztowy, Turniej Futsalu w ramach WOŚP, Grand Prix oraz Mistrzostwa Mysłowic w Steel Darcie);
 - g) III Edycja MTB Mysłowice 2023 o puchar Prezydenta Miasta (impreza rowerowa);
 - h) koordynacja i organizacja współzawodnictwa sportowego myśłowickich szkół wszystkich pionów wiekowych, w ramach współzawodnictwa Śląskiego Szkolnego Związku Sportowego – SZS (ściśła współpraca ze szkołami i śląskim oddziałem SZS);
- 2) organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (m.in. Sportowa Feriada z MOSiR'em, Wakacje na sportowo z MOSiR'em), w tym:

²² Polski Związek Niewidomych - koło Mysłowice, Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 6 w Katowicach, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX im. Henryka Ruszczyca, Dzienny Dom Pobytu Senior-Wigor, Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Radość”, Fundacja Klucz, Fundacja Edukacji Nowoczesnej.

²³ Na podstawie materiału z MOSiR.

- a) towarzyskie turnieje i zawody charytatywne;
 - b) obchody Dnia Dziecka połączone z Dniem Organizacji Pozarządowych (Park Słupna);
 - c) nauka jazdy na łyżwach i treningi z Mariuszem Czerkawskim;
 - d) zajęcia baletowe dla dzieci - Balerinki;
 - e) cykl Młodzieżowych Biegów Przełajowych;
- 3) organizacja wydarzeń rozrywkowych, kulturalnych lub prozdrowotnych, w tym:
- a) Festiwale (Festiwal Kolorów, Festiwal Jabłonki Swawole, Eko Loft Festiwal, Festiwal Chmielada, Green Eco Festiwal, Kolorowy Festiwal Baniek Mydlanych, Myslowicki Festiwal Tańca);
 - b) Ogólnopolski turniej robotyczny – Liga Robotów;
 - c) Kino Letnie w Parku Słupna;
 - d) Nightskating w Myslowicach;
 - e) Niedzielne Klasyki (dla miłośników czterech i dwóch kółek (organizowane przez Tyski Ruch Klasyków) i Klasyk Fest – Park Słupna);
 - f) Alter Fest (muzyka alternatywna - Park Słupna);
 - g) Dni Myslowic – Park Słupna;
 - h) ćwiczenia fitness dla mieszkańców miasta w ramach Dbamy o Damy;
- 4) działania inwestycyjne podejmowane w obiektach MOSiR:
- a) Hala Widowiskowo-Sportowa przy ul. Bończyka 32z (remont oświetlenia ewakuacyjnego na parterze, wymiana głównej magistrali wodnej i rur w rejonie kotłowni, remont klimatyzacji);
 - b) Sala Sportowa, ul. Powstańców 23 (malowanie sali konferencyjnej, remont dachu nad wejściem do sali);
 - c) Kompleks Sportowy Promenada (zakup traktora koszącego, rewitalizacja boiska);
 - d) Kompleks Sportowy Górnik 09 (remont korytarza na I piętrze, remont instalacji CO);
 - e) Sala sportowa, ul. Jasieńskiego 2 (generalny remont pomieszczeń szatni, łazienki, pomieszczeń dla klubów);
 - f) Sala sportowa, ul. Piastów Śląskich 20 (podłączenie do sieci zewnętrznej TAURON, odłączając się od sieci kopalnianej, remont silnika ogrzewania głównego hali).
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi (kluby i stowarzyszenia prowadzące drużyny sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych) poprzez: bezpłatne udostępnienie bazy sportowej i współorganizację zawodów i imprez sportowych²⁴.

²⁴ Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy gminy Myslowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, s. 4.

Od 2019 r. przy Urzędzie Miasta Mysłowice działała Rada Sportu - organ opiniodawczy i doradczy dla gminy na rzecz rozwoju kultury fizycznej i bazy sportowej, powołany przez Prezydenta Mysłowic, złożony z przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących w Mieście zadania z tego zakresu. Zadania Rady Miasta to m.in. opiniowanie projektów: budżetu, uchwał i zarządzeń, ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - w części dot. sportu, itp.)²⁵.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie sportu w 2023 r. MOSiR realizował i zakończył 13 projektów inwestycyjnych (Tab. 35).

Tab. 35 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – sport

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział / jednostka wiodąca
WNIOSEK INWESTYCYJNY						
1.	Remont i modernizacja pomieszczeń nieruchomości, tj. lokali w budynku przy ul. Gwarków 13	516 721,86	516 721,86	zakończony	Fundacja Leroy Merlin	MOSiR
2.	Naprawa systemu wizyjnego Gwarków 13	15 375,00	15 375,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
3.	Naprawa systemu wizyjnego Jasińskiego 2	12 655,96	12 655,96	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
4.	Naprawa dachu przy Gwarków 13	9 348,00	9 348,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
5.	Naprawa domofonów przy Gwarków 1	6334,50	6 334,5,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
6.	Naprawa drzwi wejściowych w budynku przy Gwarków 13	5 656,00	5 656,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
7.	Naprawa drzwi wejściowych w budynku przy Jasińskiego 2	7 797,00	7 797,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
8.	Naprawa domofonów w budynku przy Jasińskiego 2	4 750,00	4 750,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
9.	Naprawa systemu wentylacji w pomieszczeniach przy Gwarków 13	3 600,00	3 600,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
10.	Zakup węgla do obiektu przy ul. Gwarków 13	21 100,00	21 100,00	zakończony	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy	MOSiR
11.	31 Memoriał Jerzego Chromika w ramach Triady Trójkąta Trzech Cesarzy	18 450,00	62 967,00	zakończony	Węgłokoks S.A.	MOSiR
12.	31 Memoriał Jerzego Chromika w ramach Triady Trójkąta Trzech Cesarzy	15 000,00	62 967,00	zakończony	Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego	MOSiR
13.	III MTB Mysłowice 2023 – wyścig rowerowy	5 000,00	23 727,00	zakończony	Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej	MOSiR

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

W sprawach formalnych dotyczących sportu przyjęto m.in. takie uchwały:

- ws. określenia zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie (Uchwała Nr LXIX/1160/23 Rady Miasta Mysłowice);
- ws. nadania nazwy stadionowi miejskiemu znajdującemu się w Parku Rekreacyjnym Promenada w Mysłowicach (Uchwała nr LXX/1180/23 Rady Miasta Mysłowice);
- ws. określenia zasad i trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie (Uchwała nr LXIX/1160/23 Rady Miasta Mysłowice).

²⁵ <https://mosir.myslowice.pl/2019/04/02/rada-sportu-powolana/>.

5.4 Oświata i wychowanie

W strukturze Urzędu Miasta za kwestie edukacji odpowiada Wydział Edukacji.

Corocznie – w ramach programu pn. „Mysłowicki program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, mieszkańców Mysłowic” - przyznawane są stypendia za osiągnięcia w dziedzinach: naukowej, artystycznej i sportowej. Podstawę formalną ich przyznawania stanowią:

- Uchwała Nr X/128/15 Rady Miasta Mysłowice w sprawie: przyjęcia „Mysłowickiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, mieszkańców Mysłowic”;
- Uchwała nr X/129/15 Rady Miasta Mysłowice w sprawie: ustanowienia zasad i trybu przyznawania stypendiów w ramach „Mysłowickiego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży mieszkańców Mysłowic”.

Na terenie Mysłowic działają następujące publiczne placówki oświatowe:

- 1) realizujące zadania własne gminy (łącznie 35 placówek):
 - a) 19 przedszkoli (4 Przedszkola w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych, 2 Przedszkola z oddziałami integracyjnymi, 1 Przedszkole integracyjne);
 - b) 16 szkół podstawowych (4 w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych, 6 z oddziałami dwujęzycznymi);
- 2) realizujące zadania własne powiatu (7 placówek):
 - a) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (2 lokalizacje: ul. Mysłowice ul. Mikołowska 44 i 44a i ul. Poczтовая), tj.:
 - ✓ Centrum Kształcenia Zawodowego;
 - ✓ Technikum nr 1, Technikum nr 2, Technikum nr 3 im. ks. Kard. Augusta Hlonda;
 - ✓ Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 im. Walentego Roździeńskiego, Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 2, Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 3 im. ks. Kard. Augusta Hlonda;
 - ✓ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych;
 - b) Szkoła Podstawowa Sportowa;
 - c) Zespół Szkół Specjalnych, tj.:
 - ✓ Szkoła Podstawowa nr 8 Specjalna;
 - ✓ Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna;
 - ✓ Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy;
 - d) dwa Licea Ogólnokształcące;
 - e) inne placówki oświatowe:
 - ✓ Młodzieżowy Dom Kultury;
 - ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

3) szkoły i placówki prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne niż JST (3 placówki):

- a) Publiczna Szkoła Podstawowa Jezuitów;
- b) EDUKACJA Elżbieta Przybytek Akademia Przed-Szkolna "Skrzat" z oddziałami integracyjnymi;
- c) Publiczne Przedszkole "Cudaczek" z Oddziałami Integracyjnymi;

Ponadto w Mieście działa 12 szkół i placówek niepublicznych²⁶, w tym m.in.: Śląskie Centrum Edukacji Medycznej w Mysłowicach, 7 przedszkoli, 2 ośrodki szkoleniowe.

Obsługę finansowo-księgową, administracyjną, organizacyjną, prawną i techniczną dla szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Mysłowice, zapewnia Miejski Zespół Obsługi Placówek Oświatowych (tj. jednostka organizacyjna, nieposiadająca osobowości prawnej, prowadzona w formie jednostki budżetowej Gminy Mysłowice - miasta na prawach powiatu, finansowana z budżetu Miasta).

Wybrane dane i zadania dot. funkcjonowania placówek oświatowych w roku szkolnym:

1) liczba dzieci i młodzieży w przedszkolach oraz szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, za rok szkolny 2023/2024, a także liczba oddziałów czyli klas (wg Systemu Informacji Oświatowej stan na 30.09.2023 r.):

- a) liczba dzieci w przedszkolach: 3 020 (3 163 miejsc);
- b) liczba uczniów w szkołach podstawowych: 5 258 (310 oddziałów);
- c) liczba uczniów w liceach: 1 229 (44 oddziały);
- d) liczba uczniów w technikach: 572 (24 oddziały);
- e) liczba uczniów w szkołach branżowych I stopnia: 206 (13 oddziałów);
- f) liczba uczniów w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy: 21 (6 oddziałów);

2) udzielone formy wsparcia finansowego:

- a) pomoc materialna uczniom: stypendium szkolne dla 132 uczniów oraz dla 3 dzieci z Ukrainy, zasiłek szkolny dla 6 uczniów (dane pozyskane z MOPS);
- b) stypendia uznaniowe: przyznano 22 na 82 wnioski o stypendium w ramach programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z Mysłowic;
- c) pomoc zdrowotna z funduszu pomocy zdrowotnej dla nauczycieli i nauczycieli emerytowanych myśłowickich placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Mysłowice: odbyły się 4 posiedzenia Komisji opiniującej wnioski, złożono 110 wniosków, z czego 99 spełniało wymogi merytoryczno-

²⁶ wg ewidencji szkół i placówek niepublicznych: Śląskie Centrum Edukacji Medycznej w Mysłowicach; Niepubliczne Przedszkole "Motylek" z Oddziałem Integracyjnym; Niepubliczne Przedszkole Madzik Place Kindergarten; Niepubliczne Przedszkole Integracyjne z Oddziałem Specjalnym „ZIELONA LOKOMOTYWA”; Gumisiowe Przedszkole, Niepubliczne Przedszkole „Akademia Małego Odkrywcy”; Ośrodek Szkoleń Zawodowych; "Diagno - Test" sp. z o. o.; Ośrodek Szkoleniowy; BHP "ERGO-LEX", Przedszkole Montessori Ziarno; Niepubliczne Przedszkole Wioska Montessori.

formalne (przyznano łączną kwotę 99 422,00 zł na zabezpieczoną w planie finansowym Wydz. Edukacji w wys. 194 763,00 zł);

- 3) dowożenie uczniów do szkół - wydatkowana kwota: 2 126 798,66 zł, w tym:
 - a) 455 369,55 zł z tytułu zwrotu kosztów dowozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych przez rodziców/opiekunów;
 - b) 1 671 429,11 zł z tytułu zorganizowanego dowozu dzieci i uczniów (w tym z niepełnosprawnościami) do szkół i placówek oświatowych;
- 4) zielone szkoły: wyjechało łącznie 222 uczniów z 7 szkół; koszt wyjazdów ogółem: 440 733,00 zł, w tym środki pozyskane z: Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości: 82 600,00 zł;
- 5) działania infrastrukturalne i inwestycyjne: wykonane remonty w 38 placówkach (o różnym zakresie prac, m.in.: wymiana stolarki, usuwanie awarii, naprawa i wymiana wyposażenia, zakup urządzeń infrastruktury technicznej sprzętów i urządzeń, przebudowa pomieszczeń, modernizacja placu zabaw), na łączną kwotę ponad 2,7 mln zł (2 709 200,42 zł) – środki z różnych źródeł: budżet Miasta, Rada Rodziców, sponsor, odszkodowania, rada dzielnicy;
- 6) kwestie finansowe związane z funkcjonowaniem placówek oświatowych:
 - a) uzyskana wysokość subwencji oświatowej (z rezerwami) to 97,6 mln zł (97 663 918,50 zł), w tym: 66 644 164,70 zł (w części gminnej) i 31 019 753,80 zł (w części powiatowej).
 - b) dotacje wypłacone jednostkom systemu oświaty niepublicznym i publicznym, prowadzonym przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego przez osoby fizyczne: 18 330 262,95 zł;
 - c) wydatki zrealizowane przez publiczne placówki oświatowe (zgodnie z planami finansowymi w 2023 r.) dla których organem założycielskim jest Miasto Mysłowice oraz przez Miejski Zespół Obsługi Placówek Oświatowych: 180 603 628,87 zł.
- 7) sprawy formalno-organizacyjne:
 - a) kadra w placówkach oświatowych (podane etaty nauczycieli to etat przeliczeniowy z przydziałów, a etaty administracji i obsługi to uśredniony wymiar etatu):
 - ✓ w przedszkolach: etaty nauczycieli: 220,83; etaty administracji i obsługi: 185,37;
 - ✓ w szkołach podstawowych: etaty nauczycieli: 632,12, etaty administracji i obsługi: 196,77;
 - ✓ w szkołach ponadpodstawowych: etaty nauczycieli: 243,69, etaty administracji i obsługi: 55,16;
 - ✓ w zespołach szkół: etaty nauczycieli: 242,52, etaty administracji i obsługi: 90,73;

b) kadra w innych placówkach:

- ✓ Młodzieżowy Dom Kultury: etaty nauczycieli: 10,00, etaty administracji i obsługi: 2,5;
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna: etaty nauczycieli: 20,84, etaty administracji i obsługi: 5,50;

c) awanse zawodowe w ramach podnoszenia kwalifikacji przez kadrę pedagogiczną:

- ✓ stopień nauczyciela mianowanego uzyskały 53 osoby;
- ✓ stopień nauczyciela dyplomowanego 18 osób;

d) przeprowadzone kontrole Kuratorium Oświaty: w 17 placówkach;

e) przeprowadzone konkursy na stanowisko dyrektora placówki oświatowej: 5 konkursów (Przedszkola nr: 3 i 13, Szkoły Podstawowe nr: 2 i 16, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3).

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie edukacji w 2023 r. realizowano m.in. 32 projekty (14 inwestycyjnych i 18 nieinwestycyjnych), w tym 24 zakończono, a 8 było w trakcie realizacji. 12 nowych wniosków było w trakcie oceny (Tab. 36). W większości odpowiadały za to właściwe placówki oświatowe.

Natomiast inne inwestycje dotyczące placówek oświatowych w 2023 r. (Tab. 37) realizowane były w ramach:

- aktywności innych wydziałów (w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków oświatowych lub innych działań inwestycyjnych);
- Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiej (jako inwestycje w infrastrukturę towarzyszącą budynkom szkolnym).

Tab. 36 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - edukacja

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział / jednostka wiodąca
	WNIOSEK INWESTYCYJNY					
1.	Poprawa jakości edukacji i rekreacji wraz z budową schroniska dla zwierząt w mieście M-ce	30 000 000,00	33 333 333,00	w trakcie realizacji	Rządowy Program Polski Ład – edycja VII RSP	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Zespole Szkół Specjalnych w M-cach	1 648 500,00	2 355 000,00	w trakcie realizacji	Ministerstwo Sportu i Turystyki (Program Olimpia)	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
3.	Zielone laboratoria TAURONA	123 000,00	123 000,00	zakończony	TAURON Polska Energia S.A.	Szkoła Podstawowa nr 5
4.	Infrastruktura Kultury 2023 – wyposażenie Piwnicy Artystycznej	84 250,00	84 250,00	zakończony	Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół I LO „Kościszko”, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narod.	I Liceum Ogólnokształcące
5.	Posiłek w szkole i w domu	80 000,00	100 000,00	zakończony	Skarb Państwa - Wojewoda Śląski	Szkoła Podstawowa nr 15
6.	Posiłek w szkole i w domu	80 000,00	100 000,00	zakończony	Skarb Państwa - Wojewoda Śląski	Szkoła Podstawowa nr 9
7.	Posiłek w szkole i w domu	80 000,00	100 000,00	zakończony	Skarb Państwa - Wojewoda Śląski	Szkoła Podstawowa nr 10
8.	Moduł 3. Wieloletni rządowy	80 000,00	100 000,00	zakończony	Środki budżetu	Zespół Szkolno-

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział / jednostka wiodąca
	program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Organizacja stołówek i miejsc spożywania posiłków				państwa	Przedszkolny nr 2
9.	Aktywna tablica 2023	35 000,00	43 750,00	zakończony	Budżet państwa	Szkoła Podstawowa nr 7
10.	Aktywna tablica	35 000,00	43 750,00	zakończony	Budżet państwa	Szkoła Podstawowa nr 10
11.	Zakup wyposażenia do Piwnicy Artystycznej	21 500,00	21 500,00	zakończony	Rady Dzielnic	I Liceum Ogólnokształcące
12.	Zakup wyposażenia do Piwnicy Artystycznej	20 200,00	20 200,00	zakończony	Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół I LO „Kościszko”, Fundacja Tauron	I Liceum Ogólnokształcące
13.	Narodowy Program Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025	12 000,00	15 000,00	zakończony	Budżet państwa	Szkoła Podstawowa nr 10
14.	Międzyszkolne Koło Młodych Fizyków	10 200,00	10 200,00	zakończony	Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół I LO „Kościszko”, Urząd Marszałkowski Woj. śląskiego	I Liceum Ogólnokształcące
15.	<i>Adaptacja i wyposażenie sal myślowickich placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe na potrzeby pracowni nr2</i>	3 145 056,65	3 700 033,64	<i>w trakcie oceny</i>	<i>Środki unijne</i>	<i>Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego</i>
16.	<i>Równym krokiem</i>	596 100,00	596 100,00	<i>w trakcie oceny</i>	<i>Środki unijne</i>	<i>Szkoła Podstawowa nr 9</i>
17.	<i>Narodowy Program Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025</i>	12 000,00	15 000,00	<i>w trakcie oceny</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Szkoła Podstawowa nr 16</i>
	WNIOSEK NIEINWESTYCYJNY					
18.	Nowe perspektywy zawodowe uczniów CKZiU w M-cach	447 339,00	447 339,00	w trakcie realizacji	Środki unijne	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
19.	Europejskie staże zawodowe – szansą na lepszą przyszłość	3 96 707,00	3 96 707,00	w trakcie realizacji	Środki unijne	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
20.	Akredytacja Erazmusa + (Mobilność kadry w celu odbycia szkolenia / kursu językowe i grupowe wyjazdy uczniów)	287 612,38	287 612,38	w trakcie realizacji	Fundusze europejskie	I Liceum Ogólnokształcące
21.	Odkrywamy różnorodność Europy wszystkimi zmysłami	230 989,90	230 989,90	w trakcie realizacji	Narodowa Agencja Programu Erasmus + i Europejskiego Korpusu Solidarności	Szkoła Podstawowa nr 6
22.	Świadome i odpowiedzialne rodzicielstwo „Wektory Życia” (zajęcia psychoedukacyjne służące kształtowaniu postaw prozdrowotnych i prorodzinnych)	620,00	620,00	w trakcie realizacji	Skarb Państwa Ministerstwo Edukacji Narodowej MENXII.2023	II Liceum Ogólnokształcące
23.	Edukacja włączająca w I LO w Mysłowicach	8 868 800,00	914 400,00	w trakcie realizacji	FESL 2021 – 2027	I Liceum Ogólnokształcące
24.	Zielona pracownia 2023	59 837,53	59 837,53	Zakończony	WFOŚiGW w K-cach	Szkoła Podstawowa Sportowa
25.	Zielona Pracownia 2023	48 000,00	60 000,00	Zakończony	WFOŚiGW w K-cach	Szkoła Podstawowa nr 3
26.	Zielona Pracownia 2023	48 000,00	60 000,00	Zakończony	WFOŚiGW w K-cach	Szkoła Podstawowa nr 15
27.	Zagrajmy w zielone!	55 550,00	55 550,00	Zakończony	WFOŚiGW	Zespół Szkół Specjalnych
28.	Posiłek w domu i w szkole	40 560,00	50 700,00	Zakończony	Projekt Rządowy	Szkoła Podstawowa Sportowa
29.	Rządowy program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” - zajęcia psychoedukacyjne „Wektory Życia”	10 640,00	10 640,00	Zakończony	Skarb Państwa Ministerstwo Edukacji i Nauki	Wydz. Edukacji II Liceum Ogólnokształcące Zespół Szkół Specjalnych

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział / jednostka wiodąca
30.	Koło Młodego Aktora SP nr 5	10 000,00	10 000,00	Zakończony	Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Przedsiębiorczego	Szkoła Podstawowa nr 5
31.	Poznaj Polskę	10 000,00	15 785,00	Zakończony	Projekt Rządowy	Szkoła Podstawowa Sportowa
32.	Ogród ziołowo-warzywny wraz ze szklarnią w Przedszkolu nr 5	9 698,00	9 698,00	Zakończony	Bank ING – darowizna Fundacji ING Dzieciom	Przedszkole nr 5
33.	Program „Lekcje o finansach”	8 972,00	11 215,00	Zakończony	Skarb Państwa Ministerstwo Finansów (Fundusz Edukacji Finansowej)	Wydz. Edukacji Szkoła Podstawowa nr 1
34.	Bonus dla Kibiców – 7 Bieg Charytatywny Ruda Śląska	5 000,00	5 000,00	Zakończony	Fundacja PKO BP	Szkoła Podstawowa Sportowa
35.	Polubić matematykę – pomnożona geometria	4 955,00	4 955,00	Zakończony	mFundacja mBanku	Szkoła Podstawowa nr 1
36.	Edukacja dla wszystkich = wysoka jakość kształcenia	1 938 441,37	2 040 464,60	w trakcie oceny	FESL 2021-2027	Szkoła Podstawowa nr 15
37.	Edukacja – transformacja	1 784 381,76	1 784 381,76	w trakcie oceny	Środki unijne	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
38.	Czas na staż	921 960,00	1 024 400,00	w trakcie oceny	Środki unijne	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
39.	Szkoła równych szans	707 940,00	7445 200,00	w trakcie oceny	FESL 2021-2027	Szkoła Podstawowa nr 1
40.	Edukacja włączająca w SP nr 13	655 215,00	689 700,00	w trakcie oceny	FESL 2021-2027	Szkoła Podstawowa nr 13
41.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w SP nr 3 w M-cach	392 880,81	413 558,75	w trakcie oceny	FESL 2021-2027	Szkoła Podstawowa nr 3
42.	Narodowy Program Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025	12 000,00	15 000,00	w trakcie oceny	Budżet Państwa	Szkoła Podstawowa nr 6
43.	Narodowy Program Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025	12 000,00	15 000,00	w trakcie oceny	Budżet Państwa	Szkoła Podstawowa nr 7
44.	Narodowy Program Czytelnictwa	2 500,00	3 125,00	w trakcie oceny	Budżet państwa i budżet organu prowadzącego przedszkole	Przedszkole Integracyjne

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Myslowice wraz z planem na lata 2024 – 2027 oraz dane pozyskane z placówek oświatowych.

Tab. 37 Inwestycje związane z placówkami oświatowymi (w ramach kompetencji innych wydziałów i jednostek niż związane z oświatą)

Lp.	Nazwa zadania	Status zadania
1.	Poprawa bezpieczeństwa wraz z uporządkowaniem terenu poprzez zabezpieczenie skarpy terenu sportowego (boiska) będącego w trwałym zarządzie Szkoły Podstawowej Nr 16 w Mysłowicach Kosztowach - Dzielnica Kosztowy MBO 2023** Zadanie w ramach MBO	w trakcie realizacji – w latach 2023-2024. W 2023 r. opracowano kompletną dokumentację projektową
2.	Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wraz z salą gimnastyczną w dzielnicy Larysz * (kontynuacja zadania z 2021 r.)	w trakcie realizacji – w latach 2021 - 2025. <ul style="list-style-type: none"> Uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strateg.: 28 546 332,00 zł. W 2023 r. poniesiono koszty wykonania robót branży budowlanej, instalacje elektryczne, koszty nadzoru autorskiego, opłaty przyłączeniowe.
3.	BOISKONASZÓSTKĘ - budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 6 w Mysłowicach - Dzielnica Brzęczkowice – Słupna MBO 2022 ** Zadanie w ramach MBO	zakończone i rozliczone
4.	Remont elewacji budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Mysłowicach *	Zadanie w trakcie realizacji – w latach 2021-2024. <ul style="list-style-type: none"> Uzyskano dofinansowanie ze środków: – Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 4 845 000,00 zł;

Lp.	Nazwa zadania	Status zadania
		– Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: 2 250 060,79 zł. • W 2023 r. poniesiono koszty związane z robotami budowlanymi i kosztami nadzoru inwestorskiego.
5.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – dokumentacja projektowa (Przedszkole nr 4, SP nr 16) *	zakończone i rozliczone
6.	OZE w budynkach użyteczności publicznej – dokumentacja projektowa (Przedszkole nr 1, 8, 9, 10,15,16,18,19, Szkoła Podstawowa Sportowa, SP nr: 1,2,3,4,5,7,9,10,13,15,16, CKZiU, I i II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1,2,4, Żłobek Miejski) *	Zadanie w trakcie realizacji; Odbiór końcowy i rozliczenie: I kwartał 2024 r.

Źródło: Materiał z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji ([*]: zał. nr 1: informacja z wykonania wydatków własnych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe, [**] zał. nr 6: Informacja o realizacji przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej).

W sprawach formalnych dotyczących oświaty przyjęto m.in. takie uchwały jak²⁷:

- ws. zamiaru likwidacji Technikum nr 3 im Kardynała Augusta Hlonda w Mysłowicach oraz Branżowej Szkoły I stopnia nr 2 w Mysłowicach wchodzących w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mysłowicach (Uchwała Nr LXXVIII/1277/23 Rady Miasta Mysłowice);
- ws. zmiany regulaminu z 2019 r. określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy (Uchwała Nr LXVIII/1115/23 Rady Miasta Mysłowice).

5.5 Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem dotyczącym ochrony środowiska w Mieście jest „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Mysłowice na lata 2022 - 2025 z perspektywą do 2029 r.”, z 2022 r. To dokument obligatoryjny, sporządzany na mocy art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wyznaczone w nim cele i kierunki interwencji są zgodne z ustaleniami „Polityki Ekologicznej Państwa 2030 - strategią rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz innymi dokumentami szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego, w tym z poprzednim „Programem ochrony środowiska na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.

Drugim kluczowym dokumentem dotyczącym jakości powietrza jest „Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Mysłowice” (PONE), z 2020 r. Nawiązuje on do ustaleń dokumentu regionalnego pn. „Program Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego” (POP). Zgodnie z PONE Miasto zobowiązane jest do 2026 r. do podjęcia działań naprawczych, realizujących przewidziane efekty ekologiczne w odniesieniu do bazowego 2018 r. (m.in. ograniczanie niskiej emisji, poprawa efektywności energetycznej budynków). Dla monitorowania postępów prac co roku sporządza się sprawozdanie z realizacji PONE.

Trzecim istotnym dokumentem, o charakterze przekrojowym, jest „Plan adaptacji Miasta Mysłowice do zmian klimatu do roku 2030”, pochodzący z 2019 r. Dotyczy aktualnych wyzwań związanych z negatywnymi zjawiskami klimatycznymi wpływającymi na ludność

²⁷ Wg materiału z UM (wykaz Uchwał Rady Miasta Mysłowice).

i tereny zurbanizowane (jak: fale upałów, susze, miejskie wyspy ciepła, nawalne opady oraz powodzie błyskawiczne). Dokument wskazuje cele odnoszące się do czterech najbardziej wrażliwych sektorów: zdrowia publicznego, gospodarki wodnej, gospodarki przestrzennej, transportu. Definiuje trzy rodzaje działań: informacyjno-edukacyjne, organizacyjne, techniczne.

Opracowano też Raport z realizacji „Planu adaptacji Miasta Mysłowice do zmian klimatu do roku 2030” (okres: listopad 2021 r. - listopad 2023 r.)²⁸.

Ponadto, w 2023 r. obowiązywały następujące dokumenty (wg roku powstania):

- 1) „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Mysłowice” [aktualizacja] (2023 r.);
- 2) „Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Mysłowice w oparciu o dane Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków” (2022 r.);
- 3) „Wieloletni Plan rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych i urzędzeń kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Mysłowicach na lata 2022 – 2025” (2022 r.);
- 4) „Ramowy Plan Działań Krótkoterminowych dla miasta Mysłowice w przypadku wystąpienia nadmiernej emisji szkodliwych substancji w powietrzu” (2020 r.);
- 5) „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Mysłowice” [aktualizacja] (2019 r.);
- 6) „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Mysłowice” (2015 r.).

W strukturze Urzędu Miasta za kwestie ochrony środowiska odpowiada Wydział Ochrony Środowiska. Współpracuje ze Strażą Miejską w zakresie różnego typu kontroli, a także z Zakładem Oczyszczania Miasta Mysłowice i Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Mysłowicach, a w odniesieniu do sytuacji alarmowych w zakresie jakości powietrza z Wydziałem Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego.

Zadania podejmowane w zakresie ochrony środowiska często wymagają wysokich nakładów finansowych i konsekwencji działania, jako przedsięwzięcia wieloletnie, aby przyniosły pożądanych efekt. Spośród zadań realizowanych na rzecz poszczególnych elementów środowiska odrębnie przedstawiono kwestie poprawy jakości powietrza, jako szczególnie istotne i rozbudowane.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie ochrony środowiska w 2023 r. realizowano 4 projekty, w tym: dwa zakończono (jeden inwestycyjny i jeden nieinwestycyjny), jeden jest w trakcie realizacji, a jeden jest w trakcie oceny (Tab. 38).

Za ich realizację odpowiadały różne wydziały UM Mysłowice.

²⁸ http://old.bip.myslowice.pl/data/other/zalacznik_2_raport_z_realizacji_planu_.pdf.

Tab. 38 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. - środowisko

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
WNIOSEK INWESTYCYJNY						
1.	Program priorytetowy: Ciepłe Mieszkanie	2 215 000,00	2 215 000,00	w trakcie realizacji	WFOŚiGW w K-cach	Wydz. Ochrony Środowiska
2.	Inteligentna Platforma Optymalizacji Energii (IPOE)	50 000,00	50 000,00	zakończony	Środki unijne: Giełda testowania rozwiązań informatycznych dla samorządów	Wydz. Organizacyjny Kadr i Plac
3.	<i>Montaż instalacji fotowoltaicznych z magazynami energii na budynkach jednorodzinnych na terenie miasta M-ce</i>	9 414 249,35	9 509 411,00	w trakcie oceny	FESL.10.6 – Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
WNIOSEK NIEINWESTYCYJNY						
4.	Zielone Myslowice – a ty co zrobiłeś dla ekologii	135 426,60	138 922,85	zakończony	WFOŚiGW w K-cach	Wydz. Ochrony Środowiska

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Myslowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34

W sprawach formalnych związanych z ochroną środowiska przyjęto m.in. takie uchwały jak:

- ws zmiany Uchwały z 2021 r. ws. określania górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Miasta Myslowice (Uchwała LXIV/1031/23 Rady Miasta Myslowice);
- ws zmiany Uchwały z 2021 r. ws. regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Myslowice ce (Uchwała nr LXVI/1066/23 Rady Miasta Myslowice);
- ws. uzgodnienia prac pielęgnacyjno-zabezpieczających na pomnikach przyrody zlokalizowanych na terenie Miasta Myslowice (Uchwała nr LXVIII/1116/23 Rady Miasta Myslowice).

5.5.1 Zadania w zakresie poprawy jakości powietrza

Zadania w zakresie poprawy jakości powietrza²⁹:

- 1) kontynuacja (realizowanego od 2013 r.) programu gminnego: udzielanie dotacji celowej na dofinansowanie osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w lokalach i budynkach mieszkalnych na terenie Miasta Myslowice; w 2023 r. zrealizowano 46 inwestycji, w tym 36 w lokalach mieszkalnych w budownictwie jednorodzinnych i 10 w lokalach w budownictwie wielorodzinnym oraz złożono 34 nowe wnioski;
- 2) kontynuacja ogólnopolskiego programu „Czyste Powietrze”, dofinansującego kompleksową termomodernizację budynków jednorodzinnych oraz wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła (program NFOŚiGW we współpracy z WFOŚiGW w Katowicach); za pośrednictwem gminnego punktu informacyjno–konsultacyjnego w 2023 r. złożono 207 wniosków (w 2022 r.: 225), zakończono 83 inwestycje, a w trakcie realizacji są 124 inwestycje; popularność

²⁹ Na podstawie materiału z Wydziału Ochrony Środowiska.

- nowych źródeł ciepła przy wymianie starych, to wg kolejności: kocioł gazowy (27 szt.), pompa ciepła (30 szt.);
- 3) rozpoczęcie realizacji programu „Ciepłe Mieszkanie” (we współpracy z WFOŚiGW w Katowicach) dla właścicieli lokali mieszkalnych w zakresie udzielania dotacji na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła, instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej i termomodernizacji; w 2023 r. wzięło w nim udział 21 osób, a 8 z nich zgłosiło zakończenie inwestycji;
 - 4) złożenie przez Miasto wniosku do WFOŚiGW w Katowicach (w listopadzie 2023 r.) w II naborze do programu „Ciepłe Mieszkanie”, w którym rozszerzono zakres beneficjentów końcowych o wspólnoty mieszkaniowe i najemców mieszkań komunalnych w budynkach wielorodzinnych, gdzie nie wszystkie lokale należą do gminy, podwyższono progi dochodowe i kwoty dotacji; w efekcie w lutym 2024 r. przyznano Miastu dofinansowanie w formie dotacji w wys. do 15 995 000,00 zł dla 325 beneficjentów końcowych; planowana jest też kontynuacja tych działań;
 - 5) realizacja - wspólnie z GZM – programu „STOP SMOG” na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza oraz efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych (czyli przeciwdziałanie tzw. ubóstwu energetycznemu), polegających na pracach remontowych zmniejszających zapotrzebowanie budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię do ich ogrzewania i podgrzewania wody; w dwóch naborach (marzec i listopad 2023 r.) przyjęto 20 wniosków od mieszkańców na 20 zadeklarowanych w trakcie ustaleń z GZM;
 - 6) dostępność dla mieszkańców innych programów dotacyjnych (indywidualne wnioski składane elektronicznie bezpośrednio do NFOŚiGW) „Moje Ciepło” (dofinansowanie na zakup i montaż pomp ciepła do nowo wybudowanych budynków), „Mój Prąd 5.0” (dofinansowanie do zakupu i montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła), Mój Elektryk (dotacja do zakupu nowego zeroemisyjnego pojazdu elektrycznego);
 - 7) przeprowadzenie 196 kontroli Straży Miejskiej, w trakcie których stwierdzono 69 wykroczenia (udzielono 39 pouczeń, wystawiono 29 mandatów), w tym:
 - a) 113 kontroli w zakresie przestrzegania Uchwały antysmogowej;
 - b) 83 kontroli prowadzonych w związku z art. 30, 31 i 155 ustawy o odpadach (spalanie pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi);
 - 8) kontrole przy użyciu specjalistycznego drona w budynkach w dzielnicy Janów Miejski – Ćmok (listopad 2023 r.), sprawdzająca czym opalają mieszkańcy i ewentualne skontrolowanie budynków, w których wykazano nieprawidłowości (akcja zorganizowana przez Urząd Miasta Mysłowice ze środków Rady Dzielnicy Janów Miejski - Ćmok);
 - 9) realizacja zadań inwestycyjnych: termomodernizacja budynków komunalnych i użyteczności publicznej (Tab. 39);

- 10) zebranie i analiza danych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), wprowadzonych w okresie od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. (Tab. 40), w tym:
- identyfikacja 10 514 źródeł ciepła do ogrzewania lokali mieszkalnych w budynkach jednorodzinnych oraz identyfikacja 15 531 źródeł ciepła do ogrzewania lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych;
 - główne wnioski z CEEB dot. źródeł ciepła (osiem rodzajów) stosowanych w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych:
 - ✓ pod względem źródeł ciepła do ogrzewania w budynkach jednorodzinnych: pierwsze miejsce zajmuje kocioł gazowy: 48,45% (5094 budynków), na drugim miejscu jest kocioł na paliwo stałe: 16,45% (klasa 4 i poniżej: 1730 budynki), a trzecie miejsce ma ogrzewanie elektryczne: 15,92% (1 674 budynków), dalej jest (podobnie) kocioł na paliwo stałe (5 klasa i ekoprojekt): 11,41% (1200 budynków), pozostałe cztery źródła ciepła wahają się w przedziale 0 % – 3,5%;
 - ✓ pod względem źródeł ciepła do ogrzewania w budynkach wielorodzinnych na pierwszym miejscu jest kocioł gazowy: 58,5% (7368 budynki), na drugim miejscu - ogrzewanie elektryczne: 25,41% (3184 budynków), na trzecim miejscu - ciepło sieciowe: 7,29% (922 budynków), a na czwartym miejscu kocioł na paliwo stałe (klasa 4 i poniżej): 6,21% (778 budynki), pozostałe cztery źródła wahają się w przedziale 0,05 % – 1,93%.

Tab. 39 Wykaz zadań z zakresu poprawy efektywności energetycznej

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2023 r. [zł]	Status zadania
1.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - dokumentacja projektowa: <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkole nr 4, • Szkoła Podstawowa nr 16 	174 640,00	Zakończone i rozliczone
2.	OZE w budynkach użyteczności publicznej - dokumentacja projektowa: MOPS	0,00	W trakcie realizacji; odbiór i rozliczenie zadania: I kwartał 2024 r.
3.	OZE w budynkach użyteczności publicznej – dokumentacja projektowa: <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkola nr: 1, 8, 9, 10, 15, 16, 18, 19, • Szkoła Podstawowa Sportowa, Szkoły Podstawowe nr: 1,2,3,4,5,7,9,10,13,15,16, CKZiU, • I i II Liceum Ogólnokształcące, • Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr: 1, 2 ,4, • Żłobek Miejski 	0,00	W trakcie realizacji; odbiór i rozliczenie zadania: I kwartał 2024 r.

Źródło: Materiał z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji (zał. nr 1: informacja z wykonania wydatków własnych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe)

Tab. 40 Zestawienie procentowego udziału źródeł ciepła do ogrzania i podgrzania ciepłej wody użytkowej, wg danych z CEEB (07.2021 – 12.2023)

L.p.	Źródło ciepła	Ogrzewanie: zabudowa jednorodzinna	Ogrzewanie: zabudowa wielorodzinna
1.	Kocioł gazowy	48,45%	58,5%
2.	Kocioł na paliwo stałe (klasa 4 i poniżej)	16,45%	6,21%
3.	Ogrzewanie elektryczne	15,92%	25,41%
4.	Kocioł na paliwo stałe (klasa 5 i poniżej)	11,41%	1,93%
5.	Pompa ciepła	3,34%	0,22%
6.	Kolektory słoneczne	2,59%	0,07%
7.	Ciepło sieciowe	1,84%	7,29%
8.	Kocioł olejowy	0%	0,05%

Źródło: Materiał z Wydziału Ochrony Środowiska (wg dokumentu pn.: Sprawozdanie z realizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Mysłówce za rok 2023)

5.5.2 Pozostałe działania w zakresie ochrony elementów środowiska

Z perspektywy jednostki samorządu terytorialnego kwestie środowiska i jego ochrony związane są z infrastrukturą służącą komunalnej obsłudze miasta, jak: zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, zbiórka i zagospodarowanie odpadów.

Integralnym elementem ochrony środowiska w gminie są działania informacyjne i edukacyjne, realizowane przez Wydział Ochrony Środowiska.

Gospodarka wodno-ściekowa

Podstawowe działania realizowane w 2023 r. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- 1) prowadzenie kwartalnych kontroli przedsiębiorców w ramach wydanych zezwoleń na działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych w gminie;
- 2) prowadzenie kontroli posesji związanych z właściwą eksploatacją zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków - w efekcie:
 - a) podłączono 29 posesji do kanalizacji;
 - b) podpisano 421 umów na wywóz nieczystości ciekłych, (nie licząc umów zawartych na opróżnianie i wywóz nieczystości z kabin przestawnych);
- 3) poprawa dokumentowania przez mieszkańców usług regularnego opróżniania zbiorników bezodpływowych (ponad $\frac{3}{4}$ właścicieli skontrolowanych posesji posiadała stosowne rachunki);
- 4) przeprowadzenie przez Straż Miejską 1 097 kontroli na posesjach, które nie są podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej (nałożono 30 mandatów karnych, dokonano 109 pouczeń i przekazano 5 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego);

Poziom wyposażenia w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w Mysłowicach jest wysoki względem Polski i województwa śląskiego, natomiast w stosunku do GZM reprezentuje wielkości porównywalne.

Zauważalna jest tendencja obejmowania coraz większego odsetka mieszkańców siecią gazowniczą i kanalizacją (Tab. 41).

Tab. 41 Odsetek mieszkańców korzystających z danego typu infrastruktury w Mysłowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 – 2022 wg danych GUS

Jednostka	Wodociąg [%]			Kanalizacja [%]			Gaz [%]		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Polska	92,2	92,4	92,5	71,5	71,9	72,3	54,2	54,8	55,9
Woj. śląskie	95,9	95,9	95,9	78,9	79,2	79,0	64,4	65,3	66,8
GZM	99,2	99,2	99,3	88,8	88,9	89,3	74,2	74,6	75,4
Mysłowice	99,9	99,9	99,9	84,3	84,4	84,4	74,6	75,0	76,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Gospodarka odpadami

W okresie 2021 - 2024 r. usługi w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w Myslowicach od właścicieli nieruchomości objętych zorganizowanym przez gminę systemem gospodarki odpadami komunalnymi, świadczone są przez Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o.o.

Pod względem zagospodarowania odpadów komunalnych w Myslowicach:

- działały dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowane przy ul. Karola Miarki 38 i ul. Piaskowej;
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do instalacji komunalnych w 10 innych gminach (w tym 8 z woj. śląskiego) - nie ma instalacji komunalnej, ani składowiska odpadów;
- bioodpady i odpady kuchenne przekazywane były do instalacji komunalnych w 5 gminach (w tym 3 z woj. śląskiego);
- pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazywane były do instalacji komunalnych w 6 gminach (w tym 4 z woj. śląskiego).

Źródłem informacji nt. gospodarki odpadami w gminie są sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiotów zbierających odpady komunalne na terenie Miasta, podmiotu prowadzącego PSZOK.

Ze sprawozdań tych za 2023 r. w Mieście zebrano łącznie: 29 321,56 Mg odpadów komunalnych, a licząc wraz z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi: 34 884,3229 Mg³⁰, z czego 48% stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Masa odpadów komunalnych wytworzonych w 2023 r. w przeliczeniu na liczbę osób z deklaracji daje wartość 448 kg/osobę.

W 2023 r. gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% - zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W przypadku Myslowic warunek ten nie został w pełni spełniony, a odsetek ponownego użycia i recyklingu wyniósł 25,37%.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów wytworzonych w Myslowicach w 2023 r. wyniósł 0,08%.

Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych w województwie śląskim określa Uchwała Nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z 24 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022” (opracowany jest też projekt takiego Programu na lata 2023-2028, wg informacji z 2024 r.).

Urząd Miasta wraz ze Strażą Miejską prowadzi kontrole weryfikujące dane zawarte w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

³⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Myslowice za 2023 r.

Informacje dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi były na bieżąco udostępniane na stronie internetowej: <https://www.myslowice.pl> (zakładka gospodarka odpadami) oraz <https://zoom.pl/>.

Działania edukacyjne

Podstawowe działania realizowane w 2023 r. w zakresie działań edukacyjnych, adresowanych do różnych grup odbiorców³¹:

- 1) kampanie na temat ochrony środowiska:
 - a) kontynuacja, rozpoczętej w 2020 r., kampanii „Mysłowice walczą ze smogiem”, realizowanej w formie: konta w mediach społecznościowych o tej nazwie oraz różnego typu działań informacyjnych mających na celu zwiększenia świadomości społeczeństwa, m.in. w zakresie: możliwości uzyskania dofinansowania dla osób fizycznych na zmianę systemu ogrzewania na rozwiązanie proekologiczne w budynkach mieszkalnych, uzyskania dofinansowania w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” i innych programach wraz z możliwością wypełnienia wniosków, przekazania informacji dotyczących Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków;
 - b) organizacja kampanii pn. „Zielone Mysłowice – A Ty co zrobisz dla ekologii?”, dofinansowanej z WFOŚiGW w Katowicach, w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, w tym:
 - ✓ wyprodukowanie 48 krótkich filmów edukacyjno-informacyjnych, poruszających w zabawny sposób tematykę ekologii, w tym problem zanieczyszczenia powietrza i jego ograniczania oraz ich cykliczna publikacja na profilu FB Zielone Mysłowice;
 - ✓ warsztaty dla młodzieży nt. problematyki ochrony środowiska, promujących postawy proekologiczne wraz z dyskusją związaną z tematyką zrealizowanych i prezentowanych filmów.
- 2) bieżące prowadzenie profilu społecznościowego na Facebook’u (FB): „Zielone Mysłowice” (cyklicznie umieszczano tam materiały nt. różnych aspektów ochrony środowiska, nowinek ekologicznych, zagadnienia dot. gospodarki odpadami);
- 3) publikacja artykułów w lokalnym miesięczniku „Nasze Mysłowice”, m.in. nt. terminów wymiany źródeł ciepła zgodnie z Uchwałą antysmogową i możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę nieekologicznego źródła ogrzewania (nakład czasopisma - 25 tys. egz. miesięcznie);
- 4) konferencje i wydarzenia informacyjno-doradcze:
 - a) organizacja VII Mysłowickiej Konferencji dot. niskiej emisji i zagrożeń z nią związanych (m.in. z udziałem samorządu regionalnego, GZM, Politechniki Śląskiej, instytutów naukowych, WFOŚiGW, Państwowej Straży Pożarnej, a także funkcjonariuszy Straży Miejskiej z Mysłowic);

³¹ Na podstawie materiału z Wydziału Ochrony Środowiska.

- b) organizacja wydarzenia pn. „Eco Loft Festiwal” w Parku Słupna (wraz z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji), adresowanego do dzieci i dorosłych (instruowanie - poprzez zabawę - nt. prawidłowej segregacji odpadów i materiałów zakazanych do spalania oraz informowanie o możliwości finansowania inwestycji związanych z wymianą nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne);
 - c) comiesięczny dyżur - w siedzibie Wydziału Ochrony Środowiska - ekodoradcy ze Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, udzielającego mieszkańcom informacji w temacie szeroko pojętego doradztwa energetycznego;
- 5) konkursy tematyczne o środowisku:
- a) organizacja III edycja konkursu plastycznego pod hasłem: „Pozwól złapać oddech - #oddychacczynie”, skierowanego do uczniów szkół podstawowych i młodzieży ze szkół ponadpodstawowych;
 - b) organizacja konkursu „EKO REBUS” na profilu FB: „Zielone Mysłowice” (zainicjowanego przez Wydział Ochrony Środowiska, we współpracy z partnerem prywatnym: sklep: Śląskie Miody - Pasieki Miejskie), na przygotowanie rebusu (ilustrowanej zagadki) o owadach i ich znaczeniu dla ekosystemu;
- 6) akcje i wydarzenia organizowane na terenie Miasta, jak:
- a) organizacja pikniku owocowego na Rynku i pikniku rodzinnego w SP nr 7 pod hasłem: „Nie myśl skromnie, myśl z rozmachem- ekologia i integracja”;
 - b) realizacja akcji wspólnego sprzątnięcia terenów miejskich;
- 7) udział w wydarzeniach zainicjowanych przez inne podmioty, jak:
- a) V edycja projektu „Ptasie Stołówki” (inicjator: Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych we współpracy z Wydziałem Ochrony Środowiska i Nadleśnictwem Katowice);
 - b) Ogólnopolska Akcja Sprzątnięcia Świata pod hasłem „Sprzątnięcie łączy ludzi” (udział Mysłowickich Szkół Podstawowych i Szkół Ponadpodstawowych);
 - c) otwarcie owadziej wioski na Promenadzie;
- 8) bieżące informowanie - przez Urząd Miasta - o stanie środowiska:
- a) na stronie internetowej Urzędu Miasta Mysłowice, w zakładce „dla mieszkańca”: następujące pozycje: gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, a także na profilu FB Zielone Mysłowice;
 - b) na dole strony internetowej: komunikaty nt. jakości powietrza - informacje ze stacji pomiarowych;
 - c) na stronie internetowej BIP Urzędu Miasta, w zakładce „Obwieszczenia i ogłoszenia”: m.in. nt. pozwoleń wodnoprawnych, określenia sezonu kąpielowego, wykazu kąpielisk, postępowań ws. decyzji środowiskowych).

5.5.3 Obecna i planowana eksploatacja górnicza

Kompetencje gminy dotyczące problematyki eksploatacji górnicznej związane są głównie z aktami planowania przestrzennego, ładu przestrzennego, rewitalizacji i rekultywacji, a także bywają wyrazem woli i opinii w imieniu społeczności lokalnej. W tym zakresie w 2023 r. nie przyjęto żadnej Uchwały.

Złóża kopalni i przedsiębiorcy górnicy

Na terenie Mysłowic prowadzona jest eksploatacja górnicza podziemna (wydobywająca węgiel kamienny i metan) i odkrywkowa (wydobywająca kruszywa – wapień i dolomity).

Nie są natomiast wydobywane surowce ilaste ceramiki budowlanej (z uwagi na istniejące zagospodarowaniem terenu typu: zabudowa mieszkaniowa, zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych, wyrobisko z wodą, teren leśny). Planowane jest przeprowadzenie procedury wykreślenia tych złóż z bilansu zasobów, zgodnie z obowiązującymi przepisami (wg Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta).

Na terenie Mysłowic eksploatowane są następujące złoża kopalni (Tab. 42):

- węgiel kamienny (złoża: Brzezinka 1, Staszic, Wesoła i Ziemowit; w pozostałych wydobycie zostało zaniechane);
- metan pokładów węgla - MPW (złoża: Łędziny, Brzezinka - 2, Brzezinka 3); to jedyne w kraju udokumentowane złoża tego typu w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym);
- kamienie drogowe i budowlane (złoża: Imielin-Północ, Imielin-Rek i Mysłowice-Południe).

Tab. 42 Wykaz złóż kopalni i ich zasobów wraz z informacją o złożu

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby geologiczne bilansowe	Informacja o złożu
	Węgiel kamienny [tys. Mg]		
1.	Brzezinka	44 130	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
2.	Brzezinka 1	150 650	Złoże eksploatowane
3.	Brzezinka -2	320 520	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
4.	Brzezinka 3	90 760	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
5.	Dzieńkowice	26 183	Złoże zagospodarowane
6.	Imielin Północ	766 228	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
7.	Imielin Południe	194 860	Złoże zagospodarowane, eksploatowane czasowo
8.	Łędziny	63 678	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
9.	Mysłowice	27 429	Zaniechane wydobycie ze złoża
10.	Niwka-Modrzejów	113 676	Zaniechane wydobycie ze złoża
11.	Saturn	61 074	Zaniechane wydobycie ze złoża
12.	Siemianowice-Szopienice	36 465	Zaniechane wydobycie ze złoża
13.	Staszic	596 128	Złoże eksploatowane
14.	Wesoła	1 618 036	Złoże eksploatowane
15.	Wieczorek	105 640	Złoże zagospodarowane
16.	Ziemowit	1 778 192	Złoże eksploatowane
	Metan [mln m3]		
17.	Brzezinka -2	453.96	-
18.	Brzezinka 3	134.05	-

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby geologiczne bilansowe	Informacja o złożu
19.	Łędziny	5 856.71	Złoże eksploatowane (złoże metanu jako głównej kopaliny)
20.		79.52	Złoże eksploatowane (złoże poza obszarami eksplantacji)
Kamienie drogowe i budowlane [tys. Mg]			
21.	Mysłowice Południe	12 841	Złoże eksploatowane
22.	Imielin Północ	8 657	Złoże eksploatowane
23.	Imielin Rek	18 531	Złoże eksploatowane
Surowce ilaste ceramiczne budowlane [tys. m3]			
24.	Brzezinka I	1 047	Zaniechane wydobycie ze złoża
25.	Silesia B	337	Zaniechane wydobycie ze złoża
26.	Wesoła	852	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
27.	Wesoła II	465	Zaniechane wydobycie ze złoża

Źródło: na podstawie opracowania pn.: Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2022 r.

Na terenie Mysłowic działa 7 przedsiębiorców górniczych (Tab. 43).

Wydane koncesje dla zakładów górniczych, wraz z terminem ich obowiązywania, przedstawiono w wykazie tabelarycznym (Tab. 44).

Tab. 43 Wykaz przedsiębiorstw górniczych na terenie Mysłowic

Lp.	Przedsiębiorca	Zakład górniczy
Podziemne zakłady górnicze (węgiel kamienny)		
1.	Polska Grupa Górnicza S.A. w Katowicach (siedziba firmy: Katowice)	Oddział KWK Mysłowice-Wesoła Oddział KWK Piast-Ziemowit Oddział KWK Staszic-Wujek
2.	Południowy Koncern Węglowy S.A. (siedziba firmy: Jaworzno)	Zakład Górniczy Sobieski
3.	„Brzezinka” Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna (siedziba firmy: Mysłowice, biuro w Warszawie, Brzezinka Sp. z o.o. SKA)	Koncepcja budowy kopalni; przedsiębiorca posiada koncesję na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Brzezinka 3
4.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu (siedziba firmy: Bytom)	SRK S.A. w Bytomiu; Kopalnie w Całkowitej Likwidacji z siedzibą w Dąbrowie Górniczej
Odkrywkowe zakłady górnicze (kruszywa drogowe i budowlane: kamienie łamane i bloczne)		
5.	Kopalnia Dolomitu REK Małek i Wyrobek Spółka z o.o., spółka komandytowa (siedziba firmy: Tychy)	Kopalnia Wapienia i Dolomitu „IMIELIN”
6.	Kopalnia IMIELIN Spółka z o.o. (siedziba firmy: Imielin)	Kopalnia Odkrywkowa „IMIELIN-PÓŁNOC”
7.	KMT Sp. z o.o. (siedziba firmy: Mielec)	KMT Sp. z o.o.

Źródło: materiał Wydziału Ochrony Środowiska

Tab. 44 Wykaz koncesji dla zakładów górniczych z terminem obowiązywania – stan na 2023 r.

Lp.	Przedsiębiorca	Aktualne koncesje (obszary górnicze: OG / tereny górnicze: TG)
Podziemna eksploatacja węgla kamiennego		
1.	PGG S.A. Oddział KWK Mysłowice-Wesoła	Wesoła II (położenie: Katowice, Mysłowice), złożo Wesoła OG Wesoła II 40,428 km ² (40 428 000 m ²), TG Wesoła II 46,395 km ² (46 395 000 m ²) Koncesja Nr 134/94, termin 31.08.2043 r.
2.	PGG S.A. Oddział KWK Staszic - Wujek w Katowicach	Giszowiec I (położenie: Katowice, Mysłowice), złożo Staszic OG Giszowiec I 16,614 km ² (16 613 650 m ²), TG Giszowiec I 17,186 km ² (17 185 893 m ²) Koncesja Nr 136/94, termin 31.12.2043 r.
3.	PGG S.A. Oddział KWK Piast-Ziemowit	Łędziny I (położenie: Bieruń, Chełm Śląski, Imielin, Łędziny, Katowice, Mysłowice), złożo Ziemowit OG Łędziny I 63,577 km ² (63 577 310 m ²), TG Łędziny I 71,150 km ² (71 149 829 m ²) Koncesja nr 163/94, termin do 31.08.2044 r.
4.	„Brzezinka” Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna (kopalnia w fazie koncepcji – nie prowadzi wydobywania)	Brzezinka 3 (położenie: Mysłowice) OG 7,272 km ² (7 272 000 m ²), TG 12,291 km ² (12 291 000 m ²) (położenie TG Sosnowiec, Jaworzno, Mysłowice), złożo Brzezinka 3; Koncesja Nr 6/2020, termin do 03.12.2055 r.

Lp.	Przedsiębiorca	Aktualne koncesje (obszary górnicze: OG / tereny górnicze: TG)
5.	Polski Koncern Węglowy S.A. Zakład Górniczy Sobieski	Dzieńkowice (położenie: Jaworzno, Myslowice), złoże Dzieńkowice OG Dzieńkowice 1,884 km ² (1 883 598 km ²), TG Dzieńkowice 2,214 km ² (2 214 043 km ²) Brzezinka -1 (położenie: Jaworzno, Myslowice), złoże Brzezinka 1; Pokład 211 - 304/2, OG 9,1 km ² (9 100 000 m ²); Pokład 312/1 - 318/3, OG 10,9 km ² (10 900 000 m ²); TG Brzezinka I 11,0 km ² (11 000 000 km ²); użytkownik, koncesjodawca: Tauron Wydobycie S.A. Jaworzno; Koncesja nr 1/2017, termin 31.12.2040 r.
Surowce drogowe (kamienie drogowe i budowlane)		
6.	Kopalnia Dolomitu Rek III Małek i Wyrobek Sp. Z o.o. Sp. Komandytowa w Tychach	złoże Imielin-Rek OG Imielin - Rek III 0,165 km ² (165 010 km ²), TG Imielin - Rek III 1,324 km ² (1 324 200 km ²) Koncesja nr 62/94, zmieniona Decyzją Marszałka Woj. Śląskiego 1089/OE/2024, termin 31.12.2030 r.
7.	Kopalnia Imielin Sp. z o.o. Imielin, Myslowice	złoże Imielin Północ OG Imielin Północ V 0,184 km ² (183 483 km ²)/ TG Imielin-Północ V 0,631 km ² (631 146 km ²) Koncesja nr 32/96, zmieniona Decyzją Marszałka Woj. Śląskiego 440/OS/2017, termin 31.12.2039 r.
8.	KMT Sp. z o.o	złoże Myslowice-Południe OG Myslowice-Południe I 79 400 km ² , TG Myslowice-Południe I- 804313 km ² Koncesja 1041/OS/2022 ważna do 31.12.2041

Źródło: materiał Wydziału Ochrony Środowiska

Skutki eksploatacji górniczej – istniejące i prognozowane

Negatywne wpływy zakładu górniczego są prognozowane lub już występują na „terenie górniczym”³², a intensywność ich uciążliwości wyraża się w kategoriach (od najsłabszej do najsilniejszej: I - IV).

Szczegółowe informacje o możliwości oddziaływania starych wyrobisk górniczych na tereny pogórnice uzyskać można w Biurze - Archiwum Dokumentacji Mierniczo-Geologicznej Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach (ul. Obroki 87, 40-833).

W Mysłowicach wieloletnia, historycznie uwarunkowana działalność górnicza skutkuje negatywnymi wpływami (potocznie zwane szkodami górniczymi), takimi jak: deformacje ciągłe i nieciągłe (statyczne) oraz wywołane wstrząsami górniczymi (dynamiczne)³³. Oddziałują one na przestrzeń i środowisko, przekładając się na uszkodzenia budynków, infrastruktury drogowej i technicznej, występowanie zapadlisk i zalewisk.

W obrębie naturalnie kształtowanych stoków zasadniczo nie występują warunki do tworzenia się osuwisk strukturalnych (osuwania się mas ziemnych). Zjawiska takie mogą natomiast zachodzić w obrębie sztucznie utworzonych skarp (ściany i skarpy kamieniołomów).

³² Teren górniczy: „przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego” (art. 6 ust. 1 pkt 15 Prawo geologiczne i górnicze).

³³ Wyciąg informacji z Opracowania: Perlitius M. wg rejestru Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego - MIDAS stan na 13.04. 2021 r.: dane dot. wpływów projektowanej eksploatacji na powierzchnię w granicach administracyjnych miasta Myslowice opracowano na podstawie planów ruchów zakładów górniczych obejmujących wpływem obszar miasta.

W wyniku eksploatacji górniczej Oddziału KWK Mysłowice-Wesoła przewidywane są odkształcenia na poziome od I - IV kategorii. Tereny z prognozowanymi wpływami:

- IV kategorii zlokalizowane są w dzielnicy Larysz;
- III kategorii w dzielnicach: Wesoła, Larysz, Krasowy.

W granicach miasta prognozowane osiadania (obniżenia terenu) wystąpią w dzielnicach:

- Wesoła o wartości $0 \div 2,5$ m;
- Larysz – Hajdowizna o wartości $0 \div 2,0$ m;
- Krasowy i Ławki o wartości $0 \div 2,0$ m.

Wpływami eksploatacji górniczej w mieście (od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2026 r.) objęte będą głównie tereny rolne i leśne (stanowiąc ok. 65% powierzchni objętej wpływami tej eksploatacji). Nie wyklucza się możliwości powstania deformacji nieciągłych w postaci lejów, szczelin lub zapadlisk, głównie w rejonach, gdzie występują zroby płytkiej eksploatacji i w strefach wychodni uskoków. Potencjalnie deformacje te mogą wystąpić w 5. dzielnicach: Brzezinka, Morgi, Larysz, Kosztowy, Krasowy.

Połączenia zroby płytkiej eksploatacji z powierzchnią terenu są kontrolowane przez kopalnię raz do roku. Obserwacjami tymi objęte są nieczynne szyby, szybiki i upadowe (szyb Marta, szyb Henryk, szyb Basia V (wydobywczy), szyb Basia V (wentylacyjny), szyb Hoffman, szyb Jan – Henryk, szyb Wentylacyjny XVIII, szyb Wentylacyjny II (przy szybie Jan – Henryk), szyb Wentylacyjny I (przy ul. Piastów Śląskich), upadowa: Basia II, Basia III, Basia IV i IVa).

Prognozowane wielkości wpływów projektowanej eksploatacji górniczej w obowiązującym Planie Ruchu nie przekraczają prognozy zawartej w aktualnym dodatku do Projektu Zagospodarowania Złoża i tym samym nie naruszają warunków określonych w koncesji.

Kopalnia Mysłowice-Wesoła posiada 6 czujników aparatury do pomiaru rzeczywistych wartości prędkości i przyspieszeń drgań gruntu, do oceny wpływu oddziaływania drgań na obiekty budowlane i obiekty infrastruktury technicznej od wstrząsów (ARP2000 produkcji EMAG Katowice). Są zabudowane na powierzchni w rejonach o największą aktywności sejsmicznej (ale nie wyklucza się - w okresie obowiązywania Planu ruchu - zmiany lokalizacji tych urządzeń wraz z postępem robót eksploatacyjnych), tj.:

- ul. 3-go Maja 72d;
- ul. Kopalniana 5 (Cechownia);
- ul. Orła Białego 27;
- szyb Wacław;
- ul. Plebiscytowa 72;
- ul. Kasprowicza 10.

W ubiegłym roku opracowana została także „Prognoza wpływu wstrząsów indukowanych planowaną w latach 2023-2026 eksploatacją górnictw na powierzchnię terenu górnictwa PGG S.A. Oddział KWK Mysłowice - Wesola”.

Wynika z niej, że w obszarze górnictw możliwe jest wystąpienie wstrząsów sejsmicznych o energiach wyższych niż 108J, maksymalne wartości prognozowanych amplitud składowych przyspieszeń drgań można zaliczyć do IV stopnia intensywności wg skali GSIS-2017 (nie przekroczyć 1100 mm/s², a prędkości drgań 70 mm/s, w przypadku czasów trwania drgań pow. 3,0 s)³⁴.

W wyniku eksploatacji górnictw Południowego Koncernu Węglowego S.A. (Zakład Górnictw „Sobieski”), prowadzonej w granicach administracyjnych Miasta Mysłowice, w terenie górnictw „Brzezinka I” przewidywane są deformacje ciągłe, tj. odkształcenia poziome od I ÷ IV kategorii terenu górnictw, przy maksymalnych prognozowanych osiadaniach (obniżeniach terenu) o wartości od 0 ÷ 2,5 m.

Teren z prognozowanymi wpływami obejmuje obszar pomiędzy ul. Dzióbka, ul. Długą, wraz z linią wysokiego napięcia zlokalizowaną wzdłuż ul. Długiej oraz dalej w kierunku na południe, wraz z rowem Kosztowskim, wodociągiem Magistralnym DN 1600 relacji Dzieńkowice – Zagórze, obejmując obszar niezabudowany leśny i ograniczony od wschodu autostradą A-4 a od zachodu Wschodnią Obwodnicą GOP.

W 2018 r. przedsiębiorstwo opracowało „Ekspertyzę w zakresie klasyfikacji i aktualizacji obszarów predysponowanych do wystąpienia deformacji nieciągłych terenu, na skutek historycznej płytkiej eksploatacji górnictw do głębokości 80 metrów od powierzchni terenu, prowadzonej na terenie górnictw ZG ‘Sobieski’”, zgodnie z którą nie przewiduje się wystąpienia deformacji nieciągłych w granicach administracyjnych Miasta Mysłowice.

Natomiast według „Prognozy przyspieszeń i prędkości drgań generowanych eksploatacją Zakładu Górnictw ‘Sobieski’ i ich wpływu na powierzchnię na lata 2022-2024”, opracowanej w 2021 r., możliwe jest wystąpienie wstrząsów eksploatacyjnych o maksymalnej prędkości drgań gruntu wynoszących 190 mm/s przy przyspieszeniach nie przekraczających 800 mm/s² w przypadku czasów trwania drgań pow. 3,0 s.

W granicach administracyjnych Miasta Mysłowice nie prognozuje się występowania drgań gruntu generowanych eksploatacją górnictw prowadzoną przez ZG „Sobieski”.

Tereny pogórnictw i przemysłowe

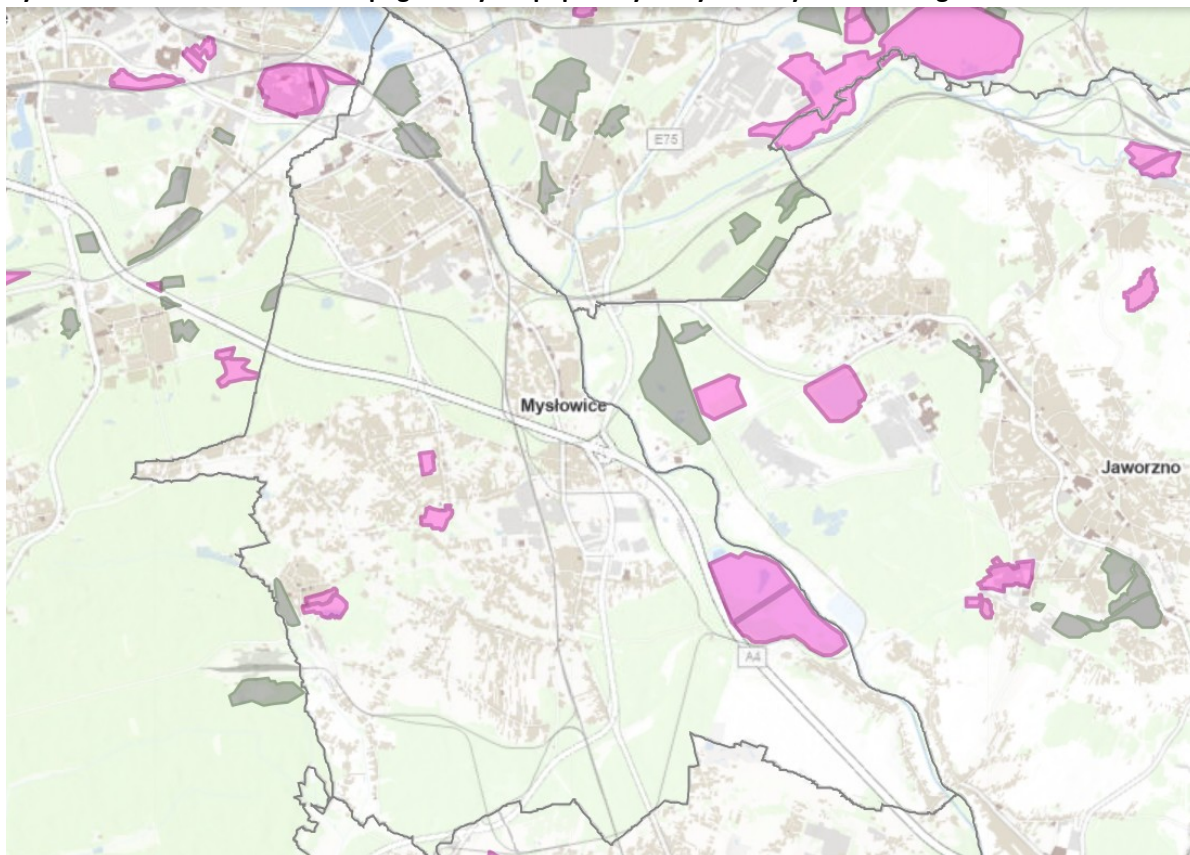
Główne tereny pogórnictw i przemysłowe na terenie Mysłowic (wg Ogólnodostępnej Platformy Informacji „Tereny pogórnictw i przemysłowe OPI TPP 2.0”) to:

³⁴ Skala Intensywności Górnictw GSIS-2017: służy do oceny wpływu oddziaływania drgań od wstrząsów generowanych eksploatacją w Oddziale KWK Mysłowice - Wesola na obiekty budowlane i obiekty infrastruktury technicznej.

- 1) tereny pogórnice (3):
 - a) częściowo uporządkowany teren zlikwidowanej kopalni Myslowice (ul. Świerczyny);
 - b) hałda podziemowa w miejscu dawnych osadników i piaskowni (ul. Świerczyny);
 - c) hałda kopalni Wesoła - wyłączona z użytkowania (ul. Beskidzka);
- 2) tereny poprzemysłowe (6):
 - a) teren po zlikwidowanej cegielni – Pukowca (ul. Ofiar Września);
 - b) teren nieczynnej cegielni – Potyki (ul. Laryska);
 - c) nieczynne zwałowisko elektrociepłowni Tychy - porośnięte drzewami (ul. Gościnna);
 - d) tereny po zlikwidowanej cegielni (ul. Piastów Śląskich);
 - e) hałda poenergetyczna - położona w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A4 (ul. Długa);
 - f) zrekultywowane składowisko popiołów elektrowni "Jaworzno III" Kwaterna II, wykorzystywane jako farma fotowoltaiczna (ul. Długa).

Rozmieszczenie ww. terenów na terenie Miasta przedstawione jest graficznie na rysunku: kolor szary to tereny pogórnice, a kolor fioletowy to tereny poprzemysłowe (Rys. 18).

Rys. 18 Rozmieszczenie terenów pogórnicznych i poprzemysłowych w Mysłowicach wg OPI TPP 2.0

Źródło: OPI TPP 2.0 (orsip.pl) – geoportal: Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego

5.6 Rolnictwo

Gleby na terenie Mysłowic cechują się przeciętnymi walorami bonitacyjnymi. W większości grunty rolne nie są uprawiane, co powoduje ich spontaniczną sukcesję przyrodniczą. Użytki rolne podlegają także silnej antropopresji, powodującej znaczące przekształcenia cech fizyko-chemicznych gleb³⁵.

Istotnym źródłem informacji dot. rolnictwa są Powszechne Spisy Rolne (SPR), przeprowadzane co 10 lat. Dane z ostatniego Spisu w 2020 r. wskazują, że na tle województwa śląskiego (przyjmując je za 100%) Mysłowice należą do miast o najmniejszej liczbie gospodarstw rolnych (0,3%), podobnie jak Chorzów. Mniej notuje się jedynie w Świętochłowicach (0,1%) i Piekarach Śląskich (0,2%). Dla porównania najwięcej gospodarstw rolnych w województwie odnotowano w następujących powiatach: częstochowskim (12,3%), kłobuckim (11,2%) i zawierciańskim (8,7%)³⁶.

W Mysłowicach funkcjonują jedynie indywidualne gospodarstwa rolne, w liczbie 98. W stosunku do sytuacji z 2010 r., która obejmowała 597 podmiotów, z czego 293 stanowiły gospodarstwa indywidualne - nastąpiła wyraźna redukcja liczby gospodarstw.

Zdecydowanie dominują gospodarstwa małe. W grupie 1-5 ha to aż 54% podmiotów, a tylko 6 gospodarstw ma powierzchnię powyżej 15 ha. Ma to też swoje odzwierciedlenie w strukturze klas wielkości ekonomicznej gospodarstw, gdzie dominują najmniejsze podmioty (31,6%) o całkowitej standardowej produkcji gospodarstwa rolnego nieprzekraczającej 2 tys. euro (Tab. 45).

Tab. 45 Indywidualne gospodarstwa rolne* wg grup obszarowych i ekonomicznej klasy wielkości w 2020r.

wg grup obszarowych użytków rolnych						według klas wielkości ekonomicznej w tys. Euro						
Ogółem	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10- 15 ha	15 ha i więcej	Ogółem	0-2 tys. euro	2-4 tys. euro	4-8 tys. euro	8-15 tys. euro	15-25 tys. euro	25-50 tys. euro
98	9	53	20	10	6	98	31	16	17	13	9	6
100%	9,2%	54,1%	20,4%	10,2%	6,1%	100%	31,6%	16,3%	17,3%	13,3%	9,2%	6,1%

1) Źródło: Dane GUS

2) * W Polsce za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy.

Dane z Powszechnego Spisu Rolnego na temat struktury zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich są następujące:

- pod względem upraw wyraźnie dominują zboża, stanowiąc 79% ogólnej powierzchni zasiewów (wynoszącej 401 ha), w tym: dominującym rodzajem jest pszenica zajmująca obszar ok 116 ha (pszenica: 115,88 ha i pszenżyto: 45, 88 ha), dalej jęczmień: 45,42 ha, owies: 35,69 ha, kukurydza: 31,91 ha; mieszanki zbożowe: 26,81 ha, rośliny przemysłowe: 26,61 ha, potem żyto: 20,45 ha, rzepak i rzepik: 19,51 ha, a ziemniaki mają relatywnie małe znaczenie: zaledwie 8 ha;

³⁵ Na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego dla miasta Mysłowice”, 2015 r.

³⁶ Powszechny Spis Rolny. Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie śląskim, GUS, s. 22.

- pod względem zwierząt gospodarskich najwięcej jest drobiu: 29 660 szt. (w tym drób kurzy: 29 433), następnie (choć znacznie mniej) - bydła: 279 szt. (w tym krowy: 68 szt.) a nieco mniej - trzody chlewnej: 181 szt. (w tym lochy: 10 szt.).

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Mysłowicach zarejestrowanych było 48 podmiotów gospodarki narodowej zaklasyfikowanych do sekcji A PKD, tj. rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, na ponad 6 tys. (6 127) podmiotów ogółem. W 2022 r. było to 47 podmiotów na niemal 6 tys. (5 996). W grupie tej nie uwzględnia się osób fizycznych prowadzących wyłącznie gospodarstwo rolne.

Wg danych GUS z 2022 r.³⁷ pod względem liczby pracujących w rolnictwie w Mysłowicach jest to znikomy udział i stanowi 0,4% ogółu pracujących (28 156 osób) - liczba zatrudnionych w Sekcji A wg klasyfikacji PKD to 103 osoby.

Podobnie udział rolnictwa (jako działu) w budżecie Miasta jest znikomy, stanowi ułamek procenta (wskaźnik: rolnictwo i łowiectwo wg danych GUS z 2022 r.³⁸), tj.:

- udział w dochodzie do budżetu miasta: 43 766,22 zł na dochody ogółem: ponad 474, 42 mln zł (474 415 056,21 zł);
- udział w wydatkach z budżetu miasta to 53 772,81 zł na wydatki ogółem, czyli ponad 533,17 mln zł (533 169 508,19 zł).

Wybrane informacje na temat wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów w 2023 r.³⁹:

- 1) grunty rolne wyłączone z produkcji rolniczej w Mysłowicach to ogółem 4,43 ha, w tym:
 - a) pod tereny przemysłowe: 2,98 ha (użytki rolne mineralne III klasy bonitacji: 0,82 ha i IV klasy bonitacji: 2,16 ha);
 - b) pod tereny mieszkaniowe: 1,45 ha (użytki rolne mineralne III klasy bonitacji: 0,25 ha i IV klasy bonitacji: 1,12 ha, użytki rolne organiczne IV klasy bonitacji: 0,08 ha).
- 2) grunty podlegające rekultywacji i zagospodarowaniu to ogółem 172,83 ha, w tym w wyniku:
 - a) działalności górnictwa i wydobywania (w tym: węgla, kamiennego, brunatnego, górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego): 153,15 ha;
 - b) działalności górnictwa rud metali i pozostałego górnictwa i wydobywania: 19,68 ha;
 - c) powierzchnia i zasoby złóż torfu – 56 ha (33 ha: trwałe użytki zielone 2z i 23 ha: trwałe użytki zielone 3z), ok. 0,3 mln m³.

³⁷ Wskaźnik: pracujący w gospodarce narodowej wg miejsca zamieszkania.

³⁸ <https://svs.stat.gov.pl/355/55/171>.

³⁹ Sprawozdanie RRW-11 za 2023 r. do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

5.7 Polityka przestrzenna i rewitalizacja

W strukturach Urzędu Miasta szeroko rozumiane kształtowanie przestrzeni zasadniczo leży w kompetencji Wydziału Architektury, Planowania i Strategii, ale także odpowiednio do zadania realizowane są przez inne Wydziały (np. Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji i Wydział Infrastruktury Miejskiej - zwłaszcza w odniesieniu do inwestycji z Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego czy też pomników i małej architektury). Natomiast dedykowaną jednostką miejską związaną z inwestycjami w przestrzeni Miasta jest Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej (MZGK).

Dokumentami odnoszącymi się do różnych aspektów przestrzennych są:

- 1) „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Mysłowice na lata 2022 – 2025”;
- 2) „Miejski Program Rewitalizacji dla Miasta Mysłowice na lata 2016 - 2020+ - obowiązujący do końca 2023 r.” (utracił ważność z mocy prawa z końcem 2023 r.);
- 3) Gminne akty planowania przestrzennego (zwłaszcza plan ogólny i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) – jako narzędzia określające kierunki i zasady zagospodarowania terenów (nakazy, zakazy, dopuszczenia);
- 4) „Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Miasta Mysłowice na lata 2016-2020+”;

W odniesieniu do procesu rewitalizacji, od 2024 r. obowiązuje konieczność sporządzania Gminnych Programów Rewitalizacji (GPR), czyli dokumentów wynikających z ustawy o rewitalizacji. Oznacza to, że tylko dla przedsięwzięć ujętych w GPR będzie można ubiegać się o dofinansowanie ze środków unijnych z perspektywy na lata 2021 – 2027.

Proces rewitalizacji ma szerszy wymiar niż tylko związany z przekształceniami przestrzeni (choć często z tą przemianą jest kojarzony): także społeczny, gospodarczy, środowiskowy i techniczny. Przestrzeń publiczna jest natomiast miejscem gdzie mogą zachodzić działania rewitalizacyjne i inwestycje dotyczące obiektów zabytkowych.

5.7.1 Wymiar przestrzenny i inwestycyjny

Podstawą prowadzenia polityki przestrzennej w gminie są tzw. gminne akty planowania przestrzennego. Jednymi z nich są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W zakresie pokrycia Miasta tymi planami Mysłowice wykazują relatywnie niski poziom: to niecałe 38% powierzchni gminy. To wielkość wyższa niż średnia w Polsce, ale plasuje Mysłowice poniżej średniej dla GZM i województwa śląskiego, które należy do jednostek o najwyższym w kraju zaawansowaniu procesów planowania przestrzennego (Tab. 46).

Tab. 46 Pokrycie powierzchni aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w Mysłowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022

Jednostka	udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem		
	2020 [%]	2021 [%]	2022 [%]
Polska	31,4	31,7	32,3
województwo śląskie	71,7	73,0	74,7
GZM	67,1	69,1	71,1
Mysłowice	37,6	37,6	37,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Wymiar inwestycyjny ujawnia skalę budownictwa mieszkaniowego. Dynamika liczby oddanych mieszkań (liczona jako średnia za okres trzech lat) wyniosła w Mysłowicach 3,7 mieszkania na 1000 mieszkańców. Jest to wynik gorszy niż uzyskuje województwo śląskie i GZM, a także znacznie niższy od średniej krajowej (Tab. 47).

Tab. 47 Przeciętna dynamika liczby oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców w Mysłowicach, województwie śląskim, GZM i Polsce w latach 2020 - 2022

Jednostka	Średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności		
	2020	2021	2022
Polska	5,4	5,8	6,1
województwo śląskie	3,4	3,7	4,1
GZM	3,6	4,0	4,4
Mysłowice	4,6	4,7	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

5.7.2 Kształtowanie przestrzeni publicznej

Przestrzeń publiczna to przestrzeń ogólnodostępna (typu: place, deptaki, bulwary, promenady, parki, skwery i tereny rekreacyjne). Jej jakość i estetyka w dużej mierze determinują postrzeganie gminy przez mieszkańców, inwestorów, odwiedzających.

Do zadań wpływających na przestrzeń publiczną, realizowanych w 2023 r. zaliczają się projekty w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego (MBO): te zgłoszone w 2023 r., jak i w latach poprzednich, typu: modernizacja parków, tworzenie nowych placów zabaw lub ich doposażanie, budowa obiektów takich jak: tężnia solankowa, skatepark, itp.⁴⁰.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie przestrzeni publicznej realizowano w 2023 r. 4 projekty: wszystkie inwestycyjne i w trakcie realizacji (Tab. 48).

Tab. 48 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – inwestycje związane z przestrzenią publiczną

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
	WNIOSEK INWESTYCYJNY					
1.	Remont budynku probostwa parafii św. Krzyża przy ul. Świerczyny 1A w M-cach	2 224 600,00	2 270 000,00	w trakcie realizacji	Rządowy program odbudowy zabytków Polski łąd	Wydział Architektury, Planowania i Strategii
2.	Przebudowa przyziemia zabytkowego budynku UM Mysłowice wraz z jego renowacją i zmianą sposobu użytkowania na pomieszczenia biurowe (wraz z przystosowaniem do przepisów w zakresie dostępności)	1 905 120,00	1 944 000,00	w trakcie realizacji	Rządowy program odbudowy zabytków Polski łąd	Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji
3.	Dostosowanie budynku Kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa w M-cach do przepisów p/poż.	381 532,00	389 318,37	w trakcie realizacji	Rządowy program odbudowy zabytków Polski łąd	Wydział Architektury, Planowania i Strategii
4.	Budowa parku sensorycznego w M-cach Zadanie w ramach MBO	249 462,39	354 052,55	w trakcie realizacji	Środki własne	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

⁴⁰ na podstawie materiału z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji (zał. 1 pt. Informacja z wykonania wydatków własnych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe).

Do inwestycji przestrzennych - wartych odnotowania - zalicza się budowę komunalnego budynku wielorodzinnego w dzielnicy Centrum (ul. Karola Miarki 28), zwanego demonstratorem technologii, która zakończyła się 2023 r. Ma on charakter bardzo innowacyjny i pionierski, co wyróżnia Miasto na tle kraju – więcej informacji o tym budynku jest w pkt. 5.10 dot. gospodarowania zasobem mieszkaniowym).

5.7.3 Działania rewitalizacyjne

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji (art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji). Od 2020 r. istnieje Zespół do spraw Rewitalizacji i Strategii Rozwoju Miasta Mysłowice.

Najważniejsze działania projektowe i inwestycyjne związane jednocześnie z przestrzenią i rewitalizacją, realizowane w 2023 r. to:

- 1) teren po Kopalni Węgla Kamiennego Mysłowice;
- 2) kwartał przyrynkowy wraz z północną pierzeją Rynku.

Teren po Kopalni Węgla Kamiennego Mysłowice

Kopalnia Węgla Kamiennego Mysłowice powstała w 1837 r. i zakończyła działalność wydobywczą w 2008 r. Majątek kopalni trafił do Spółki Restrukturyzacji Kopalń (SRK S.A.) zajmującej się likwidacją kopalń w 2015 r. W 2019 r. podjęto decyzję o zakończeniu działalności Oddziału SRK S.A. KWK Mysłowice⁴¹.

To ważna przestrzeń w mieście, a zagospodarowanie terenu pozostaje wyzwaniem gospodarczym i społecznym dla władz Miasta. Docelowo (po rozbiórkach) po kopalni pozostać mają tylko obiekty objęte ochroną konserwatorską. SRK S.A. przekazała miastu już siedem takich obiektów (przy ul. Świerczyny 3), tj.: kompresorownię rozdzielni głównej, elektrownię, maszynę wyciągową szybu Łokietek, wieżę szybu Łokietek, magazyny maszyny wyciągowej szybu Jagiełło, kompleks bhp i budynek rehabilitacji.

W 2023 r. opracowano koncepcję zagospodarowania części terenów po byłej kopalni KWK Mysłowice wraz z programem funkcjonalno-użytkowym.

Planowane są tu usługi centrotwórcze, m.in. takie jak: galeria, zespół usługowo-handlowy z usługami rozrywki, gastronomii, kultury i rekreacji wraz z terenami zieleni urządzonej, centrum usług społecznych, a najważniejszym z obiektów będzie „Ambasada Śląska”, czyli Śląski Dom Kultury, promujący tożsamość i dziedzictwo Śląska⁴².

⁴¹ Uchwała Zarządu SRK S.A nr 3605/2019/Z/VII.

⁴² Tereny po KWK Mysłowice dostaną drugie życie? Tak ma wyglądać kopalnia po rewitalizacji - muratorplus.pl.

W efekcie opracowane zostały:

- inwentaryzacja architektoniczno-urbanistyczna terenu;
- koncepcja programowo-przestrzenna dla części terenu pokopalnianego;
- program funkcjonalno-użytkowy rewitalizacji budynku byłej maszynowni szybu Jagiełło KWK Mysłowice;
- program funkcjonalno-użytkowy przystosowania budynku po Laboratorium na funkcje społeczne.

W tworzeniu koncepcji wzięto pod uwagę programy i dokumenty miejskie, takie jak: obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego⁴³ (będący niejako swego rodzaju koncepcją tego obszaru), „Strategia Rozwoju Miasta Mysłowice 2030+”, uchwalona w 2023 r. (gdzie rewitalizacja tego obszaru została wpisana jako jedno z podstawowych działań Priorytetu 1.4 pn.: Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów - kontynuacja rewitalizacji miasta). Uwzględniono także ustalenia „Miejskiego Programu Rewitalizacji”, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i koncepcji przebiegu Drogowej Trasy Średnicowej.

Kwartał przyrynkowy wraz z północną pierzeją Rynku

Kontynuowano prace przy północnej pierzei Rynku, mające na celu odtworzenie 4 z 6 kamienic wyburzonych w latach 80. XX w. (odbudowano tylko 2). W 2000 r. w ich miejsce postawiono tymczasową stalową konstrukcję, imitującą pierzeję (zwaną „rura parkiem”). Przetrwiała niemal ćwierć wieku – dziś jest już elementem zużytym i wysoce nieestetycznym.

W 2023 r. opracowana została dokumentacja (Program Funkcjonalno-Użytkowy) dla zabudowy kwartału przyrynkowego wraz z północną pierzeją Rynku. Zakłada się budowę 70 mieszkań o różnicowej powierzchni (24 lokale: 29 – 40 m², 10 lokali: 41 – 52 m², 31 lokali: 47 – 69 m², 5 lokali: 71 – 76 m², w tym też mieszkania wspomagane). Szacunkowy koszt inwestycji to ok. 110 mln zł netto (I etap). Następnie planowana jest budowa obiektu kultury tzw. Mediateki z dużą wielofunkcyjną salą (II etap).

W dokumentacji uwzględniono uwagi wnoszone na spotkaniach roboczych oraz przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w ramach wcześniejszych prac projektowych, które rozpoczęły się już w 2021 r. Z uwagi na fakt, iż Rynek stanowi ważną przestrzeń publiczną (swego rodzaju „wizytówkę miasta”) zdecydowano się na pogłębioną fazę analityczną w celu wyboru najoptymalniejszego rozwiązania i na formułę konkursową, przy udziale środowiska branżowego (SPARP⁴⁴).

Ogłoszono dwuetapowy konkurs urbanistyczny na opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej części centrum Mysłowic. W 2022 r. zwycięska pracownia opracowała

⁴³ Uchwała Nr XLVII/889/13 Rady Miasta Mysłowice z dnia 31 października 2013 r. w sprawie Uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Katowicka – Obrzeźna Północna”, „Bytomska - Obrzeźna Północna – Świerczyny” w Mysłowicach obejmującego zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego: zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Mysłowic „28 zmian” w części obszaru nr 28.

⁴⁴ SARP: Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej.

w 3 wariantach szczegółową koncepcję urbanistyczno-architektoniczną obszaru. Była ona konsultowana z różnymi grupami interesariuszy m.in. w formie dyskusji. Takie podejście należy uznać za dobrą praktykę, gdyż idea konkursu (z założenia o wymiarze konkurencyjnym) podnosi jakość opracowań projektowych, daje wariantowość propozycji i pozwala wybrać rozwiązanie możliwie funkcjonalne i optymalne, a także społecznie akceptowalne.

Dalsze planowane działania (przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego) to:

- zakup działek prywatnych (o nr: 743/126, 742/127, 749/127) o łącznej powierzchni 578 m², co umożliwi zabudowę całego terenu. W przypadku braku możliwości ich wykupu inwestycja może być realizowana tylko częściowo - na działkach miejskich.
- uzyskanie dofinansowania z Funduszu Dopłat - B3.5.1.: Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach – Bank Gospodarstwa Krajowego.

5.7.4 Ochrona zabytków

Podstawowym celem dokumentu pn. „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Mysłowice na lata 2022 – 2025” jest „określenie obszarów, jak i poszczególnych zabytków najbardziej wartościowych dla miasta i regionu, określenie zagrożeń i szans rozwoju wskazanych obszarów i zabytków oraz koniecznych do podjęcia działań w celu poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowania walorów zabytkowych, społecznych i krajobrazowych”⁴⁵. Do najważniejszych potencjałów przestrzennych Miasta zalicza się:

- oryginalny układ historycznego miasta lokacyjnego (układ urbanistyczny miasta którego ośrodkiem jest czworoboczny rynek);
- ślady wielokulturowości miasta (kościół katolickie i ewangelicki, cmentarz żydowski);
- obiekty architektoniczne z XIX w. i początku XX w.;
- obszary cenne krajobrazowo oraz posiadające walory historyczne (m.in. pasmo Przemszy z Trójkątem Trzech Cesarzy);
- tereny parkowe i rekreacyjne w centrum miasta (m.in.: Park Zamkowy, Promenada);
- dziedzictwo poprzemysłowe (w tym: KWK Mysłowice).

Cześć spośród ww. terenów i obiektów objęte jest różnymi formami ochrony⁴⁶, w tym:

- wpis do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego (28 obiektów);
- wpis do rejestru zabytków ruchomych województwa śląskiego (8 obiektów);
- ujęcie w Gminnej Ewidencji Zabytków (159 obiektów);
- wyznaczone stanowiska archeologiczne (17 obszarów).

⁴⁵ Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Mysłowice na lata 2022 – 2025, s. 4.

⁴⁶ jak wyżej, s. 34 – 37, 51-58.

W sprawach formalnych związanych z zabytkami:

- przyjęto następującą uchwałę: ws. zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków (Uchwała Nr LXXVIII/1275/23 Rady Miasta Mysłowice);
- zmieniono Zarządzenie nr 584/21 w sprawie powołania Zespołu – komitetu sterującego do przygotowania i realizacji koncepcji zagospodarowania przyjętych przez Gminę Miasto Mysłowice terenów po byłej KWK Mysłowice.

W sprawach związanych z zabytkami w 2023 r. głos zabierali także Radni (poprzez komisje merytoryczne Rady Miasta), składając m.in. wnioski w sprawie:

- przygotowania zasad składania wniosków o dotacje w mieście Mysłowice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków;
- zastąpienia wniosku (zaproponowanego do złożenia w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków) pn.: „Rekonstrukcja malowideł ściennych na suficie pomieszczenia parteru budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Świerczyny 1” na zadanie: Remont witraży i naprawa maswerków Kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa;
- zastąpienia wniosku (zaproponowanego do złożenia w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków) pn.: „I etap rewitalizacji kamienicy mieszczańskiej przy ul. Grunwaldzkiej 20 w Mysłowicach wraz z zagospodarowaniem otoczenia budynku”, na zadanie: Remont zabytkowej plebanii przy Parafii pw. św. Krzyża przy ul. Świerczyny.

5.8 Komunikacja i transport

W strukturach Urzędu Miasta kompetencje w zakresie komunikacji i transportu należą do Wydziału Infrastruktury Miejskiej (Zespół Administracji Drogowej), a także realizowane są (zależnie od rodzaju zadania) przez inne Wydziały (Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji i Wydział Gospodarki Nieruchomościami). Obszary ich działania dotyczą następujących elementów systemu transportowego Miasta:

- układ drogowy, w tym także drogi wojewódzkie i krajowe (gdzie zarząd sprawuje prezydent miasta na prawach powiatu⁴⁷);
- komunikacja rowerowa;
- zbiorowy transport publiczny;

W Mieście działa Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (powoływana na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta Mysłowice). Jest to organ doradczy Prezydenta Miasta, opiniodawczy w sprawach szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach, zajmujący się zwłaszcza takimi kwestiami jak:

⁴⁷ Na terenach poza miastami na prawach powiatu zarząd nad drogami krajowymi i wojewódzkimi sprawuje odpowiednio: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarząd Dróg Wojewódzkich.

- rozpatrywanie wniosków dotyczących zmiany oznakowania pionowego i poziomego oraz sygnalizacji świetlnej;
- opiniowanie stałych i tymczasowych projektów organizacji ruchu;
- analiza i ocena podejmowanych działań w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- współpraca z właściwymi organami w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W sprawach transportowych głos zabierali także Radni, angażując się m.in. w pracę Miejskiej Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Zadania w zakresie transportu drogowego, podejmowane w 2023 r., to m.in.:

- bieżące utrzymanie dróg w mieście: remonty, monitorowanie stanu nawierzchni, doraźne usuwanie ubytków, realizacja inwestycji infrastruktury technicznej;
- remonty dróg powiatowych;
- przebudowa parkingów i remont przejścia podziemnego;
- konserwacja lub naprawa sygnalizacji świetlnej i oświetlenia przejść podziemnych;
- opracowywanie dokumentacji projektowych.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie infrastruktury drogowej w 2023 r. realizowano 7 projektów (wszystkie inwestycyjne), w tym: zakończono 2, a 5 pozostawało w trakcie realizacji (Tab. 49). Były i są to zadania realizowane przez właściwe Wydziały Urzędu Miasta.

Tab. 49 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – transport

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
	WNIOSEK INWESTYCYJNY					
1.	Aktywizacja terenów przemysłowych w mieście Myslowice poprzez przebudowę układu drogowego	49 000 000,00	50 000 000,00	w trakcie realizacji: w 2023 r. podpisano umowę na wykonanie Programu Funkc.-Użytk.	Rządowy Program Polski Ład – edycja VII RSP	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
2.	Przebudowa dróg w Mysłowicach: ul. Murkowska i ul. Graniczna	8 000 000,00	8 422 000,00	w trakcie realizacji: w 2023 r. podpisano umowę na opracowanie Programu Funkc.-Użytk.	Rządowy Program Polski Ład – edycja VIII	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
3.	Remont dróg powiatowych w mieście Myslowice	3 144 757,47	3 930 946,84	w trakcie realizacji	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – zadania remont.	Wydz. Infrastruktury Miejskiej
4.	Przebudowa infrastruktury parkingowej przy ośrodkach rekreacyjnych w mieście Myslowice	0,00	55 350,00	w trakcie realizacji: podpisana umowa na przygotowanie Programu Funkc.-Użytk.	środki własne	Wydz. Infrastruktury Miejskiej
5.	Remont przejścia podziemnego w ciągu DK 79 (ul. Krakowska) w M-cach – PT + wykonawstwo	278 339,00	825 000,00	w trakcie realizacji: odbiór i rozliczenie: I kwartał 2024	Ministerstwo Infrastruktury z rezerwy subwencji ogólnej	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
6.	Przebudowa ul. Laryskiej – I etap	1 340 635,00	23 545 371,07	zakończony	Fundusz Odporności	Wydz. Przygotowania i Realizacji Inwestycji
7.	Nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości grunt. niezbędnych pod budowę Velostrady Nr 6 na terenie miasta Myslowice	62 403,80	62 403,80	zakończony	GZM	Wydział Gospodarki Nieruchomościami

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Myslowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34 (oraz materiał z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji: zał. nr 1: Informacja z wykonania wydatków własnych/realizowanych na podstawie porozumień jednostek budżetowych, wydziałów i zespołów UM oraz zakłady budżetowe i zał. nr 6: Informacja o realizacji przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej).

W kolejnej tabeli przedstawiono zadania z zakresu infrastruktury drogowej w ujęciu w Wieloletniej Perspektywie Finansowej – wg stanu na 31 grudnia 2023 r. (Tab. 50).

Tab. 50 Zadania z zakresu transportu w 2023 r., ujęte w Wieloletniej Perspektywie Finansowej

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Wykonane łączne nakłady na 31.12.2023 [zł]	Wykonanie na 31.12.2023 r. [zł]	Status zadania
8.	Odwodnienie i retencja ulic Kościelniaka i Przetnica - dokumentacja projektowa	0,00	0,00	zakończone (rozliczenie w 01.2024 r.)
9.	Przebudowa ulicy Długiej w Mysłowicach - etap I	8 005 032,58	7 005 032,58	w trakcie realizacji – w latach 2022-2024: podpisana umowa na roboty budowlane, do realizacji do 09.2024 r. W 2023 r. wykonano prace obejmujące branżę drogową i sanitarną. Poniesioną opłatę przyłączeniową (TAURON) oraz za korzystanie z nieruchomości gruntowych pod kolektor kanalizacji deszczowej. Uzyskano dofinansowanie z RFRD: 9 053 280,05 zł
10.	WPF: Przebudowa ul. Plebiscytowej od ul. Orła Białego do ul. Piastów Śląskich w Mysłowicach	0,00	0,00	w trakcie realizacji: lata 2022-2024. W 2023 r. podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projekt. z terminem do 06.2025 r.
11.	WPF: Przebudowa ul. Kryształowej w Mysłowicach od ul. Wiosny Ludów do ul. Ks. J. Dzierżonia oraz ul. Ks. J. Dzierżona od ul. Kryształowej do ul. Piastów Śląskich.	76 137,00	22 017,00	realizacja w formule „zaprojektuj i buduj”: lata 2021-2024. Uzyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 4 750 000,00 zł. W 2023 r. poniesiono opłatę na wykup od Tauron Nowe Technologie S.A oświetlenia drogowego
12.	WPF: Budowa parkingu przy ul. Nowowiejskiego	41 752,35	41 752,35	Opracowano dokumentację projektową; zakończone i rozliczone
13.	WPF: Kompleksowa przebudowa ul. Armii Krajowej, Reymonta, Wyspiańskiego, Prusa, Mickiewicza, Lompy, Wojska Polskiego z łącznikiem z ul. Wyspiańskiego w Mysłowicach	228 841,50	81 856,50	realizacja w formule "zaprojektuj i wybuduj": lata 2021-2025 Uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 26 600 000,00 zł W 2023 r. poniesiono opłatę na wykup od Tauron Nowe Technologie S.A. oświetlenia drogowego
14.	Kompleksowa przebudowa ul. Zielnioka	0,00	0,00	w trakcie realizacji. W 2022 r. podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projekt., ale w 2023 r. odstąpiono od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Podpisano umowę na opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego z terminem realizacji do 03.2024 r.

Źródło: materiał z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji (zał. nr 6: Informacja o realizacji przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej oraz [*] zał. nr 1: Informacja z wykonania wydatków własnych/realizowanych na podstawie porozumień jednostek budżetowych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe)

W zakresie publicznego transportu zbiorowego najbardziej znaczącym przedsięwzięciem w 2023 r. było zadanie pn. „Modernizacja linii tramwajowej nr 14 w Mysłowicach w ciągu ulic: Bytomska, Starokościelna, Szymanowskiego, Powstańców wraz z niezbędną infrastrukturą”. Zadanie zaplanowane było do realizacji w latach 2021-2022 (część drogowa - Gmina Mysłowice, część tramwajowa - Tramwaje Śląskie).

W praktyce następują opóźnienia w realizacji całej inwestycji, ponieważ została wstrzymana w związku z odstąpieniem Gminy od Umowy (styczeń 2023 r.) z winy Wykonawcy, za co naliczono mu kary umowne.

W 2023 r. poniesiono koszty związane z aktualizacją projektu i zabezpieczeniem terenu budowy, rozliczono wykonane roboty budowlane, a także rozstrzygnięto nowe postępowanie przetargowe na dokończenie inwestycji (podpisanie umowy i kontynuacja robót w 2024 r.). Łączne wykonanie na 2023 r. to ponad 2,7 mln zł (2 745 532,22 zł).

W zakresie infrastruktury rowerowej⁴⁸ toczyły się prace przygotowawcze:

- do budowy Velostrady nr 6 (z dofinansowaniem ze środków GZM) – Rada Miasta Mysłowice podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Gminy Mysłowice prawa użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa, przez który ma przebiegać trasa tej Velostrady;
- do budowy ścieżek rowerowych: wszczęto postępowanie przetargowe na opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego, które unieważniono (wartość ofert przekraczała wysokość środków, jakie zamierzano przeznaczyć na realizację zadania); podjęto decyzję o przeniesieniu zadania na 2024 r.

5.9 Gospodarka komunalna

Gospodarowanie mieniem komunalnym stanowi jedno z zadań Prezydenta Miasta, zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Mienie komunalne jest szerszym pojęciem niż mienie gminy. Oznacza „własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw” (np. spółek komunalnych) - art. 43 cyt. ustawy.

Podstawowym składnikiem mienia komunalnego są nieruchomości stanowiące własność gminy, jak i inne prawa majątkowe (np. użytkowanie wieczyste).

W strukturach Urzędu Miasta gminnym zasobem nieruchomości zajmuje się Wydział Gospodarki Nieruchomościami. Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Dokumentem regulującym te kwestie jest „Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2023 – 2025”. Gmina zobowiązana jest też co roku do 31 marca przedstawić informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, co wynika z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W tym kontekście podstawowym dokumentem jest corocznie publikowana „Informacja o stanie mienia gminy Mysłowice według stanu na 31 grudnia [danego roku]”.

⁴⁸ Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

W 2023 r. gmina była właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni ponad 890 ha (891,555 ha), czyli o 2,3 % więcej niż w 2022 r. (871,356 ha)⁴⁹, w tym m.in.:

- 8,19 % (73,0667 ha) pozostawało w trwałym zarządzie;
- 6,65 % (59,3171 ha) pozostawało przedmiotem obowiązujących umów dzierżaw;
- 0,03 % (0,2841 ha) pozostawało w użyczeniu;
- 1,27 % (11,3251 ha) pozostawało w użytkowaniu wieczystym gminy, ustanowionym na gruncie stanowiącym własność Skarbu Państwa.

Z porównania pomiędzy 2023 r. i 2022 r. wynika, iż wartość rzeczowych aktywów trwałych (tj.: środków trwałych, środków trwałych w budowie /inwestycji/zaliczek na środki trwałe w budowie /inwestycji) zwiększyła się o 10,8 % (do 552 886 653,75 zł z 498 800 829,93 zł w 2022 r.)⁵⁰, w tym (wg kwot brutto):

- wartość gruntu wzrosła o 14,21 % (do 75 477 637,63 zł z 66 084 155,68 zł w 2022 r.);
- wartość budynków i lokali wzrosła o 19,4 % (do 104 691 219,50 zł z 87 703 560,83 zł w 2022 r.).

Szczegółowy podział mienia wg wartości nieruchomości w 2023 r. i 2022 r. – w g stanu na 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2023 r. przedstawia poniższa tabela (Tab. 51).

Tab. 51 Wartość nieruchomości gminnych w 2023 r. z podziałem na grupy wg Klasyfikacji Środków Trwałych

Stan mienia (brutto)				
Element mienia gminy		Stan na 31.12.2022 r. [zł]	Stan na 31.12.2023 r. [zł]	zmiana wartości [%]
Grunty (z uwzględnieniem prawa użytkowania wieczystego):		66 084 155,68	75 477 637,63	14,21
-	Rolne	13 548 579,58	15 918 052,04	17,49
-	Leśne	6 306 196,53	5 672 807,53	- 10,04
-	zabudowane i zurbanizowane	21 193 731,22	22 789 487,16	7,53
-	Komunikacyjne	24 757 818,45	30 819 635,90	24,48
-	użytki ekologiczne	-	-	-
-	Tereny różne	277 317,90	277 143,00	-0,06
-	Grunty pod wodami	512,00	512,00	0,00
Budynki i lokale, w tym:		87 703.560,83	104 691.219,50	19,37
-	Budynki niemieszkalne	36 853 129,02	37 115 552,23	0,71
-	Budynki mieszkalne	49 985 544,84	66 659 455,30	33,36
-	Lokale, spółdzielcze prawo do lokalu użytk., spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszk.	864 886,97	916 211,97	5,93
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, w tym:		307 627 768,63	334 394.289,36	8,7
-	Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	1,00	1,00	-
-	Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	31 799 806,87	34 840 127,76	9,56
-	Infrastruktura transportu	246 543 472,32	269 522 784,06	9,32
-	Pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej	29 284 488,44	30 031 376,54	2,55

Źródło: Informacja o stanie mienia gminy Mysłowice według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, s. 12 – 16.

⁴⁹ Informacja o stanie mienia gminy Mysłowice według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, s. 10.

⁵⁰ Jak wyżej, s. 29.

Gmina Mysłowice posiada też prawo do nieruchomości poza swoimi granicami administracyjnymi (tak jak w 2022 r.), tj.:

- prawo użytkowania wieczystego gruntu o pow. 8,2868 m² (6 działek) z przeznaczeniem dla Związku Harcerstwa Polskiego Komendy Hufca im. Bojowników o Polskość Śląska w Mysłowicach (grunt stanowi własność Gminy Lubliniec), położonego na terenie gminy Koszęcin (4,9070 ha) i gminy Lubliniec (3,3798 ha);
- prawo własności nieruchomości gruntowej w gm. Koszęcin o pow. 1,4818 m² (2 działki);
- prawo własności do ½ części nieruchomości o pow. 0,2647 ha, położonej w Imielinie, nabytej w drodze spadkobrania po zmarłej osobie fizycznej (jest to ujawnione w księgach wieczystych);
- udział nabyty (w drodze spadkobrania) wynoszący 16/100 w nieruchomości położonej w Lubsku, w województwie lubuskim, z którym związane jest prawo własności lokalu mieszkalnego w udziale wynoszącym ½.

W 2023 r. Gmina Mysłowice nabyła (także w drodze spadkobrania) udział wynoszący ½ w nieruchomości położonej w miejscowości Rozniszew w województwie mazowieckim.

Zadania realizowane w ramach gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości to m.in:

- 1) sprzedaż nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, w tym w trybie przetargowym i bezprzetargowym;
- 2) sprzedaż udziałów w prawie własności nieruchomości na rzecz pozostałych współwłaścicieli;
- 3) sprzedaż lokali mieszkalnych;
- 4) obciążanie nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi;
- 5) wdzierżawianie nieruchomości w trybie przetargowym i bezprzetargowym;
- 6) wydawanie zgody na zajęcie nieruchomości, na realizację nowych, remont, modernizację sieci uzbrojenia technicznego;
- 7) nabywanie nieruchomości;
- 8) regulowanie stanów prawnych nieruchomości.

W sprawach formalnych związanych z gospodarowaniem mieniem przeważały uchwały o następującej treści:

- ws. wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości, na odstąpienie od przetargowego trybu zawarcia na czas nieoznaczony umowy dzierżawy nieruchomości,
- ws. określenia szczegółowych warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych, w ramach roszczenia,
- ws. wyrażenia zgody na służebność drogową na nieruchomości.

5.10 Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym miasta

W strukturach Urzędu Miasta za zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym odpowiada Wydział Infrastruktury Miejskiej, który sprawuje nadzór nad Miejskim Zarządem Gospodarki Komunalnej (MZGK), będący samorządowym zakładem budżetowym. Do jego zadań własnych – zgodnie ze Statutem - należy m.in.:

- 1) reprezentowanie miasta we wspólnotach mieszkaniowych;
- 2) administrowanie zasobami mieszkalnymi i lokalami użytkowymi;
- 3) administrowanie lokalami socjalnymi wynajętymi od innych administratorów;
- 4) administrowanie lokalami mieszkalnymi oraz użytkowymi wynajętymi od innych osób;
- 5) prowadzenie inwestycji i remontów w mieszkaniowym zasobie miasta i lokalach użytkowych.

Jednym z najważniejszych działań dotyczących zasobu mieszkaniowego było opracowanie „Wieloletniego programu gospodarowania zasobem Miasta Mysłowice na lata 2023– 2030”. Projekt ten poddano konsultacjom z mieszkańcami (październik – listopad 2023 r.). Rada Miasta jednak nie uchwaliła „Programu”, mimo iż nie wniesiono do niego żadnych uwag i nie przedstawiono żadnych opinii. Nie przyjęła też projektu uchwały ws. określenia warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Mysłowice na rzecz ich najemców.

Zasoby mieszkaniowe będące własnością lub współwłasnością miasta w 2023 r. zestawiono tabelarycznie wraz z porównaniem z 2022 r. (Tab. 52). Podana w tabeli „liczba lokali mieszkalnych – własność gminy” oznacza jedynie lokale, które znajdują się w budynkach gminnych, są lokalami gminnymi we wspólnotach mieszkaniowych, są lokalami gminnymi w spółdzielniach mieszkaniowych, a nie uwzględnia lokali będących w samoistnym posiadaniu Gminy (Skarb Państwa, administracja zlecona/przymusowa) i będących współwłasnością z innymi podmiotami.

Tab. 52 Liczba budynków i lokali mieszkalnych własności lub współwłasności gminy w 2023 r. i 2022 r.

Budynki i lokale mieszkalne.		2023 r.	2022 r.	Różnica [szt.]
		Liczba [szt.]	Liczba [szt.]	
1.	Liczba budynków - własność gminy	164	157	+ 7
	- Budynki mieszkalne	134	122	+ 12
	- Budynki użytkowe	30	35	- 5
2.	Liczba budynków – współwłasność własność gminy	4	7	- 3
3.	Liczba lokali mieszkalnych - własność gminy	2 056	1 961	+ 95
	- we wspólnotach mieszkaniowych (MZGK sprawuje rolę Wynajmującego)	631	638	- 7
	- w spółdzielniach mieszkaniowych (MZGK sprawuje rolę Wynajmującego)	4	4	0
4.	Liczba lokali mieszkalnych - współwłasność gminy	19	32	- 13
5.	Liczba lokali użytkowych - własność gminy, w tym:	410	392	+ 18
	- we wspólnotach mieszkaniowych (MZGK sprawuje rolę Wynajmującego)	107	107	0

Źródło: Informacja o stanie mienia gminy Mysłowice według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, s. 297-298.

UWAGA: wg. „Informacji” część lokali pełniących funkcję mieszkalną została uznana za lokale użytkowe, gdyż ich najemcą jest MOPS. Dla potrzeb Raportu uznano jednak, że faktycznie powinny być one wykazane jako lokale mieszkalne (stąd wprowadzona zmiana w stosunku do danych z ww. Informacji).

W ramach działań związanych ze zwiększeniem liczby mieszkań wchodzących w skład miejskiego zasobu mieszkaniowego, szczególnym zadaniem, które MZGK realizował i zakończył w 2023 r. była budowa komunalnego budynku wielorodzinnego w dzielnicy Centrum (ul. Karola Miarki 28), zwanego demonstratorem technologii. Jego innowacyjność jest też jednym z elementów wyróżniających i promujących Miasto.

Budynek wybudowany został w ramach realizacji projektu badawczo-rozwojowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pn. „Budownictwo modułowe efektywne energetycznie i procesowo”. Jest to efekt wygranego przez Miasto konkursu w 2022 r. na wybór Partnerów strategicznych do współpracy publiczno-publicznej (m.in. ubiegające się gminy oferowały działkę budowlaną, na której - wybrany przez NCBR - wykonawca wybuduje wielorodzinny, pasywny budynek mieszkalny w technologii modułowej).

Jest wykonany z 56 modułów przestrzennych (3D), a klatka schodowa w prefabrykacji płaskiej (2D). Ma prostą, nowoczesną bryłę, z 4 kondygnacjami (o łącznej powierzchni 1 675,03 m²), tj.: 29 mieszkań dwu- i trzypokojowych (od 47 m² do 75 m²) z balkonem lub tarasem, w tym dwa mieszkania dla osób z niepełnosprawnością, a także wózkownia. We wnętrzach zastosowano wysokiej jakości materiały wykończeniowe (drewniana stolarka okienna i deska podłogowa) oraz zapewniono wyposażenie w meble i sprzęt AGD.

Jest to obecnie najnowocześniejszy budynek komunalny w Polsce i pierwszy wybudowany w technice modułowej - tym samym jest modelowym rozwiązaniem, uwzględniającym takie aspekty, jak: szybkość i efektywność procesu budowy i racjonalizacja kosztów utrzymania budynku, wyzwania środowiskowe i potrzeby społeczne. Budynek ma trzy wyróżniające cechy, którymi są:

- 1) innowacyjna technologia budowy z prefabrykacji przestrzennej 3D w połączeniu z prefabrykacją płaską 2D (w 90 % elementy na budowę budynku wykonano w fabryce), co znacznie skróciło czas budowy do niecałego roku, tj.:
 - a) luty: pozwolenie na budowę;
 - b) lipiec: przywiezienie pierwszych modułów na plac budowy z polskiej spółki DMDmodular;
 - c) sierpień: zakończenie montażu modułów;
 - d) do listopada: prace związane z dachem i elewacją (metodą tradycyjną);
- 2) pasywność budynku, dzięki zastosowaniu licznych rozwiązań energooszczędnych, jak:
 - a) gruntowa pompa ciepła i magazyny energii;
 - b) panele solarne na dachu i panele fotowoltaiczne na południowej elewacji budynku, na dachu wiaty parkingowej i konstrukcjach wolnostojących na działce sąsiedniej;
 - c) podziemny zbiornik odzysku ciepła ze ścieków szarych;
 - d) system wentylacji, rekuperacji i chłodzenia, zewnętrzne rolety przeciwsłoneczne;
 - e) stacja monitorowania jakości powietrza;

3) Pro-środowiskowe rozwiązania, w tym:

- a) wykonanie budynku w dużym stopniu z surowców wtórnych, przy dążeniu do maksymalnego zredukowania emisji dwutlenku węgla podczas wytwarzania materiałów budowlanych;
- b) system gromadzenia i oczyszczania wody deszczowej, system gromadzenia i oczyszczania wody szarej;
- c) stacja ładowania pojazdów elektrycznych.

Poprzez system zarządzania budynkiem (Building Management System - BMS), przez 5 lat od jego oddania do użytkowania, monitorowana będzie praca wszystkich zainstalowanych systemów, a także zużycie wszystkich mediów w mieszkaniach (dzięki zamontowanym podlicznikom i czujnikom). Zebrane dane służyć będą różnego rodzaju analizom.

Całkowity koszt inwestycji: 22 000 000,00 zł, w tym: dofinansowanie z NCBR⁵¹ (koszt wybudowania budynku) 20 500 000,00 zł, środki własne MZGK (koszt uzbrojenia i zagospodarowania terenu): 1 500 000,00 zł.

5.11 Gminne jednostki organizacyjne i spółki z udziałem gminy

W strukturach Urzędu Miasta sprawy związane ze spółkami z udziałem gminy podlegają Zespołowi Nadzoru Właścicielskiego. Podmioty te, podobnie jak poszczególne wydziały Urzędu Miasta, realizują zadania własne gminy, a w przypadku Mysłowic, także zadania powiatu.

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. Gmina Miasto Myslowice posiadała udziały lub akcje w 5. spółkach prawa handlowego, w tym była właścicielem dwóch spółek (100% udziałów).

W 2023 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego⁵²:

- Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Mysłowicach przez jedynego udziałowca Gminę Myslowice w wysokości 5 000 000,00 zł;
- Zakładu Oczyszczania Miasta sp. z o.o. w Mysłowicach przez jedynego udziałowca Gminę Myslowice w wysokości. 475 000,00 zł.

Wykaz spółek prawa handlowego z udziałem Gminy Miasta Myslowice zestawiony jest w poniższej tabeli wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (Tab. 53).

⁵¹ Współfinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach poddziałania 4.1.3 „Innowacyjne metody zarządzania badaniami Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020”, w ramach projektu pn. „Podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki poprzez realizację przedsięwzięć badawczych w trybie innowacyjnych zamówień publicznych w celu wsparcia realizacji strategii Europejskiego Zielonego Ładu”, zgodnie z umową z dnia 3 lipca 2020 r. numer POIR.04.01.03-00-0001/20-00.

⁵² Na podstawie materiału z Zespołu Nadzoru Właścicielskiego.

Tab. 53 Wykaz spółek prawa handlowego z udziałem Gminy Miasto Myslowice: stan na 2023 r. i 2022 r.

Lp	Nazwa spółki	Wartość nominalna udziałów lub akcji		Udział w kapitale zakładowym Spółki [%]	
		2023 r.	2022 r.	2023 r.	2022 r.
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	105 387 500,00	100 387 500,00 udziały	100,00	100,00
2.	Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o.o.	9 168 500,00	9 168 500,00 udziały	100,00	100,00
3.	Śląskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	10 045 500,00	10 045 500,00 udziały	75,81	75,81
4.	Tramwaje Śląskie S.A. (od 01.2024 r.: nieodpłatne zbycie akcji na rzecz GZM)	950 000,00	950 000,00 akcje	0,63 (0,634)	0,63 (0,634)
5.	Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. w Katowicach	24 000,00	24 000,00 akcje	0,02 (0,0175)	0,02 (0,0175)

Źródło: Materiał Zespołu Nadzoru Właścicielskiego

W przypadku spółki Tramwaje Śląskie S.A. nastąpiło zbycie wszystkich akcji należących do Gminy Miasto Myslowice na rzecz GZM ze skutkiem na dzień 01.01.2024 r., na mocy umowy nieodpłatnego zbycia akcji z dnia 18.12.2023 r. (zgodnie z art. 13 ust.1 pkt 1 ustawy o związku metropolitarnym w województwie śląskim).

5.12 Rozwój jakościowy usług Urzędu Miasta i bieżące wyzwania zewnętrzne

Władze Miasta, poprzez swoje Wydziały, starają się zapewniać możliwie wysokiej jakości obsługę klienta (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, itp.). W tym zakresie sukcesywnie podejmowane są działania usprawniające i rozwojowe, w tym m.in. takie jak:

- dbałość o rozwój cyfrowych usług publicznych (nadzór merytoryczny: zaangażowane komórki organizacyjne w zależności od rodzaju usług, nadzór techniczny: Wydział Informatyki, a w przypadku usług z obszaru geodezyjnego: Wydział Geodezji);
- działanie Urban Lab'u: wzmacnianie współpracy i wzajemnej komunikacji pomiędzy Urzędem Miasta a różnymi interesariuszami, zwłaszcza ze społecznością lokalną i jej potrzebami (nadzór: Wydział Architektury, Planowania i Strategii);
- promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów (realizacja: Pełnomocnik ds. przedsięwzięć strategicznych i obsługi inwestora);
- utrzymywanie porządku i opieka nad zwierzętami (nadzór: Wydział Infrastruktury Miejskiej);
- pozyskiwanie środków finansowych na rzecz aktywności różnych wydziałów (realizacja: Wydział Funduszy Pomocowych).

Odrębną kwestią podejmowaną przez Miasto są działania i rozwiązania ułatwiające funkcjonowanie osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Jest to zwłaszcza realizowane przez MOPS oraz przez jednostki miejskie związane z kulturą, a także właściwe Wydziały (w tym: w zakresie zapewnienia dostępności architektonicznej i cyfrowej - WCAG⁵³).

⁵³ ang.: WCAG: Web Content Accessibility Guidelines.

W strukturze Urzędu Miasta Wydział Infrastruktury Miejskiej odpowiada za bieżący porządek w Mieście, a także za: okolicznościowy wystrój przestrzeni, sprawy dotyczące zwierząt (bezdomych i hodowlanych), sprawy lokali komunalnych i nadzór nad Miejskim Zarządem Gospodarki Komunalnej. Z uwagi na szeroki zakres kompetencji składa się on z trzech zespołów: Zespołu ds. Administracji Drogowej, Zespołu Lokalowego, Zespołu Komunalnego.

Pod względem dofinansowania ze środków zewnętrznych w zakresie rozwiązań wpływających na jakość usług w Urzędzie Miasta w 2023 r. wnioskowano do realizacji i realizowano 2 projekty (oba nieinwestycyjne), w tym 1 zakończono, a 1 jest oceniony pozytywnie, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie (Tab. 54).

Tab. 54 Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w 2023 r. – jakość usług publicznych

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania [zł]	Kwota całkowita projektu [zł]	Status wniosku	Źródło finansowania	Wydział/jednostka wiodąca
	WNIOSEK NIEINWESTYCYJNY					
1.	Cyberbezpieczne Mysłowice	849 999,09	913 977,00	oceniony pozytywnie (przed podpisaniem umowy o dofinansowanie)	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027; Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR);	Planowane powołanie zespołu do realizacji projektu wspierającego Wydział Informatyki
2.	Dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców	1 912,00	2 390,0	zakończony	Krajowy Fundusz Szkoleń	Wydz. Organizacyjny Kadr i Płac

Źródło: Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 28-34.

5.12.1 Rozwój usług informatycznych dla mieszkańców

Usprawnianie informatycznych usług publicznych realizowane jest - w zależności od rodzaju usług – przez właściwe komórki organizacyjne Urzędu Miasta. W 2023 r. była to głównie kontynuacja działań z lat poprzednich, tj.:

- 1) realizacja projektu pn. „Budowa Mysłowickiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej jako narzędzie zwiększenia zakresu i jakości usług świadczonych drogą elektroniczną” (przy współfinansowaniu z funduszy unijnych); Mysłowicka Infrastruktura Informacji Przestrzennej to otwarta, cyfrowa platforma zapewniająca odbiorcom (organom administracji publicznej, obywatelom i przedsiębiorcom) dostęp do informacji gromadzonych w powiatowych dziedzinowych rejestrach publicznych i referencyjnych zasobach źródłowych, o charakterze opisowym i przestrzennym. Projekt ten wpisuje się w program poprawy jakości usług publicznych, którego celem jest m.in. zapewnienie sprawnego działania i racjonalizacja wydatków wraz z podnoszeniem standardu usług świadczonych przez Urząd Miasta; wdrożono usługi wewnątrzadministracyjne i usługi dedykowane odbiorcom na różnych poziomach

dojrzałości dla zapewnienia wysokiej jakości, ciągłości i dostępności zgromadzonych danych;

- 2) realizacja unijnego projektu „Cyfrowa gmina” (rozpoczętego w 2022 r.) będący odpowiedzią na potrzeby samorządów w obszarze cyberbezpieczeństwa; mimo relatywnie niewysokiego dofinansowania w stosunku do potrzeb, realizacja programu miała pozytywny wpływ na rozwój cyfrowy i zwiększenie cyberbezpieczeństwa w gminie (m.in. zmodernizowano istniejące rozwiązania dla mieszkańców, jak: Biuletyn Informacji Publicznej czy System Konsultacji Społecznych);
- 3) wdrażanie różnego typu działań, w tym technicznych, związanych z obowiązującym w kraju trzecim stopniem alarmowym CRP (CHARLIE–CRP) w związku z możliwymi zagrożeniami w obszarze cyberbezpieczeństwa jednostki;
- 4) utrzymanie ciągłości działania Urzędu pod kątem informatycznym, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości finansowo-organizacyjnych;
- 5) ponowne uzyskanie w 2023 r. certyfikatu potwierdzającego weryfikację Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w UM Mysłowice: spełnia wymagania normy ISO/IEC27001:2013 do prowadzenia działalności w zakresie „Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w ramach procesu obsługi klienta w obszarze uwierzytelniania profilu zaufanego ePUAP” (pierwszy certyfikat uzyskano w 2019 r., a aktualny certyfikat został wydany pod numerem 489396; ważny do grudnia 2025 r.).

5.12.2 Funkcjonowanie Urban Lab’u

Urban Lab w Mysłowicach to terenowa placówka Urzędu Miasta, stanowiąca miejsce spotkań dla mieszkańców i różnych interesariuszy oraz publicznych debat i dyskusji o mieście. Służy aktywizacji i integracji społeczności lokalnej oraz jest wyrazem otwarcia Miasta na jej potrzeby.

Urban Lab działa przy ul. Grunwaldzkiej 8. Zorganizowany został w 2023 r., a pełnowymiarową działalność rozpoczął na początku 2024 r. W proces ten bezpośrednio zaangażowani byli pracownicy Urzędu Miasta (zwłaszcza Wydziału Architektury, Planowania i Strategii). Własnymi siłami opracowano aranżację, organizację i program funkcjonalny, a także ramowy kalendarz wydarzeń.

Więcej informacji o Urban Lab’ie i aktywnościach – zrealizowanych i planowanych – jest na stronie internetowej: <https://www.myslowice.pl/urbanlab/>

5.12.3 Promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów

Dokumentem dotyczącym gospodarki jest „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Miasta Mysłowice na lata 2017-2025”. Działa także Pełnomocnik ds. przedsięwzięć strategicznych i obsługi inwestora. W ramach jego kompetencji w 2023 r. prowadzone były m.in. takie działania jak:

- 1) sprawa pozyskania dla Gminy Miasta Mysłowice 7. działek (w tym dwóch z obiektami kubaturowymi: budynek szkoleń BHP i TIP oraz budynek przychodni zdrowia),

zlokalizowanych w obszarze zakładu górniczego „A”, będących we władaniu SRK S.A., o łącznej pow. 0,8213 ha i szacowanej wartości rynkowej 4,9 mln zł (dla ujednoczenia struktury funkcjonalno-przestrzennej tego terenu); w listopadzie 2023 r. Rada Miasta podjęła uchwałę intencyjną, wyrażającą zgodę na przejęcie darowizny w postaci prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych własności Skarbu Państwa (obecnie Miasto oczekuje na podpisanie Porozumienia w tej sprawie przez SRK S.A.);

- 2) sprawa zawarcia porozumienia o współpracy z KSSE S.A (Podstrefą Sosnowiecko-Dąbrowską) w celu urządzenia tzw. Strefy Ekonomicznej na obszarze ok. 5,2 ha na terenie zakładu górniczego „A” po KWK Mysłowice; wytypowano 20 nieruchomości i zweryfikowano treść umowy (obecnie oczekiwane jest jej podpisanie);
- 3) zainicjowanie praktycznych działań związanych z problematycznym wiaduktem kolejowym PKP PLK S.A., zlokalizowanym w ciągu ul. Obrzeżnej Północnej i w sąsiedztwie terenu po KWK Mysłowice; przeprowadzono kontrolę obu zespolonych wiaduktów kolejowych (PKP PLK S.A. i SRK S.A.), stwierdzając zły stan techniczny; w konsekwencji zawiadomiono Wojewódzki i Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego; organy te – na wniosek Prezydenta Miasta – przeprowadziły w grudniu 2023 r. kontrole, potwierdzające zasadność tego zawiadomienia; zobowiązano PKP PLK S.A. do wykonania ekspertyzy technicznej wiaduktu, a na tej podstawie do przedstawienia zakresu i harmonogramu prac naprawczych w terminie do końca czerwca 2024 r. Natomiast SRK S.A. zobowiązał się do wykonania remontu wiaduktu, który podlega spółce, do końca 2024 r.

5.12.4 Opieka nad zwierzętami bezdomnymi

Ramy działania w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi wyznacza corocznie uchwalany „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Mysłowice”.

W 2023 r. usługa zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku realizowana była - tak jak w 2022 r. - w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt z siedzibą w Sosnowcu (ul. Baczyńskiego 2 b) na podstawie porozumienia. Objęła ona 134 szt. zwierząt z terenu Mysłowic (z czego 23 nadal przebywają w schronisku).

Środki wydatkowane z budżetu miasta na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami to:

- na zadania obligatoryjne: 323 684,00 zł (100%), w tym:
 - ✓ 194 300,00 zł (60,0%): dotacja celowa z budżetu na finansowanie zadania - zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom;
 - ✓ 128 412,00 zł (39,7%): zwalczanie zjawiska bezdomnych zwierząt – wyłapywanie;
 - ✓ 972,00 zł (0,3%): opieka nad kotami wolno żyjącymi oraz zakup karmy.
- na zadania fakultatywne: 10 118,52 zł (100 %), w tym:
 - ✓ 2 277,72 zł (22,5%): akcja czipowania psów i kotów;
 - ✓ 3 909,60 zł (38,6%): sterylizacja/kastracja psów i kotów posiadających właściciela;
 - ✓ 3 931,20 zł (38,9%): sterylizacja/kastracja kotów wolno żyjących.

5.12.5 Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Istotnym elementem wspierającym samorząd lokalny w realizacji zadań (jako uzupełnienie środków własnych) są zewnętrzne środki finansowe. W 2023 r. złożono 131 wniosków na pozyskanie środków zewnętrznych, z czego 103 wnioski zostały pozytywnie ocenione, a 81 wniosków uzyskało dofinansowanie, w tym:

- 42 wnioski inwestycyjne;
- 39 wniosków nieinwestycyjnych.

28 wniosków jest jeszcze w trakcie oceny. Dla porównania: w 2022 r. złożono 51 wniosków, z czego 45 wniosków uzyskało dofinansowanie⁵⁴.

Pod względem wysokości kwot uzyskanych i potencjalnych (z wniosków w trakcie oceny):

- uzyskane dofinansowanie to niemal 114,5 mln zł (114 496 476,69 zł), w tym:
 - ponad 104,3 mln zł (104 310 633,51 zł) na wnioski inwestycyjne;
 - niemal 10,2 mln (10 185 843,18 zł) na wnioski nieinwestycyjne.
- oczekiwane dofinansowanie (z wniosków w trakcie oceny) to ponad 38,5 mln zł (38 545 800,75 zł).

W 2023 r. pozyskiwano fundusze zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych, w tym:

- 1) środki unijne (Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym 2021-2027, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego);
- 2) budżet Państwa i Województwa Śląskiego, w tym:
 - a) ministerstwa (Edukacji i Nauki, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Finansów);
 - b) fundusze (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Odporności, Fundusz Pracy, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Sprawiedliwości, Krajowy Fundusz Szkoleń);
 - c) programy (Rządowy program odbudowy zabytków Polski Ład, Rządowy Program Polski Ład – edycja VII RSP oraz edycja VIII);
- 3) inne instytucje (NFOŚiGW, WFOŚiGW w Katowicach, PFRON, NFZ, , Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, Instytut Książki, Biblioteka Narodowa, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia);
- 4) sektor prywatny - fundacje i stowarzyszenia (np.: Fundacja Leroy Merlin, Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej, Fundacja Orlen, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Przedsiębiorczego, mFundacja mBanku, Fundacja ING Dzieciom, Fundacja PKO BP, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół I LO „Kościuszko”, TAURON Polska Energia S.A., Węglkokoks S.A., PZU Życie S.A.).

⁵⁴ Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Mysłowice wraz z planem na lata 2024 – 2027, s. 4.

5.12.6 Systemy zarządzania i kontrola jakości obsługi w Urzędzie Miasta

Pełnomocnik ds. systemów zarządzania podejmował następujące działania w 2023 r.:

- 1) przeprowadzenie badania poziomu zadowolenia Klientów z jakości obsługi w Urzędzie Miasta Myslowice oraz opracowanie raportu podsumowującego wyniki badania;
- 2) koordynacja badania benchmarkingowego, wynikającego z realizacji przedsięwzięcia pn. „Benchmarking usług publicznych” obejmująca obszary:
 - a) funkcjonowania Urzędu;
 - b) zarządzania zasobami ludzkimi;
 - c) utrzymania infrastruktury miejskiej na przykładzie oświetlenia ulicznego z perspektywą pomiaru zarządzania energią;
 - d) oświaty – edukacja publiczna z uwzględnieniem przedszkoli, szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących;
- 3) koordynacja procesu monitorowania wskaźników zrównoważonego rozwoju miast opartych na wymaganiach normy ISO 37120;
- 4) przygotowanie projektu zarządzenia Prezydenta Miasta w sprawie organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Miasto Myslowice, obejmującego I i II poziom kontroli zarządczej, którego głównym celem była standaryzacja zasad kontroli zarządczej w Gminie;
- 5) wdrożenie nowego „Regulaminu kontroli zarządczej w Gminie Miasto Myslowice”;
- 6) przeprowadzenie szkoleń i konsultacji dot. wprowadzonych zasad kontroli zarządczej dla kierowników komórek organizacyjnych UM i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy;
- 7) koordynacja i konsultowanie przygotowania Planu działalności Urzędu Miasta;
- 8) opracowanie raportu podsumowującego stan kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta za 2023 r.;
- 9) nadzór, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w oparciu o normę ISO 27001 - przygotowanie jednostki do audytu zewnętrznego, który potwierdził spełnianie wymagań normy w certyfikowanym obszarze.

5.12.7 Wsparcie dla uchodźców z Ukrainy w związku z wojną od lutego 2022 r.

Miasto od początku wybuchu wojny na Ukrainie, wywołanej przez agresję Rosji, aktywnie włączyło się w działania pomocowe. Ich podstawę formalną stanowiły:

- 1) na poziomie gminy: Uchwała nr LII/787 Rady Miasta Myslowice z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie stanowiska Rady Miasta Myslowice dotyczącego wsparcia dla Ukrainy, zmagającej się z autorytarną agresją i podkreślająca pełne prawo do wolności, suwerenności i niepodległości Obywaterek i Obywateli Ukrainy (skierowana do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Ambasady Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej);

2) na poziomie kraju: ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (art. 26 ust. 1 pkt 1).

W 2023 r. powołano Zespół projektowy ds. Realizacji projektu Wsparcia dla uczniów z Ukrainy – Miasto Myslowice⁵⁵ (Zarządzenie Prezydenta z 30 stycznia 2023 r.).

W ramach działań adresowanych do uchodźców z Ukrainy pomoc realizowana była w różnych formach: jako podstawowe wsparcie finansowe, ale także jako wsparcie w aklimatyzacji w „nowym miejscu”, w tym poprzez zapewnienie dostępu do kultury i organizację czasu wolnego (co miało także ważny walor psychologiczny, pozwalający choć częściowo odnaleźć się w nowej, niezamierzonej rzeczywistości).

Na działania związane z pomocą obywatelom Ukrainy Miasto wypłaciło środki w wysokości ponad 1,6 mln zł⁵⁶ (1 633 600,00 zł) - zgodnie z art. 13 ust 1 cyt. ustawy (czyli na świadczenia pieniężne środków każdemu podmiotowi, a w szczególności osobie fizycznej, prowadzącej gospodarstwo domowe, która zapewni im zakwaterowanie i wyżywienie za okres 60 dni lub dłużej w szczególnie uzasadnionych przypadkach).

Natomiast główną jednostką miejską ds. udzielania pomocy, w tym uchodźcom z Ukrainy, jest MOPS (działający we współpracy z placówkami oświatowymi), zapewniający podstawowe spraw bytowych i życiowych, jak świadczenia i zasiłki, dopłaty do posiłków dla dzieci i młodzieży, itp. (Tab. 55).

Tab. 55 Wykaz świadczeń rodzinnych wynikających z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy, udzielanych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - za 2023 r.

Ip.	Zadanie	Wartość [jednostka]	Kwota [zł]	Wartość [jednostka]	Kwota [zł]
1.	Świadczenia rodzinne, w tym:		317 544,00		163 722,00
2.	– zasiłki rodzinne i dodatki	646 świadczeń (10 rodzin)	78 811,00	518 świadczeń (24 rodziny)	59 288,00
3.	– zasiłek pielęgnacyjny	121 świadczeń	26 117,00	45 świadczeń	9 713,00
4.	– świadczenie pielęgnacyjne	44 świadczenia	98 449,00	18 świadczeń	36 023,00
	– świadczenie rodzicielskie	113 świadczeń	105 167,00	59 świadczeń	57 698,00
6.	– jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	9 zapomóg	9 000,00	1 świadczenie	1 000,00
7.	– składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego	46 składki		17 składek	
8.	– składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego	46 składki		17 składek	
9.	jednorazowe świadczenie 300 zł	218 świadczeń	65 400,00	1690 świadczeń	507 000,00
10	pomoc doraźna w postaci posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach (zasiłek celowy na opłacenie posiłku)	4 dzieci; 6 dzieci	4 237,00	283 dzieci; 48 dzieci	40 479,80
11	stypendia szkolne	17 uczniów	13 077,39	3 uczniów	1 632,00
12	Pozostałe działania na rzecz obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi	nadzór nad sprawowaniem pieczy przez opiekunów tymczasowych: 21 dzieci w 18 rodzinach ustanowionych przez sąd, które przyjechały do Polski bez opieki osoby dorosłej			

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023, s. 38-41.

⁵⁵ w ramach osi priorytetowej: XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego dla działania: 11.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego dla poddziałania: 11.1.6. Wzrost dostępności do edukacji ogólnej dla uczniów z Ukrainy - tryb nadzwyczajny.

⁵⁶ Na podstawie materiału Wydziału Infrastruktury Miejskiej (Zespół komunalny).

Ponadto w różne formy pomocy zaangażowane były miejskie placówki kultury, w tym:

- 1) Miejska Biblioteka Publiczna i takie działania jak:
 - a) organizowanie wydarzeń integrujących Ukraińców z mieszkańcami Mysłowic, zwłaszcza dzieci i młodzież, zorganizowanie akcji pozyskiwania książek z Ukrainy (ponad 450 do wypożyczenia i 3 000 do rozdania i wymiany w punktach bookcrossingowych) - zainicjowana przez Prezydenta Mysłowic i obywatelkę Ukrainy wraz z otwarciem kącika czytelniczego dla dzieci ukraińskich i prowadzenie czytelniczych zajęć integracyjnych dla dzieci z Ukrainy;
 - b) zarejestrowanie 53 czytelników z Ukrainy (21 dorosłych i 32 dzieci), którzy wypożyczyli łącznie 317 książek w języku ukraińskim i 677 w języku polskim (w trzech placówkach prowadzono punkty bookcrossingowe książek w języku ukraińskim);
 - c) włączenie się w ogólnopolską akcję pod hasłem „Serce dla Ukrainy”.
- 2) Miejski Ośrodek Kultury i takie działania jak: wystawa prac artystów ukraińskich pn. „Artists Support Ukraine” (wraz ze Stowarzyszeniem Le Droit Humain - ok 120 uczestników).

Liczba ukraińskich rodzin pobierających świadczenia rodzinne to 28, a liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny to 10 (w 2022 r. było to odpowiednio: 40 rodzin pobierających świadczenia i 24 - zasiłki).

5.13 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Bezpieczeństwo publiczne oraz jego indywidualne i społeczne poczucie jest szczególnym wymiarem funkcjonowania miasta i jego przestrzeni. Oznacza stan pewności, spokoju, zabezpieczenia a także brak zagrożenia i ochronę przed niebezpieczeństwem.

Podstawą wszelkich działań związanych z bezpieczeństwem publicznym i właściwym zabezpieczeniem dobrostanu mieszkańców Mysłowic są następujące dokumenty:

- 1) „Plan zarządzania kryzysowego dla miasta Mysłowice”: w 2023 r. przeprowadzono aktualizację w zakresie systemu ostrzegania i alarmowania mieszkańców oraz systemów łączności; było to konieczne ze względu na przeprowadzone naprawy niedziałających syren alarmowych;
- 2) „Plan operacyjny funkcjonowania Miasta Mysłowice w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny na 2023 r.”: to dokumentacja niejawną - dotyczy zadań, jakie spoczywają na samorządzie w sytuacji kryzysu lub wojny, sposobu ich realizacji, kompetencji podmiotów funkcjonujących na terenie miasta i podziału odpowiedzialności w tym zakresie;
- 3) „Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w mieście Mysłowice na lata 2022-2025”: w 2023 r. przeprowadzona ewaluacja miała na celu: wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, eliminowanie zagrożeń, przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu

społecznemu, a tym samym poprawę jakości życia w Mieście; cele szczegółowe „Programu” odnoszą się do szerokiego zakresu zagadnień, od dewastacji infrastruktury komunalnej i patologii, po ograniczanie zagrożeń ekologicznych; projekt takiego „Programu” jest przygotowywany przez Miejską Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, a następnie jest uchwalany przez Radę Miasta. Komisja ta jest powoływana przez Prezydenta Miasta na prawach powiatu, w celu realizacji zadań z zakresu zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (art. 38a ustawy o samorządzie powiatowym); Komisja pełni rolę koordynatora działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku w mieście, a jej głównym narzędziem jest ww. program.

W strukturze Urzędu Miasta za bezpieczeństwo publiczne odpowiada Wydział Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego, przy współpracy Straży Miejskiej. To dwa synergiczne elementy, o następujących obszarach działania:

- 1) misją Wydziału jest odpowiednie zaplanowanie i koordynowanie - na poziomie Miasta - działań prowadzonych w sytuacjach kryzysowych; jest to kluczowy element kompleksowego systemu zarządzania kryzysowego, którego istotą jest, z jednej strony stworzenie warunków skuteczniejszego radzenia sobie z trudnymi sytuacjami przez właściwe służby i organy administracji publicznej, z drugiej zaś stworzenie sprawnego systemu reagowania w sytuacjach kryzysowych, kiedy normalne zasoby i procedury działania okazują się niewystarczające; poza tym realizuje też zadania wynikające z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych;
- 2) zadaniem Straży Miejskiej jest zasadniczo ochrona spokoju i porządku publicznego na terenie miasta poprzez: kontrole ruchu drogowego, kontrolę publicznego transportu zbiorowego, współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie: ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem, ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

Natomiast pod względem ochrony przeciwpożarowej w mieście Mysłowice funkcjonuje Państwowa Straż Pożarna i trzy oddziały Ochotniczej Straży Pożarnej - w dzielnicach Janów, Kosztowy, Dzieńkowice.

Istotne jest również, że Rady Dzielnic zobowiązane są do współdziałania w zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej w swojej dzielnicy, min. ze Strażą Pożarną, Strażą Miejską czy Policją.

Promowanie bezpiecznych zachowań w codziennym życiu jest także realizowane przez jednostki miejskie zajmujące się kulturą i edukacją. Działania te najczęściej adresowane były do dzieci i młodzieży oraz do seniorów.

Zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa przeciwpożarowego podejmowane w 2023 r. to m.in.:

- utrzymanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Mysłowicach w stałej gotowości bojowej;
- pozyskanie środków z Funduszu Sprawiedliwości na doposażenie jednostek OSP, funkcjonujących na terenie miasta na łączną kwotę 150 000 zł;
- zakup zestawu do ewakuacji głębokościowej, zestaw do ratownictwa technicznego, fantomy, defibrylator, pulsometr, wyposażenie osobiste strażaka ratownika;
- doposażenie magazynu przeciwpowodziowego w profesjonalny sprzęt;
- kompleksowy remont schronu miejskiego;
- remont i uruchomienie pięciu niesprawnych syren alarmowych na terenie miasta.

5.13.1 System bezpieczeństwa: Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

Elementem systemu bezpieczeństwa na terenie Mysłowic jest Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego (MCZK). Jego zadania wynikają z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Mysłowice nr 549 z dnia 13 grudnia 2019 r. wprowadzającego Regulamin Działania Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Mysłowicach, tj.:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum;
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Dyżury w MCZK prowadzone są całodobowo, w zmianach 12 godzinnych, przez pięciu pracowników, w siedzibie Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego UM (budynek KM PSP przy ul. Mikołowskiej 50m).

MCZK zarządza: Systemem Wczesnego Ostrzegania o Zagrożeniach (SWO) oraz Systemem Wykrywania i Alarmowania (SWA). Systemy te mają na celu zapewnienie skutecznego uzyskiwania informacji i ich wymiany o zagrożeniach dla ludzi i środowiska, ostrzegania i alarmowania w przypadku ich wystąpienia w czasie pokoju oraz podczas osiągnięcia wyższych stanów gotowości obronnej państwa lub wprowadzenia stanu nadzwyczajnego:

- 1) w zakresie SWO: MCZK współpracuje z służbami, inspekcjami i strażami, których statutowa działalność przewiduje zadania związane z monitorowaniem i wykrywaniem zagrożeń, przekazywaniem informacji o ich wystąpieniu, opracowaniem danych oraz ostrzeganiem i alarmowaniem;
- 2) w zakresie SWA: MCZK prowadzi nadzór nad jego funkcjonowaniem: monitoruje i analizuje zagrożenia, utrzymuje stałą łączność z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK), jest też zintegrowany z systemem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego; dźwiękowy system ostrzegania i alarmowania obejmuje 10 syren elektronicznych, do ich sterowania i zarządzania wykorzystywana jest najnowsza technologia IP i transmisja radiowa.

W 2023 r. odnotowano o 230 awarii i interwencji więcej niż w 2022 r., a skuteczność interwencji Dyżurnego MCZK pozostaje na porównywalnym do poprzednich lat poziomie.

Typy zgłoszeń w zakresie bezpieczeństwa publicznego i porządku, przyjętych w 2023 r. (wraz z ich ilościowym udziałem - wg miesięcy) ilustruje poniższe zestawienie (Tab. 56).

Tab. 56 Zgłoszenia przyjęte przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w 2023 r.

Zdarzenia	Miesiąc												Razem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Awarie														
Ciepłownictwo	1	2	5	0	0	0	1	1	0	1	4	1	16	
Energetyka	8	8	4	3	7	5	6	6	5	5	9	5	71	
Gazownictwo	3	0	1	1	1	2	4	3	3	2	1	0	21	
Telekomunikacja	4	3	0	0	1	4	1	5	2	2	4	0	26	
Wodociągi i kanalizacja	9	11	14	18	12	19	33	36	16	18	14	16	216	
Oświetlenie uliczne	10	12	9	5	5	7	9	13	22	29	27	14	162	
Sygnalizacja świetlna	15		3	1	2	3	5	4	1	4	4	5	47	
Katastrofy, pożary, powodzie	11	2	13	23	24	18	10	22	19	19	11	22	194	
Inne awarie nie objęte wykazem	2	9	3	6	2	0	4	6	4	6	6	10	58	
Interwencje														
Drogi /w tym oznakowanie/	48	40	18	12	21	17	21	27	10	11	15	25	265	
Wypadki w ruchu lądowym /wypadki, kolizje	4	5	8	11	7	10	5	8	7	5	2	3	75	
Czystość	6	1	2	1	0	8	5	6	4	5	3	1	42	
Roslinność	14	10	8	8	6	21	25	47	9	10	15	9	182	
Zgony osób	30	26	31	31	33	17	35	30	32	23	19	18	325	
Zwierzęta	18	16	13	14	24	21	38	53	12	15	15	21	260	
Inne interwencje nie objęte wykazem	11	18	5	11	4	25	16	5	12	20	17	51	195	
Akcja Zima	24	20	28	0	0	0	0	0	0	0	13	48	133	
Pomoc Psychologa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Za pośrednictwem aplikacji "Zgłoś"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inne cykliczne czynności														
Ostrzeżenia meteorologiczne	27	36	33	28	26	35	50	50	23	25	35	36	404	
Czynności w ramach Planu Działań	18	17	21	16	18	15	15	17	19	21	19	17	213	
Trening Systemu Wczesnego Ostrzegania i	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	4	
Cwiczenia ATP 45	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	4	
Wprowadzenie stopni alarmowych	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	4	
Trening stałego dyżuru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nasłuch radiowy - uderzenia z powietrza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	
Raportowanie Sytuacyjne - CAR RCB	4	1	1	0	1	4	8	10	5	4	2	2	42	
Kaskada	5	3	0	2	3	0	0	2	1	3	1	3	23	
													Ogółem	2994

Źródło: materiał Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego

5.13.2 Informowanie o ryzyku wystąpienia przekroczeń w zakresie niskiej emisji

W odniesieniu do stanu środowiska na MCZK spoczywa obowiązek informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia przekroczeń lub ich wystąpienia w zakresie niskiej emisji, jak i podjęcie działań wskazanych w „Planie Działań Krótkoterminowych” (będącego częścią Programu Ochrony Powietrza), zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) i Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/62/8/2023 z dnia 20 listopada 2023 r.

Na podstawie danych przekazanych z poziomu województwa (z WCZK) analizowane są powiadomienia pod kątem obszaru, którego dotyczy powiadomienie, a w wypadku, gdy teren oddziaływania obejmuje Mysłowice MCZK natychmiast przekazuje informację do publikacji na stronach Urzędu Miasta w zakładce „Miasto” – „Środowisko i ekologia” - „Jakość powietrza”, jak też do placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, placówek zdrowia, służb miejskich, administracji mieszkaniowych.

W przypadku przekroczenia norm, zgodnie z „Programem Działań Krótkoterminowych” wprowadza się działania: informacyjne, operacyjne, ostrzegawcze, nakazowo/zakazowe. W 2023 r. odnotowano 7 przekroczeń norm pyłu zawieszanego PM 10 i 213 informacji o jakości powietrza na obszarze Mysłowic (co pokazano w powyższej Tabeli 56 w grupie działań pt. „inne cykliczne czynności”).

5.14 Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi (tzw. NGO'sami) jest jedną z form kształtowania idei samorządności, opartej na zasadzie partnerstwa, pomocniczości, odpowiedzialności i jawności działania, a także jest elementem aktywizującym i łączącym społeczność lokalną przez partycypację społeczną w planowaniu i realizacji działań.

Podstawą tej współpracy jest corocznie opracowywany dokument pn. „Roczny program współpracy miasta Mysłowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Współpraca zachodzi zarówno w formie finansowej, jako dotacje z budżetu Miasta, jak i pozafinansowym, jako wkład własny (tj. angażowanie sił własnych zarówno przez Miasto, jak i organizacje pozarządowe - co jest przeliczane na wymiar finansowy).

W 2023 r. w Mysłowicach zarejestrowane były 154 organizacje pozarządowe (w 2022 r.: to 151), a na rzecz Miasta działało 31 (w 2022 r.: 34). NGO'sy to ważny gracz na lokalnej scenie. Dla wzmocnienia tej współpracy podejmowano następujące inicjatywy:

- realizacja przez MOPS Programu „Prosta droga”, nastawionego na upowszechnianie wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym oraz dzieciom i młodzieży, które objęte są wsparciem Ośrodka - informacje na ten temat na: Wolontariat: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mysłowicach (mops-myslowice.pl);

- przystąpienie Urząd Miasta do projektu „Wspieraj lokalnie”, który łączy kampanię przekazywania 1,5% dla lokalnych organizacji pozarządowych z samorządową kampanią rozliczania PIT na terenie gminy zamieszkiwanej przez podatnika

Efektom projektu „Wspieraj lokalnie” jest aplikacja do rozliczania PIT, do której automatycznie dodawane są wszystkie organizacje pożytku publicznego zarejestrowane w Mysłowicach, znajdujące się na liście Narodowego Instytutu Wolności - wykaz na stronie internetowej: <https://www.myslowice.pl/aktualnosci/wspieraj-lokalnie-2/>.

5.14.1 Współpraca finansowa i niefinansowa

Dofinansowanie - w formie dotacji na realizację zadań publicznych - udzielane było przez: Kancelarię Prezydenta Miasta oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych⁵⁷ (Tab. 57).

Tab. 57 Dotacje celowe przyznane i ich wykorzystanie w 2022 r.

	Kwota dotacji zgodnie z umową [zł]	Wykorzystana kwota dotacji wg sprawozdania [zł]	Wysokość środków własnych finansowych [zł]	Wkład osobowy w przeliczeniu na zł [zł]
Kancelaria Prezydenta Miasta	263 560,00	262 840,47	203 892,08	81 080,00
Wydział Kultury, Sportu i Turystyki	1 300 000,00	1 295 572,50	503 091,50	0,00
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	4 445 330,72	4 222 802,83	74 684,21	28 220,00
ŁĄCZNIE:	6 008 890,72	5 781 215,45	781 667,79	109 300,00

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy samorządu miasta Mysłowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2023 rok.

Suma dotacji przyznanych przez Miasto to nieco ponad 6 mln zł, a cała wartość zadań publicznych zrealizowanych w 2023 r. przez organizacje pozarządowe w Mysłowicach to łącznie niemal 6,7 mln zł (6 672 183,24 zł) - uwzględniając dotacje, środki własne finansowe i wkład niefinansowy (ok. 6,3 mln zł).

Wybrane dane nt. realizacji „Programu” w 2023 r.:

- kwota zaplanowana w 2022 r. na organizacje samorządowe w 2023 r. to ok. 5,7 mln zł (5 702 480,00 zł);
- suma przyznanych dotacji - w trybie konkursowym i pozakonkursowym to łącznie 6 008 890,72 zł, wg podpisanych umów (w 2022 r. to 5 558 527,80 zł);
- kwota wykorzystanej dotacji to: 5 781 215,45 zł, wg sprawozdań z realizacji zadania publicznego (w 2022 r.: 5 375 418,29 zł);
- wysokość finansowego wkładu własnego organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych to 781 667,79 zł (w 2022 r.: 910 180,00 zł);
- wartość wkładu osobowego organizacji pozarządowych, w przeliczeniu na złotówki, to 109 300,00 zł (w 2022 r.: 59 438,60 zł).

Miasto przeprowadziło 9 otwartych konkursów i podpisało 51 umów na realizację zadań publicznych z organizacjami pozarządowymi, w tym: 37 umów w trybie konkursowym i 14 umów w trybie pozakonkursowym.

⁵⁷ Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy gminy Mysłowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok.

Z liczbowego zestawienia dotacji na zadania publiczne (wg obszarów tematycznych z ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) wynika, że: na pierwszym miejscu było wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (22), na drugim ex-aequo: pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (9), na trzecim miejscu: działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej (4), ochrona i promocja zdrowia (3), powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej (2), wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej (1).

Aktywności organizacji pozarządowych w szczególności powiązane były z takimi Wydziałami i jednostkami miejskimi jak:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego i realizacji różnego typu działań służących wsparciu osób ze szczególnymi potrzebami;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji: w zakresie współpracy z klubami i stowarzyszeniami prowadzącymi drużyny sportowe dla dzieci i młodzieży, dorosłych poprzez współorganizację wydarzeń i cyklicznych zajęć sportowo-rekreacyjnych i bezpłatne udostępnienie bazy sportowej;
- Mysłowicki Ośrodek Kultury: w zakresie udzielania pomocy organizacjom poprzez współorganizację wydarzeń kulturalnych (typu: koncert, warsztaty, wystawy, projekty społeczne – międzypokoleniowe, itp.);
- Muzeum Miasta Myslowice: w zakresie udzielania pomocy organizacjom w formie prezentowania wystaw czasowych i wydarzeń muzealnych (w tym udział w organizacji 100-lecia Hufca ZHP i Nocy Muzeów);
- Miejska Biblioteka Publiczna: w zakresie współpracy z organizacjami zajmującymi się osobami ze szczególnymi potrzebami przez rozwój czytelnictwa i zwiększanie udziału tych osób w kulturze, zwiększenie świadomości o bezpieczeństwie na co dzień i idei pomocowości (w tym: organizacja biblioterapii, wypożyczanie „książek mówionych”, działalność Klubu Zaczynanego Seniora, zbiórki dla bezdomnych zwierząt);
- placówki oświatowe: w zakresie współpracy z organizacjami o zróżnicowanym profilu: pomocowym, ekologicznym, zdrowotnym, społecznym, poprzez współorganizację aktywności uwrażliwiających dzieci i młodzież na potrzeby innych: ludzi, zwierząt, planety (występy, okolicznościowe obchody, warsztaty, kiermasze, konkursy, spotkania z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej, zbiórki pomocowych).

Załącznik nr 1 do Sprawozdania z realizacji „Rocznego programu (...)” zawiera szczegółowe informacje dot. udzielnych dotacji i zrealizowanych projektów, w tym: nazwa organizacji pozarządowej – oferenta, tytuł projektu, kwota dotacji, wkład własny i niefinansowy oferenta, czas trwania, liczbę beneficjentów i rodzaj grupy docelowej.

5.14.2 Inicjatywy lokalne

Inicjatywa lokalna to rozwiązanie dające możliwość zgłaszania przez indywidualnych mieszkańców wniosków o realizację zadań publicznych (do 31 lipca danego roku).

W 2023 r. była to dziewiąta edycja. Wpłynęły 2 wnioski (ze Stowarzyszenia Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek” i Fundacji „Sport i Edukacja”), ale nie zostały przyjęte do realizacji (biorąc pod uwagę wyniki oceny i możliwości finansowe miasta podjęto decyzję o nieprzyjmowaniu zadań do realizacji).

W 2023 r. kontynuowany był projekt pn. „Klub Inicjatyw Lokalnych w Mysłowicach”⁵⁸ (realizowany w latach 2020 - 2023) w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST i Miastem Mysłowice:

- celem Projektu była realizacja Programów Aktywności Lokalnej w 3 dzielnicach: Centrum, Piasek, Stare Miasto, ze szczególnym uwzględnieniem działań opartych o samopomoc i wolontariat, działań organizacji pozarządowych i liderów lokalnych, działań środowiskowych, prozatrudnieniowych i edukacyjnych;
- planowane było wsparcie dla 67 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które mają włączyć się w działania na rzecz Miasta i zdobyć kwalifikacje niezbędne na rynku pracy;
- wartość projektu to ponad 1,1 mln zł (1 178 464,80 zł), w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020: 1 119 541,56 zł - pozostała część to wkład własny Miasta.

Procedura postępowania w ramach Inicjatywy lokalnej jest stronie internetowej:
<http://www.bip.myslowice.pl/page/4912,inicjatywa-lokalna.html>.

5.14.3 Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego

Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego w Mysłowicach III kadencji została wybrana w grudniu 2022 r. na okres 2023 - 2026 (Zarządzenie Prezydenta Miasta Nr 729/22 z dnia 23 grudnia 2022 r.). Jej obszar aktywności to m.in.: diagnoza potrzeb i integracja sektora organizacji pozarządowych, tworzenie standardów realizacji zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym, tworzenie warunków do rozwoju organizacji pozarządowych oraz pobudzanie ich do działań.

W 2023 r. Rada odbyła 10 posiedzeń stacjonarnych, była współorganizatorem Dni Organizacji Pozarządowych połączonych z obchodami Dnia Dziecka oraz V Mysłowickiego Forum Organizacji Pozarządowych.

⁵⁸ Klub Inicjatyw Lokalnych w Mysłowicach - Stowarzyszenie MOST (mostkatowice.pl)

6. Aktywność Prezydenta Miasta, Rady Miasta i ich organów doradczych

Urząd Miasta to instytucja administracji publicznej działająca na poziomie lokalnym. Stanowi narzędzie zarządzania i realizacji zadań administracyjnych dla organów, jakimi są wójt/burmistrz/prezydent miasta, rady gminy/miasta, oraz na rzecz jej komisji i innych jednostek funkcjonujących w strukturze gminy.

6.1 Prezydent Miasta i Rada Miasta

Uchwały Rady Miasta i Zarządzenia Prezydenta Miasta stanowią formalną podstawę zarządzania gminą i odnoszą się do różnych obszarów jej funkcjonowania. Zostały one przeanalizowane pod kątem ich treści merytorycznej i podzielone na następujące kategorie:

- budżetowo-finansowe (budżet, Wieloletnia Prognoza Finansowa, podatki, itp.);
- formalno-organizacyjne (decyzje związane z funkcjonowaniem urzędu i podległych mu jednostek, w tym: nabory i nominacje, statut, itp.);
- obszary funkcjonowania gminy (zadania realizowane przez gminę).

W 2023 r. podjęto 281 Uchwał Rady Miasta Mysłowice (w 2022 r.: 233) i wydano 758 Zarządzeń Prezydenta Miasta Mysłowice (w 2022 r.: 742):

- w przypadku uchwał, najlichniesza grupa dotyczyła kwestii związanych z gospodarowaniem mieniem, dalej w kolejności: sprawy budżetowe, sprawy organizacyjno-administracyjne (typu: petycje, skargi, powoływanie komisji doraźnych, itp.), sprawy związane ze zdrowiem, uchwały na podstawie projektów zgłoszonych przez Radnych, a w sprawach pozostałych są to pojedyncze uchwały.
- w przypadku zarządzeń, zdecydowanie najlichniesza grupa dotyczyła kwestii związanych z gospodarowaniem mieniem, dalej w kolejności były to: sprawy związane z edukacją i sprawy budżetowe, następnie sprawy organizacyjne, sprawy dot. ochrony zdrowia i sprawy związane z infrastrukturą miejską i inne pojedyncze.

Wykaz Uchwał Rady Miasta i Zarządzeń Prezydenta Miasta z 2023 r. stanowi odrębny załącznik do niniejszego Raportu.

Rada Miasta nie udzieliła Prezydentowi Miasta Dariuszowi Wójtowiczowi absolutorium. Radni nie udzielili mu także wotum zaufania w 2023 r.

Rada Miasta w Mysłowicach liczy 23 Radnych. W poprzedniej kadencji Przewodniczącym Rady Miasta był Tomasz Papaj, I Wiceprzewodniczącym - Andrzej Dombek, II Wiceprzewodniczącym - Edward Lasok, III Wiceprzewodniczącym - Wiesław Tomanek (pod koniec kadencji nastąpiła zmiana osobowa na stanowisku Przewodniczącego - Antoni Zazakowny zastąpił radnego Tomasza Papaja).

Wybrane informacje na temat aktywności i podejmowanej tematyki przez Radę Miasta, jej Przewodniczącego i Radnych przedstawiono poniżej na podstawie Sprawozdania z działalności Rady Miasta Mysłowice za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.:

1) pod względem aktywności Rady Miasta Mysłowice w 2023 r.:

- a) obradowano na 17 sesjach (zwyczajnych i nadzwyczajnych); ogólna frekwencja na sesjach wyniosła: 78% (na sesjach zwyczajnych: 94,5%, a na sesjach nadzwyczajnych: 48,6%);
- b) podejmowano na zwyczajnych sesjach Rady Miasta m.in. takie tematy jak: finanse Miasta i finanse spółek prawa handlowego z większościowym udziałem miasta, stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego, bezpieczeństwa sanitarnego, bezpieczeństwa i porządku w mieście; pozostałe zagadnienia dotyczyły wszystkich obszarów funkcjonowania miasta, w tym m.in.: ochrona zdrowia, stan jakości powietrza, inwestycje w Mieście, sprawy oświatowe, zasoby pomocy społecznej, zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, działania rewitalizacyjne, budownictwo komunalne, gospodarka wodno-ściekowa, funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, gospodarowanie gminnym zasobem mieszkaniowym, jakość usług świadczonych przez Urząd Miasta i jednostki podległe, a także takie kwestie jak: restrukturyzacja zadłużenia miasta i realizacja programu naprawczego SP ZOZ Szpitala nr 2 im. dr. T. Boczonja, funkcjonowanie Gminy Miasta Mysłowice w GZM, czy nowo przyjęta „Strategia Rozwoju Miasta Mysłowice 2030+”;
- c) w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej nie wpłynął żaden projekt uchwały;
- d) w ramach inicjatywy uchwałodawczej Radnych przygotowano 5 projektów uchwał:
 - ✓ Uchwała Nr LXVIII/1097/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Komisji Finansów i Rozwoju Rady Miasta Mysłowice;
 - ✓ Uchwała Nr LXVIII/1098/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie odwołania Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Mysłowice;
 - ✓ Uchwała Nr LXXVII/1232/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Miasta Mysłowice;
 - ✓ Uchwała Nr LXXVII/1235/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do prac nad określeniem szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania;
 - ✓ Uchwała Nr LXXVII/1236/23 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do prac nad nadaniem nazwy ulicy na odcinku od

skrzyżowania z ul. Cmentarną do drogi ekspresowej S1 oraz zaliczeniem jej do kategorii drogi gminnej publicznej.

- 2) w obszarze aktywności Przewodniczącego Rady Miasta w 2023 r.:
 - a) nastąpiło wystosowanie 99 pism o różnorodnej tematyce, adresowanych do: Prezydenta Miasta Mysłowice i Radnych, przedstawicieli Rad Dzielnic, przedstawicieli organów administracji samorządowej i rządowej, kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i jednostek miejskich, mieszkańców;
 - b) zrealizowano udział Przewodniczącego wraz z Wiceprzewodniczącymi Rady Miasta w Śląskim w Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów oraz w ok. 30 miejskich uroczystościach i obchodach, m.in.: uroczystościach upamiętniających wydarzenia patriotyczne, historyczne i obchodach rocznicowych, uhonorowaniu wyróżnieniem „Zasłużony dla miasta Mysłowice”, spotkaniach dotyczące kształtowania przestrzeni Miasta, wydarzeniach sportowych, imprezach charytatywnych i społecznych, ważniejszych wydarzeniach kulturalnych.
- 3) pod względem aktywności Radnych:
 - a) zgłoszono 93 interpelacje, 63 zapytania i 1 wniosek Radnych adresowane do Prezydenta Miasta (w 2022 r. to 144 interpelacji i 20 zapytań); tematyka dotyczyła głównie spraw komunalnych, dotyczących bezpieczeństwa a także stanu i jakości dróg i ulic – podobnie jak w roku poprzednim;
 - b) zgłoszono 7 wniosków Rady Miasta do Prezydenta Miasta - nie udzielono odpowiedzi na 2 (w 2022 r. było to 9 wniosków); tematyka dotyczyła m.in.: zakończenia współpracy z wydawcą gazety "Nasze Mysłowice", zabytków, spraw finansowych, edukacyjnych, profilaktyki prozdrowotnej, działań inwestycyjnych.
 - c) zgłoszono 18 wniosków komisji stałych do Prezydenta Miasta - nie uzyskano odpowiedzi na 3 (w 2022 r. były to 24 wnioski); tematyka dotyczyła m.in.: doświetlenia przejść dla pieszych na głównych ciągach komunikacyjnych, zabytków, spraw budżetowych, planowanych działań inwestycyjnych spraw oświatowych, spraw organizacyjnych związanych z przygotowaniem materiałów przez Prezydenta Miasta na posiedzenie Komisji, przygotowywania i terminowego przekazywania materiałów na posiedzenia wskazanych Komisji;

W ramach Rady Miasta (zgodnie § 15 Statutu Miasta Mysłowice) działa 7 Komisji Stałych, w tym Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolny. Komisje rozpatrywały sprawy właściwe dla przedmiotu ich działania i zakresu zadań, wypracowując opinie, wnioski i stanowiska, kierowane na sesje Rady Miasta Mysłowice.

Szczegółowe informacje o pracy i tematyce poruszanych zagadnień zawarte są w sprawozdaniach poszczególnych Komisji za 2023 r.

Poniżej zaprezentowany został wybrany skrót tych informacji⁵⁹:

- 1) **Komisja Rewizyjna** (skład 7 Radnych, a na koniec 2023 r. 6 Radnych): odbyło się 13 posiedzeń (średnia frekwencja: 90 %); pracowano w oparciu o plan pracy przyjęty przez Radę Miasta Mysłowice na sesji w dniu 20 grudnia 2022 r.); w trakcie 2023 r. powołano 4 zespoły kontrolne do przeprowadzenia:
 - a) kontroli problemowej realizacji zadań w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego w latach 2019 – 2021 w dzielnicy Dzieńkowice;
 - b) kontroli problemowej nadzoru i realizacji zadania „Dostosowanie pomieszczeń wraz z wyposażeniem umożliwiającym rozszerzenie działalności w Przedszkolu nr 19 w Mysłowicach o kolejną grupę przedszkolną”;
 - c) kontroli problemowej działań Prezydenta Miasta Mysłowice dotyczących przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli emerytowanych nauczycieli myśłowickich placówek oświatowych w 2022 r.;
 - d) kontroli sprawdzającej sprawność i skuteczność komunikacji Urzędu Miasta Mysłowice z radami dzielnic, obejmującej lata 2022 – 2023.
- 2) **Komisja Finansów i Rozwoju** (skład: 8 Radnych, a na koniec 2023 r. 9 Radnych: odbyło się 11 posiedzeń, w tym 2 wspólne z Komisją Gospodarki Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa (średnia frekwencja 95,5%); zaopiniowano 236 projektów uchwał, wystąpiono z 5 wnioskami do Prezydenta Miasta, jednym wnioskiem do Przewodniczącego Komisji Finansów i Rozwoju, jednym wnioskiem do Rady Miasta);
- 3) **Komisja Gospodarki Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa** (skład: 12 Radnych, a na koniec 2023 r. 12 Radnych): odbyło się 11 posiedzeń, w tym 2 wspólne z Komisją Finansów i Rozwoju (średnia frekwencja 91,7%); zaopiniowano 141 projektów uchwał, odstąpiono od opiniowania 3 projektów, zgłoszono 5 wniosków do Prezydenta Miasta i 11 wniosków do budżetu miasta na 2024 r.);
- 4) **Komisja Edukacji, Kultury i Sportu** (skład: 9 Radnych): odbyło się 12 posiedzeń, w tym 6 wyjazdowych w szkołach (średnia frekwencja 86,1%); zaopiniowano 12 projektów uchwał i odstąpiono od opiniowania jednego projektu, wystąpiono z 5 wnioskami do Prezydenta Miasta i 21 wnioskami do projektu budżetu miasta na 2024 r.);
- 5) **Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia** (skład: 6 Radnych): odbyło się 11 posiedzeń, w tym 3 wyjazdowe: w MOPS, Żłobku Miejskim w Mysłowicach, SPZOZ Szpitalu nr 2 im. dr. T. Boczonias w Mysłowicach (średnia frekwencja 78,8%); zaopiniowano 25 projektów uchwał i opiniowano dokumenty tematycznie typu: programy dot. profilaktyki uzależnień, program naprawczy SP ZOZ Szpitala nr 2 im. dr. T. Boczonias, ocena zasobów pomocy społecznej za 2022 r., informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Miasta za 2022 r., projekt budżetu miasta na 2024 r.;

⁵⁹ Komisje powoływane przez Radę Miasta określa § 15 Statutu Miasta Mysłowice.

- 6) **Komisja Samorządności i Przestrzegania Prawa** (skład: 6 Radnych): odbyło się 11 posiedzeń (średnia frekwencja 89,4%); zaopiniowano 10 projektów uchwał, zgłoszono 3 wnioski do Prezydenta Miasta; ponadto złożono 5 wniosków do projektu budżetu miasta na 2024 r. (2 wnioski przedmiotowej Komisji, 1 z Komendy Miejskiej Policji, 1 wniosek z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, 1 wniosek ze Straży Miejskiej);
- 7) **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji** (skład: 5 Radnych): odbyło się 11 posiedzeń (średnia frekwencja 89,1%); rozpatrzono: 13 skarg (na działania Prezydenta Miasta, kierowników jednostek podległych: poszczególnych dyrektorów placówek oświatowych i jednostek kulturalnych, dyrektora MZGK) i 4 wnioski (m.in. o powołanie komisji doraźnej ds. opracowania zmian w treści normatywnej statutów jednostek pomocniczych Miasta, o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o ustalenia wysokości podatku od środków transportowych);

Ponadto działała **Komisja Inwentaryzacyjna**⁶⁰ (skład: 3 Radnych): odbyło się 7 posiedzeń (frekwencja 100%); przeprowadzono weryfikację i akceptację kart inwentaryzacyjnych działek - wnioski dotyczyły skomunalizowania gruntów w następujących obrębach: Myslowice, Dzieckowice, Wesola, Krasowy, Kosztowy, Brzezinka).

W ramach prac Rady Miasta powołano też **komisję doraźną** do opracowania zmian Statutów Dzielnic Miasta Myslowice, złożoną z 3 Radnych, a następnie zmniejszoną do 2 Radnych (zgodnie z Uchwałą nr LXVI/1055/23 Rady Miasta Myslowice z 30 marca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr LXIII/1014/23 Rady Miasta Myslowice z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie powołania Komisji doraźnej do opracowania zmian Statutów Dzielnic Miasta Myslowice).

6.2 Organy wspomagające samorząd terytorialny

Przy Urzędzie Miasta i Prezydencie Miasta funkcjonowały różne organy doradczo-konsultacyjne, wspierające władze samorządowe – Prezydenta lub Radę Miasta – w realizacji zadań własnych i w procesie zarządzania miastem:

- 1) Organy wieloosobowe:
 - a) Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych i Członków ich Rodzin (przy MOPS);
 - b) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (przy MOPS);
 - c) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (przy Urzędzie Miasta);
 - d) Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna (przy Urzędzie Miasta);
 - e) Rada Sportu (ciało opiniodawczo-doradcze Prezydenta Miasta w ramach realizacji zadania własnego: tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu), powołana w 2019 r.;

⁶⁰ Działająca w oparciu o Ustawę z dnia 10 maj 1990 Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32 poz. 191 z późn. zm.).

- f) Mysłowicka Rada Biznesu⁶¹ (dobrowolne zrzeszenie przedsiębiorców, działających na terenie Mysłowic powołane przez Prezydenta Miasta);
 - g) Młodzieżowa Rada Miasta - VII kadencja (ciało konsultacyjne przy Radzie Miasta, reprezentujące interesy myśłowickiej młodzieży i wspierające jej aktywności w mieście);
 - h) Mysłowicka Rada Seniorów (ciało konsultacyjne przy Radzie Miasta, reprezentujące interesy myśłowickich seniorów i włączające zainteresowane osoby w życie miasta);
 - i) Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego⁶² (ciało doradcze powoływane przez Prezydenta Miasta, ds. konsultowania i opiniowania dokumentów dla potrzeb Urzędu Miasta w zakresie z działalności organizacji pozarządowych);
 - j) Mysłowicka Powiatowa Rada Rynku Pracy - powiązana z Powiatowym Urzędem Pracy (organ opiniodawczo-doradczy Starosty Powiatu w sprawach polityki rynku pracy)⁶³;
- 2) stanowiska jednoosobowe:
- a) Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta;
 - b) Pełnomocnik ds. przedsięwzięć strategicznych i obsługi inwestora;
 - c) Pełnomocnik ds. systemów zarządzania;

Informacje na temat działalności wybranych organów doradczych i konsultacyjnych, reprezentujących trzy różne grupy obywateli gminy - istotne dla funkcjonowania Miasta: młodzież, seniorów i przedsiębiorców:

1) Młodzieżowa Rada Miasta Mysłowice (MRMM/VII kadencja: 2021 – 2023):

- a) celem działalności było reprezentowanie interesów myśłowickiej młodzieży, upowszechnianie idei samorządowych, wspieranie aktywności ludzi młodych w mieście i podejmowanie działalności ważnej z punktu widzenia młodzieży;
- b) aktywność MRMM polegała na jej udziale w licznych wydarzeniach i akcjach odbywających się w mieście oraz na organizowaniu w poprzednich latach konkursów pn. „Mysłowice Moich Marzeń” i „Zostań Prezydentem Mysłowic”;
- c) kadencja Rady skończyła się w marcu 2023 r., dlatego zrealizowano tylko dwa działania: organizacja wydarzenia wspólnie z Mysłowicką Radą Seniorów z okazji Dnia Babci i Dziadka – integracja międzypokoleniowa i spotkanie podsumowujące VII kadencję, omawiające wspólne działania i możliwości przyszłej MRMM (marzec 2023 r.).

⁶¹ Mysłowicka Rada Biznesu - Mysłowice (myslowice.pl)

⁶² Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego - Mysłowice (myslowice.pl)

⁶³ Powiatowa Rada Rynku Pracy | WORTAL (praca.gov.pl)

- 2) **Mysłowicka Rada Seniorów** (II kadencja 2019 – 2023 i III kadencja 2023 – 2027); przedstawiciele Rady:
- a) obradowali na 4 sesjach i uczestniczyli w posiedzeniach różnych Komisji Rady Miasta (Komisji Samorządności i Przestrzegania Prawa, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Edukacji, Kultury i Sportu) oraz brali udział w 5 spotkaniach roboczych - łącznie, na sesjach radni Mysłowickiej Rady Seniorów podjęli 5 uchwał;
 - b) zorganizowali robocze spotkanie wyjazdowe (w MOK Brzezinka) z udziałem seniorów z innych dzielnic (Brzezinka, Dzieńkowice, Kosztowy, Krasowy, Larysz - Hajdowizna, Ławki, Morgi, Wesoła), nt. prezentacji: działalności Rady Seniorów, aktualnych programów MOPS dla seniorów oraz zachęcania do składania wniosków i uwag do tzw. „Aktywnej skrzynki seniora” w sprawach senioralnych w danej dzielnicy (m.in.: przekazano propozycje: utworzenia miejskiego klubu seniora, organizacji spotkań połączonych z muzyką taneczną, stworzenia miejskiego informatora dla seniorów zawierającego usługi MOPS, numery telefonów przydatne seniorom);
 - c) realizowali program pn. „Wśród swoich - Senior dla Seniora”, we współpracy z MOPS i Urzędem Miasta, skierowany do mieszkańców powyżej 60 r.ż., którzy z uwagi na swoją sytuację życiową potrzebowali rozmowy i kontaktu z drugim człowiekiem; wolontariusze (członkowie Rady) pełnili dyżury telefoniczne dwa razy w tygodniu, oferując wsparcie w postaci rozmowy lub udzielania podstawowych informacji (np. z zakresu działania MOPS);
 - d) przystąpili do projektu pn. „Seniorze! Działamy!”, prowadzonego przez Stowarzyszenie MOST: w ramach projektu członkowie Rady brali m.in. udział w kilkudniowych warsztatach wyjazdowych do Ustronia, uczestniczyli w Sesji Rady Seniorów Miasta Katowice, byli pomysłodawcami i współorganizatorami wydarzenia „Barbórka dla seniorów”, które odbyło się w Katowicach w Społecznym Ministerstwie Samotności”;
 - e) organizowali spotkania z przedstawicielami seniorów lub podmiotami zajmującymi się sprawami seniorów, tj.: spotkanie z Radą Seniorów z Katowic, przedstawicielami seniorów z Zabrze, Pełnomocnikiem ds. Seniorów miasta Katowice i przedstawicielem Stowarzyszenia MOST;
 - f) zaangażowani byli w organizację programu wydarzeń dla seniorów w nowo tworzonej miejscowości Urban Lab (na Starym Mieście) - Rada była gospodarzem lokalu przez cały styczeń 2024 r., a także na roboczo spotkała się w tym miejscu już w grudniu 2023 r.;
 - g) brali udział w różnych uroczystościach miejskich i wydarzeniach (typu: warsztaty, konferencje, szkolenia, konsultacje).

- 3) **Mysłowicka Rada Biznesu:** (I kadencja: 2019 - 2024): w 2023 r. Rada kontynuowała swoje comiesięczne spotkania pn. „Śniadania z biznesem” dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorców z Mysłowic, także z udziałem zapraszanych ekspertów (np. przedstawiciele administracji państwowej i samorządowej – lokalnej i regionalnej, organizacji pozarządowych, ZUS, Powiatowego lub Wojewódzkiego Urzędu Pracy, itp.):
- a) odbyło się 9 spotkań (w Restauracji Braks/w Szybie Bończyk); tematyka spotkań ustalana była na bieżąco i poruszała ważne z punktu widzenia przedsiębiorców tematy - były to m. in.:
 - ✓ koncepcje zagospodarowania Rynku i rejonu Trójkąta Trzech Cesarzy, budowa nowego Hospicjum na Brzezince, przebudowa wiaduktu kolejowego na Obrzeźnej Północnej i poprawa miejskiej infrastruktury drogowej;
 - ✓ dotacje i sposoby pozyskiwania funduszy dla przedsiębiorców;
 - ✓ zatrudnienie osób z niepełnosprawnością i cudzoziemców;
 - b) organizowano spotkania robocze Prezydium Mysłowickiej Rady Biznesu (omawiano też kwestie dotyczące przedsiębiorczości i polityki gospodarczej Miasta); jednym z efektów było wyrażenie stanowiska w sprawie projektu Uchwały dotyczącej podatków od nieruchomości, który zakładał podniesienie tego podatku do stawek maksymalnych na przyszły rok (stawka dotycząca gruntów wzrosłaby o 47%, a stawka dotycząca budynków o 43,3%); w efekcie tej interwencji podniesiono podatek jedynie o wskaźnik inflacji (15%);
 - c) inicjowano zbiórki i wydarzenia charytatywne, wspierające Centrum Opieki Wytchnieniowej pn. „Konsek Cordis na Brzezince”, tj.:
 - ✓ Networkingowy Śląski Piknik (07.2023 r.: zebrano ponad 14 000 000 zł);
 - ✓ Festiwal Biznesu (09.2023 r.: zebrano 17 800 00 zł);
 - ✓ zbiórka na zakup windy wraz z jej montażem: powstało osobne konto i wciąż trwa zbiórka; od początku akcji (10.2023 r.) do tej pory (04.2024 r.) uzbierano kwotę 25 350,00 zł.

7. Aktywność obywatelska: Rady Dzielnic i mieszkańcy

Miasto podzielone jest na 15 dzielnic - tzw. jednostek pomocniczych (ustanawianych przez Radę Miasta), tj.: Bończyk-Tuwima, Brzezinka, Brzęczkowice i Słupna, Dzieckowice, Janów Miejski-Ćmok, Kosztowy, Krasowy, Larysz-Hajdowizna, Ławki, Morgi, Myslowice Centrum, Piasek, Stare Miasto, Szopena-Wielka Skotnica, Wesola.

Podział na dzielnice ma też zastosowanie w projektach zgłaszanych i realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego. Jest to mechanizm partycypacyjny, umożliwiający mieszkańcom miasta zgłaszanie projektów do realizacji (w ramach wydzielonej części budżetu), a następnie ich wybór w trybie głosowania i weryfikacji.

7.1 Rady Dzielnic

Dzielnice reprezentowane są przez Rady Dzielnic, liczące 15 członków, wybieranych przez mieszkańców dzielnicy, podczas zebrań, raz na 4 lata (ostatnie wybory były w 2019 r.).

Do zadań Rady Dzielnic należy m.in.: opiniowanie dokumentów i inwestycji istotnych dla dzielnicy, współdziałanie z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną w zakresie bezpieczeństwa i porządku w dzielnicy, wspieranie inicjatyw społecznych.

Corocznie prezydent Miasta zabezpiecza w budżecie miasta rezerwę celową po 50 tys. zł na zadania wskazane zgodnie z decyzją danej Rady Dzielnic – łącznie 750 000 zł.

Pod względem charakteru tych zadań w 2023 r. były to wydatki o różnej skali, zarówno inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne, typu: działania infrastrukturalne, doposażanie placu zabaw i opracowywanie dokumentacji projektowej (Tab. 58).

Tab. 58 Zestawienie wysokości wydatkowania środków przez poszczególne Rady Dzielnic w 2023 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
	RADA DZIELNICY BOŃCZYK – TUWIMA, w tym:	50 000,00	44 849,09
1.	Doposażenie OSP Myslowice – Janów	2 000,00	2 000,00
2.	Doposażenie świetlicy szkolnej	2 000,00	2 000,00
3.	Zakup materiałów do wykonania zadania piaskownicy	3 000,00	2 996,99
4.	Zakup materiałów do remontu i renowacji pomieszczeń w ramach Jubileuszu 100-lecia I LO	5 000,00	5 000,00
5.	Zakup ławek dla MOSIR	6 000,00	5 999,94
6.	Organizacja biegu przez MOSIR	4 000,00	4 000,00
7.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla Biblioteki Miejskiej	2 500,00	2 500,00
8.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla Muzeum Miasta Myslowice	1 500,00	1 500,00
9.	Doposażenie pracowni komputerowej	8 000,00	7 982,98
10.	Utworzenie przejścia dla pieszych na ul. Tuwima z odtworzeniem chodnika przy dojściu do przychodni na ul. Fredry	5 000,00	0,00
11.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	11 000,00	10 869,27
	RADA DZIELNICY BRZEZINKA, w tym:	47 000,00	46 998,80
1.	Dofinansowanie organizacji festynu przez SP nr 10	2 000,00	2 000,00
2.	Zakup materiałów i wyposażenia (doposażenie sali terapii – Dom Pomocy Społecznej)	3 000,00	3 000,00
3.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	42 000,00	41 998,80
	RADA DZIELNICY BRZĘCZKOWICE – SŁUPNA, w tym:	50 000,00	47 337,34
1.	Zakup materiałów i wyposażenia (SP nr 13)	5 000,00	4 999,78
2.	Zakup mebli z wyposażeniem (Przedszkole nr 16)	6 000,00	6 000,00
3.	Zakup laptopa i wyposażenia dla szkoły w ZSzP nr 1	5 000,00	4 997,90

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
4.	Zakup materiałów i wyposażenia pomieszczeń szkolnych w I LO	10 000,00	10 000,00
5.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	9 000,00	9 000,00
6.	Renowacja murawy boiska przy ul. Powstańców przez MOSIR	5 000,00	4 999,99
7.	Wykonanie zasilania do napisu „Brzęczkowice Słupna” przy ul. Ziętka	10 000,00	7 735,67
RADA DZIELNICY DZIEIĆKOWICE, w tym:		50 000,00	49 996,15
1.	Doposażenie OSP w Dzieńkowicach	15 000,00	15 000,00
2.	Usługi montażu w OSP w Dzieńkowicach	3 000,00	3 000,00
3.	Zakup materiałów i wyposażenia	7 000,00	6 996,15
4.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	25 000,00	25 000,00
RADA DZIELNICY JANÓW MIEJSKI – ĆMOK, w tym:		47 500,00	41 242,24
1.	Zakup usług pozostałych – organizacja wyjazdu dzieci z SP nr 3 do miejsca powstania Orderu Kawalerów Uśmiechu	3 500,00	3 500,00
2.	Dofinansowanie zakupu materiałów szkolnych dla uczniów SP nr 3	2 500,00	0,00
3.	Renowacja murawy boiska przy ul. Powstańców przez MOSIR	5 000,00	5 000,00
4.	Akcja kontroli powietrza z użyciem drona w Dzielnicy Janów Miejski – Ćmok	10 000,00	7 600,00
5.	Zakup materiałów i wyposażenia pomieszczenia pn. „cichy kącik” w SP nr 3	3 600,00	3 600,00
6.	Zakup głośnika z mikrofonami i wyposażeniem dla SP nr 4	1 800,00	1 797,99
7.	Zakup książek dla uczniów SP nr 4	1 000,00	993,75
8.	Zakup materiałów i wyposażenia pomieszczeń szkolnych w I LO	2 500,00	1 776,91
9.	Zakup sprzętów i materiałów ogrodniczych dla SP nr 4	1 800,00	1 776,91
10.	Wykonanie utwardzonej ścieżki łączącej ul. Cedrową z chodnikiem łączącym ulice Mikołowską i Jodłową	15 800,00	15 200,00
RADA DZIELNICY KOSZTOWY, w tym:		50 000,00	47 936,00
1.	Zakup sprzętu sportowego dla MOSIR	4 000,00	4 000,00
2.	Doposażenie OSP Kosztowy	4 000,00	4 000,00
3.	Odnowienie tablic informacyjnych oraz altany przy ul. Białobrzeskiej	6 000,00	3 936,00
4.	Usługa utwardzenia terenu przy SP nr 16	12 000,00	12 000,00
5.	Dofinansowanie zakupu pralki i lodówki dla SP nr 10	4 000,00	4 000,00
6.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	10 000,00	10 000,00
7.	Przebudowa napisu KOSZTOWY usytuowanego przy ul. Kosztowskiej oraz uzupełnienie korą sosnową napisu usytuowanego przy ul. Kokota	10 000,00	10 000,00
RADA DZIELNICY KRASOWY, w tym:		50 000,00	49 921,42
1.	Zakup koszy ulicznych w dzielnicy Krasowy	6 000,00	5 922,45
2.	Zakup sprzętu ogrodniczego dla ZSzP Nr 4	4 000,00	4 000,00
3.	Wymiana monitoringu ZSzP Nr 4	15 000,00	15 000,00
4.	Wykonanie doświetlenia przejścia dla pieszych przy ul. PCK (obok kościoła)	11 950,00	11 949,44
5.	Zakup wyposażenia do stołówki w ZSzP4	13 050,00	13 049,53
RADA DZIELNICY LARYSZ – HAJDOWIZNA, w tym:		50 000,00	49 450,00
1.	Doposażenie siłowni napowietrznej przy ul. Ptasia – Konopnickiej	25 000,00	24 450,00
2.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	5 500,00	5 500,00
3.	Zakup monitorów interaktywnych oraz materiałów i wyposażenia dla szkoły	13 000,00	13 000,00
4.	Zakup monitora interaktywnego oraz materiałów i wyposażenia dla przedszkola	6 500,00	6 500,00
RADA DZIELNICY ŁAWKI, w tym:		50 000,00	50 000,00
1.	Wykonanie pobocza utwardzonego wzdłuż ul. Krasowskiej w Dzielnicy Ławki	40 000,00	40 000,00
2.	Naprawa przepustu pod drogą zlokalizowanego w dzielnicy Ławki w rejonie ul. Makuszyńskiego 25D	8 000,00	8 000,00
3.	Zakup i montaż dwóch tablic z nazwami ulic i budynków	1 000,00	1 000,00
4.	Zakup i wymiana dwóch istniejących tablic (nieaktualne dane) z nazwami i numerami ulic: ul. Kasprowicza nr 24 do 52; ul. Kasprowicza 54 - 70	1 000,00	1 000,00
RADA DZIELNICY MORGI, w tym:		45 000,00	36 430,99
1.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	5 000,00	5 000,00
2.	Doposażenie placu zabaw w dzielnicy Morgi	40 000,00	31 430,99
RADA DZIELNICY MYŚŁOWICE – CENTRUM, w tym:		50 000,00	49 842,43
1.	Renowacja murawy boiska przy ul. Powstańców przez MOSIR	5 000,00	5 000,00

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
2.	Dofinansowanie konserwacji i utrzymania porządku na dzielnicowym placu zabaw przy SP nr 7	1000,00	999,99
3.	Dofinansowanie zakupu materiałów do remontu kuchni szkolnej w SP nr 9	5 000,00	5 000,00
4.	Dofinansowanie zakupu profesjonalnych oczyszczaczy powietrza dla SP nr 5	5 000,00	5 000,00
5.	Dofinansowanie zakupu paczek na Mikołaja dla dzieci z ubogich rodzin przez MDK	3 000,00	2 998,45
6.	Dofinansowanie zakupu pieca akumulacyjnego do pracowni modelarstwa w MDK	3 500,00	3 346,00
7.	Dofinansowanie zakupu usług pozostałych w ramach realizacji „Małych form wypoczynku” przez MDK	2 500,00	2 498,00
8.	Dofinansowanie przebudowy dojścia do Przedszkola nr 12 w Mysłowicach od strony ul. Armii Krajowej wraz z zagospodarowaniem terenu zielonego	25 000,00	24 999,99
RADA DZIELNICY PIASEK, w tym:		50 000,00	49 899,13
1.	Zakup sprzętu sportowego dla MOSIR Mysłowice	8 000,00	7 899,86
2.	Zakup i montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz oznakowania pionowego na ul. Gwarków w kierunku Przedszkola nr 8	6 500,00	6 500,00
3.	Zakup rzutnika z wyposażeniem oraz szafek dla uczniów	10 000,00	10 000,00
4.	Zakup materiałów do remontu sanitariatu szkolnego użytkowanego przez Stowarzyszenie Trzeźwościowo-Abstynenckie Wsparcie	2 500,00	2 499,27
5.	Zakup materiałów i wyposażenia – organizacja jubileuszu Szkoły Podstawowej Sportowej im. Olimpijczyków Śląskich	1 000,00	1 000,00
6.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla Muzeum Miasta Mysłowice	2 000,00	2 000,00
7.	Zabezpieczenie 5 sztuk nowo nasadzonych drzew przed zniszczeniem przez parkujące samochody przy ul. Gwarków	10 000,00	10 000,00
8.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	10 000,00	10 000,00
RADA DZIELNICY SZOPENA - WIELKA SKOTNICA, w tym:		18 000,00	17 372,70
1.	Zakup koszy ulicznych	9 800,00	9 212,70
2.	Zakup i montaż ławek	3 200,00	3 160,00
3.	Zakup materiałów i wyposażenia w celu organizacji festynu dzielnicowego przy SP nr 1	1 000,00	1000,00
4.	Doposażenie w klimatyzację sali gimnastycznej w SP nr 1 z usługą montażu	4 000,00	4 000,00
RADA DZIELNICY WESOŁA, w tym:		50 000,00	49 929,32
1.	Remont i renowacja pomieszczeń w ramach Jubileuszu 100-lecia I LO	4 000,00	4 000,00
2.	Zakup i montaż punktowych elementów odbłaskowych zasilanych solarnie na przejściu dla pieszych ul. Dzierżonia (w rejonie skrzyżowania z ul. Zamenhofa)	2 500,00	2 500,00
3.	Zakup urządzeń i wyposażenia Sali gimnastycznej w SP14	6 500,00	6 499,31
4.	Zakup urządzeń i mebli dla Przedszkola 18	10 000,00	10 000,00
5.	Zakup wyposażenia placu zabaw dla Przedszkola 15	10 000,00	10 000,00
6.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	16 000,00	15 930,01
7.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla Biblioteki Miejskiej	1 000,00	1 000,00
RADA DZIELNICY STARE MIASTO w tym:		50 000,00	48 967,01
1.	Zakup i montaż osłon na słupy oświetleniowe przy ul. Rynek i Grunwaldzka	9 000,00	8 640,06
2.	Zakup kompozycji kwiatowych na potrzeby Rady Dzielnic Stare Miasto	1 000,00	800,00
3.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych – dotacja celowa dla SP ZOZ Szpital Nr 2 na zakup sprzętu i aparatury medycznej dla Działu Rehabilitacji – zakup urządzenia dla laseroterapii z osprzętem	15 000,00	14 544,89
4.	Zakup wideodomofonu (Przedszkole nr 8)	5 000,00	5 000,00
5.	Dotacja podmiotowa z budżetu dla MOK	10 000,00	9 982,06
6.	Przebudowa dojścia do Przedszkola nr 12 od strony Armii Krajowej wraz z zagospodarowaniem terenu zielonego	10 000,00	10 000,00

Sprawozdanie sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Mysłowice za 2023 r., s. 12 – 21.

7.2 Mysłowicki Budżet Obywatelski

W 2023 r. odbyła się 8. edycja Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego (MBO) do realizacji w 2024 r., jak i realizowane były projekty wybrane w głosowaniu w 2022 r. w ramach 7. edycji do realizacji w 2023 r.

Każda dzielnica mogła zgłaszać kilka propozycji, a warunkiem jej zakwalifikowania do realizacji z MBO było uzyskanie minimum 50 głosów.

Wszelkie informacje na temat MBO znajdują się na stronie: <https://mbo.myslowice.pl/>

Kwota przeznaczona na 8. edycję MBO to 2,7 mln zł. Była to kwota tylko nieco niższa (o 4,3 %) niż zagwarantowana w 2022 r. (wynosząca wówczas 2,82 mln zł.).

Zgłoszono 31 projektów, z czego do głosowania dopuszczono 25, a ostatecznie wybrano 17 zadań, oddając łącznie 5 693 głosy czyli o ponad 1000 więcej niż w 2022 r., co świadczyło o zainteresowaniu mieszkańców. Tym samym projekty w ramach MBO w 2023 r. rozpatrywać należy jako:

- 17 zadań wybranych w ramach 8. edycji do realizacji w 2024 r., o szacowanej wartości ponad 1,95 mln zł (Tab. 59);
- 13 zadań wybranych w ramach 7. edycji do realizacji w 2023 r., z czego 9 została w pełni zrealizowana i zakończona, a 4 są w trakcie (Tab. 60);
- 5 zadań z 5. oraz 6. edycji, których realizacja przedłużyła się na 2023 r., z których 4 zrealizowano w 2023 r., a jedno wciąż jest w trakcie realizacji (Tab. 61).

Tab. 59 Projekty wybrane z Budżetu Obywatelskiego (8 edycja) w 2023 r. do realizacji w 2024 r.

Lp.	Dzielnica	Nazwa zadania	Liczba głosów	Szacowana wartość [zł]	Kwota na dzielnicę
1.	Bończyk-Tuwima	Zespół obiektów rekreacyjno-sportowych w ramach uzupełnienia zagospodarowania osiedlowego Parku Bończyk	355	153 643,00	192 054,00
2.	Brzezinka	Tężnia Solankowa w Dzielnicy Brzezinka	392	154 502,00	193 127,00
3.	Brzezinka	20-lecie chóru Familia z Brzezinki	61	23 175,00	
4.	Brzęczkowice i Słupna	Plac Rowerowy	420	218 000,00	272 902,00
5.	Dzieńkowice	Park w Dzieńkowicach - tu nam się podoba!	123	75 850,00	159 597,00
6.	Dzieńkowice	Nowa perspektywa na bezpieczeństwo - dron z termowizją dla straży pożarnej	103	49 112,00	
7.	Janów Miejski – Ćmok	Bezpieczny strażak - bezpieczny myśłowiczanie. Edycja druga. Zakup czujek czadu dla mieszkańców, defibrylatorów dla placówek edukacyjnych oraz specjalistycznego sprzętu dla strażaków	569	229 170,00	290 095,00
8.	Kosztowy	Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej przy zbiegu ulic Białobrzeskiej, Adama Dzióbka i Cmentarnej	382	139 800,00	174 827,00
9.	Krasowy	Remont ulic w dzielnicy Krasowy - ciąg dalszy	262	144 156,00	180 272,00
10.	Larysz – Hajdowizna	letnie kino Na winklu	149	59 000,00	102 751,00
11.	Ławki	Doposażamy plac zabaw dla dzieci	132	72 000,00	90 590,00
12.	Morgi	Park Morgi - ścieżka aktywności ruchowej - doposażenie wg projektu	115	101 250,00	126 563,00
13.	Mysłowice-Centrum	Miasteczko Ruchu Drogowego	322	193 00,00	244 753,00
14.	Piasek	Bezpieczna droga do Przedszkola nr 8 – Piasek	148	100 000,00	131 367,00
15.	Stare Miasto	Zakątek Fitness w Starym Mieście	219	101 090,00	129 102,00
16.	Szopena - Wielka Skotnica	Bezpieczne przejście: bezpieczeństwo dla juniora, wygoda dla seniora	81	137 099,00	171 373,00
17.	Wesoła	Wesoła Gra - Modernizacja boiska sportowego	471	192 501,00	240 627,00

Źródło: materiał z Kancelarii Prezydenta oraz <https://mbo.myslowice.pl/>

Tab. 60 Stan zaawansowania realizacji projektów z VII edycji Budżetu Obywatelskiego w 2022 r. w 2023 r.

Lp.	Dzielnica	Nazwa zadania	Całkowity koszt realizacji [zł]	Wykonanie na 31.12.2023 [zł]	Status zadania na 2023 r.
1.	Bończyk-Tuwima	Tężnia solankowa	149 000,00	149 000,00	zakończone i rozliczone
2.	Brzezinka *	Odczarowany Park – Bezpieczna Brzezinka	90 935,35	90 935,35	zakończone i rozliczone
3.	Brzęczkowice i Słupna **	Park sensoryczny Brzęczkowice - Słupna	1 478 954,00	14 145,00	w trakcie realizacji: lata 2023-2024. Opracowano dokumentację projekt., podpisano umowę na roboty budowlane do realizacji do 30.06.2024 r. Dofinansowanie: WFOŚiGW: 249 462,39 zł
4.	Dzieńkowice	Bezpieczne Dzieńkowice	121 214,90	121 214,90	zakończone i rozliczone
5.	Janów Miejski – Ćmok *	Doposażenie placu zabaw przy ul. Partyzantów	278 487,00	łącznie wykonanie: 8 487,00	w trakcie realizacji Opracowano dokumentację projektową. Odbiór i rozliczenie w 2024 r.
6.	Kosztowy **	Poprawa bezpieczeństwa wraz z uporządkowaniem terenu poprzez zabezpieczenie skarpy terenu sportowego (boiska) będącego w trwałym zarządzie SP nr 16 w M-cach Kosztowach	349 522,00	11 070,00	w trakcie realizacji: lata: 2023-2024 Opracowano kompletną dokumentację projektową; w trakcie procedury uzyskania pozwolenia na wycinkę drzew.
7.	Krasowy	Remont ulic w dzielnicy Krasowy – część III	115 561,70	115 561,70	zakończone i rozliczone
8.	Larysz - Hajdowizna	Mini tężnia solankowa – rozbudowa placu zabaw „Na Winklu”	29 000,00	29 000,00	zakończone i rozliczone
9.	Morgi**	Park Morgi – Ścieżka aktywności ruchowej – doposażenie wg projektu	261 428,00	0,00	Okres realizacji: 2023-2024.
10.	Mysłowice-Centrum	Wyspa Radości	135 958,26	135 958,26	zakończone i rozliczone
11.	Piasek	Zieleń-reaktywacja „PRZYJAŹNIE I KOLOROWO”	109 773,65	109 773,65	zakończone i rozliczone
12.	Stare Miasto	Mysłowice Alternatywnie – Starówka	103 887,17	103 887,17	zakończone i rozliczone
13.	Wesoła	„Eko Miejsca Postojowe w Dzielnicy Wesoła”	187 838,00	187 838,00	zakończone i rozliczone

Źródło: na podstawie informacji z Kancelarii Prezydenta Miasta dot. MPB (oraz * na podstawie informacji z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji – zał. nr 1: Informacja z wykonania wydatków własnych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe; ** zał. nr 6: Informacja o realizacji przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej)

Tab. 61 Stan zaawansowania pojedynczych projektów z edycji 5. i 6. Budżetu Obywatelskiego w 2023 r.

Lp.	Dzielnica	Nazwa zadania	Całkowity koszt realizacji [zł]	Wykonanie na 31.12.2023 [zł]	Status zadania
MBO (6 edycja) z 2022 r. do realizacji w 2023 r.					
1.	Bończyk-Tuwima	Wykonanie oświetlenia Alei Parkowych Parku Bończyk	161 886,14	147 126,14	zrealizowane
2.	Brzęczkowice i Słupna	BOISKONASZÓSTKĘ - budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego przy SP nr 6 w M-cach	223 600,00	217 710,00	zrealizowane
MBO (5 edycja) z 2021 r. do realizacji w 2022 r.					
3.	Brzęczkowice i Słupna	Skatepark Reaktywacja	272 661,00	267 771,00	zrealizowane
4.	Ławki	Budowa rowu przydrożnego otwartego oraz przebudowa rowu przydrożnego otwartego z umocnieniem płytkami ażurowymi wzdłuż drogi ul. Kasprowicza	75 758,02	51 293,32	zrealizowane
5.	Morgi	Park Morgi - Ścieżka aktywności ruchowej etap II	20 910,00	0,00	w trakcie realizacji: 2021-2024. Opracowano dokumentację projektową

Źródło: materiał Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji (zał. 1: Informacja z wykonania wydatków własnych, Wydziałów i Zespołów UM oraz zakłady budżetowe)

Wybrane daty z harmonogramu prac związanych z MBO VIII edycji:

- Nabór propozycji (formularzy): 3 -17 lipca;
- Publikacja list (propozycje przyjęte i odrzucone): 11 września;
- Głosowanie drogą elektroniczną: 2 – 9 października (oddano 5693 ważnych głosów);
- Ogłoszenie zadań do realizacji: 16 października.

Przeprowadzenie procedury wyboru projektów do realizacji MBO (na dany rok) regulowane jest zarządzeniami Prezydenta Miasta (w sprawie: ogłoszenia naboru projektów w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego, powołania Zespołu ds. weryfikacji projektów złożonych w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego, przeprowadzenia głosowania nad projektami zgłoszonymi w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego, Zespołu ds. obsługi głosowania w ramach Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego).

Głosowanie odbywa się zgodnie z procedurą stanowiącą załącznik nr 3 do Regulaminu Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego (Uchwała Nr IX/133/19 Rady Miasta Mysłowice (zmieniona Uchwałą Nr XI/166/19 Rady Miasta Mysłowice)).

8. Podsumowanie

Informacje o stanie Miasta i funkcjonowaniu Urzędu Miasta (wraz z aktywnościami lokalnej władzy samorządowej i Rady Miasta) zostały pozyskane: ze statystyki publicznej, corocznych sprawozdań i materiałów Urzędu Miasta oraz z przeglądu jego stron internetowych, jego jednostek i innych witryn powiązanych tematycznie. Bazowano na najnowszych dostępnych danych, co nie musi oznaczać danych z roku poprzedniego.

Raport uwzględnia też aktualną sytuację geopolityczną, zawierając zestawienie działań pomocowych dla uchodźców z Ukrainy w związku z agresją rosyjską, trwającą od 2022 r.

Przegląd i analiza zebranych informacji dotyczących roku 2023, wskazuje na następujące wnioski:

1. Informacja o stanie miasta:

- 1) Liczba mieszkańców miasta wg danych GUS to 71 280, podczas gdy wg gminnej ewidencji ludności, liczba osób zameldowanych na pobyt stały na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 66 379 mieszkańców.
- 2) Mysłowice w latach 2020 - 2023 cechuje silna tendencja depopulacyjna. Negatywnym zjawiskiem jest utrzymywanie się, z wyjątkiem 2020 r., ujemnego salda migracji. W ostatnich trzech latach ubytek naturalny w każdym roku przekraczał poziom 300 osób, na co zapewne wpływ miała epidemia. W 2023 r. odnotowano ubytek rzeczywisty na poziomie 363 osób. Należy dodać, że wartości ruchu naturalnego jak i salda migracji w 2023 r. były lepsze w porównaniu do roku wcześniejszego. W świetle prognoz GUS liczba mieszkańców zmniejszy się do 2030 r. o 1,0%.
- 3) Struktura wieku ludności jest względnie korzystna, z wyższym udziałem ludzi w wieku produkcyjnym i mniejszą liczbą seniorów. Mimo to zauważalny jest stały proces starzenia się ludności.
- 4) Parametry charakteryzujące kapitał społeczny wypadają ambiwalentnie. Niższa niż w referencyjnych poziomach odniesienia była liczba fundacji i stowarzyszeń na 10 tys. mieszkańców. Jako pozytywną zmianę należy uznać regularny wzrost wartości tego wskaźnika. Z kolei frekwencja wyborcza była wyższa od wartości obserwowanych w województwie i Polsce.
- 5) Sytuacja gospodarcza wskazuje na stały przyrost liczby podmiotów gospodarczych. W strukturze zdecydowanie dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2023 r. szczególny wzrost dotyczył spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (7,6%). Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła o 2,2%, zaś liczba spółek cywilnych utrzymuje się praktycznie na niezmiennym poziomie. Poziom przedsiębiorczości w Mieście był jednak niższy niż w poziomach odniesienia i nieznacznie przekraczał poziom 1100 podmiotów na 10 tys. mieszkańców. Mysłowice ustępują pod tym względem średniej wartości dla GZM, która jest wyższa niż średnia wojewódzka, ale niższa niż przeciętna krajowa.

- 6) Rynek pracy w Mysłowicach cechuje się znaczną przewagą liczby osób wyjeżdżających za pracą w stosunku do grupy osób dojeżdżających tu do pracy. Zdecydowanie największe znaczenie mają Katowice (dla Miasta to najślabszy bilans w przepływach pracowniczych). Cechą mysłowickiego rynku pracy jest jego usługowy charakter (ponad 68% miejsc pracy). Dane Narodowego Spisu Powszechnego wskazują, że w Mysłowicach mieszka ponad 31,9 tys. osób pracujących, przy czym 28,3 tys. to pracownicy najemni, a 3,4 tys. osób prowadzi własną działalność gospodarczą.
- 7) Po wzroście poziomu bezrobocia w 2020 r. (co było konsekwencją pandemii), w latach 2021 - 2023 nastąpił powrót do trendu spadkowego. Wynik odnotwany w 2023 r. jest już na poziomie niższym aniżeli przed pandemią. Stopę bezrobocia w Mysłowicach można uznać za niską, pomimo że jest na poziomie wyższym niż średnia dla województwa śląskiego.
- 8) Mysłowice wykazują stosunkowo niski poziom zaawansowania planowania przestrzennego (tj. procentowe pokrycie Miasta aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego). Dysproporcja ta ujawnia się szczególnie w porównaniu z danymi dla woj. śląskiego, które w skali kraju wykazuje wysokie pokrycie tymi planami. Aktywność na rynku budownictwa mieszkaniowego w 2022 r. spadła i kształtuje się na poziomie niższym niż w woj. śląskim i GZM, a jeszcze wyraźniej „in minus” odbiega od średniej krajowej.
- 9) Poziom dostępności do wodociągów jest wysoki i obejmuje prawie wszystkich mieszkańców. Wysoki jest także odsetek skanalizowania i zgazyfikowania Miasta, który jest zbliżony do wartości typowych w GZM.

2. Informacje o stanie finansowo-budżetowym:

- 1) Łączna wartość majątku Miasta na koniec 2023 r. wyniosła 749 mln zł. Tworzą go głównie rzeczowe aktywa trwałe, których udział wynosi 92%. Obejmują one grunty, lokale i budynki, a także wartość infrastruktury drogowej i komunalnej.
- 2) Poziom dochodów ogółem i dochodów własnych gminy na 1 mieszkańca jest znacznie niższy niż w miastach na prawach powiatu w woj. śląskim i Polsce. Po spadku w 2021 r. nominalnych dochodów własnych „per capita”, w 2022 r. odnotowano ich wzrost. Wskaźnik dochodów podatkowych Miasta również spada, przy czym w przypadku dochodów gminy (tzw. wskaźnik G) w 2022 r. i 2023 r. jest poniżej średniej krajowej, natomiast dla poziomu powiatowego (tzw. wskaźnik P) utrzymuje się powyżej wartości ogólnokrajowych. Wartość obu wskaźników na 2024 r. (wskaźnik G i P ustalony przez Ministra Finansów) uległa poprawie.
- 3) Dochody własne Mysłowic bazują głównie na udziale w podatku PIT i podatku od nieruchomości. Udział tych dwóch danin stanowi prawie 53% dochodów własnych. Relatywnie mniejsze znacznie ma udział w podatku CIT, którego wartość w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest poniżej wyników osiąganych w GZM, województwie śląskim i Polsce.

- 4) Miasto wykazuje relatywnie mały odsetek wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem. W 2023 r. wyniósł on 8,2%. W 2023 r. udział dochodów majątkowych osiągnął poziom 13,1 mln zł, co stanowi około 2,8% dochodów ogółem.
- 5) Podstawową grupę wydatków stanowią środki przeznaczone na oświatę i wychowanie, które koncentrują 41% wydatków. W dalszej kolejności są wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, których udział przekracza 11%.
- 6) W 2023 r. wystąpiła nadwyżka operacyjna, będąca nadwyżką dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, która wyniosła 15,5 mln zł. Nieznacznie, bo o 0,5%, wzrósł też ogólny poziom dochodów - do wysokości 477 mln zł.
- 7) Łączny poziom zobowiązań jest wyższy niż należności. Sumaryczne zadłużanie to kwota 148,5 mln zł, podczas gdy należności wynoszą 126,7 mln zł. Znaczna część należności (ok. 78%) ma charakter wymagalny. Zobowiązania wobec Miasta dotyczyły głównie zaległości w opłatach za mieszkania, zwrotu świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego a także zaległości podatkowych. Głównie z powodu redukcji depozytów na żądanie, w 2023 r. poziom należności zmniejszył się o 7,4 mln zł. Efektywność prowadzonych postępowań egzekucyjnych, wyrażona wskaźnikiem ściągальności, nie przekracza poziomu 9%.
- 8) Nominalna wielkość zadłużenia w latach 2021-2023 jest na zbliżonym poziomie. Relatywnie jednak poziom zadłużenia wzrósł, przekraczając poziom 31% dochodów ogółem. W stosunku do roku poprzedniego o ponad 4 mln zł wzrosły również koszty obsługi zadłużenia.
- 9) Dane zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2023-2041 wskazują, iż w zakresie zadłużenia gmina spełnia i będzie spełniać wskaźnik długu, a zatem może bezpiecznie prowadzić gospodarkę finansową.

3. Informacja o aktywności władz samorządowych i realizacji zadań przez gminę:

- 1) Zadania realizowane przez Miasto i jego jednostki podzielić można na trzy grupy:
 - a) o wymiarze społecznym, obejmującym: pomoc społeczną, edukację, zdrowie, kulturę, sport i aktywność fizyczną; mają one znaczenie pomocowe, adresowane do mieszkańców, wzmacniają więzi lokalne, oferują możliwości spędzania czasu wolnego (realizacja dbałości o środowisko, wypoczynek, dobrostan i zdrowotność);
 - b) o wymiarze przestrzennym i środowiskowym, obejmującym: poprawę jakości przestrzeni publicznej, elementów środowiska (w tym walkę z niską emisją), zachowanie walorów przyrodniczych, rozwój układów transportowych (realizacja dbałości o dobrą jakość przestrzeni do zamieszkania i warunki do inwestowania);
 - c) o wymiarze formalno-organizacyjnym i finansowym, obejmującym: prowadzenie finansów publicznych, sięganie po środki zewnętrzne, wydawanie decyzji administracyjnych, kontakty z mieszkańcami, reprezentowanie na zewnątrz (realizacja funkcji zarządczych i administracyjnych).

- 2) Pod względem lokalnych dokumentów (strategie, programy, plany) w 2023 r.:
- a) obowiązywało łącznie ok. 30 dokumentów lokalnych, w tym: 2 dokumenty strategiczne, a 11 programów i planów zostało uchwalonych (jako wieloletnie lub coroczne) lub zaktualizowanych w 2023 r., pozostałe to programy i plany uchwalone przed 2023 r.; obowiązywał też dokument planistyczny dla całej gminy: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
 - b) uchwalono dokument kierunkowy dla gminy pn. „Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+”, zawierający - oprócz typowej części strategicznej - także komponent przestrzenny w formie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kreowania i prowadzenia polityki przestrzennej; to wymóg wprowadzony nowelizacją przepisów w 2020 r., zmierzających do integrowania planowania strategicznego i przestrzennego;
 - c) ważność - z mocy prawa - utracił dokument pn.: „Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji dla Miasta Mysłowice na lata 2016-2020+”, gdyż od 1 stycznia 2024 r. wiążące są wyłącznie Gminne Programy Rewitalizacji (GPR), sporządzane na mocy ustawy o rewitalizacji;
 - d) dwa, nadal obowiązujące dokumenty, sporządzone zostały w 2015 r., co może nasuwać pytanie o ich aktualność („Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Mysłowice” i „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Mysłowice”).
- 3) Syntetyczne podsumowanie wg dziedzin (w kolejności jak w Raporcie) obejmuje aktywności, które wydarzyły się w 2023 r. lub były kontynuacją z lat poprzednich:
- a) w zakresie pomocy społecznej:
 - ✓ prowadzono szeroką i wielokierunkową aktywność adresowaną do klientów MOPS (tj. osób ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ze szczególnymi potrzebami: niepełnosprawni, seniorzy, osoby gorzej sytuowane, itp.), obejmującą m.in.: udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, psychologicznej. Upowszechniano ideę wolontariatu i realizowano programy pomocowe, jak np. wieloletni, rządowy „Program Senior +na lata 2021 – 2025” i „Posiłek w szkole” (we współpracy z placówkami oświatowymi);
 - ✓ kontynuowano wsparcie dla uchodźców w związku z toczącą się wojną na Ukrainie (tak jak w latach poprzednich); pomoc ta realizowana też była przez różne jednostki miejskie, zwłaszcza MOPS, a także jednostki ds. kultury;
 - b) w zakresie ochrony zdrowia:
 - ✓ prowadzono działania związane z profilaktyką zdrowotną, promocją zdrowego stylu życia i szczepień (przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego), a także realizowano zadania wpisujące się w przeciwdziałanie alkoholizmowi (co częściowo uzupełnia zadania realizowane przez MOPS i MOSiR);

- ✓ podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w Mysłowicach są: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SPZOZ) Szpital nr 2 im. dr. Tadeusza Boczonía w Mysłowicach (Rada Miasta Mysłowice jest podmiotem tworzącym i sprawującym nadzór) oraz Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (PZOZ) Ośrodek Rehabilitacyjno–Opiekuńczy w Mysłowicach (jednostka organizacyjna gminy).
- c) w zakresie kultury:
- ✓ prowadzono kreatywną i różnorodną aktywność kulturalną, adresowaną do wszystkich grup wiekowych i osób ze szczególnymi potrzebami (zwłaszcza seniorów i osób z problemami wzroku); realizowano też współpracę z organizacjami pozarządowymi, w tym niefinansową;
 - ✓ upowszechniano różne dziedziny kultury - w różnych formach: jako wydarzenia cykliczne lub jednostkowe, własne lub na zaproszenie, o zasięgu ogólnopolskim lub z udziałem ogólnopolskich artystów (np. konkursy, spektakle, koncerty, wystawy itp.); na bieżąco aktualizowano też ofertę kulturalną (nowe tematy lekcji/zajęć) i prowadzono kampanie promocyjne, w tym w mediach lokalnych;
 - ✓ prowadzono akcje typu wakacje i ferie w mieście, zapewniając organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, nierzadko połączoną z wymiarem edukacyjnym, profilaktycznym i uczącym bezpieczeństwa;
 - ✓ organizowano lub współorganizowano wydarzenia o charakterze patriotycznym lub upamiętniającym miejsca, ludzi, historię (dla budowania wspólnoty lokalnej i pielęgnowania tradycji); efektem działań - nie tylko kulturotwórczym, ale i materialnym – było uzyskanie 100% dofinansowania na obiekt rzeźbiarsko-architektoniczny dedykowany ofiarom Tymczasowego Więzienia i Obozu Pracy w Mysłowicach (wysoko oceniony w konkursie); to także udział w Dniach Mysłowic i promowanie znanych osobowości Mysłowic, w ramach cyklu: „Miasto Tworzą Ludzie” oraz szereg spotkań autorskich i wydarzeń promujących lokalnych twórców/artystów/uzdolnione dzieci i młodzież;
- d) w zakresie sportu i kultury fizycznej:
- ✓ organizowano lub współorganizowano liczne wydarzenia sportowe, rekreacyjne i ruchowe lub udostępniano obiekty MOSiR na te cele; wydarzenia miały zasięg ogólnopolski i regionalny; niektóre z nich wpisywały się w aktywności Miasta dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi (częściowo uzupełniało to zadania realizowane przez MOPS i Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych);
 - ✓ współpracowano z organizacjami pozarządowymi (klubami i stowarzyszeniami) w zakresie prowadzenia drużyn sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
 - ✓ prowadzono, wraz z innymi jednostkami miejskimi, akcje: wakacje i ferie w Mieście, w formie zajęć zarówno o charakterze typowo sportowym, jak i edukacyjnym oraz zdrowotnym;
 - ✓ prowadzono bieżące remonty i modernizacje w placówkach MOSiR (w tym z udziałem zewnętrznych środków finansowych na te działania);

e) w zakresie edukacji (działania coroczne):

- ✓ realizowano bieżące zadania organizacyjne i administracyjne związane z funkcjonowaniem placówek oświatowych (konkursy na wybór dyrektora, udzielanie uczniom wsparcia materialnego, zapewnienie dowozu do szkół, itp.);
- ✓ udzielano stypendia dla zdolnej młodzieży w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (wraz z przeprowadzeniem całego procesu kwalifikacji);
- ✓ realizowano (przez wszystkie rodzaje placówek: przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) współpracę z organizacjami pozarządowymi o różnym profilu, co poszerza horyzonty wiedzy, uatrakcyjnia codzienną naukę, ma wymiar edukacyjny profilaktyczny i rozwijający empatię;
- ✓ prowadzono bieżące remonty i modernizacje w poszczególnych placówkach (w tym z udziałem zewnętrznych środków finansowych na te działania);

f) w zakresie ochrony środowiska:

- ✓ kontynuowano działania na rzecz poprawy jakości powietrza, zwłaszcza ograniczenia niskiej emisji, w tym m.in. poprzez: dofinansowywanie wymiany pieców starego typu, upowszechnianie informacji o dostępnych programach, działania termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej będących własnością gminy;
- ✓ prowadzono stałą współpracę ze Strażą Miejską w zakresie kontroli: gospodarki wodno-ściekowej, prawidłowości gospodarowania odpadami i badania składu spalin pod kątem stosownego paliwa (udzielono 39 pouczeń, wystawiono 29 mandatów);
- ✓ prowadzono działania informacyjne i edukacyjne, adresowane do mieszkańców, z wykorzystaniem różnych form przekazu (Facebook/fanpage: „Zielone Mysłowice” i „Mysłowice walczą ze smogiem”, wydarzenia plenerowe, konferencje, konkursy, angażujące mieszkańców w sprawy środowiska);
- ✓ informowano na bieżąco - na stronie internetowej Urzędu Miasta - o ryzyku wystąpienia przekroczeń lub ich wystąpienia w zakresie niskiej emisji; to efekt współpracy Mysłowickiego Centrum Zarządzania Kryzysowego z Wydziałem Ochrony Środowiska oraz Wydziałem Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego;
- ✓ zaktualizowano informacje na temat górnictwa na terenie Miasta (obejmujące m.in.: wykaz złóż kopalnych, przedsiębiorców górniczych i koncesji); prognozowane skutki eksploatacji górniczej (zwane potocznie szkodami górniczymi), jako czynnika istotnie wpływającego na stan środowiska i przestrzeni Miasta (w wyniku eksploatacji górniczej Oddziału KWK Mysłowice-Wesoła przewidywane są odkształcenia na poziome od I - IV kategorii);
- ✓ zaktualizowano informacje na temat sektora rolniczego - wskazują, że niezmiennie jego udział w budżecie Miasta zmniejsza się i jest znikomy, podobnie nieznaczna jest liczba osób pracujących w tym dziale gospodarki.

- g) w zakresie przestrzeni i rewitalizacji:
- ✓ podejmowano działania projektowe i inwestycyjne (na miarę ograniczonych możliwości finansowych) na rzecz poprawy jakości przestrzeni publicznej; najbardziej kluczowe, wielkoskalowe, ale i kosztochłonne przedsięwzięcia dotyczyły: terenu byłej Kopalni KWK Mysłowice (obszar rewitalizacji i symbol dziedzictwa przemysłowego) oraz kwartału przyrynkowego – północnej pierzei (strefa centralna - „wizytówka miasta”);
 - ✓ w przypadku projektowania ww. pierzei przyjęto procedurę konkursową – wybór takiej formuły działania zasługuje na docenienie z uwagi na: oparcie się o współpracę ze środowiskiem branżowym i przeprowadzenie pogłębionej fazy analitycznej (tj. wariantowość koncepcji i dyskusje publiczne); takie podejście do kreowania przestrzeni publicznej (także jako rewitalizacji) pozwala wypracować rozwiązanie społecznie akceptowalne i możliwie funkcjonalne;
 - ✓ kontynuowano prowadzenie miejskiej strony internetowej dedykowanej tematyce planowania przestrzennego, co jest inicjatywą wartościową i przydatną dla mieszkańców, gdyż gromadzi informacje planistyczne „w jednym miejscu” i ułatwia zapoznawanie się z aktywnością Miasta w tym zakresie;
 - ✓ modernizowano poszczególne tereny zieleni oraz modernizowano i doposażano place zabaw, co wpływało na estetykę przestrzeni publicznej, warunki zamieszkania i tworzenie miejsc codziennej rekreacji (niektóre z działań podejmowano w ramach projektów zgłaszanych do Miejskiego Budżetu Obywatelskiego);
- h) w zakresie rozwoju układów drogowych i publicznego transportu zbiorowego:
- ✓ prowadzono na bieżąco prace remontowe na wskazanych odcinkach dróg i ulic, chodników i modernizowano infrastrukturę autobusową (budowa zatoczki);
 - ✓ prowadzono prace przygotowawcze do budowy drogi rowerowej (Velostrada nr 6), a także do dalszej rozbudowy ścieżek rowerowych;
 - ✓ prowadzono przygotowania formalne i organizacyjne do dalszego procedowania przedsięwzięcia związanego z modernizacją infrastruktury tramwajowej, która ma opóźnienia (z winy wykonawcy); jak dotąd poniesiono koszty związane z aktualizacją projektu i zabezpieczeniem terenu budowy oraz rozliczono już wykonane roboty budowlane, przeprowadzono i rozstrzygnięto także nowe postępowanie przetargowe na dokończenie inwestycji - podpisanie umowy i kontynuacja prac zaplanowane zostały na 2024 r.;
- i) w zakresie gospodarki komunalnej i komunalnych zasobów mieszkaniowych:
- ✓ pod względem mienia komunalnego, Miasto - poza nieruchomościami w swoich granicach administracyjnych - posiadało kilka nieruchomości w innych gminach (jako użytkowanie wieczyste lub własność części nieruchomości); wartość rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się o 10,8 % w porównaniu z 2022 r.;

- ✓ pod względem komunalnych zasobów mieszkaniowych, kluczowym przedsięwzięciem była budowa (i jej ukończenie) budynku wielorodzinnego, zwanego „demonstratorem technologii”; to przedsięwzięcie bardzo nowatorskie i jak dotąd unikatowe, polegające na „złożeniu” budynku z elementów 3D – wytworzonych poza terenem budowy oraz na zastosowaniu wielu nowoczesnych rozwiązań energooszczędnych i przyjaznych środowisku; inwestycja – jako innowacyjna – dofinansowywana była z NCBR; wcześniej wniosek Miasta pozytywnie przeszedł przez procedurę konkursową;
- j) w zakresie gminnych jednostek organizacyjnych i spółek prawa handlowego:
 - ✓ Gmina Miasto Myslowice posiadała udziały lub akcje w 5. spółkach prawa handlowego, w tym była właścicielem dwóch spółek (100% udziałów);
 - ✓ w 4. spółkach udziały miasta nie uległy zmianie, a w przypadku spółki Tramwaje Śląskie S.A. podjęto decyzję o zbyciu wszystkich akcji Gminy Miasto Myslowice na rzecz GZM (ze skutkiem na dzień 01.01.2024 r.);
- k) w zakresie jakości usług oferowanych przez Miasto i starań o środki finansowe:
 - ✓ kontynuowano rozwój e-administracji i wprowadzano nowe rozwiązania teleinformatyczne - w dążeniu do sprawnej i efektywnej komunikacji między „mieszkańcem a urzędem” oraz dla zapewnienia nowoczesnych elektronicznych usług publicznych (w ramach projektu „Budowa Myslowickiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (...)”); to sukcesywnie zmienia poziom oferowanych usług publicznych i obsługi mieszkańca oraz ułatwia dostęp do różnych zbiorów informacji; sukcesywnie wdrażano też zasady dostępności cyfrowej WCAG (dla osób ze szczególnymi potrzebami);
 - ✓ doprowadzono do skutecznego otwarcia miejsca dla mieszkańców pn. Urban Lab, stanowiącego terenową placówkę Urzędu Miasta „bliżej mieszkańców” - w nieformalnej formule (w styczniu 2024 r., ale przygotowania - w 2023 r.); to wyraz nowoczesnego podejścia do budowania relacji między społecznością lokalną a instytucją, to też przestrzeń wyposażona w podstawowe, niezbędne sprzęty do wykorzystania przez różnych „użytkowników” Miasta;
 - ✓ podejmowano działania dotyczące rozwoju gospodarczego, m.in. na rzecz: sfinalizowania zakupu nieruchomości od SRK S.A, rozwiązania sprawy wiaduktu kolejowego należącego do PKP PLK (zadania te należą do złożonych, czasochłonnych i uzależnionych od czynników zewnętrznych), podpisano także porozumienie o współpracy z KSSE (na utworzenie strefy ekonomicznej na terenie górniczym po KWK Myslowice), działa też Myslowicka Rada Biznesu;
 - ✓ realizowano opiekę nad bezdomnymi zwierzętami, w tym m.in. przeprowadzono akcje czipowania i sterylizacji psów/kotów; Miasto miało podpisaną umowę o współpracę ze Schroniskiem w Sosnowcu (mniejsza część ze schwytanych zwierząt w nim pozostała);

- ✓ aktywnie pozyskiwano środki zewnętrzne na zдания inwestycyjne i nieinwestycyjne (ze źródeł unijnych, krajowych, publicznych i prywatnych), a także kontynuowano realizację projektów z lat poprzednich; w 2023 r. uzyskano dofinansowanie do 81 projektów, z czego część została zrealizowana w 2023 r., część jest w trakcie, a 28 projektów jest wciąż w procesie oceny;
 - ✓ usprawniano wewnętrzne procedury związane z zarządzaniem w ramach Urzędu i dokonywano oceny jakości dziania Urzędu z perspektywy Klienta;
- l) w zakresie bezpieczeństwa publicznego:
- ✓ na bieżąco wdrażano procedury i unowocześniane systemy poprawiające bezpieczeństwo publiczne, w stałej łączności z właściwą jednostką Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego; rola Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego oraz Straży Miejskiej nabrała i dalej nabiera szczególnego znaczenia wobec obecnej sytuacji geopolitycznej i jej skutków: wciąż trwającej agresji Rosji przeciw Ukrainie i napiętej sytuacji na Bliskim Wschodzie (konflikt między Izraelem i Palestyną a także Iranem i Izraelem);
 - ✓ na bieżąco podejmowano stosowne interwencje przez Mysłowickie Centrum Zarządzania Kryzysowego, a także utrzymywano kontakt z Wydziałem Ochrony Środowiska w zakresie informowania o zagrożeniach związanych z niską emisją (co przekłada się na komunikaty na oficjalnej stronie internetowej Miasta).
- m) w zakresie współpracy Miasta Mysłowice z organizacjami pozarządowymi:
- ✓ prowadzono współpracę finansową i pozafinansową, w oparciu o konkursy na realizację zadań publicznych (w obszarach określonych w ustawie o działalności publicznej i o wolontariacie); dotacje udzielane były przez Kancelarię Prezydenta Miasta i niektóre Wydziały Urzędu;
 - ✓ przeprowadzono nabór w ramach 9. edycji tzw. „inicjatywy lokalnej”, lecz nie wybrano żadnego wniosku do realizacji (z uwagi na niską punktację i niedobór środków finansowych);
 - ✓ sfinalizowano działalność projektu „Klubu Inicjatyw Lokalnych” (realizowanego w latach 2020 – 2023), którego celem była realizacja Programów Aktywności Lokalnej w 3 dzielnicach: Centrum, Piasek, Stare Miasto;
 - ✓ Miasto przyłączyło się także do projektu „Wspieraj lokalnie” (to 7. edycja), który zachęca do przekazywania 1,5% na lokalne organizacje pozarządowe z terenu Miasta przy rozliczaniu PIT; w efekcie powstała aplikacja automatycznie zapisująca w bazie nowe organizacje z terenu Miasta - w „jednym miejscu”;
- 4) pod względem aktywności samorządu lokalnego:
- a) realizowano zadania własne i powierzone, a także zadania formalno-organizacyjne, właściwe dla Urzędu Miasta (np.: powoływanie i odwoływanie ze stanowisk, powoływanie komisji i składów zespołów, przyjmowanie budżetu, Wieloletniej Prognozy Finansowej, regulaminów, oraz sprawozdawczość, itp.);

- b) Urząd Miasta i jego organy na bieżąco włączały się w wydarzenia związane z „życiem Miasta”, m.in. poprzez: udzielanie patronatów, proponowanie własnych inicjatyw (np. konkurs „Śladami Powstań Śląskich”), a także reprezentowanie Miasta „na zewnątrz” przez: Prezydenta Miasta, Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących Rady Miasta.
- 5) Pod względem aktywności obywatelskiej Rad Dzielnic i realizacji Mysłowickiego Budżetu Obywatelskiego:
- a) Rady Dzielnic (dysponując kwotą rezerwy celowej w wysokości 50 tys. zł na dzielnicę) inicjowały i realizowały różnego rodzaju zadania (inicjatywy i inwestycje) na rzecz swoich najmniejszych społeczności lokalnych, typu: doposażanie placu zabaw, zakup komputerów dla placówki oświatowej, udzielanie dotacji podmiotowej dla miejskich jednostek kultury, wymiana nawierzchni boisk, doposażenie OSP, itp.
- b) jak co roku przeprowadzono Mysłowicki Budżet Obywatelski: odbył się nabór projektów do realizacji w 2024 r. w ramach kolejnej 8. Edycji, a także kontynuowano kilka projektów z 7. edycji oraz pojedyncze projekty z edycji wcześniejszych.

Podsumowanie za 2023 r.

- Miasto – poprzez Wydziały Urzędu Miasta i jednostki miejskie - realizowało bieżące zadania własne i powierzone (o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym), jako zadania: coroczne, kontynuowane z lat poprzednich lub nowo inicjowane w danym roku. Wymagało to zaangażowania, inwencji i kreatywności władz Miasta i pracowników Urzędu.
- Zadania realizowane przez władze samorządowe Mysłowic w 2023 r. służyły stopniowemu rozwojowi Miasta Mysłowice i wzmocnieniu wspólnotowości. Adresowane były do wszystkich grup tworzących społeczność lokalną. Działania Miasta podejmowane były przy zachowaniu dyscypliny finansów publicznych.
- Zakres i dynamika tych działań uzależnione były od możliwości finansowych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z nadmiernego deficytu w budżecie (zaistniałej dysproporcji wydatków i przychodów).
- Miasto (jego organy i Urząd) – tak jak w latach poprzednich – odpowiadało na współczesne potrzeby życia społeczno-gospodarczego i bieżące wyzwania.

Niniejszy Raport stanowi zatem podstawę do odbycia debaty na sesji Rady Miasta w celu przeprowadzenia głosowania nad wotum zaufania dla Prezydenta Miasta Mysłowice.

8. Bibliografia

Materiały główne

1. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Myslowice za 2023 r.
2. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2022 r.
3. GUS i Bank Danych Lokalnych [<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> oraz www.stat.gov.pl]
4. Informacja o stanie mienia gminy Myslowice według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku
5. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w mieście Myslowice w roku szkolnym 2023/2024
6. Materiał z MZGK w Mysłowicach
7. Materiał z Wydziału Infrastruktury Miejskiej
8. Materiał z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych
9. Materiał z Kancelarii Prezydenta
10. Materiał z MOSiR
11. Materiał z Muzeum Miasta Myslowice
12. Materiał z Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Reagowania Kryzysowego
13. Materiał z Wydziału Ochrony Środowiska
14. Materiał z Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji
15. Materiał z Zespołu Nadzoru Właścicielskiego
16. Myslowice - Oficjalny Portal Miejski - Serwis (BIP) - Ogłoszenia / Komunikaty (myslowice.pl)
17. Narodowy Spis Powszechny 2021 (PSR2021)
18. Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Myslowice, 2015 r.
19. Państwowa Komisja Wyborcza [www.pkw.gov.pl]
20. Perlitius M. wg rejestru Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, MIDAS stan na 13.04. 2021 r.
21. Powszechny Spis Rolny. Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie śląskim, GUS, s. 22
22. Raport o stanie miasta za 2022 r.
23. Raport z realizacji "Planu adaptacji miasta Myslowice do zmian klimatu do roku 2030" - za okres od 28 listopada 2021 roku do 27 listopada 2023 roku
24. Sporządzenie prognozy demograficznej dla miasta Myslowice do roku 2040 wg wyznaczonych jednostek przestrzenno-funkcjonalnych. Projekt nr K – 15 019 Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe "Inkom" S.C., 2015
25. Sprawozdania budżetowe
26. Sprawozdania Rb-Z
27. Sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27S
28. Sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S
29. Sprawozdanie Komisji doradczej do opracowania zmian Statutów Dzielnicy Miasta Myslowice Rady Miasta Myslowice z pracy w 2023 roku
30. Sprawozdanie merytoryczne z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mysłowicach w 2023 roku
31. Sprawozdanie RRW-1 za 2023 r. do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
32. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za 2023
33. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Mysłowicach za rok 2023
34. Sprawozdanie z działalności Rady Miasta Myslowice w 2023 roku
35. Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy samorządu miasta Myslowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2023 rok
36. Stan realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych w Mieście Myslowice wraz z planem na lata 2024 – 2027
37. Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Myslowice

Ustawy:

1. Ustawa o finansach publicznych
2. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
3. Ustawa o samorządzie gminnym
4. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
5. Ustawa Prawo geologiczne i górnicze
6. Ustawa z o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Źródła internetowe:

1. <https://mbo.myslowice.pl/>
2. <https://MOSiR.myslowice.pl/2019/04/02/rada-sportu-powolana/>
3. [https://MyslowickaRadaBiznesu - Myslowice \(myslowice.pl\)](https://MyslowickaRadaBiznesu-Myslowice(myslowice.pl))
4. [https://PowiatowaRadaDzialalnosciPozytkuPublicznego - Myslowice \(myslowice.pl\)](https://PowiatowaRadaDzialalnosciPozytkuPublicznego-Myslowice(myslowice.pl))
5. [https://PowiatowaRadaRynkuPracy | WORTAL \(praca.gov.pl\)](https://PowiatowaRadaRynkuPracy|WORTAL(praca.gov.pl))
6. <https://svs.stat.gov.pl/355/55/171>
7. <https://www.myslowice.pl/aktualnosc/stypendia-uznaniowe-dla-dzieci-i-mlodziezy-myslowice/>
8. <http://infogzm.metropoliagzm.pl/Demografia.html>
9. http://old.bip.myslowice.pl/data/other/zalacznik_2_raport_z_realizacji_planu_.pdf
10. Geoportala – Myslowice (myslowice.pl)